



Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
Centrum pro výzkum měst a regionů

Analýza potřeb měst a obcí ČR

vyhodnocení dotazníkového šetření

Výzkumná zpráva

Hlavní řešitel: prof. RNDr. Luděk Sýkora, Ph.D.

Praha 2017

Analýza potřeb měst a obcí ČR: vyhodnocení dotazníkového šetření

Výzkumná zpráva

Autoři: Luděk Sýkora, Alena Procházková, Ekaterina Ignatyeva, Martin Kebza

Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního
rozvoje, www.natur.cuni.cz

Obsah

1	Východiska, cíle a metodika výzkumu	15
1.1	Dotazník: sběr dat	15
1.2	Základní kategorie pro analytické vyhodnocení dotazníku.....	17
1.3	Metody a postupy využití při analytickém vyhodnocení dotazníku	19
1.3.1	Kvantitativní analýza.....	19
1.3.2	Kvalitativní analýza textu	22
1.3.3	Vizualizace textu pomocí mraků slov (Word Cloud)	25
2	Základní přehled	28
3	Úspěchy měst a obcí.....	30
3.1	Úspěchy měst a obcí podle velikostních kategorií	32
3.2	Úspěchy měst a obcí podle krajů	47
4	Problémové a bezproblémové oblasti.....	60
4.1	Celkové hodnocení problémových oblastí	60
4.2	Celkové hodnocení problémových a bezproblémových oblastí podle velikostních skupin měst a obcí	63
4.3	Problémové a bezproblémové oblasti podle velikostních skupin měst a obcí a jejich příslušnosti do krajů.....	67
4.3.1	Oblasti s nejvyšší mírou problémovosti.....	69
4.3.2	Oblasti s nejnižší mírou problémovosti	72
4.3.3	Míra problémovosti vybraných oblastí.....	75
5	Problémy měst a obcí	87
5.1	Věcné problémy měst a obcí podle velikostních kategorií	89
5.2	Věcné problémy měst a obcí podle krajů	105
5.3	Procesní problémy měst a obcí podle velikostních kategorií.....	118
5.4	Procesní problémy měst a obcí podle krajů.....	133
6	Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí.....	146
6.1	Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí podle velikostních kategorií.....	146
6.2	Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí podle krajů	159
7	Možnosti překonání limitů a bariér	168
7.1	Možnosti překonání limitů a bariér podle velikostních kategorií	168
7.2	Možnosti překonání limitů a bariér podle krajů	179
8	Faktory rozvoje měst a obcí.....	188
8.1	Celkové hodnocení faktorů rozvoje	188
8.2	Celkové hodnocení faktorů rozvoje podle velikostních skupin měst a obcí	192
8.3	Faktory budoucího rozvoje podle velikostních skupin měst a obcí a jejich příslušnosti do krajů	196
9	Meziobecní spolupráce.....	210
9.1	Meziobecní spolupráce jako nástroj řešení problémů měst a obcí	210
9.2	Oblasti meziobecní spolupráce	227
9.2.1	Školství.....	227
9.2.2	Sociální služby	231
9.2.3	Kultura	234
9.2.4	Zdraví	237
9.2.5	Sport	240
9.2.6	Bydlení	243
9.2.7	Doprava.....	246
9.2.8	Technická infrastruktura.....	249
9.2.9	Životní prostředí	252
9.2.10	Veřejná správa.....	256

9.2.11	Cestovní ruch.....	259
9.2.12	Věda a výzkum.....	263
9.2.13	Trh práce	266
9.2.14	Rozvoj místní ekonomiky.....	269
10	Shrnutí	272
11	Literatura	277
12	Přílohy.....	278
12.1	Příloha 1: Dotazník	278
12.2	Příloha 2: Seznam zkratk	288

Seznam obrázků

Obrázek 1.1: Ukázka tabulky „Problémy obcí – základní přehled“	19
Obrázek 1.2: Problémové a bezproblémové oblasti: kódování 1-2-3-4.....	21
Obrázek 1.3: Problémové a bezproblémové oblasti: kódování missing value-1-2-3	21
Obrázek 1.4: Ukázka tabulky s kódováním otevřených odpovědí.....	24
Obrázek 1.5: Ukázka tabulky s četností klíčových slov pro velikostní kategorie obcí	26
Obrázek 1.6: Úprava mraku slov pro region soudržnosti Jihozápad	27
Obrázek 1.7: Barevná a černobílá úprava mraků slov	27
Obrázek 2.1: Rozmístění a populační velikost měst a obcí, respondentů dotazníku	29
Obrázek 3.1: Úspěchy měst a obcí: pořadí zastoupení tematických oblastí	31
Obrázek 3.2: Úspěchy měst a obcí: Česko celkem	32
Obrázek 3.2: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel	33
Obrázek 3.3: Úspěchy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel	34
Obrázek 3.4: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel	35
Obrázek 3.5: Úspěchy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel	35
Obrázek 3.6: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel	36
Obrázek 3.7: Úspěchy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel	37
Obrázek 3.8: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel	38
Obrázek 3.9: Úspěchy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel	39
Obrázek 3.10: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	40
Obrázek 3.11: Úspěchy měst a obcí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel.....	41
Obrázek 3.12: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce s 501 - 1 000 obyvatel	42
Obrázek 3.13: Úspěchy měst a obcí: obce s 501 - 1 000 obyvatel	42
Obrázek 3.14: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce do 500 obyvatel	44
Obrázek 3.15: Úspěchy měst a obcí: obce do 500 obyvatel.....	44
Obrázek 3.16: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj	47
Obrázek 3.17: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj	48
Obrázek 3.18: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj	48
Obrázek 3.19: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj	49
Obrázek 3.20: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj ..	49
Obrázek 3.21: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj ..	50
Obrázek 3.22: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj	50
Obrázek 3.23: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj	51
Obrázek 3.24: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina ..	51
Obrázek 3.25: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj	52
Obrázek 3.26: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj	52
Obrázek 3.27: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj	53

Obrázek 3.28: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj	53
Obrázek 3.29: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Čechy	54
Obrázek 3.30: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihozápad	55
Obrázek 3.31: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad	55
Obrázek 3.32: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severovýchod	56
Obrázek 3.33: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod	56
Obrázek 3.34: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava	57
Obrázek 3.35: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko	57
Obrázek 4.1: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci	60
Obrázek 4.2: Problémové oblasti života ve městě/obci	61
Obrázek 4.3: Částečně problémové oblasti života ve městě/obci	62
Obrázek 4.4: Bezproblémové oblasti života ve městě/obci	62
Obrázek 4.5: Oblasti, které se netýkají života ve městě/obci	63
Obrázek 4.6: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města nad 50 tis. obyvatel. 64	
Obrázek 4.7: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 20-50 tis. obyvatel... 64	
Obrázek 4.8: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 10-20 tis. obyvatel... 65	
Obrázek 4.9: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 3-10 tis. obyvatel..... 65	
Obrázek 4.10: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce a města 1001-3000 obyvatel	66
Obrázek 4.11: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce 501-1000 obyvatel .. 66	
Obrázek 4.12: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce do 500 obyvatel..... 67	
Obrázek 4.13: Souhrnná míra vnímání problémovosti všech 45 oblastí života podle velikostních skupin	68
Obrázek 4.14: Souhrnná míra vnímání problémovosti všech 45 oblastí života podle krajů ... 68	
Obrázek 4.15: Míra problémovosti podle velikostních skupin: stav pozemních komunikací . 69	
Obrázek 4.16: Míra problémovosti podle krajů: stav pozemních komunikací..... 69	
Obrázek 4.17: Míra problémovosti podle velikostních skupin: chodníky a stezky pro pěší.... 70	
Obrázek 4.18: Míra problémovosti podle krajů: chodníky a stezky pro pěší..... 70	
Obrázek 4.19: Míra problémovosti podle velikostních skupin: infrastruktura pro cyklistickou dopravu	71
Obrázek 4.20: Míra problémovosti podle krajů: infrastruktura pro cyklistickou dopravu..... 71	
Obrázek 4.21: Míra problémovosti podle velikostních skupin: integrace cizinců	72
Obrázek 4.22: Míra problémovosti podle krajů: integrace cizinců	72
Obrázek 4.23: Míra problémovosti podle velikostních skupin: rekreační a zelené plochy 73	
Obrázek 4.24: Míra problémovosti podle krajů: rekreační a zelené plochy	73
Obrázek 4.25: Míra problémovosti podle velikostních skupin: kapacita a dostupnost ZŠ..... 74	
Obrázek 4.26: Míra problémovosti podle krajů: kapacita a dostupnost ZŠ	74
Obrázek 4.27: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dopravní dostupnost center. 75	
Obrázek 4.28: Míra problémovosti podle krajů: dopravní dostupnost center	75
Obrázek 4.29: Míra problémovosti: dopravní dostupnost center..... 76	
Obrázek 4.30: Míra problémovosti podle velikostních skupin: přetíženost dopravních komunikací	77
Obrázek 4.31: Míra problémovosti podle krajů: přetíženost dopravních komunikací..... 77	
Obrázek 4.32: Míra problémovosti podle velikostních skupin: pracovní příležitosti	78
Obrázek 4.33: Míra problémovosti podle krajů: pracovní příležitosti	78
Obrázek 4.34: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost komerčních služeb	79
Obrázek 4.35: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost komerčních služeb	79
Obrázek 4.36: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost sociálních služeb 80	
Obrázek 4.37: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost sociálních služeb	80

Obrázek 4.38: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost informačních a komunikačních technologií.....	81
Obrázek 4.39: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost informačních a komunikačních technologií.....	81
Obrázek 4.40: Míra problémovosti podle velikostních skupin: nabídka kvalitního a dostupného bydlení.....	82
Obrázek 4.41: Míra problémovosti podle krajů: nabídka kvalitního a dostupného bydlení...	82
Obrázek 4.42: Míra problémovosti podle velikostních skupin: sociálně-patologické jevy	83
Obrázek 4.43: Míra problémovosti podle krajů: sociálně-patologické jevy.....	83
Obrázek 4.44: Míra problémovosti podle velikostních skupin: sociálně vyloučené lokality...	84
Obrázek 4.45: Míra problémovosti podle krajů: sociálně vyloučené lokality	84
Obrázek 4.46: Míra problémovosti podle velikostních skupin: bezdomovectví	85
Obrázek 4.47: Míra problémovosti podle krajů: bezdomovectví.....	85
Obrázek 4.48: Míra problémovosti podle velikostních skupin: nedostatek vody, sucho.....	86
Obrázek 4.49: Míra problémovosti podle krajů: nedostatek vody, sucho	86
Obrázek 5.1: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí	88
Obrázek 5.2: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí	89
Obrázek 5.2: Věcné problémy měst a obcí: Česko celkem.....	90
Obrázek 5.3: Věcné problémy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel	93
Obrázek 5.4: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel	94
Obrázek 5.5: Věcné problémy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel.....	95
Obrázek 5.6: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel	95
Obrázek 5.7: Věcné problémy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel.....	96
Obrázek 5.8: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel	97
Obrázek 5.9: Věcné problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel.....	98
Obrázek 5.10: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel	99
Obrázek 5.11: Věcné problémy měst a obcí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	100
Obrázek 5.12: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	101
Obrázek 5.13: Věcné problémy měst a obcí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel.....	102
Obrázek 5.14: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel.....	103
Obrázek 5.15: Věcné problémy měst a obcí: obce do 500 obyvatel	104
Obrázek 5.16: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel.....	104
Obrázek 5.17: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj	105
Obrázek 5.18: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj.....	106
Obrázek 5.19: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj.....	106
Obrázek 5.20: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj	107
Obrázek 5.21: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj.....	107
Obrázek 5.22: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj.....	108

Obrázek 5.23: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj	108
Obrázek 5.24: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj	109
Obrázek 5.25: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina.....	109
Obrázek 5.26: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj	110
Obrázek 5.27: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj.....	110
Obrázek 5.28: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj	111
Obrázek 5.29: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj.....	111
Obrázek 5.30: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Čechy.....	112
Obrázek 5.31: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihozápad	113
Obrázek 5.32: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad	113
Obrázek 5.33: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severovýchod	114
Obrázek 5.34: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod	114
Obrázek 5.35: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava	115
Obrázek 5.36: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko ..	115
Obrázek 5.16: Procesní problémy měst a obcí: Česko celkem	118
Obrázek 5.18: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel	119
Obrázek 5.17: Procesní problémy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel	120
Obrázek 5.20: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel.....	121
Obrázek 5.19: Procesní problémy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel.....	121
Obrázek 5.22: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel.....	122
Obrázek 5.21: Procesní problémy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel.....	123
Obrázek 5.23: Procesní problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel.....	124
Obrázek 5.24: Procesní problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel.....	125
Obrázek 5.26: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	126
Obrázek 5.25: Procesní problémy měst a obcí: města s 1 001 - 3 000 obyvatel.....	126
Obrázek 5.27: Procesní problémy měst a obcí: města s obce s 501 - 1 000 obyvatel	127
Obrázek 5.28: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel	128
Obrázek 5.30: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel	129
Obrázek 5.29: Procesní problémy měst a obcí: obce do 500 obyvatel	130
Obrázek 5.31: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj	133
Obrázek 5.32: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj.....	134
Obrázek 5.33: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj	134
Obrázek 5.34: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj	135

Obrázek 5.35: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Ústecký kraj	135
Obrázek 5.36: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Liberecký kraj.....	136
Obrázek 5.37: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Královéhradecký kraj	136
Obrázek 5.38: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Pardubický kraj	137
Obrázek 5.39: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj	
Vysočina.....	137
Obrázek 5.40: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Jihomoravský kraj	138
Obrázek 5.41: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Olomoucký kraj.....	138
Obrázek 5.42: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský	
kraj	139
Obrázek 5.43: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí:	
Moravskoslezský kraj.....	139
Obrázek 5.44: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Čechy	140
Obrázek 5.45: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihozápad	140
Obrázek 5.46: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad	141
Obrázek 5.47: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severovýchod ...	141
Obrázek 5.48: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod	142
Obrázek 5.49: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava .	142
Obrázek 5.50: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko	
.....	143
Obrázek 6.1: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí	147
Obrázek 6.2: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města nad 50 tis. obyvatel.....	148
Obrázek 6.3: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel	149
Obrázek 6.4: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel	150
Obrázek 6.5: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel	152
Obrázek 6.6: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	153
Obrázek 6.7: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel	155
Obrázek 6.8: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel	156
Obrázek 6.9: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: Středočeský kraj.....	159
Obrázek 6.10: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: Jihočeský kraj.....	160
Obrázek 6.11: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: Plzeňský kraj	160
Obrázek 6.12: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických	
oblastí: Karlovarský kraj.....	161

Obrázek 6.13: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj	161
Obrázek 6.14: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj.....	162
Obrázek 6.15: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj	162
Obrázek 6.16: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj	163
Obrázek 6.17: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina.....	163
Obrázek 6.18: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj	164
Obrázek 6.19: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj.....	164
Obrázek 6.20: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj	165
Obrázek 6.21: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj	165
Obrázek 7.1: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí.	169
Obrázek 7.2: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel	170
Obrázek 7.3: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel.....	171
Obrázek 7.4: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel.....	172
Obrázek 7.5: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel.....	173
Obrázek 7.6: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	174
Obrázek 7.7: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel	175
Obrázek 7.8: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce do 500 obyvatel	176
Obrázek 7.9: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj	179
Obrázek 7.10: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj.....	180
Obrázek 7.11: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj	180
Obrázek 7.12: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj	181
Obrázek 7.13: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj	181
Obrázek 7.14: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj.....	182
Obrázek 7.15: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj.....	182
Obrázek 7.16: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj	183
Obrázek 7.17: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina	183

Obrázek 7.18: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj	184
Obrázek 7.19: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj.....	184
Obrázek 7.20: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj.....	185
Obrázek 7.21: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj.....	185
Obrázek 8.1: Míra významnosti faktorů rozvoje	189
Obrázek 8.2: Zásadní faktory rozvoje měst a obcí.....	190
Obrázek 8.3: Spíše významné faktory rozvoje měst a obcí	190
Obrázek 8.4: Spíše nevýznamné faktory rozvoje měst a obcí	191
Obrázek 8.5: Nevýznamné faktory rozvoje měst a obcí.....	191
Obrázek 8.6: Faktory rozvoje měst a obcí, u nichž respondenti neví nebo na ně nemají názor	192
Obrázek 8.7: Míra významnosti faktorů rozvoje: města nad 50 tis. obyvatel.....	192
Obrázek 8.8: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 20-50 tis. obyvatel	193
Obrázek 8.9: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 10-20 tis. obyvatel	193
Obrázek 8.10: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 3-10 tis. obyvatel	194
Obrázek 8.11: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce a města 1001-3000 obyvatel.....	194
Obrázek 8.12: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce 501-1000 obyvatel	195
Obrázek 8.13: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce do 500 obyvatel	195
Obrázek 8.14: Souhrnná míra přisuzování významnosti všem 13 faktorům podle velikostních skupin	197
Obrázek 8.15: Souhrnná míra přisuzování významnosti všem 13 faktorům podle krajů.....	197
Obrázek 8.16: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: stárnutí.....	198
Obrázek 8.17: Míra významnosti faktoru podle krajů: stárnutí	198
Obrázek 8.18: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: bezpečnost.....	199
Obrázek 8.19: Míra významnosti faktoru podle krajů: bezpečnost	199
Obrázek 8.21: Míra významnosti faktoru podle krajů: vzdělanost obyvatelstva	200
Obrázek 9.1: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města nad 50 tis. obyvatel	213
Obrázek 9.2: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 20 001 - 50 000 obyvatel.....	214
Obrázek 9.3: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 10 001 - 20 000 obyvatel.....	215
Obrázek 9.4: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 3 001 - 10 000 obyvatel.....	216
Obrázek 9.5: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel	217
Obrázek 9.6: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: obce s 501 - 1 000 obyvatel.....	219
Obrázek 9.7: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: obce do 500 obyvatel	220
Obrázek 9.8: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Středočeský kraj	220
Obrázek 9.9: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Jihočeský kraj.....	221
Obrázek 9.10: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Plzeňský kraj	221

Obrázek 7.12: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Karlovarský kraj	222
Obrázek 7.13: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Ústecký kraj	222
Obrázek 7.14: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Liberecký kraj.....	223
Obrázek 7.15: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Královéhradecký kraj	223
Obrázek 7.16: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Pardubický kraj	224
Obrázek 7.17: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Kraj	
Vysočina.....	224
Obrázek 7.18: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Jihomoravský kraj	225
Obrázek 7.19: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Olomoucký kraj.....	225
Obrázek 7.20: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Zlínský kraj	226
Obrázek 7.21: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce:	
Moravskoslezský kraj.....	226
Obrázek 9.1: Oblasti spolupráce mezi městy a obcemi.....	227
Obrázek 9.2: Míra spolupráce ve školství. Třídění dle velikosti	228
Obrázek 9.3: Meziobecní spolupráce v oblasti školství: mapa obcí	228
Obrázek 9.4: Míra spolupráce v sociálních službách. Třídění dle velikosti.....	231
Obrázek 9.5: Míra spolupráce v kultuře. Třídění dle velikosti.....	234
Obrázek 9.6: Míra spolupráce v oblasti zdraví. Třídění dle velikosti.....	237
Obrázek 9.7: Míra spolupráce v oblasti sportu. Třídění dle velikosti	240
Obrázek 9.8: Míra spolupráce v oblasti bydlení. Třídění dle velikosti.....	243
Obrázek 9.9: Míra spolupráce v dopravě. Třídění dle velikosti	246
Obrázek 9.10: Meziobecní spolupráce v oblasti dopravy: mapa obcí.....	247
Obrázek 9.11: Míra spolupráce v technické infrastruktuře. Třídění dle velikosti	249
Obrázek 9.12: Míra spolupráce v životním prostředí. Třídění dle velikosti.....	252
Obrázek 9.13: Meziobecní spolupráce v oblasti životního prostředí: mapa obcí	253
Obrázek 9.14: Míra spolupráce ve veřejné správě. Třídění dle velikosti.....	256
Obrázek 9.15: Míra spolupráce v cestovním ruchu. Třídění dle velikosti	259
Obrázek 9.16: Meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu: mapa obcí	260
Obrázek 9.17: Míra spolupráce ve vědě a výzkumu. Třídění dle velikosti	263
Obrázek 9.18: Míra spolupráce na trhu práce. Třídění dle velikosti	266
Obrázek 9.19: Míra spolupráce na rozvoji místní ekonomiky. Třídění dle velikosti.....	269

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Velikostní skupiny obcí.....	18
Tabulka 1.2: Podrobnější velikostní členění měst a obcí.....	18
Tabulka 1.3: Nejproblematictější a nejméně problémové oblasti: porovnání variant.....	22
Tabulka 2.1: Počty respondentů (měst a obcí) podle velikostních kategorií a jejich podíl na počtu obcí a obyvatelstvu v kategorii.....	28
Tabulka 2.2: Počty respondentů (měst a obcí) podle krajů a jejich podíl na počtu obcí a obyvatelstvu v kraji.....	29
Tabulka 3.1: Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí? Třídění dle velikostních kategorií.	45
Tabulka 3.2: Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí? Třídění dle krajů.	58
Tabulka 5.1: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Věcné problémy. Třídění dle velikostních kategorií.	91
Tabulka 5.2: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Věcné problémy. Třídění dle krajů.....	116
Tabulka 5.3: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Procesní problémy. Třídění dle velikostních kategorií.	131
Tabulka 5.4: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Procesní problémy. Třídění dle krajů.....	144
Tabulka 6.1: Jaké jsou největší přednosti/výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál? Třídění dle velikostních kategorií... ..	157
Tabulka 6.2: Jaké jsou největší přednosti/výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál? Třídění podle krajů.....	166
Tabulka 7.1: Co by Vám pomohlo k překonání limitů a bariér rozvoje Vašeho města/obce a při využití Vašich předností? Třídění dle velikostních kategorií.	177
Tabulka 7.2: Co by Vám pomohlo k překonání limitů a bariér rozvoje Vašeho města/obce a při využití Vašich předností? Třídění dle krajů.	186
Tabulka 9.1: Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci? Třídění dle velikostních kategorií obcí.....	211
Tabulka 9.2: Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci? Třídění dle krajů.	212
Tabulka 9.3: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Školství Třídění dle velikostních kategorií.	229
Tabulka 9.4: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Školství. Třídění dle krajů.....	230
Tabulka 9.5: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sociální služby. Třídění dle velikostních kategorií.....	232
Tabulka 9.6: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sociální služby. Třídění dle krajů.....	233
Tabulka 9.7: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Kultura. Třídění dle velikostních kategorií.	235
Tabulka 9.8: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Kultura. Třídění dle krajů.....	236
Tabulka 9.9: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Zdraví. Třídění dle velikostních kategorií.	238
Tabulka 9.10: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Zdraví. Třídění dle krajů.....	239

Tabulka 9.11: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sport. Třídění dle velikostních kategorií.	241
Tabulka 9.12: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sport. Třídění dle krajů.....	242
Tabulka 9.13: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Bydlení. Třídění dle velikostních kategorií.	244
Tabulka 9.14: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Bydlení. Třídění dle krajů.....	245
Tabulka 9.15: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Doprava. Třídění dle velikostních kategorií.	247
Tabulka 9.16: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Doprava. Třídění dle krajů.....	248
Tabulka 9.17: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Technická infrastruktura. Třídění dle velikostních kategorií.	250
Tabulka 9.18: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Technická infrastruktura. Třídění dle krajů.	251
Tabulka 9.19: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Životní prostředí. Třídění dle velikostních kategorií.....	254
Tabulka 9.20: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Životní prostředí. Třídění dle krajů.	255
Tabulka 9.21: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Veřejná správa. Třídění dle velikostních kategorií.	257
Tabulka 9.22: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Veřejná správa. Třídění dle krajů.	258
Tabulka 9.23: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Cestovní ruch. Třídění dle velikostních kategorií.	261
Tabulka 9.24: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Cestovní ruch. Třídění dle krajů.	262
Tabulka 9.25: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Věda a výzkum. Třídění dle velikostních kategorií.	264
Tabulka 9.26: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Věda a výzkum. Třídění dle krajů.	265
Tabulka 9.27: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Trh práce. Třídění dle velikostních kategorií.....	267
Tabulka 9.28: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Trh práce. Třídění dle krajů.....	268
Tabulka 9.29: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Rozvoj místní ekonomiky. Třídění dle velikostních kategorií.	270
Tabulka 9.30: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Rozvoj místní ekonomiky. Třídění dle krajů.	271

1 Východiska, cíle a metodika výzkumu

Předložená výzkumná zpráva vznikla na základě objednávky MEPCO, s. r. o., jako subdodávka pro výzkumný projekt Analýza města obcí ČR zadáný Svazem měst a obcí ČR. Projekt slouží Svazu měst a obcí ČR jako analytický podklad, který bude sloužit pro prosazení zájmů měst a obcí při nastavení evropských dotací po roce 2020 a přípravě nové Strategie regionálního rozvoje ČR.

Cílem projektu, který koordinuje MEPCO, s. r. o., je identifikace a vyhodnocení potřeb českých a moravských měst a obcí a jejich vazba na kohezní politiku. Předkládaná analýza je součástí první etapy projektu, jejímž stěžejním cílem je identifikace aktuálních potřeb měst a obcí v Česku. Zaměřuje se obecně na všechny problémy města a obcí (nejen ty, které budou uplatnitelné v rámci kohezní politiky EU) řešené místní samosprávou (nikoli v přenesené působnosti), a to zejména s ohledem na kvalitu života obyvatel (ta se týká ekonomického a sociálního rozvoje, dostupnosti služeb, životního prostředí, ad.).

Předložená výzkumná zpráva je analýzou informací o potřebách měst a obcí, které byly shromážděny prostřednictvím dotazníků, jež byly distribuovány starostům/primátorům všech členských měst a obcí SMO ČR (u statutárních měst byli v kopii o dotazníku informováni i příslušní pracovníci odborů rozvoje). Oslovená města a obce byly upozorněny, že odpovědi a názory pomohou při efektivnějším vyjednávání s klíčovými orgány (Vládou ČR, ministerstvy a orgány EU) a k prosazení požadavků měst a obcí při nastavení budoucích evropských dotací a zároveň pro vyjednávání národních dotačních titulů.

Při přípravě dotazníkového šetření bylo rozhodnuto opírat se zejména o otevřené otázky, které umožňují reprezentantům obcí vyjádřit svůj názor, aniž by byl předem determinován předcházejícím výběrem odpovědí. Cílem vyhodnocení odpovědí je podat přehlednou a strukturovanou informaci o názorech obcí. Vyhodnocení těchto názorů v kontextu evropských a národních politik, nebo v porovnání s aktuálními trendy ve společnosti, regionálním a lokálním rozvoji není předmětem této analýzy.

Analýza využila několik metod a postupů při kombinaci kvalitativní analýzy otevřených otázek, jež byla následně doplněna o kvantitativní vyhodnocení, a kvantitativní analýzy uzavřených otázek. Vybrané otázky byly zpracovány s využitím vizualizace textu pomocí mraků slov (Word Cloud). S využitím shlukové analýzy jsme se pokusili o typologii obcí. Nejednoznačnost výsledků prvotních typologií a vyčerpaný časový rozpočet ale neumožnil hlubší rozpracování typologií, které může být předmětem navazujících analýz.

1.1 Dotazník: sběr dat

Dotazník zjišťoval problémy a potenciály rozvoje měst/obcí a překážky, s nimiž se potýkají, i specifikaci toho, co by jim v rozvoji pomohlo. Zaměřil se na:

- hodnocení dosavadních úspěchů;
- identifikaci lokálních problémů a deficitů;
- identifikaci (rozvojových) potenciálů;

- identifikaci bariér a limitů (které omezují odstranění problémů a naplnění potenciálů);
- identifikaci nástrojů, postupů a podpor, které mohou napomoci vypořádat se s bariérami, odstraňovat problémy a naplňovat rozvojové cíle;
- hodnocení obecných globálních procesů a faktorů, které mohou ovlivnit rozvoj města nebo obce;
- identifikaci tematických oblastí a hodnocení spolupráce mezi obcemi.

Dotazník zahrnoval uzavřené, polouzavřené a otevřené otázky. Těžiště sběru dat bylo přitom položeno na čtyři otevřené otázky, které umožňují sebeprezentaci měst a obcí. Dvě uzavřené otázky založené na výběru odpovědí z předem daného seznamu měly spíše doplňkovou roli. Ze dvou polouzavřených, respektive kombinovaných otázek byla jedna spíše otevřená a druhá uzavřená. Velké množství otevřených otázek je sice mnohem náročnější z hlediska vyhodnocení, nicméně jsme takový postup zvolili proto, že dává obcím lepší možnost pro sebevyjádření.

Otevřené otázky

- 2. Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí?
- 4. S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká?
- 5. Co jsou největší přednosti/ výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál?
- 6. Co by Vám pomohlo k překonání těchto limitů a bariér a při využití Vašich předností?

Uzavřené otázky

- 3. Jak byste ohodnotil/a následující oblasti života ve Vašem městě/obci?
- 7. Jakou roli budou hrát následující faktory v rozvoji Vašeho města/obce v následujících 10 letech?

Polouzavřené otázky

- 8. Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci?
- 9. V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?

Na přípravě struktury a otázek dotazníku se podíleli zástupci MEPCO, s. r. o., a Univerzity Karlovy a byl připomínkován v rámci jednání expertního týmu pro kohezní politiku (ETYKOP) při SMO. Následně byl dotazník ověřen zástupci MEPCO, s. r. o., při pilotním šetření 20. 4. 2017 v Liberci po setkání Komory statutárních měst, Komory měst a Komory obcí Svazu měst a obcí. Po pilotním šetření byl dotazník upraven do finální podoby (viz Příloha 1). Sběr informací byl zabezpečen Svazem měst a obcí a probíhal elektronicky přes internetové rozhraní v průběhu května 2017. Zpracování internetové verze dotazníku a sběr dat zajistil Svaz měst a obcí.

Dotazníkem shromážděné údaje byly k analytickému zpracování předány počátkem června 2017. Do poloviny června 2017 se odstraňovaly chyby a duplicity vzniklé vyplněním více dotazníků s odlišnými odpověďmi za jednu obec. Opravy zajišťovalo MEPCO a SMO. V průběhu analytických prací během července 2017 došlo k odhalení vysokého množství chyb v počtech obyvatel. Přestože byly chyby rychle opravené, již provedené analýzy podle velikostních kategorií obcí a jejich výstupy ve formě textu, tabulek, grafů a map musely být zcela přepracovány.

Níže uvádíme přehled milníků při zpracování dotazníku.

- duben 2017: příprava dotazníku (UK a MEPCO)
- 20.4.2017: pilotáž dotazníku (MEPCO)
- květen 2017: sběr dat
- 5.6.2017: SMO první export dotazníku
- 9.6.2017: SMO upravený dotazník s odstraněním chyb a označenými duplicitami
- 13.6.2017: SMO dotazník se zahrnutím obcí z pilotáže a doplněním počtu obyvatel k 1.1.2017
- 15.6.2017: MEPCO dotazník s odstraněnými duplicitami
- 26.6.2017: ETYKOP odsouhlasení velikostních kategorií obcí
- 1.7.2017: oprava dotazníku – Kladno (u obce z okresu Chrudim s 252 obyvateli chybně uveden počet obyvatel statutárního města Kladna)
- červenec 2017: doplnění názvů a kódů krajů (NUTS 3) a regionů soudržnosti (NUTS 2)
- 16.7.2017: zjištění vysokého podílu chyb v počtech obyvatel obcí
- 18.7.2017: oprava chyb v databázi
- srpen 2017: přepracování a oprava již zpracovaných analýz, pokračování v analýzách
- září a říjen 2017: konsolidace, dopracování analýz a vyhodnocení

1.2 Základní kategorie pro analytické vyhodnocení dotazníku

Analýza odpovědí měst a obcí z dotazníku zahrnovala několik věcných řezů a metodických postupů. Kromě zpracování celého souboru obcí bylo zpracování analýzy původně plánováno v podrobnějším členění podle velikostních kategorií obcí, geografického rozmístění a postavení obce v sídelním systému. Kromě toho bylo zamýšleno provést typologii měst a obcí s obdobnými charakteristikami (problémy a potřebami).

Vzhledem k náročnosti zpracování velkého množství informací a velmi omezeným finančním zdrojům byly informace v této první analytické etapě zpracovány pro velikostní kategorie obcí a kraje. Testována byla typologie měst a obcí, vzhledem k náročnosti však byla společně s vyhodnocení podle postavení obce v sídelním

systému přesunuta do další etapy analýz (plánovaných pro rok 2018). Do další etapy výzkumu byla vzhledem k náročnosti zpracování získaných vstupů z dotazníkového šetření přesunuta (na základě jednání v září 2017) i analýza zohledňující geografické rozmístění a postavení obce v sídelním systému (při zvážení předložení výzkumu pro financování ze zdrojů Programu Éta TA ČR a podpory se strany MMR ČR).

Pro hodnocení potřeb měst a obcí s ohledem na populační velikost obce analýza využila sedm velikostních kategorií (Tabulka 1.1), které byly prodiskutované v rámci ETYKOP. Pro kvalitativní hodnocení, kde jsou některé kategorie menších obcí velmi početné, analýza doplňkově využívá podrobnější velikostní členění (Tabulka 1.2).

Tabulka 1.1: Velikostní skupiny obcí

Velikostní kategorie obce
0 – 500
501 – 1000
1 001 – 3 000
3 001 – 10 000
10 001 – 20 000
20 001 – 50 000
50 001 a více

Tabulka 1.2: Podrobnější velikostní členění měst a obcí

Velikostní kategorie obce
0 – 200
201 – 500
501 – 1 000
1 001 – 1 500
1 501 – 3 000
3 001 – 5 000
5 001 – 10 000
10 001 – 20 000
20 001 – 50 000
50 001 a více

Regionální odlišnosti byly primárně zkoumány mezi kraji (NUTS 3). V některých případech (při konstrukci mraků slov) jsme použili regiony soudržnosti (NUTS 2) a to vzhledem k menšímu počtu respondentů v některých krajích.

Výsledky analýzy představují první vhled do problematiky potřeb obcí. V následujícím kroku budou doplněny o analýzu potřeb měst a obcí podle jejich postavení v sídelním systému (městská jádra, suburbánní obce a periferní obce v rámci mikroregionu), respektive podle územních typů (rozlišení na metropolitní areály, venkovské oblasti a periferní regiony). Důležité poznání může přinést i typologie měst a obcí s obdobnými problémy, potenciály a potřebami při využití metody shlukové analýzy.

1.3 Metody a postupy využité při analytickém vyhodnocení dotazníku

Analýza využila několik metod a postupů při vyhodnocení odpovědí shromážděných dotazníkem pro výše diskutované kategorie obcí (členěné podle populační velikosti a příslušnosti do krajů popř. jiných geografických/územních jednotek). Šlo především o kvantitativní přehled a analýzu, kvalitativní analýzu textu, vizualizaci textu pomocí mraků slov (Word Cloud) a typologii obcí pomocí shlukové analýzy.

Použití metod se lišilo podle toho, zda šlo o vyhodnocení informací z otevřených nebo uzavřených otázek. V případě otevřených otázek (2, 4, 5, 6, 8 – viz příloha 1) se nejdříve využila kvalitativní analýza textu. Ta zahrnovala i kódování odpovědí podle výskytu významných témat. Následně byla využita kvantitativní analýza využívající právě tematického kódování odpovědí. Kromě toho se při zpracování odpovědí na otázky týkající se úspěchů měst a obcí a věcných i procedurálních problémů využilo mraků slov (word clouds), kde k vizualizaci bylo nezbytné provést výběr a generalizaci klíčových slov a slovních spojení. Uzavřené otázky (3, 7, 9 – viz příloha 1) byly analyzovány kvantitativně.

1.3.1 Kvantitativní analýza

Východiskem kvantitativních analýz bylo zpracování souhrnných tabulek četností odpovědí na jednotlivé otázky z dotazníku, a to za Česko, kraje a velikostní kategorie. Tento základní přehled zahrnuje četnosti odpovědí na jednotlivé otázky za všechny respondenty (celek Česka), za respondenty podle velikostních kategorií měst a obcí a respondenty v krajích a dále procentuální zastoupení odpovědí na celkovém počtu respondentů, počtu respondentů ve velikostních kategoriích měst a obcí a počtu respondentů v krajích. Přehled je shrnut ve formě XLS tabulek v souboru „Problémy obcí – základní přehled“, který je přílohou této práce (viz Příloha 2).

Obrázek 1.1: Ukázka tabulky „Problémy obcí – základní přehled“

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA
	Jak byste ohodnotili následující oblasti života ve Vašem městě/obci?	Stav pozemních komunikací		Chodníky, stezky pro pěší		Dostupnost dopravy do krajích nebo územních center		Infrastruktura pro cyklisty		Přítomnost dopravních komunikací		Kvalita ovzduší		Dostupnost parkovacích míst		Hluk		Technická infrastruktura (vodovody, kanalizace, ostatní sítě)		Čistota města		Nakládání s odpady		Výskyt černých skládek		Čistota odpadních vod	
1		Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl
2	ČESKÁ REPUBLIKA																										
3	Největší se	1	1	42	5,7	14	1,9	57	8,2	29	4,0	64	8,7	25	3,5	29	4,0	7	1,0	8	1,1	2	3	42	5,7	45	6,1
4	Bezproblémová	80	10,9	116	15,8	360	49,2	117	16,0	176	24,0	172	23,5	406	55,5	364	49,7	196	26,8	436	59,8	384	52,5	324	43,7	296	40,4
5	Částečně problémová	400	54,5	335	45,8	259	35,4	329	43,7	273	37,3	297	40,6	246	33,6	273	37,3	375	51,4	269	36,7	315	43,4	215	28,4	215	28,4
6	Problémová	251	34,3	238	32,7	89	12,1	228	31,1	254	34,7	189	25,9	54	7,4	66	9,0	153	20,8	17	2,3	31	4,2	48	6,4	176	23,9
7	CELKEM	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0	732	100,0
8																											
9	0 – 500 OBYVATEL																										
10	Největší se	1	3	40	13,3	5	1,7	49	16,3	19	6,3	17	5,6	51	16,9	19	6,3	4	1,3	7	2,3	23	7,6	35	11,8	35	11,8
11	Bezproblémová	42	14,0	57	18,9	125	41,5	55	18,3	92	30,9	193	64,1	96	31,9	178	59,1	80	26,9	202	67,1	173	57,5	146	48,5	91	30,2
12	Částečně problémová	180	59,0	117	38,9	118	38,5	115	38,2	110	36,5	76	25,2	106	35,2	76	25,0	143	47,5	87	28,9	118	38,2	112	37,2	82	27,2
13	Problémová	76	25,0	67	21,9	52	17,3	82	27,2	80	26,6	15	5,0	48	15,9	26	8,6	74	24,6	5	1,7	9	3,0	30	9,8	93	30,8
14	CELKEM	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0	301	100,0
15	501 – 1 000 OBYVATEL																										
16	Největší se	2	1,3	3	1,9	9	5,7	6	3,8	4	2,5	8	5,1	2	1,3	1	0,6	1	0,6	1	0,6	1	0,6	12	7,6	5	3,2
17	Bezproblémová	24	15,3	30	19,1	81	51,6	25	15,9	37	23,6	79	50,3	30	19,1	80	51,0	51	32,5	97	61,8	84	53,5	77	49,0	68	43,3
18	Částečně problémová	75	47,8	63	40,1	58	36,9	71	45,2	63	40,1	65	41,4	68	43,3	66	42,0	83	52,9	58	36,9	64	40,8	61	38,9	42	26,8
19	Problémová	58	36,9	62	39,5	15	9,6	52	33,1	51	32,5	9	5,7	51	32,5	9	5,7	22	14,0	1	0,6	8	5,1	7	4,5	42	26,8
20	CELKEM	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0	157	100,0
21	1 001 – 3 000 OBYVATEL																										
22	Největší se					3	2,0	7	4,6	3	2,0	3	2,0	5	3,3	6	3,9	1	0,6	7	4,6			4	2,6	3	2,0
23	Bezproblémová	12	7,9	20	13,2	87	57,2	19	12,5	30	19,7	78	51,3	37	24,3	66	42,4	46	29,6	77	50,7	72	47,4	63	41,4	46	30,2
24	Částečně problémová	78	51,3	79	52,0	48	31,8	74	48,7	58	38,2	63	41,4	63	41,4	63	41,4	77	50,7	70	46,1	74	48,7	77	50,7	52	34,2
25	Problémová	62	40,8	53	34,9	14	9,2	52	34,2	61	40,1	13	8,6	47	30,9	17	11,2	29	18,1	5	3,3	6	3,9	8	5,3	31	20,4
26	CELKEM	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0	152	100,0
27	3 001 – 10 000 OBYVATEL																										
28	Největší se							1	1,5	1	1,5	2	2,9			2	2,9	1	1,5					3	4,4	2	2,9
29	Bezproblémová	1	1,5	7	10,3	37	54,4	12	17,6	13	19,1	36	55,9	7	10,3	31	45,6	12	17,6	40	58,8	33	48,6	24	35,3	36	52,9
30	Částečně problémová	37	54,4	36	52,9	20	29,4	39	56,1	22	32,4	22	32,4	35	51,5	26	38,2	37	54,4	25	36,8	32	47,1	35	51,5	24	35,3
31	Problémová	30	44,1	25	36,8	11	16,2	25	36,8	32	47,1	5	7,4	8	11,8	29	42,9	9	13,2	18	26,5	3	4,4	3	4,4	6	8,8
32	CELKEM	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0	68	100,0
33	10 001 – 20 000 OBYVATEL																										
34	Největší se							1	3,8																		
35	Bezproblémová					13	59,0	3	11,5	2	7,7	12	48,2	1	3,8	4	15,4	2	7,7	12	48,2	8	30,8	10	38,5	17	65,4
36	Částečně problémová	15	57,7	21	80,8	8	30,8	11	42,3	9	34,6	11	42,3	11	42,3	19	73,1	18	69,2	13	50,0	15	57,7	15	57,7	7	26,9
37	Problémová	11	42,3	5	19,2	5	19,2	11	42,3	15	57,7	3	11,5	4	15,4	3	11,5	6	23,1	1	3,8	3	11,5	1	3,8	2	7,7
38	CELKEM	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0
39	10 001 – 20 000 OBYVATEL																										
40	Největší se																										
41	Bezproblémová																										
42	Částečně problémová																										
43	Problémová																										
44	CELKEM																										

Kvantitativní analýza příslušných otázek zahrnovala celkové hodnocení za Česko a pak hodnocení rozdílů mezi velikostními kategoriemi měst a obcí a rozdíly mezi obcemi za jednotlivé kraje. Hodnocení za Česko se primárně zaměřilo na pořadí témat například z hlediska problémovosti nebo významnosti pro další rozvoj města/obce. Pro jednoduchý vizuální přehled rozdílů za velikostní kategorie a kraje byly využity sloupcové grafy. Doplnkově pak pro vybrané jevy byly použity mapy zobrazující vyhodnocené odpovědi za jednotlivé obce a přibližující tím prostorový vzorec odlišností v odpovědích. Hodnoceny nebyly všechny odpovědi. Například u otázky 3 jsme se zaměřili jen na ty oblasti, které byly obcemi hodnoceny jako nejproblematictější nebo nejméně problémové s tím, že navíc jsme přidali další námi zvolené oblasti života.

Kvantitativními postupy byly vyhodnoceny i odpovědi na otevřené otázky, které byly nejdříve zpracovány prostřednictvím kvalitativní analýzy textu využívající postupy interpretační a tematické analýzy. Kvantitativní hodnocení se v tomto případě zaměřilo na četnosti zastoupení tematických oblastí v odpovědích, a to opět za Česko celkem, podle velikostních kategorií měst a obcí a podle krajů.

Vzhledem k očekávanému velkému rozdílu v počtu měst a obcí v jednotlivých velikostních kategoriích bylo diskutováno, zda při analýze nevážit informace za obce jejich populační velikostí. Vzhledem k omezenému rozpočtu a tím i rozsahu analýzy, větší náročnosti analýz a obtížnější interpretaci bylo na pracovním jednání ETYKOP (13.7.2017) rozhodnuto, že se v této fázi analýzy nebude vážení populační velikostí používat. Pro doplnění analýz a reálnější zohlednění potřeb měst a obcí podle počtu obyvatel, jich se týkají, bude zvaženo dopracování analýzy při využití vážení výsledků populační velikostí v následující etapě.

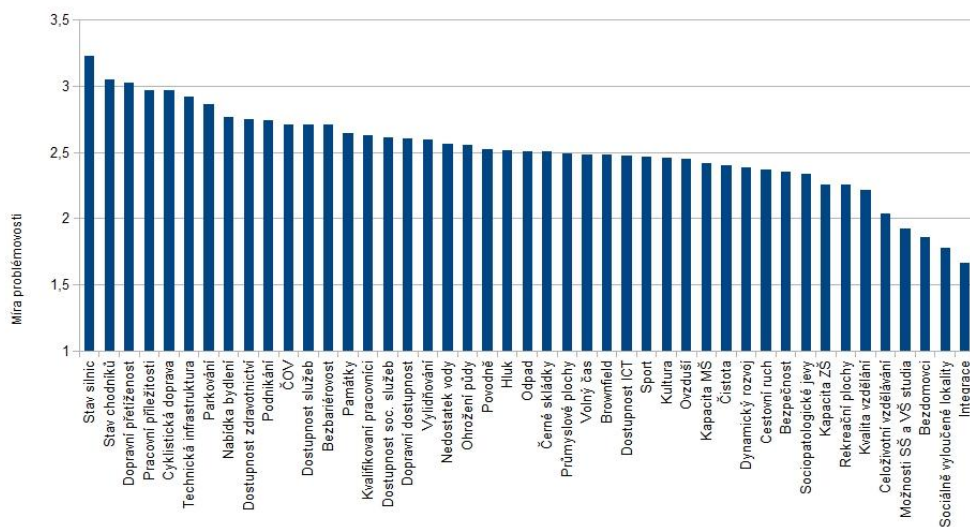
U odpovědí na uzavřené otázky, které pomocí významově odstupňované škály reagovaly na předem dané otázky, jsme vedle základních četností odpovědí zpracovali syntetické vyhodnocení. Například otázka „Jak byste ohodnotil/a následující oblasti života ve Vašem městě/obci?“ nabídla 45 předdefinovaných oblastí, na něž bylo možné odpovědět, že je daná oblast problémová, do určité míry problémová, bezproblémová, netýká se mého města/obce. Odpovědi je tudíž možné obodovat podle míry problémovosti a celkově kvantitativně zhodnotit míru pocítovaného problému a následně z odpovědí počítat průměrnou míru za města a obce jako celek, pro velikostní kategorie, kraje, apod.

Otázkou je ovšem zařazení a bodování odpovědí „netýká se mého města/obce“. Otestovali jsme proto dvě varianty. První přiřadila odpovědím následující body (problémová - 4, do určité míry problémová - 3, bezproblémová - 2, netýká se mého města/obce - 1) s tím, že čím vyšší bodové ohodnocení, tím silněji je problém pocítován. Obce ale u některých odpovědí hojně využívaly odpověď „netýká se mého města/obce“. Šlo o problémy, které nepocitovaly jako relevantní, jako je například bezdomovectví, integrace nebo sociálně vyloučené lokality. Bodové hodnocení stupněm 1 za nerelevanci otázky pak snižovalo celkové bodové hodnocení, a tak „zlepšovalo“ problematičnost dané oblasti.

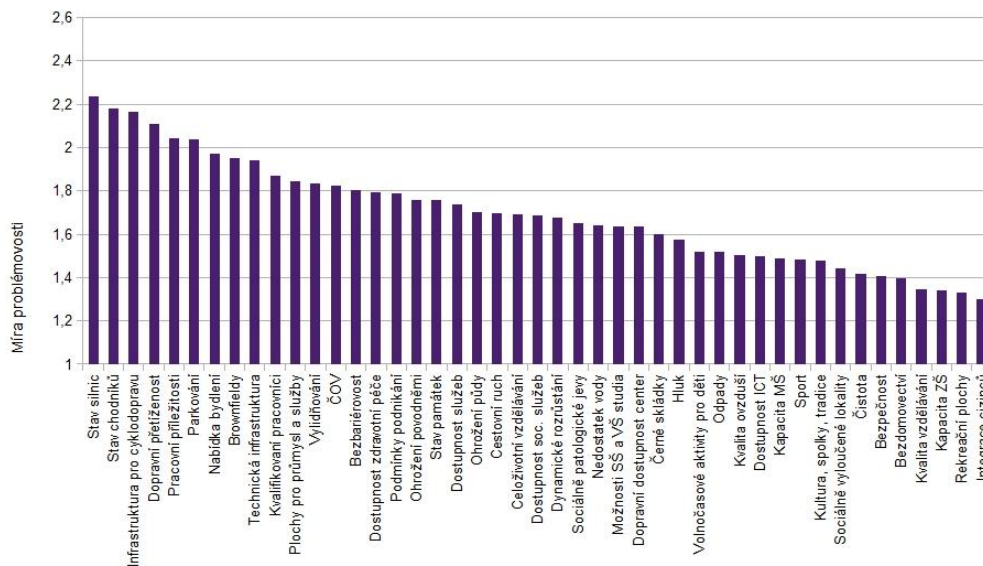
Proto jsme za vhodnější zvolili druhou variantu, kde jsme vypustili odpověď „netýká se mého města/obce“ (bráno jako scházející hodnota) a odpovědím byly přiřazeny následující body: problémová - 3, do určité míry problémová - 2, bezproblémová - 1,

opět s tím, že čím vyšší bodové ohodnocení, tím silněji je problém pocíťován. Obrázky 1.2 a 1.3, ukazují odlišnost pořadí podle obou použitých postupů.

Obrázek 1.2: Problémové a bezproblémové oblasti: kódování 1-2-3-4



Obrázek 1.3: Problémové a bezproblémové oblasti: kódování missing value-1-2-3



Odlišná kódování ukazují poměrně výrazně odlišnosti v pořadí jednotlivých jevů, a to i v případech nejméně a nejvíce „problematických“ (Tabulka 1.4). Porovnání ukazuje, že například bezdomovectví a integrace jsou těmi obcemi, které odpověděly jinak, než že oblast není pro danou obec relevantní, vnímány jako průměrně až nadprůměrně problematické. Zatímco v případě bodování odpovědi netýká se mého města, tj. v tomto městě/obci s danou oblastí nemáme problém, se obě oblasti vyskytují mezi třemi nejméně problematickými, tj. trápí nejmenší počet obcí. Obě varianty zpracování v sobě nesou důležitou informaci. Zatímco varianta 1-2-3-4

akcentuje podíl obcí, kde je daný jev vnímán jako problém, varianta 1-2-3 hodnotí problematičnost pouze v obcích, jichž se daná oblast týká.

Tabulka 1.3: Nejproblematictější a nejméně problémové oblasti: porovnání variant

Kódování 1-2-3-4 Nejproblematictější	Kódování 1-2-3-4 Nejméně problémové	Kódování 0-1-2-3 Nejproblematictější	Kódování 0-1-2-3 Nejméně problémové
Stav silnic	Integrace	Stav silnic	Integrace
Stav chodníků	Soc. vyloučené lokality	Stav chodníků	Rekreační plochy
Dopravní přetíženost	Bezdomovci	Cyklistická doprava	Kapacita ZŠ

Analogicky, tj. při nezařazení odpovědí nevím/nemám názor, jsme řešili i souhrnnou míru významnosti faktorů rozvoje u otázky 7.

1.3.2 Kvalitativní analýza textu

Kvalitativní analýza textu probíhala ve dvou fázích: nejprve systematické kvantitativní zpracování dat pomocí tematických kódů a jejich frekvencí a ve druhé fázi interpretace otevřených odpovědí na základě výstupů první fáze. Povaha získaných dat z otevřených otázek byla velmi cenná především pro hlubší analýzu potřeb obcí a měst, neboť tak bylo možné hodnotit sebeprezentaci obcí a měst a témat, která sami jednotliví respondenti zdůrazňují (nevybírali z předem definovaných témat) v relativně velkém objemu dat. To si však vyžádalo, s ohledem na časovou a interpretační náročnost kvalitativních metod výzkumu, nejprve jistou formu redukce a generalizace informací z otevřených otázek. Pro první část zpracování byla proto nejprve zvolena konceptuální obsahová analýza dat a až ve druhé fázi se přistoupilo ke kvalitativní formě analýzy menších celků dat pomocí tematické a interpretační fenomenologické analýzy, kdy jsme se vraceli zpět k otevřeným odpovědím.

Konceptuální obsahová analýza dat je metoda, která se řadí k nástrojům kvantitativní a reduktivní práce s kvalitativními daty většinou textového charakteru, která dovoluje jak formulaci obecných závěrů, tak nevylučuje zachování hloubky kvalitativní informace (Krippendorff 2004; Dvořáková 2010). Svým pojetím, které dovoluje vyhodnocení relativně velkého objemu kvalitativních dat, je tato metoda hojně využívána v sociologických výzkumech, jako jsou průzkumy veřejného mínění či tržního nebo politického rozhodování nebo obecně tzv. „mass media“ (např. Macnamara 2005; Skalski a kol. 2017).

Obsahová analýza má i přes vysokou oblibu v sociologickém výzkumu svá úskalí (Krippendorff 2004) – rozptýl vyvozených závěrů (např. subjektivní zanesení témat a jejich interpretace), míra spolehlivosti a vhodnost vyvozených závěrů (vlivem generalizace nebo statistické reprezentativnosti závislé na velikosti souboru dat - čím menší vzorek, tím větší pravděpodobnost chybného závěru).

Interpretační fenomenologická analýza (anglicky Interpretative phenomenological Analysis – IPA) dat je příkladem hermeneutické metody fenomenologického výzkumu, který má za obecný cíl zjistit, jak si lidé utváří obrázek o realitě, a tím

pochopit studovaný fenomén (McLeod 2001; Smith a Osborn 2004). Metoda je postavená na analýze detailních výpovědí z první ruky obsahující sebereflexi respondenta, což umožňuje interpretaci toho, co je pro každého respondenta klíčové, nosné a smysluplné s ohledem na kladenou otázku. Povaha části otevřených odpovědí respondentů právě takový přístup kvalitativní analýzy umožnila (respondent neuvedl jen slovní spojení, ale odpověď byla rozepsána celými větami s lokálním kontextem).

Druhá část respondentů využívající primárně odpovědi ve formě slovních spojení či hesel představovala praktické omezení pro aplikaci IPA, a proto byla tato metoda doplňována tematickou analýzou.

Tematická analýza je jednou z nejzákladnějších metod kvalitativního výzkumu, které díky své flexibilitě umožňuje identifikaci a popis témat a interpretaci hlubšího významu studované otázky napříč souborem dat (Braun a Clarke 2006). Výhodou je rovněž její nesvázanost s konkrétním teoretickým zarámováním, což dovoluje široké využití a přizpůsobení konkrétnímu výzkumu. V našem případě jsme ji zarámovali do realistického přístupu, který dokumentuje významy a příklady uváděné respondenty. A to proto, abychom maximálně zachovali sebereflexi být stručně formulovanou.

Zde je důležité upřesnit, že na rozdíl od obsahové analýzy provedené v první fázi, jsme s tematickou analýzou necílili na komplexní (a do jisté míry generalizovaný) popis témat objevujících se v získaných datech. Naopak jsme se zaměřili na klíčová témata (témata s vysokou frekvencí výskytu) v rámci jednotlivých otevřených otázek s cílem získat detailnější přehled o vnitřní struktuře těchto generalizovaných témat. Navíc doplněné o fenomenologický kontext z odpovědí svou povahou toto umožňují.

Samotná analýza probíhala následovně. V první fázi bylo nejprve nutné data upravit tak, aby se s nimi dalo pracovat jako s kvantitativními daty. Toho bylo docíleno pomocí kódování otevřených odpovědí, které probíhalo systematicky podle navržených témat vzešlých z čtení odpovědí respondentů, a následnému zaznamenávání frekvencí jednotlivých kódů u každého respondenta. Klíčové zde bylo zjistit četnosti jednotlivých kódů, pomocí nichž jsme mohli komparativně zanalyzovat celkový balík dat za každou otevřenou otázku a následně za skupiny respondentů roztržiených podle stanovených kritérií (velikostní kategorie, krajů, ad.). Výsledkem byly předběžné komparativní analýzy témat napříč skupinami respondentů, které byly vstupem pro druhou fázi kvalitativní analýzy textu.

Navržená témata v rámci první fáze kvalitativní analýzy vznikala samostatně pro každou otevřenou otázku. Význam a šíře jednotlivých témat jsou tak jedinečné a vlastní každé otázce a jejich interpretování je tak limitováno napříč otázkami. Pro názornost uveďme na příkladu tématu "životní prostředí". Téma vyskytující se jak u otázky zjišťující konkrétní povahu věcných problémů, se kterými se respondenti potýkají, tak u otázky odkazující na přednosti a potenciály respondentů. V prvním případě je téma nutné chápat a interpretovat v negativním kontextu, který respondenti definovali ve svých odpovědích. Konkrétně tak pod životním prostředím u této otázky čteme problémy životního prostředí - znečištěné ovzduší a hluk kvůli zvýšené tranzitní dopravě, problémy s odpadovou politikou a hrozby klimatické povahy jako sucho či povodně a nedostatečná obranná opatření. V druhém případě je

téma vzneseno jinými respondenty v pozitivním kontextu otázky cílící na přednosti a potenciály. Výsledkem je téma životního prostředí definovaným jako oblast se zachovanou přírodou, čistým ovzduším, dostatkem zeleně a pitné vody a prostředím dodávající pocit bezpečí a klidného bydlení. Pro přehlednost je v úvodu kapitol věnujících se analýze otevřených kódovaných otázek uveden přehled témat se stručným výčtem významů.

Obrázek 1.4: Ukázka tabulky s kódováním otevřených odpovědí

A	B	CR	CS	CT	CU	CV	CW	CX	CY	CZ	DA	DB	DC	DD	DE	DF	DG	DH
1	KOC = 1. Identifikace místa / pokrytí úř.		B. Procesní problémy															
2	507784 Státní		Neexistence finanční zdroje, neexistence dotací		práce a kom	dotaci titu	nářízení oh	administr	prerodělov	anglovar	pošt	kol	spolupr	spolupr	5. Jaké jsou největší c	geograf	dopravní	rozvoj a výst
3	508004 Roset		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Ubytování a turistický ru			
4	509108 Kostelní Radouň		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Nová výstavba, poloha d			
5	529176 Jate		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Nová výstavba, poloha d			
6	529093 Nivco		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												blízkost k přírodě, zájem			
7	533146 Plav		komplikovaný proces při získávání vnějších zdrojů												blízkost ke krajinnému m			
8	534562 Bošovice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Výstavba rodinných dom			
9	535176 Vráto		Finance+barákem obklopení+procesní neexistence dot												Blízkost krajského měste			
10	535800 Lubná		Vnitřní komunikace a spolupráce, finanční zdroje												Dobrá dostupnost kraje			
11	535991 Pístit		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Společný život, snadná d			
12	536482 Zahrádice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												malá vesnice			
13	536741 Velká Turná		Administrativní pochody dotací												Rozvoj turistického ruch			
14	536831 Lublitz		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												klid+okolní příroda+čist			
15	536863 Kovná		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												blízkost velkého města			
16	537143 Příbore		Neexistenci finanční - neexistence majetku, nemov												neexistenci velkého pr			
17	544256 České Budějovice		Neexistenci finanční - zdroje na přesunu plochy												ještě centrum turistický			
18	544442 Dubné		1) Jednotlivá složitost povolovacího řízení, dot												1) Blízkost města České			
19	544459 Homole		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Blízkost dostupnost kraje			
20	544639 Jilovice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Přívazek Jilovice - skvělé			
21	544663 Kamenný Újezd		administrativní zálež.												dostupnost krajského m			
22	544617 Mladějovice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												klidná prostředí			
23	545002 Žitkovice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												turistika, agroturistika			
24	545392 Český Krumlov		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												zápis na Seznamu UNES			
25	545320 Hořice na Šumavě		Neexistenci finanční												turistika - je zde kladen			
26	545362 Kaplice		Neexistenci finanční - neexistence dotací												právní - hlavní tak Cel			
27	545483 Nepřelice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												dobrá dopravní obsluha			
28	545724 Přelouč		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												klidná lokalita v blízkost			
29	545902 Borová Lada		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												turistická destinace+dot			
30	546039 České Velenice		1) Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												existence příjmy+dot			
31	546127 Dačice		1) Komplikovaný proces při získávání vnějších zdrojů												1) spádové pro široké			
32	546443 Hlirice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												riská kriminalitami+sk			
33	546500 Jaroslav nad Nežarkou		velké finanční zdroje												blízkost většího města+			
34	546613 Kunjaly		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												neexistenci úřadovny v g			
35	546826 Lomnice nad Lužnicí		komplikovaný proces při získávání zdrojů, nárůst												Dobrá dopravní napojen			
36	546917 Píseň		komplikovaný proces při získávání zdrojů, přešed												1) turistický ruch, životní			
37	547336 Třebou		vnitřní komunikace a spolupráce mezi politiky												testování rozvíjení+roz			
38	548240 Přelouč		Zvyšování administrativní zálež.												Aplikace SMART City+roz			
39	549568 Lety		komplikovaný proces při získávání dotací+neexist												rozvoj zemědělství			
40	549657 Neveklov		1) Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Nic mi nemapad			
41	549797 Přelouč		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												Obec je v blízkost krajinn			
42	549860 Stabčice		Neexistenci vhodných dotací, neexistence dotací												příroda+historie+rozví			
43	550061 Vrcovice		Dotace titu neexistenci pro náli obec+dotace - je												ODVČ+blízkost divoké ok			
44	550529 Křtiny		Neexistenci finančních prostředků+společná nast												Výhody prakticky žádné			

Pro potřeby interpretační a tematické analýzy byla v první fázi rovněž zvolena referenční stupnice – každý druhý, třetí, pátý a desátý respondent (ekvivalent procentuální hranici 50 %, 33,33 %, 20 % a 10 %), a pomocí této stupnice četností pak byla provedena selekce témat k následné interpretaci jednotlivých otevřených odpovědí v rámci jednotlivých podskupin vzniklých roztrížením dat podle kritérií.

Takto upravený datový soubor, resp. datové soubory vzniklých podskupin, pak byly podrobeny hlubší analýze, která se vracela k původním otevřeným výpovědím. Ty byly systematicky pročitány a kódovány tak, aby vznikl detailnější přehled fenoménu objevující se v každé otázce. Výsledkem je syntéza fenomenologického kontextu a detailního popisu tématu, který vznikl generalizací v první fázi analýzy.

Přes časovou náročnost a pracnost takto nastaveného výzkumu bylo naším cílem získat komplexnější obrázek výpovědí respondentů, než jaký poskytuje klasické kvantitativní zpracování dotazníkového šetření, kde respondent vybírá z předem nadefinovaných kategorií či jim přiřazuje důležitost.

Pro ověření relevantnosti závěrů kvalitativní analýzy bylo využito zaprvé nástroje „Word Clouds“ (viz kapitola 1.3.3), pro něž bylo prováděno kódování nezávisle na kódování pro obsahovou analýzu. Výstupy slouží jako doprovodná vizualizace závěrů kvalitativní analýzy, a dovolují tak porovnat klíčová slovní spojení (témata), která respondenti vnímají jako podstatná. Druhým způsobem ověření relevantnosti závěrů alespoň některých otevřených otázek bylo kvantitativní zpracování polouzavřených/polootevřených otázek dotazníku, kde respondent vybíral z nadefinovaných témat a přiřazoval jim relevanci. Tímto způsobem bylo možné ověřit hlavně výsledky obsahové analýzy, která vyselektovala generalizovaná témata a

díky frekvencím jim přiřadila kvantitativní rozměr, který bylo možné porovnat s uváděnou relevantností u polouzavřených/polootevřených otázek.

1.3.3 Vizualizace textu pomocí mraků slov (Word Cloud)

Pro vizualizaci nejčastěji se vyskytujících odpovědí z otevřených otázek dotazníku jsme použili nástroj „word cloud“ (česky „mrak slov“). Mrak slov představuje grafické zpracování textu, které je založeno na frekvenci jednotlivých slov nebo výrazů s tím, že čím větší výskyt slova, tím je větší jeho zobrazení.

K vytváření mraků slov jsme využili volně dostupný generátor mraků slov Word Cloud dostupný na <http://www.wordclouds.com/>. Tento nástroj si jako jeden z mála poradí s češtinou, která je bohatá na diakritiku. Další předností Word Cloudu je to, že umožňuje pracovat jak s textem a sám počítá četnost vyskytujících slov (nebo slovních spojení), tak i s předem připraveným seznamem slov a jejich počty. Kromě toho Word Cloud nabízí možnost volby při vytváření slovních mraků v podobě nejružnějších tvarů, volbu barevné i černobílé prezentace.

Podrobné metodické poznámky k využití Word Cloud

Použití nástroje Word Cloud má jistá úskalí, která vyžadují předchozí přípravu vstupních textů před jejich použitím v nástroji Word Cloud. Za prvé, Word Cloud automaticky rozpoznává samostatná slova a počítá každé zvlášť. To se týká i spojek a předložek. Vzhledem k tomu jsme v prvním kroku pročistili celý text a ponechali v něm pouze významově důležitá slova a slovní spojení.

Za druhé, Word Cloud automaticky rozpoznává jen samostatná slova. Pro zachycení významu odpovědi jsme ale potřebovali použít i slovní spojení, jako je například regenerace sídliště. Nicméně nástroj umožňuje spojení dvou slov a to použitím specifického symbolu (tilde ~) který se vloží mezi slova tvořící slovní spojení. Pojďme se podívat na konkrétním příkladu. Máme-li v textu revitalizace náměstí, Word Cloud standardně počítá dvě samostatná slova, ale pokud použijeme tilde, tj. revitalizace~náměstí, Word Cloud je rozpoznává jako jedno spojení. Proto jsme znak tilde doplnili do všech slovních spojení.

Za třetí, Word Cloud mechanicky odlišuje různé gramatické modifikace stejného slova, tj. neumí rozpoznat, že jde o varianty jednoho termínu. Jinými slovy, Word Cloud neumí spojit výrazy lišící se skloňováním, časováním, atd. Proto jsme všechny výrazy upravili do prvního pádu jednotného čísla.

Při vědomí výše uvedených úskalí jsme texty odpovědí upravili tak, že nejdříve jsme vynechali všechny nerelevantní nebo doplňující výrazy a znaky a zároveň tam, kde to bylo vhodné, jsme vytvořili spojení dvou slov a vše převedli do gramaticky shodného formátu. Snažili jsme se přitom co nejméně zasahovat do textu, abychom zachovali původní význam odpovědí. Přesto ale v dalším kroku bylo nutné text dále upravit.

Za čtvrté, v některých případech jsme výrazy selektovali, pokud neodpovídaly významu zobrazovanému v mraku slov, respektive nenaplnovaly zadanou otázku. Například, u otázky „Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí?“, jsme slovo dotace používali pouze v tom případě, pokud se jednalo o získání či využití dotace. Jde o otázku týkající se úspěchů měst obcí, a tak jsme vypustili ty případy, kdy se slovo vyskytlo v negativním slova smyslu.

Za páté, odpovědi obcí obsahovaly hodně synonym. Proto jsme se významově shodné výrazy snažili sjednotit do jednoho. Například pod slovo „oprava“ jsme zahrnuli všechny odpovědi, které obsahovali slovo „rekonstrukce“. Pod slovo „revitalizace“ jsme zařadili slova (a spojení je obsahují) „regenerace“ a „modernizace“. Podobně pod termín „výstavba“ byly zahrnuty všechny výrazy se slovem „stavba“ (ve smyslu procesu výstavby, nikoliv stavby jako objektu). Pod slovem „nákup“ jsme zakódovali slova „koupě“, „odkup“, „odkoupení“, „výkup“, „vykoupení“ a „zakoupení“.

Z hlediska postupu jsme texty odpovědí připravené pro použití ve Word Cloud kromě celkového souhrnu také rozřídili podle velikostních kategorií obcí a krajů. Použili jsme Word Cloud, abychom zjistili četnosti klíčových slov a slovních spojení. Výsledkem byl jejich seznam (v tabulce Excel). V seznamech jsme překontrolovali klíčová slova/spojení, abychom odstranili případná zmožená apod. Po doladění a konečných úpravách jsme využili Word Cloud pro grafické výstupy podle velikostních kategorií. V případě krajů (NUTS 3) se ukázalo, že některé kraje mají velmi nízké četnosti odpovědí, a proto jsme namísto krajů využili regiony soudržnosti (NUTS 2). Testovali jsme výstupy podle minimálního počtu výskytu slov a spojení. Dospěli jsme k tomu, že pro města a obce Česka celkem je vhodné využít minimální počet výskytu termínu 10. V případě měst s více než 10 000 obyvateli jsme použili minimální četnost výskytu termínu 2, u menších měst obcí pak minimální četnost výskytu termínu 3, stejně jako u regionů soudržnosti (NUTS 2).

Obrázek 1.5: Ukázka tabulky s četností klíčových slov pro velikostní kategorie obcí

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	0-200 (102)		201-500 (197)		1001-1500 (63)		1501-3000 (89)		3001-5000 (32)		5001-10000 (36)	
2	27	oprava*komunikace	54	oprava*komunikace	18	zateplení*ZŠ	22	oprava*komunikace	7	kanalizace	7	oprava*komunikace
3	25	obecní*úřad	43	dětské*hráště	17	oprava*komunikace	17	oprava*ZŠ	7	revitalizace*náměstí	7	revitalizace*náměstí
4	17	oprava	32	kanalizace	11	zateplení*MŠ	16	kanalizace	6	oprava*komunikace	4	dětské*hráště
5	16	dětské*hráště	31	oprava	8	kanalizace	14	oprava*MŠ	6	zateplení*MŠ	3	cyklostezka
6	11	veřejné*osvětlení	29	obecní*úřad	7	dětské*hráště	13	zateplení*MŠ	6	zateplení*ZŠ	3	dotace
7	10	dotace	24	zeleně	7	sociální*bydlení	13	zateplení*ZŠ	5	dětské*hráště	3	hráště
8	8	kulturní*dům	19	výstavba*kanalizace	7	výstavba*kanalizace	12	oprava	4	oprava	3	informační*centrum
9	8	rodinný*dům	18	kulturní*dům	6	obecní*úřad	11	výstavba*kanalizace	4	spolky	3	oprava*MŠ
10	7	výstavba*ČOV	18	vodovod	6	oprava	10	oprava*chodníku	4	výstavba*chodníku	3	oprava*ZŠ
11	7	výstavba*kanalizace	18	výstavba*chodníku	6	oprava*ZŠ	9	dětské*hráště	3	múzeum	3	společenské*akce
12	6	oprava*kaple	18	zateplení	6	sportovní*areál	9	revitalizace*náměstí	3	oprava*chodníku	2	dům*důchodců
13	6	společenské*akce	17	veřejné*osvětlení	5	společenské*akce	9	výstavba*chodníku	3	oprava*MŠ	2	energetické*úspory
14	5	ČOV	15	dotace	5	veřejné*osvětlení	9	zeleně	3	oprava*radnice	2	infrastruktura
15	5	kanalizace	15	oprava*MŠ	5	výměna*oken	8	dotace	3	rozšíření*MŠ	2	investice
16	5	komunikace	13	rodinný*dům	5	výstavba*ČOV	8	obecní*úřad	3	společenské*akce	2	knihovna
17	5	oprava*budovy	11	komunikace	5	zateplení*budovy	7	rodinný*dům	3	zeleně	2	oprava*budovy
18	5	oprava*chodníku	11	oprava*chodníku	4	ČOV	7	výstavba*ČOV	2	cyklostezka	2	oprava*kina
19	5	víceúčelové*hráště	11	výstavba*ČOV	4	hasičská*zbrojnice	6	hráště	2	dotace	2	oprava* památky
20	5	výstavba*vodovodu	10	ČOV	4	hráště	6	kulturní*dům	2	infrastruktura	2	oprava*zámku
21	4	image	10	spolky	4	kulturní*akce	6	revitalizace	2	knihovna	2	protipovodňová*opatření
22	4	kulturní*akce	10	zateplení*MŠ	4	oprava*chodníku	6	rozšíření*MŠ	2	kulturní*akce	2	průmyslová*zóna
23	4	oprava*silnice	9	hasiči	4	oprava*MŠ	6	spolky	2	kulturní*dům	2	revitalizace*města
24	4	revitalizace*rybníka	9	oprava*budovy	4	protipovodňová*opatření	6	vodovod	2	kulturní*zařízení	2	rozšíření*MŠ
25	4	veřejný*prostor	9	oprava*kaple	4	spolky	6	zateplení*budovy	2	oprava*školy	2	spolky
26	4	vodovod	8	společenské*akce	4	výstavba*chodníku	5	sběrný*dvůr	2	oprava*ZŠ	2	sportovní* hala
27	4	zeleně	8	sportovní*areál	4	zeleně	5	společenské*akce	2	počet*obyvatel	2	výstavba
28	3	cyklostezka	8	řidičský*odpadu	3	energetické*úspory	5	sportovní* hala	2	revitalizace*města	2	zámecký*park
29	3	hasiči	8	veřejný*prostor	3	kulturní*dům	5	výstavba	2	sportoviště	2	zateplení*budovy
30	3	hasičská*zbrojnice	8	výměna*oken	3	oprava*hrbitova	5	zateplení	2	sportovní*areál	2	zateplení*MŠ
31	3	hráště	8	výstavba*vodovodu	3	participace*občanů	4	hasiči	2	sportovní* hala	2	zateplení*ZŠ
32	3	nákup*pozemku	7	chodník	3	rodinný*dům	4	infrastruktura	2	skolní* jídelna	2	zimní*stadion
33	3	oprava*hrbitova	7	multifunkční*hráště	3	sběrný*dvůr	4	kulturní*akce	2	turistická*infrastruktura	1	autobusové* nádraží
34	3	oprava*vodovodu	7	oprava* kostela	3	sportovní*hráště	4	odpadové* hospodářství	2	vodovod	1	bezbariérový*chodník
35	3	participace*občanů	7	oprava*ZŠ	3	veřejný*prostor	4	oprava*budovy	1	asfaltování	1	centrum*aktivit
36	3	pitná*voda	7	revitalizace	3	výstavba	4	oprava*kaple	1	autobusová*linka	1	centrum*Eden
37	3	plynofikace	7	sociální*bydlení	3	zateplení*školy	4	požární*auto	1	autobusový*terminál	1	centrum*města
38	3	protipovodňová*opatření	6	stavební*parcela	3	životní*prostředí	4	rozšíření*ZŠ	1	Baby*taxi	1	City*park
39	3	protipovodňová*opatření	6	stavební*parcela	3	životní*prostředí	4	rozšíření*ZŠ	1	Centrum*ZŠ	1	životní*prostředí

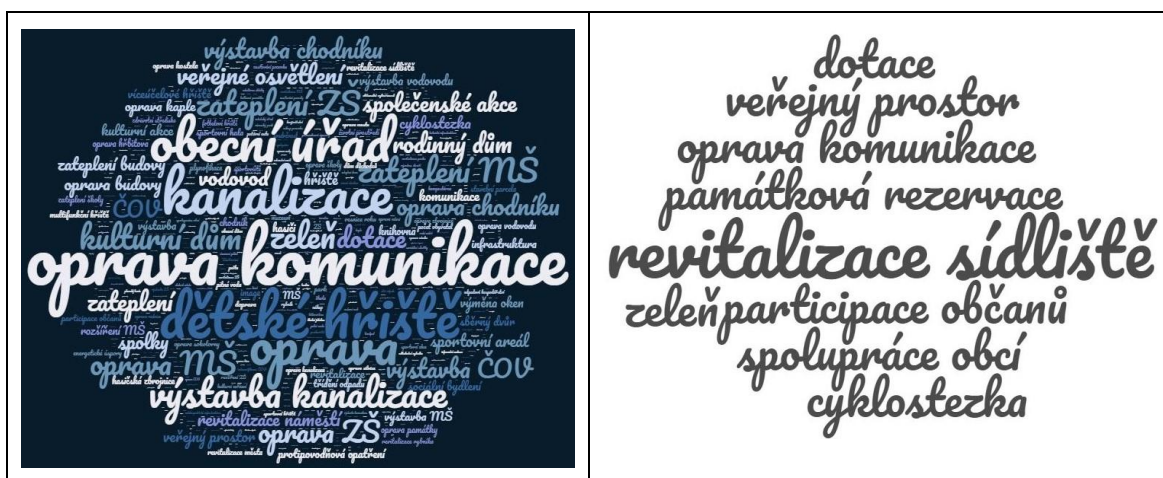
V případě některých krajů a velikostních kategorií obcí se některý výraz vyskytoval s dominantní převahou nad ostatními, což vedlo k nehezkým tvarům grafických výstupů (obrázek 1.1). Proto jsme manuálně upravili četnosti těchto slov s cílem úpravy grafického výsledku. Grafické výstupy jsme připravili v barevné a černobílé variantě.

Obrázek 1.6: Úprava mraku slov pro region soudržnosti Jihozápad



U finální vizualizace mraků slov byly testovány barevné varianty, z nichž byla vybrána ta, která využívala modrých odstínů. Mraky slov byly následně zpracovány v černobílé a barevné variantě.

Obrázek 1.7: Barevná a černobílá úprava mraků slov



2 Základní přehled

Analýza potřeb obcí zpracovala údaje z dotazníků za 732 měst a obcí Česka. Ty zastupují necelých 12 % měst a obcí, zároveň ale přes 30 % obyvatel. Výrazně vyšší zastoupení v šetření mají totiž větší a velká města.

Nejvíce dotazníků sice vyplnily nejmenší obce a platí úměra, že čím větší velikostní kategorie města/obce, tím méně dotazníků soubor odpovědí zahrnuje. Vztah je ale obrácený, pokud ho hodnotíme z hlediska procentuálního zastoupení, respektive podílu respondentů na počtu obcí v kategorii a podílu populační velikosti obcí-respondentů na celkové populační velikosti obcí v dané kategorii. Pak platí, že čím větší velikostní kategorie, tím větší pokrytí obcí i celkové populace dotazníkem. U měst nad 50 tisíc obyvatel je to téměř 61 % obcí reprezentujících 47 % populace této velikostní kategorie, zatímco v případě obcí do 500 obyvatel dotazník zastupuje 9 % obcí a necelých 10 % obyvatel (tabulka 2.1).

Tabulka 2.1: Počty respondentů (měst a obcí) podle velikostních kategorií a jejich podíl na počtu obcí a obyvatelstvu v kategorii

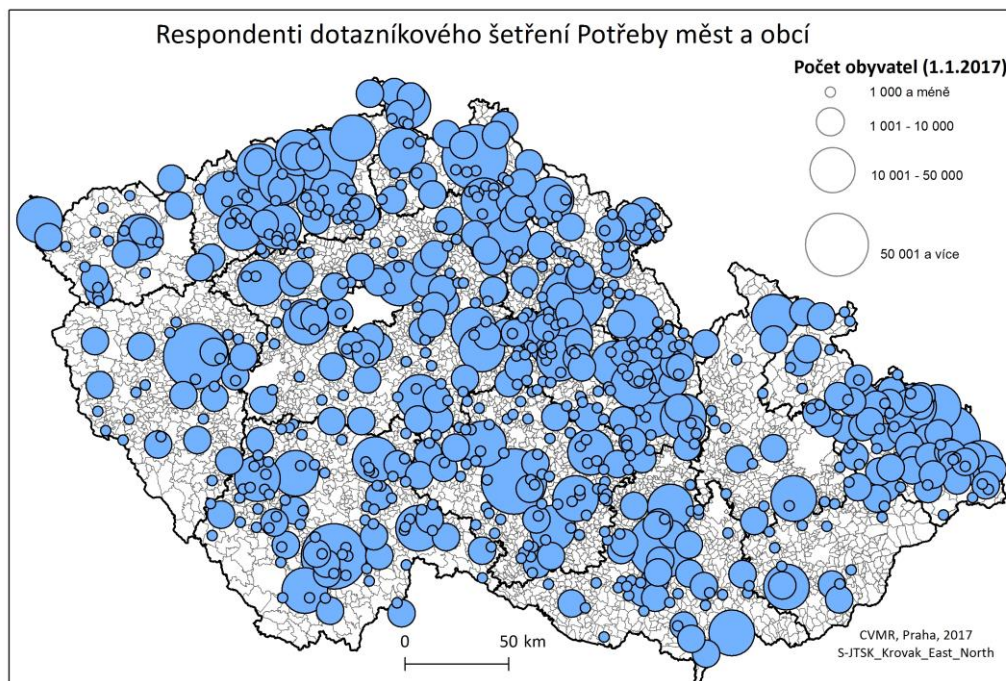
Velikostní skupina	Počet obcí	Počet obyvatel (1.1.2017)	Počet obcí v kategorii	Počet obyvatel v kategorii (1.1.2017)	Podíl obcí na obce v kategorii (%)	Podíl obyvatel na počtu obyvatel v kategorii (%)
0-500	292	78 828	3 443	834 200	8,5	9,4
501-1000	152	109 449	1 372	970 822	11,1	11,3
1001-3000	161	278 134	991	1 633 918	16,2	17,0
3001-10000	70	387 060	322	1 663 576	21,7	23,3
10001-20000	27	374 041	68	958 400	39,7	39,0
20001-50000	19	586 646	44	1 320 686	43,2	44,4
50001 a víc	11	1 504 036	18	3 197 218	61,1	47,0
<i>Celkem</i>	<i>732</i>	<i>3 318 194</i>	<i>6 258</i>	<i>10 578 820</i>	<i>11,7</i>	<i>31,4</i>

V případě zastoupení respondentů v krajích, má dotazník největší zastoupení z hlediska podílu na počtu obcí i počtu obyvatel v Moravskoslezském, Pardubickém a Ústeckém kraji. Nejnižší zastoupení je pak v krajích Jihomoravském, Olomouckém, Plzeňském, Středočeském a Zlínském (tabulka 2.2). U Jihomoravského a Plzeňského kraje jde zejména o malý podíl na obcích, přičemž vyšší podíl na obyvatelstvu kraje je dán zahrnutím populačně silných krajských měst Brna a Plzně. Geografickou distribuci obcí přibližuje obrázek 2.1.

Tabulka 2.2: Počty respondentů (měst a obcí) podle krajů a jejich podíl na počtu obcí a obyvatelstvu v kraji

Kraj	Počet obcí	Počet obyvatel (1.1.2017)	Počet obcí v kraji	Počet obyvatel v kraji (1.1.2017)	Podíl obcí na obce v kraji (%)	Podíl obyvatel na počtu obyvatel v kraji (%)
Hl. m. Praha	0	0	1	1 280 508	0,0	0,0
Středočeský	86	226 564	1 144	1 338 982	7,5	16,9
Jihočeský	90	300 094	624	638 782	14,4	47,0
Plzeňský	30	216 003	501	578 629	6,0	37,3
Karlovarský	20	80 240	134	296 749	14,9	27,0
Ústecký	67	459 295	354	821 377	18,9	55,9
Liberecký	37	188 984	215	440 636	17,2	42,9
Královéhradecký	59	182 767	448	550 804	13,2	33,2
Pardubický	90	282 949	451	517 087	20,0	54,7
Kraj Vysočina	84	188 281	704	508 952	11,9	37,0
Jihomoravský	48	483 878	673	1 178 812	7,1	41,0
Olomoucký	20	74 516	481	633 925	4,2	11,8
Zlínský	15	50 797	228	583 698	6,6	8,7
Moravskoslezský	86	583 826	300	1 209 879	28,7	48,3
<i>Celkem</i>	<i>732</i>	<i>3 318 194</i>	<i>6 258</i>	<i>10 578 820</i>	<i>11,7</i>	<i>31,4</i>

Obrázek 2.1: Rozmístění a populační velikost měst a obcí, respondentů dotazníku



3 Úspěchy měst a obcí

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázky: „**Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí?**“. Šlo o otevřenou otázku, v níž města a obce měly uvést alespoň 3 příklady úspěchů. Hodnotíme tudíž sebe prezentaci obcí a témat, které samy obce zdůrazňují (nevybíraly z předem definovaných témat). Zpracování otevřených odpovědí přibližuje metodika v kapitole 1.3.2. Z odpovědí byla vybrána klíčová témata dosažených úspěchů a pro každou obec bylo zakódováno, zda se klíčové téma mezi odpověďmi vyskytovalo nebo nikoliv. Výskyt témat úspěchů byl dále zpracován kvantitativně z hlediska jejich zastoupení v celém souboru obcí (Obrázek 3.1), podle velikostních kategorií (kapitola 3.1) a krajů (kapitola 3.2). Zpracování otázky dále zahrnovalo výběr v odpovědích se často opakujících slov a slovních spojení a jejich grafické zpracování pomocí mraků slov.

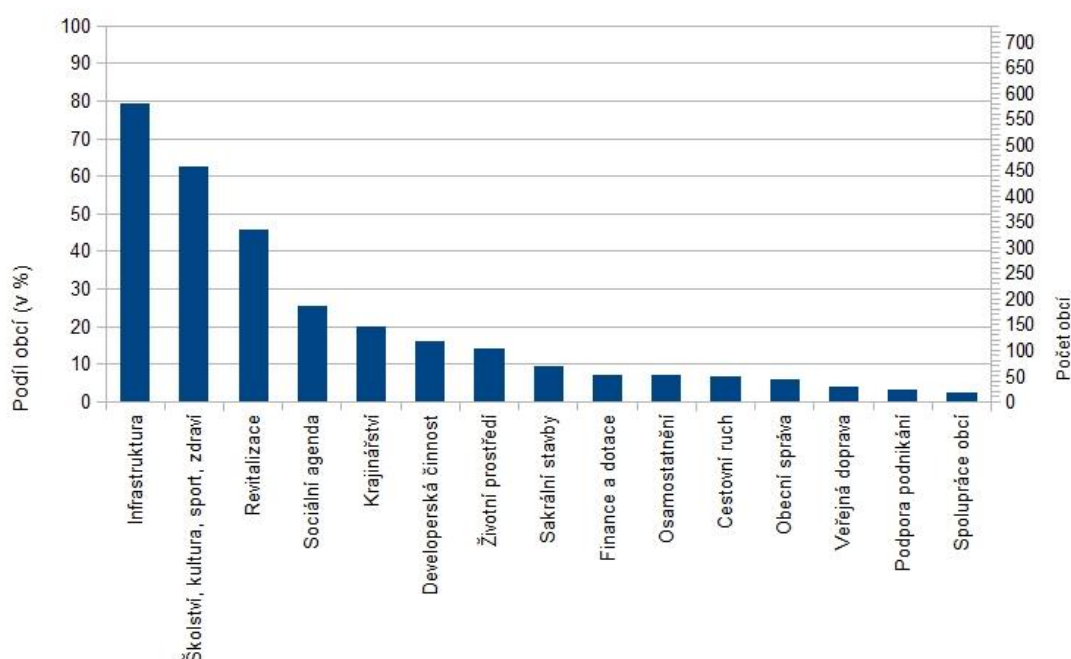
Témata identifikovaná kvalitativní analýzou odpovědí měst a obcí:

- Infrastruktura: projekty infrastrukturní a síťové povahy
 - Dopravní: chodníky, cyklostezky, oprava silnic
 - Technická: komunikace různých tříd, vodohospodářská infrastruktura – kanalizace a čističky, ČOV
 - Informační: rozhlas, telekomunikace, internet
 - Veřejný prostor: zeleň, opravy fasád/údržba veřejných budov, pořízení kamerového systému, bezpečnost
- Školství, kultura, sport, zdraví: MŠ, ZŠ, hřiště, zdravotní středisko – projekty týkající se školských zařízení, sportovišť a dětských hřišť a zdravotních středisek, konání společenských, kulturních akcí
- Sociální agenda: řešení sociálních problémů (nezaměstnanost, demografie, komunity, kulturní zařízení) – reference k populaci obce – od demografického složení přes řešení nezaměstnanosti po komunitní a spolkové chování jeho podpora např. výstavbou komunitního centra společenského centra, sociální služby – výstavba domova důchodců, komunitní domy pro seniory, sociální/startovací byty, sociální bydlení
- Životní prostředí: protipovodňové opatření, komunální odpad, vytvoření protipovodňových opatření, management nakládání s odpadem – vznik sběrných dvorů, třídění odpadu, bioodpad, kompostárny apod.
- Finance a dotace: úspěšnost podávání dotací, vyrovnaný rozpočet, nezadluženost
- Veřejná doprava: bus, tram, vlak, pořízení busů, tramvaje, nové linky, přestupní terminály, železnice do centra
- Developerská činnost: výkup pozemků/budov např. pro další výstavbu RD, demolice, výkup a příprava pozemků pro další výstavbu, demolice nevyužívaných budov a bývalých zemědělských či průmyslových objektů
- Cestovní ruch: péče o památky, zámky, muzea, lázně, ZOO, stezky, jež přispívají k podpoře cestovního ruchu
- Krajinářství: projekty v krajině, typicky, čištění rybníků či nádrží, výsadba alejí, parky, zeleň
- Osamostatnění: vznik nové obce, soudržnost obce/image, získání znaku, vlajky, praporu apod., pozice v soutěži Vesnice roku – spojitost s propagací a hrdostí na obec
- Revitalizace: jde o rekonstrukci či renovaci části území (ulice, sídliště, brownfield, komplexu budov...)
- Sakrální stavby: opravy či výstavby (kostely, křížové cesty, sochy svatých apod.)
- Podpora podnikání: reference k posílení/podpoře podnikání, investorů či rozšíření/udržení nabídky služeb

- Obecní správa: koncepční řízení, elektronizace řízení obce, otevřenost občanům – držení se strategických plánů a jejich existence vůbec, vytvoření územních plánů, držení se linky rozvoje, modernizace řízení správy, participace, smart city apod.
- Spolupráce obcí: zmiňovaná spolupráce mezi obecní, příp. metropolitní; tematická spolupráce, MASy.

Téměř 80% obcí uvedlo úspěchy v oblasti infrastrukturních projektů a skoro dvě třetiny v oblasti školství, kultury, sportu a zdraví. Na třetím místě v pořadí byly téměř polovinou obcí za úspěch považovány projekty revitalizace. S menší četností (15-25% obcí) byly zmiňovány úspěchy při řešení sociální agendy, krajinářství, životního prostředí a podpory výstavby (developerské činnosti). Téměř desetina respondentů úspěchy spojila s opravami sakrálních staveb, přičemž šlo o téma s výrazně větším zastoupením než byly úspěchy v oblastech cestovního ruchu, veřejné dopravy nebo podpory podnikání. Malý podíl obcí rovněž uvedl úspěchy v oblasti obecní správy a získání dotací. Přestože malý počet obcí ocenil úspěchy dosažené meziobecní spoluprací, větší počet za úspěch považoval osamostatnění a nezávislost (Obr. 3.1.).

Obrázek 3.1: Úspěchy měst a obcí: pořadí zastoupení tematických oblastí



Nejčastější termíny opakující se v odpovědích přibližuje obrázek 3.2. Jde především o opravy komunikací a výstavbu kanalizace a dětských hřišť, což koresponduje s jasnou dominancí tematické oblasti infrastruktura, v níž úspěchy zmiňuje většina obcí.

Odpovědi se však významně liší mezi velikostními kategoriemi měst a obcí. Úspěchům měst a obcí podle velikostních kategorií je věnována část 3.1, založená na kvalitativní analýze odpovědí s cílem identifikace nejdůležitějších témat. Analýza je doplněná o grafiku mraků slov, které nabízejí nejčastěji se vyskytující termíny. Druhá část (3.2) pak analyzuje odpovědi za města a obce podle krajů. Jelikož rozdíly mezi kraji nejsou výrazné, tabulky a grafika mraků slov jsou doplněné pouze stručným komentářem.

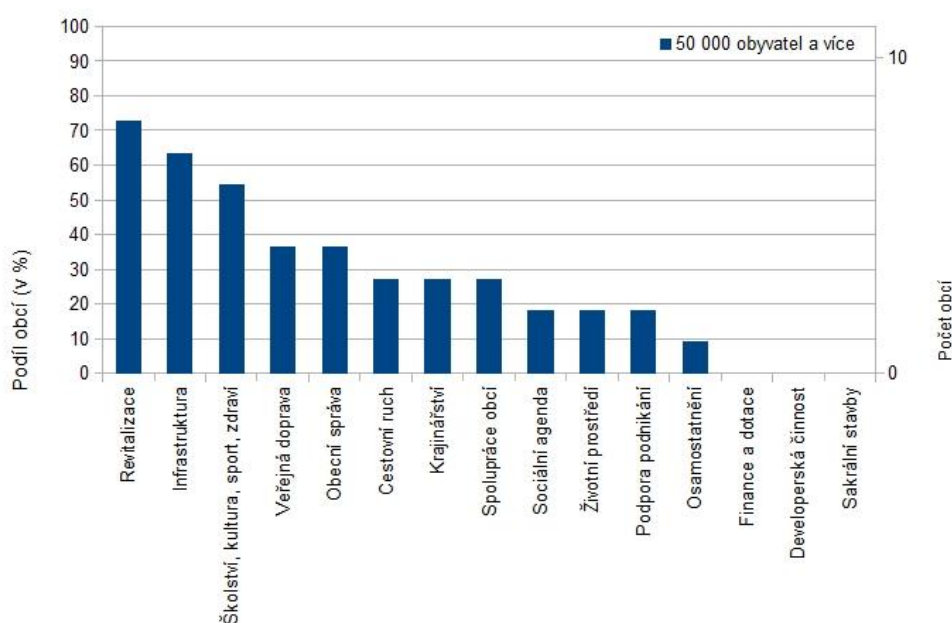
Celkové shrnutí:

- 32

Velikost > 50 000

- Nejčastější úspěchy identifikovány v oblasti infrastrukturních projektů a revitalizací části měst, kdy města zajistila modernizaci případně výstavbu vodohospodářské infrastruktury a rekonstruovala prvky veřejného prostoru - komunikace, chodníky, parkování, zastávky nebo mosty. Jako nejčastěji revitalizované lokality byly jmenovány sídliště, centra měst a prostory u uzlů dopravy (nádraží, přestupní terminály, letiště).
- Další oblastí, na kterou upozornila více než polovina respondentů v této skupině, jsou investice do školství, kultury, sportu a zdraví. Zde šlo hlavně o projekty zateplování MŠ a ZŠ, eventuálně zvyšování jejich kapacit, výstavbu či modernizaci volnočasových a sportovních center, kin, knihoven až po podporu vzniku neformálních center, aktivit a akcí, které podporují nově budovanou image města.
- Alespoň třetina respondentů ve skupině uváděla rovněž úspěchy ve veřejné dopravě (fungující integrovaný systém, autobusové pruhy a cyklodopravu ve městě, změny v parkovacím systému, propojování dvou měst v aglomeraci veřejnou dopravou) a ve stylu řízení města, kde byl kladen důraz na participaci a zefektivňování správy (informačními systémy, rovněž zaváděním smart city konceptů) s přesahem k meziměstské až metropolitní spolupráci.
- Nezanedbatelnou oblastí jsou krajinářské projekty (péče o městské parky, sady a obecně zeleň ve městě) spolu s rekreačními oblastmi jak pro městské obyvatele, tak pro případné návštěvníky města (ZOO, vodní rekreační plochy, kulturní události, festivaly, ad.) a projekty v oblasti podpory podnikání (vznik VaV hubu nebo vědecko-technického parku).

Obrázek 3.2: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel



Obrázek 3.3: Úspěchy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel

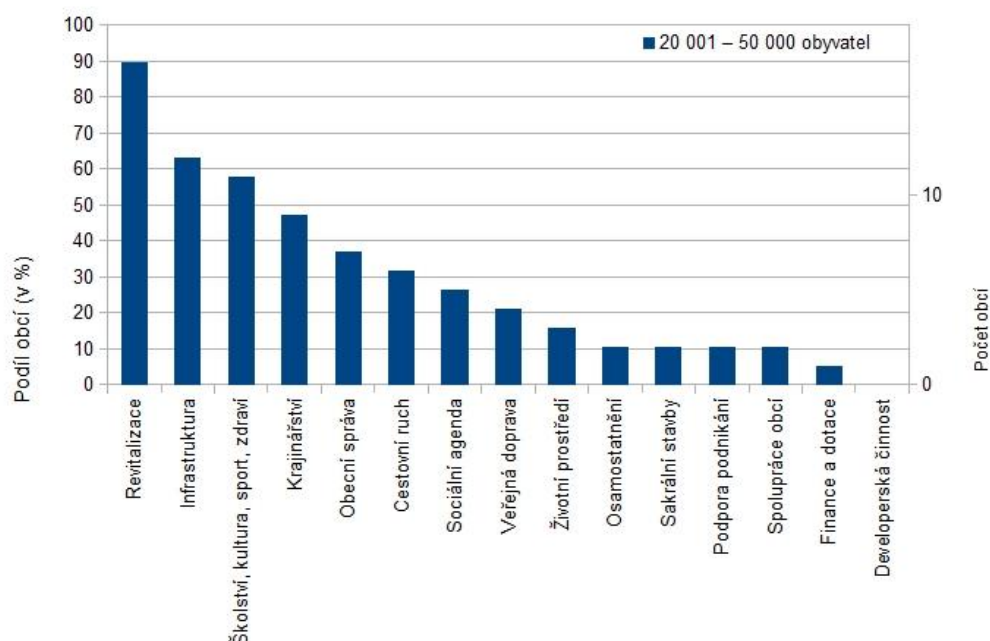
dotace
veřejný prostor
oprava komunikace
památková rezervace
revitalizace sídliště
zeleň participace občanů
spolupráce obcí
cyklostezka

Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

velikost 20 001 - 50 000:

- Nejčastěji jmenovaným úspěchem jsou revitalizační projekty (sídliště, brownfieldy, centra měst, partery a okolí uzlů dopravy), infrastrukturní investice (rekonstrukce místních komunikací a dokončování obchvatů měst, obnova a modernizace vodohospodářské infrastruktury, zastávek a mostů, případně investice do kamerového systému), projekty v oblasti školství, kultury, sportu a zdraví (převážně výstavba či modernizace sportovních hal, sportovišť, stadiónů, zateplení MŠ a ZŠ, modernizace jejich učeben, budování knihovny a ZUŠ či kulturního areálu) a také krajinářské městské projekty týkající se parků sadů a zeleně, ale i vodních ploch a revitalizace povodí řek.
- Alespoň třetina respondentů skupiny uváděla úspěchy týkající se správy města - od elektronizace služeb a zavádění smart city konceptů po schopnost udržování přiměřeného územního rozvoje obce za spolupráce městského architekta či dobře zpracovaného územního plánu.
- Posledními častými úspěchy jsou buď projekty v oblasti sociální agendy jako výstavba domova důchodců, programy péče o seniory a mladé rodiny, anebo projekty podporující cestovní ruch jako péče o historická jádra měst, renovace zámků či hradů, nové muzejní expozice či konání regionálních kulturních akcí.
- Alespoň 10 % respondentů uvedlo rovněž projekty veřejné dopravy (železnice do centra), životního prostředí (odpadové hospodářství) a na podporu podnikání (zaplnění průmyslové zóny či vytvoření podnikatelského inkubátoru).

Obrázek 3.4: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Obrázek 3.5: Úspěchy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel

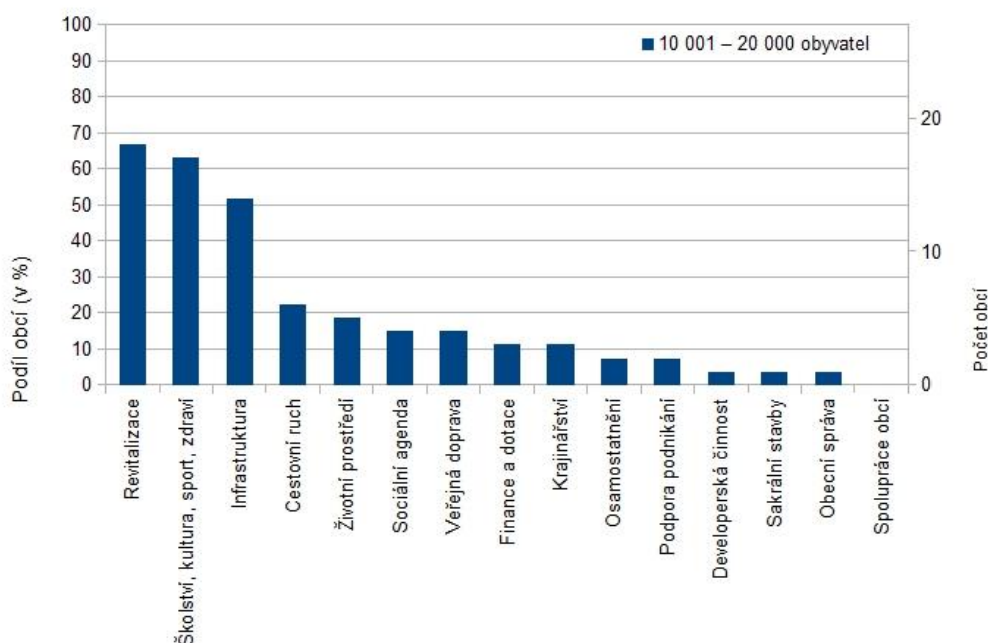


Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

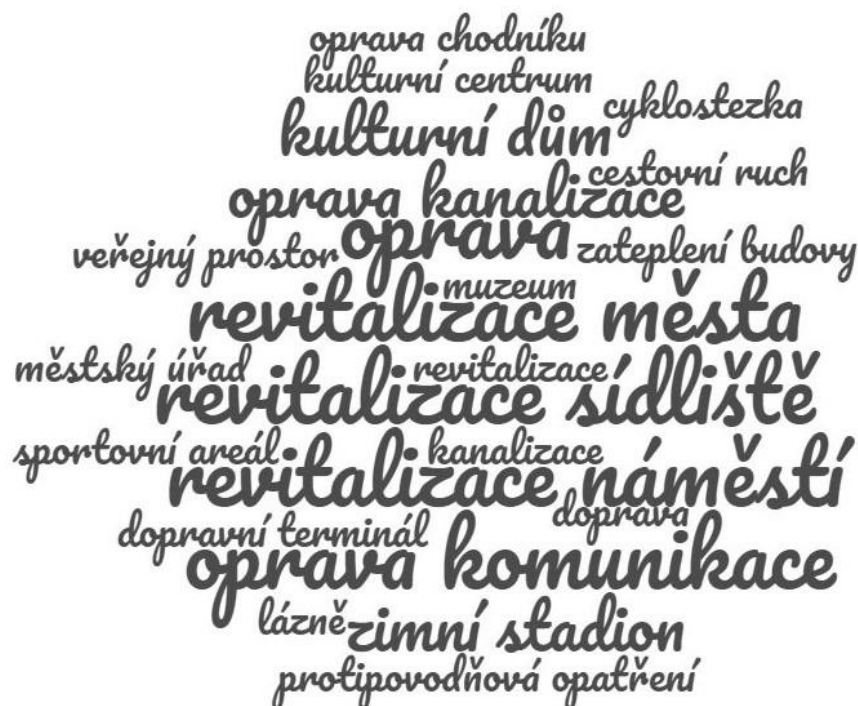
velikost 10 001 - 20 000:

- Pro tuto velikostní kategorii byly klasifikovány jako nejdůležitější milníky úspěchy v revitalizaci částí měst (městská centra a náměstí, sídliště případně brownfieldy), dopravní terminály a investice do projektů školství, kultury, sportu a zdraví. V této velikostní kategorii měst šlo hlavně o vznik, modernizaci a rekonstrukci stadiónů (letních i zimních), sportovišť, bazénů, dětských a školních hřišť, zateplování ZŠ a MŠ, zvýšení kapacity MŠ, budování knihovny, hvězdárny a kulturních center eventuálně obnova či dostavění smuteční a obřadní síně. Další oblastí byly investice do infrastruktury - vodohospodářská síť, komunikace, osvětlení a semaforey, tvorba nových sítí pro nové oblasti výstavby, mosty a cyklo-dopravní infrastruktura.
- Alespoň třetina respondentů této kategorie uváděla investice do oblasti cestovního ruchu. Šlo o rozvoj prestiže a infrastruktury lázeňských oblastí, revitalizace areálu zámků či klášterů nebo památkové zóny obecně, vznik stezek po památkách přírodních i kulturních až po kandidování na nominaci UNESCO.
- Poslední často zmiňovanou oblastí jsou projekty týkající se životního prostředí a bezpečnosti - protipovodňová opatření a revitalizace koryt řek, odpadová politika a vznik sběrných dvorů, kompostáren apod. až po zákaz průjezdu tranzitní dopravy městem.

Obrázek 3.6: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Obrázek 3.7: Úspěchy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

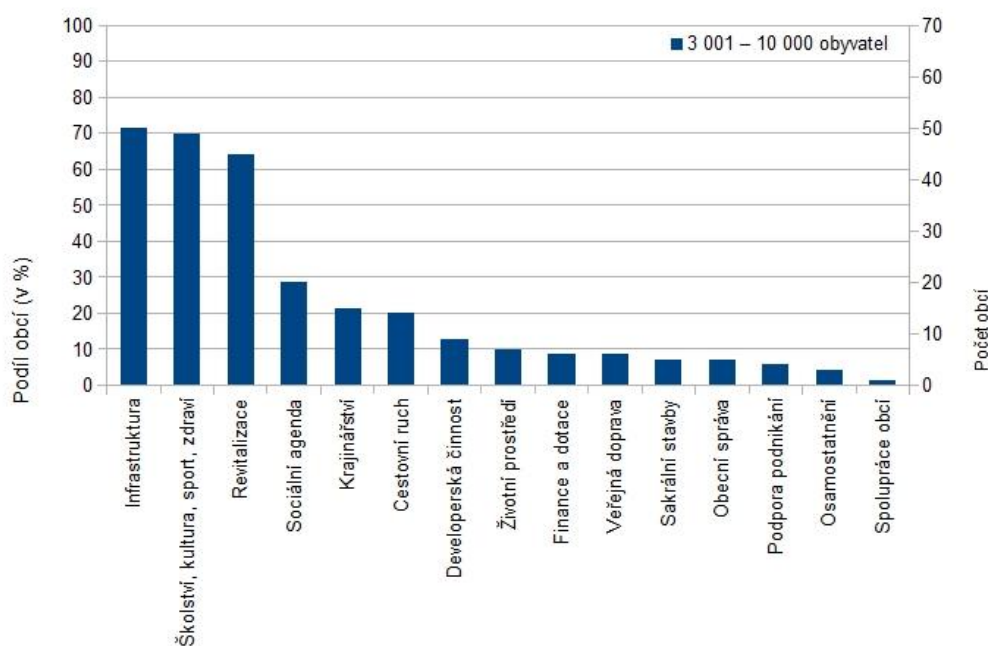
velikost 5 001 - 10 000:

- Nejčastěji uváděné byly revitalizační projekty (náměstí a historická jádra, sídliště a bytové domy, regenerace brownfieldů), infrastrukturní projekty (opravy komunikací, ulic a chodníků, vodohospodářská infrastruktura s důrazem na intenzifikaci ČOV, zateplení veřejných budov a jejich energetická úspora, cyklostezky) a projekty investic do oblastí školství, kultury, sportu a zdraví (budování a péče o sportovní haly, stadiony a sportoviště, dětská hřiště, multifunkční zařízení, kulturní zařízení, knihovna, kino či společenské centrum, rekonstrukce MŠ a ZŠ, zvyšování kapacit MŠ a investice do kvalitního školství).
- Více než třetina respondentů ve skupině kladla důraz na projekty zařazené do sociální agendy, kdy jde hlavně o podporu spolkového života, komunit a jejich kulturního vyžití v jejich lokalitách, zabezpečení sociálních služeb - nízkoprahové centrum, domy s pečovatelskou službou a pečovatelské byty, a péči o seniory - výstavba a rekonstrukce domů pro seniory.
- Důležitou oblastí i v této velikostní kategorii zůstávají projekty cestovního ruchu - obnovy zámků, areálu památkové zóny a historického města, budování informačních center, obnova lázní, muzeí a jeho expozic či vznik pěších zón.
- Nově se objevuje "developerská činnost" municipality, zejména ve smyslu plánování nových zón buď pro průmysl nebo pro bytovou výstavbu a s tím spojené zabezpečení síťování pozemků a hledání nájemníků.

velikost 3 001 - 5000:

- Nejčastěji zmiňovanou oblastí úspěchů v rámci této velikostní kategorie jsou investice do školství, kultury, sportu a zdraví (rekonstrukce ZŠ a MŠ, navýšování jejich kapacit, modernizace jídelen, tělocvičen a školních hřišť, poté výstavba a modernizace sportovních zařízení, hal, sportovišť, dětských a workoutových hřišť, rekonstrukce či vznik kulturních zařízení, kina, knihovny, ZUŠ). Druhou oblastí je infrastruktura, kde je dominantní důraz na pořízování, rozšiřování a opravy kanalizací, intenzifikaci ČOV, ale i zabezpečení zdrojů pitné vody; dále opravy a výstavba komunikací, chodníků, kruhových objezdů, eventuálně obchvatů obce/města, vznik cyklostezky a plynofikace. Třetí většinou oblastí jsou revitalizační projekty náměstí obcí/měst případně tvorba náměstí, oprava a rekonstrukce dopravních terminálů a v některých případech oprava sídliště.
- Alespoň třetina obcí/měst kladla důraz na sociální agendu - hlavně rozvoj spolkového života, konání akcí pro obyvatele a výstavbu komunitního centra; služby pro seniory jako dům pro seniory ale i elektromobil pro jejich přepravu a v neposlední řadě se objevují kladná hodnocení nárůstu počtu obyvatel, případně snížení nezaměstnanosti. Vedle sociální agendy se stále víc než třetina respondentů hlásí k úspěchům v oblasti cestovního ruchu - péče o památkovou zónu, muzea a expozice, rekreačně sportovní a lázeňské areály, přírodní rezervace a naučné stezky.
- Krajinářské projekty jsou méně důležité (uvádí je méně než 20% respondentů), nicméně se i zde jedná o péči o parky, zeleň v obci/měste, ale právě i vytvoření přírodních rezervací a areálů sloužících k cestovnímu ruchu.

Obrázek 3.8: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Obrázek 3.9: Úspěchy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



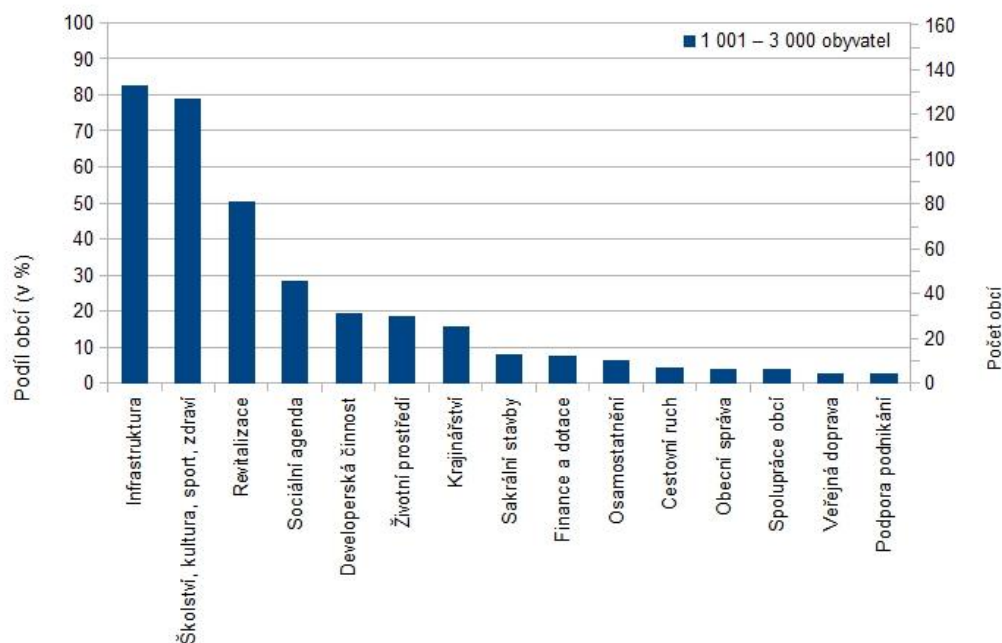
Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

velikost 1 501 - 3000 a 1001 - 1 500:

- Nejčastěji jmenovaným úspěchem v této kategorii jsou infrastrukturní projekty, kdy je důraz kladen hlavně na základní síť vodohospodářství (rozšiřování, budování kanalizace, ČOV, méně vodovodů), opravy či asfaltování komunikací, výstavbu nových chodníků, plynofikace. Ve velké míře se obce věnují zateplování veřejných budov a tím snižování jejich energetické náročnosti. Vedle těchto nejčastějších dále mezi odpověďmi figurují investice do veřejného osvětlení, dokončení obchvatů, stavba mostů, cyklostezky, autobusové zastávky, parkování, kamerový systém, rozhlas, přechody až zavedení optického kabelu. Druhou nejčastější kategorií úspěšných investic jsou projekty ve školství, kultuře, sportu a zdravotnictví. Nejčastěji jde o investice do rekonstrukcí, zateplení a modernizace ZŠ, MŠ, a jejich vybavení (kotelny, jídelny, kuchyně), navyšování jejich kapacit v podobě přístaveb, zvyšováním počtu tříd nebo kompletně novou stavbou. Poté byly jmenovány sportovní hřiště, areály haly, sokolovny, koupaliště, kulturní a multifunkční domy, výstavba zdravotního střediska a péče o něj, ordinace praktického lékaře plus vznik jednotky záchranné služby.
- Alespoň třetina respondentů velikostní kategorie investovala rovněž do revitalizačních projektů - opravy kulturních památek a sakrálních staveb, hřbitovů, revitalizace náměstí a návsi, historických center, rekonstrukce bytových jednotek, bytových a panelových domů, přeměna funkce brownfieldů (zemědělská či jiná nevyužívaná budova přeměněná na budovu OÚ, multifunkční dům, byty apod.) či přestupní terminál dopravy.

- Okolo 20% četnosti se pohybují témata sociální agendy (zde obce v kategorii 1 001 - 1 500 mají 36% četnost) a developerské činnosti municipality. Sociální agenda v sobě stále nese péči o seniory (domy pro seniory, byty pro seniory, pečovatelská služba), chráněné byty, výjimečně rodinnou politiku, ale hlavně se klade důraz na komunitní a spolkový život obce. Podporují se společenská centra a zejména pořádání pravidelných událostí. Důležitá je role místních hasičů, kdy obec investuje do jejich vybavení, prostor ale i do jejich komunity, která je jednou z hlavních složek spolkového života obce. Developerská činnost municipality v sobě nese nákup a hlavně přípravu pozemků (jejich zasíťování) a následně jejich prodej pro novou výstavbu rodinných domů. Vedlejší už pak je příprava průmyslových ploch. Obce se rovněž angažují v odkupu a demolicích nebezpečných či již nevyužívaných budov většinou (agro)průmyslového charakteru.
- Za zmínku s 10% četností pak stojí tematika životního prostředí - odpadového hospodářství, kdy obec vyřešila třídící systém, vystavěla sběrné dvory, kompostárny, sváží bioodpad, a pořídila techniku na chod odpadového hospodářství, někde konají úklidové akce na údržbu pořádku obce. Vedle toho v některých případech šlo o likvidaci nebezpečného odpadu či rekultivaci skládky. Pro některé obce sem patří i protipovodňová opatření. V návaznosti pak následují krajinářské projekty řešící obecní zeleň, parky a zahrady, ale i projekty lokalit biodiverzity a péči o rybníky (hráze, odbahnění) výsadbu a péči o aleje.

Obrázek 3.10: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



[illegible]

velikost 501 - 1 000:

- 41

Obrázek 3.12: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce s 501 - 1 000 obyvatel



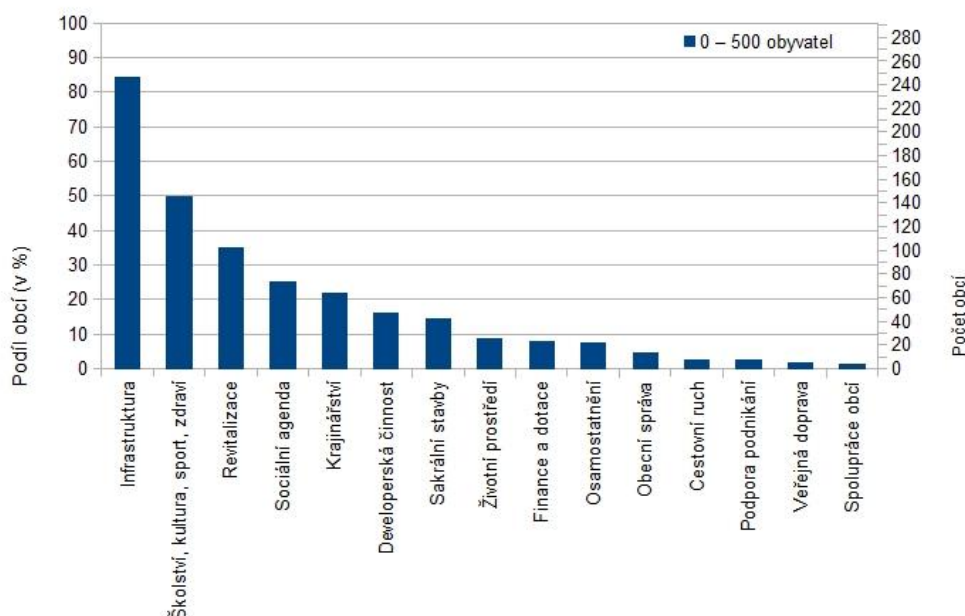
velikost 201 - 500:

- Nejčastěji jmenovanou kategorií úspěchů byly infrastrukturní projekty - s důrazem na splaškovou kanalizaci (její pořízení, plánování, eventuálně rozšíření), ČOV, a vodovody; výstavba a oprava komunikací, chodníků, eventuálně mostů a cyklostezek; péče o veřejné budovy (zateplení), veřejné osvětlení a rozhlas, pořízení dešťové kanalizace. Druhou oblastí je školství, kultura, sport a zdraví, kde je velký důraz na mateřských školách (jejich pořízení, případně rekonstrukce), základní školy jsou v menším počtu a jde o jejich udržení či rekonstrukci (dané velikostí obce). Vedle školství se investovalo do sportovní infrastruktury, jako jsou hřiště a sportoviště, pak do kulturních zařízení a zázemí obce, zřídka zdravotního střediska.
- Revitalizační projekty jsou zastoupeny více než třetinou respondentů ve skupině a jde především o projekty týkající se návsi, hřbitovů, veřejného prostranství a přestavby nefunkčních objektů (často ZŠ) na jinou funkci (multifunkční objekt, obchod, byty apod.) Zvláštní podkategorii revitalizací jsou projekty týkající se sakrálních staveb a jejich oprav, kdy se v této velikostní skupině vyskytují jako jedny z nejčastějších revitalizačních projektů obcí.
- Více než 20 % obcí uvedlo sociální agendu (spolková činnost a její udržení, hasiči a jejich komunitní akce, kulturní opakuje se akce a tradice obce, a péče o seniory a k tomu potřebná infrastruktura, případně mladé rodiny). Vedle sociální agendy mají 20% četnost ještě projekty krajinářské (polní cesty, zeleň, parky, vodní nádrže a rybníky...).
- Více než 10 % obcí vykazovalo oblast developerské aktivity (hlavně příprava nových stavebních parcel, výstavba nových RD a výkup pozemků) a životní prostředí (třídění odpadu, sběrný dvůr, kompostování, skládky, pořízení komunální techniky a protipovodňové opatření).

velikost 0 - 200:

- Nejvíce jmenovány byly infrastrukturní projekty (komunikace, splašková kanalizace, ČOV, vodovod, osvětlení obce, chodníky, v menší míře plynofikace, rozhlas, mosty, cyklostezky a kamerový systém).
- Více než třetina respondentů této skupiny zdůraznila revitalizační projekty s velkou mírou zastoupení revitalizací sakrálních staveb. Vedle nich: hřbitov, veřejné prostranství, památky, návěs a přestavby nevyužívaných MŠ či ZŠ na jinou funkci (OÚ, byty, nebytový prostor).
- V menší míře než ve skupině 201 - 500 se objevují oblasti školství, kultury, sportu a zdraví (jen ca třetina respondentů). Nejdůležitější v této kategorii se jeví projekty hřišť (dětských a sportovních), kulturní centrum, případně víceúčelové zařízení.
- Sociální agenda (opět hasiči, společenský život, tradice a aktivita spolků, případně sociální bydlení), krajinářství (rybníky, vodní nádrže, aleje, sady, zeleň, cesty) a developerská aktivita (příprava stavebních parcel, koupě nemovitostí či koupě pozemků, kde je obecní budova) se v této skupině pohybují jen těsně nad 10% četností.

Obrázek 3.14: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce do 500 obyvatel



Obrázek 3.15: Úspěchy měst a obcí: obce do 500 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Tabulka 3.1: Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí? Třídění dle velikostních kategorií.

velikostní kategorie	počet jednotek n	Infrastruktura (dopravní, technická, informační, veřejný prostor)	Školství, kultura, sport, zdraví	Sociální agenda	Životní prostředí	Finance a dotace	Veřejná doprava	Develo- perská činnost
0 - 200	95	76	36	18	7	11	3	14
201 - 500	197	171	110	56	19	13	2	34
501 - 1 000	152	117	103	37	30	7	2	30
1 001 - 1 500	69	58	54	22	13	1	1	10
1 501 - 3 000	92	75	73	24	17	11	3	21
3 001 - 5 000	33	26	28	10	3	2	4	1
5 001 - 10 000	37	24	21	10	4	4	2	8
10 001 - 20 000	27	14	17	4	5	3	4	1
20 001 - 50 000	19	12	11	5	3	1	4	0
50 001 a víc	11	7	6	2	2	0	4	0
0 - 500	292	247	146	74	26	24	5	48
v %		84,59	50,00	25,34	8,90			16,44
501 - 1000	152	117	103	37	30	7	2	30
v %		76,97	67,76	24,34	19,74			19,74
1001 - 3000	161	133	127	46	30	12	4	31
v %		82,61	78,88	28,57	18,63			19,25
3001 - 10 000	70	50	49	20	7	6	6	9
v %		71,43	70,00	28,57			8,57	12,86
10 001 - 20 000	27	14	17	4	5	3	4	1
v %		51,85	62,96		18,52	11,11	14,81	
20 001 - 50 000	19	12	11	5	3	1	4	0
v %		63,16	57,89	26,32	15,79		21,05	
více než 50 000	11	7	6	2	2	0	4	0
v %		63,64	54,55	18,18	18,18		36,36	

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

velikostní kategorie	Cestovní ruch	Kraji-nářství	Osamo-statnění	Revita-lizace	Sakrální stavby	Podpora podnikání	Obecní správa	Spolupráce obcí
0 - 200	2	19	6	32	11	4	5	1
201 - 500	6	45	16	71	32	4	9	3
501 - 1 000	7	29	13	63	6	1	6	3
1 001 - 1 500	2	11	5	36	9	1	2	1
1 501 - 3 000	5	14	5	45	4	3	4	5
3 001 - 5 000	8	6	2	17	3	1	1	1
5 001 - 10 000	6	9	1	28	2	3	4	0
10 001 - 20 000	6	3	2	18	1	2	1	0
20 001 - 50 000	6	9	2	17	2	2	7	2
50 001 a víc	3	3	1	8	0	2	4	3

0 - 500	8	64	22	103	43	8	14	4
v %		21,92		35,27	14,73			
501 - 1000	7	29	13	63	6	1	6	3
v %		19,08		41,45	3,95			
1001 - 3000	7	25	10	81	13	4	6	6
v %		15,53		50,31	8,07			
3001 - 10 000	14	15	3	45	5	4	5	1
v %	20,00	21,43		64,29	7,14			
10 001 - 20 000	6	3	2	18	1	2	1	0
v %	22,22	11,11		66,67		7,41		
20 001 - 50 000	6	9	2	17	2	2	7	2
v %	31,58	47,37		89,47		10,53	36,84	
více než 50 000	3	3	1	8	0	2	4	3
v %	27,27	27,27		72,73		18,18	36,36	27,27

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

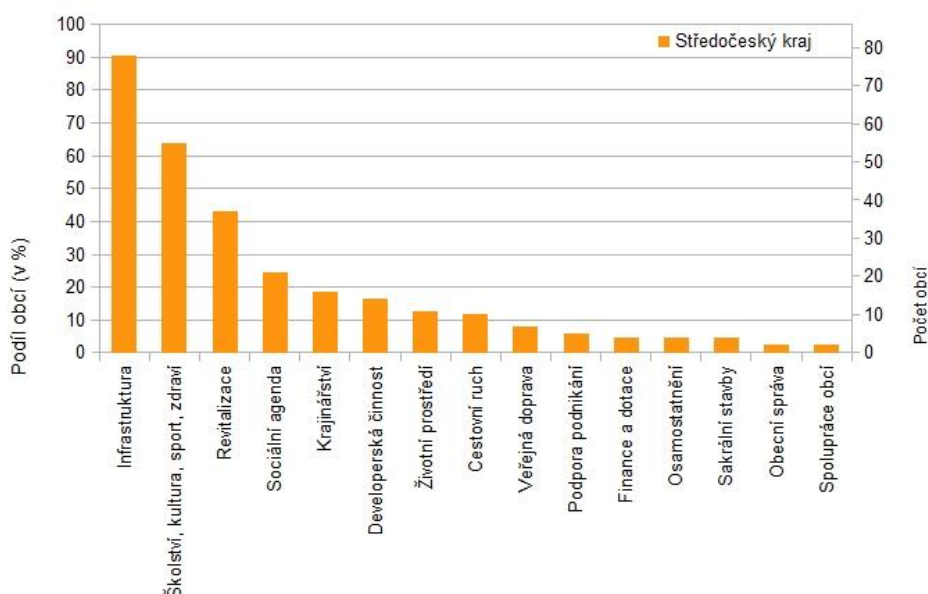
3.2 Úspěchy měst a obcí podle krajů

Analýza podle krajů neukázala žádné významné rozdíly. Mírné rozdíly mezi kraji mohou být spíše způsobené nestejným procentuálním zastoupením velikostních kategorií měst a obcí. Jelikož je populační velikost významným diferenciačním faktorem, může vzhledem k nestejnému zastoupení velikostních kategorií obcí docházet k posunu významu některých témat. Některé kraje mají navíc poměrně málo početné zastoupení respondentů a tudíž zde zkreslení může být výraznější.

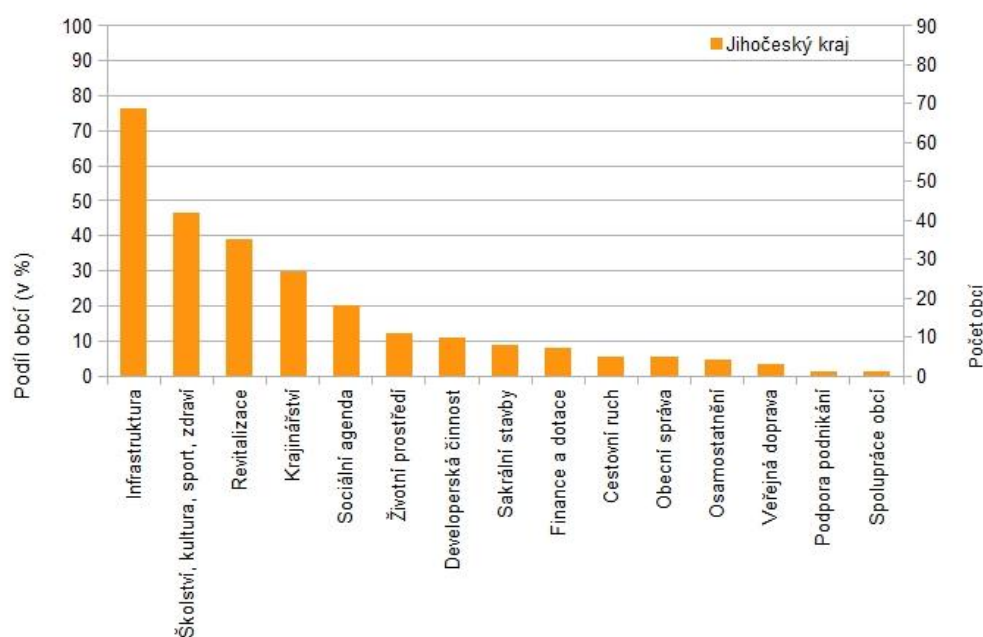
Na základě analýzy odpovědí nicméně můžeme shrnout:

- Ve všech krajích existuje výrazná převaha počtu obcí zdůrazňujících úspěchy v oblasti infrastrukturních projektů a v oblasti školství, kultury, sportu a zdraví.
- Na třetím místě v pořadí jsou za úspěch považovány revitalizační projekty. Ty jsou, ale již méně vyrovnané napříč regiony. Zatímco v Libereckém kraji se dostávají do popředí, v Královéhradeckém kraji jsou až za sociální agendou.
- Méně četné, nicméně rovnoměrně rozložené mezi kraji jsou úspěchy při řešení sociální agendy, krajinářství a podpory výstavby (developerské činnosti).
- Oblast životního prostředí je v Karlovarském a Ústeckém kraji spojována s úspěchy menším počtem obcí než v jiných krajích.
- Podskupina revitalizace sakrálních staveb se častěji vyskytuje v krajích, kde je převaha a tradice křesťanství, jako jsou Jihomoravský, Olomoucký a Vysočina. Vyšší podíl obcí je ale uvedl i Ústeckém a Moravskoslezském kraji.
- Úspěchy v oblasti cestovního ruchu se sice nevyskytují ve velké četnosti, ale zato napříč kraji, přičemž v Olomouckém kraji figurují celkem v popředí.
- Pouze malým počtem obcí, s výjimkou Středočeského kraje, jsou vnímány úspěchy v oblasti veřejné dopravy a podpory podnikání.

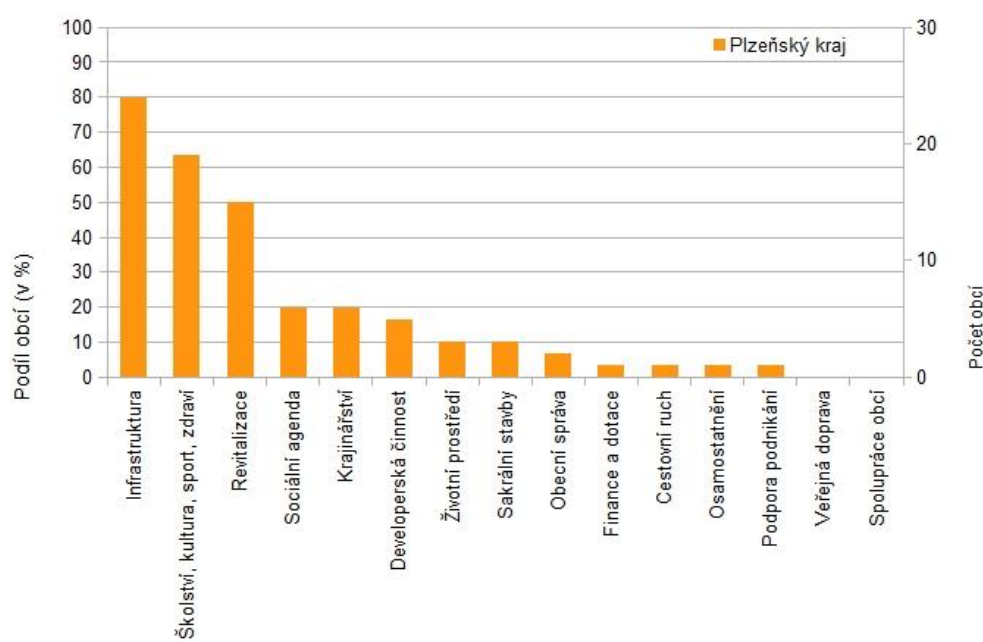
Obrázek 3.16: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj



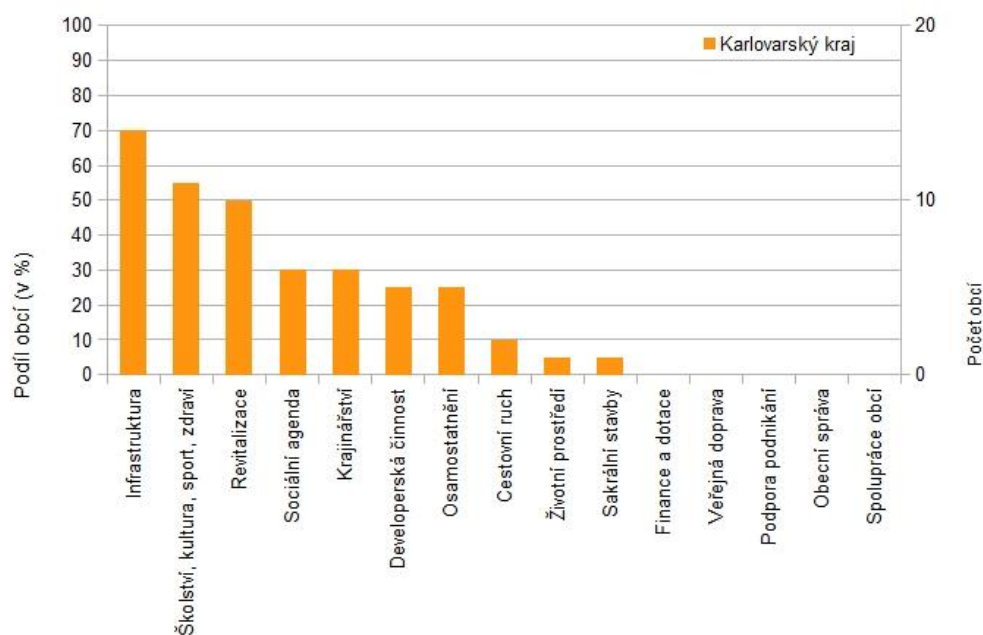
Obrázek 3.17: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj



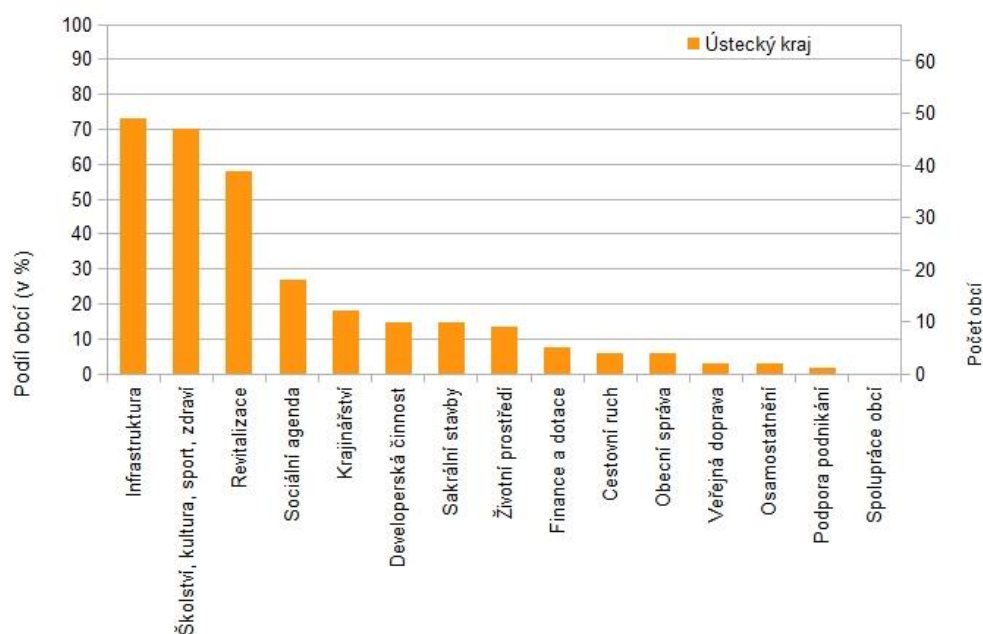
Obrázek 3.18: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj



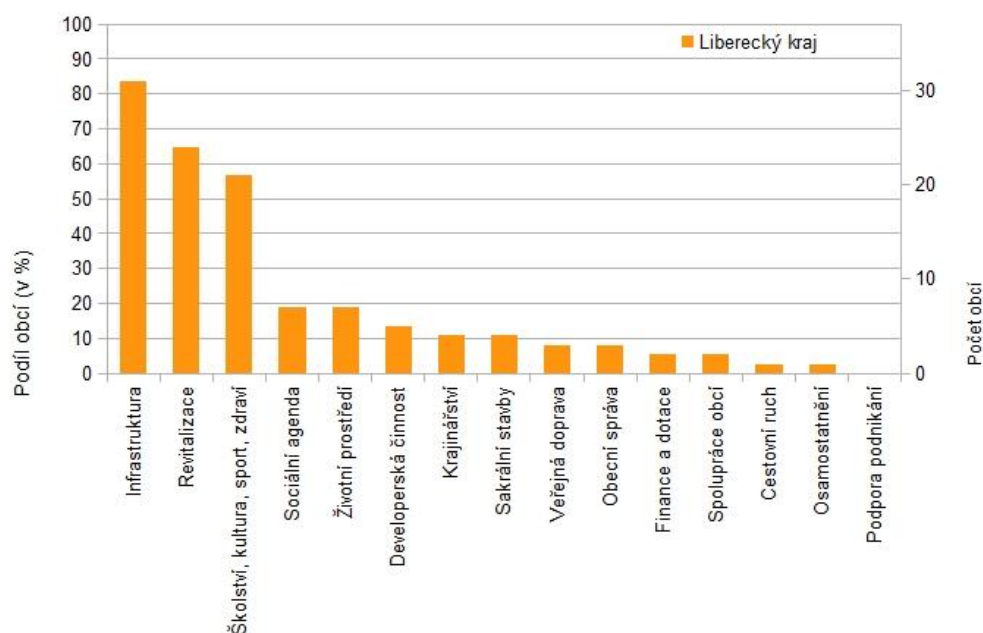
Obrázek 3.19: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj



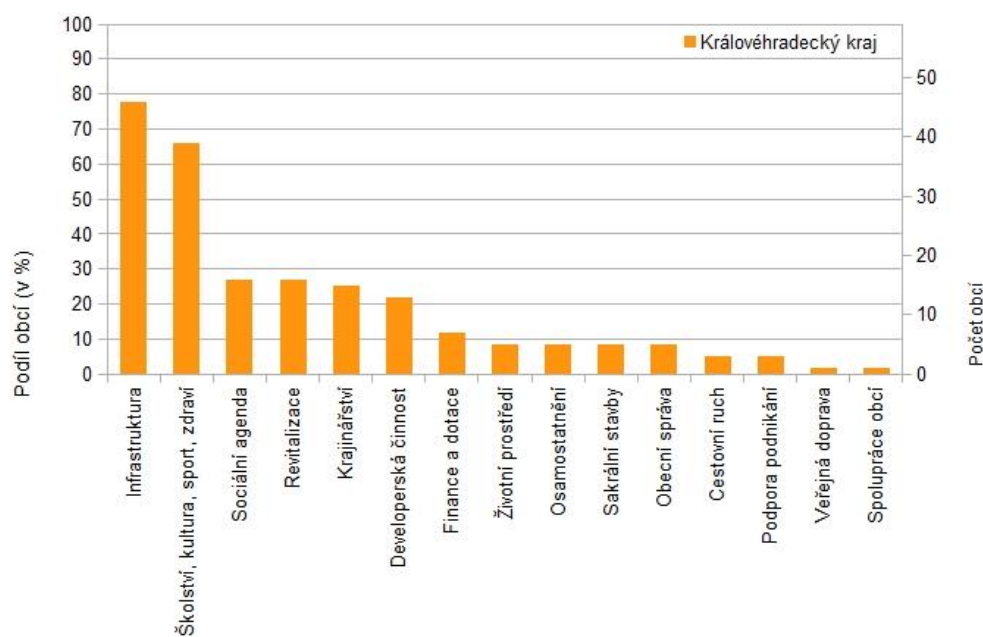
Obrázek 3.20: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj



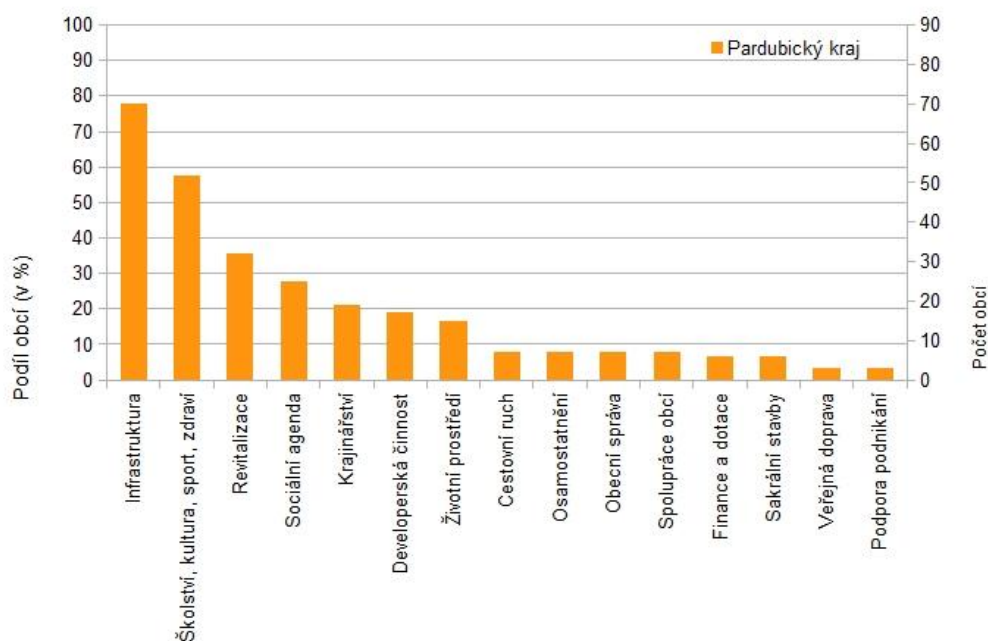
Obrázek 3.21: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj



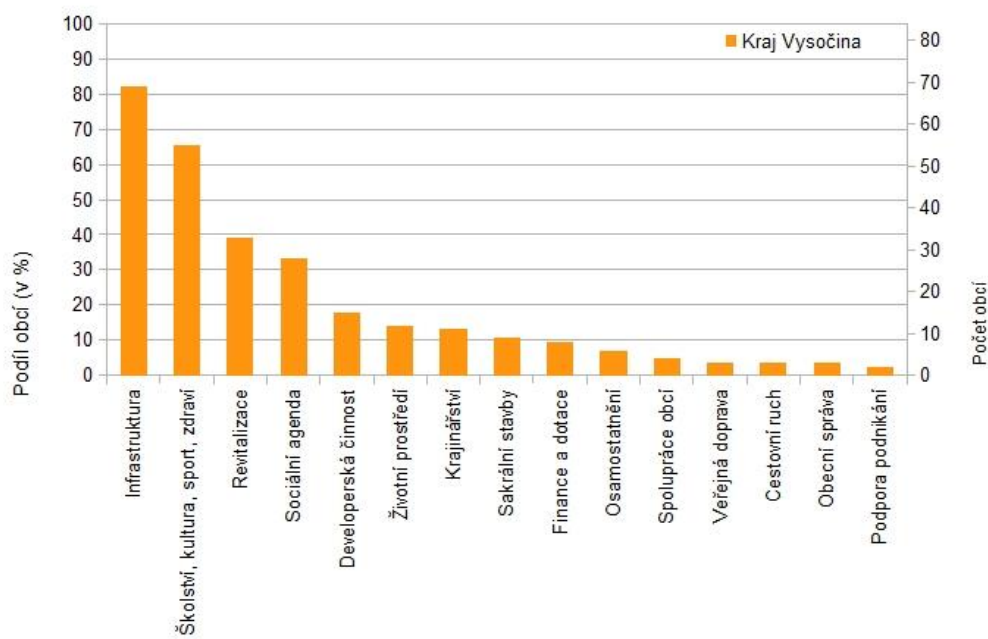
Obrázek 3.22: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj



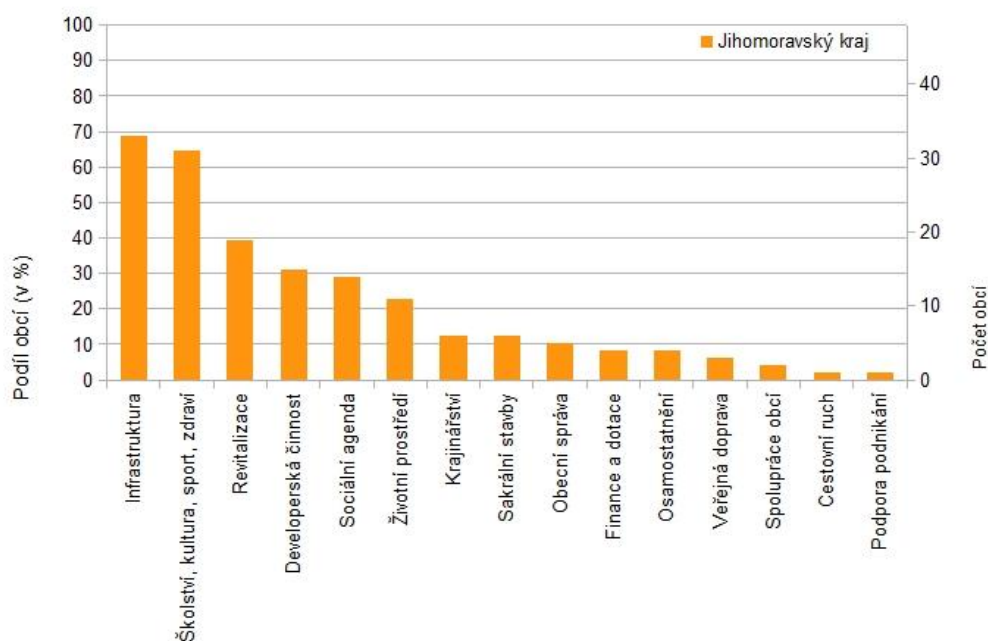
Obrázek 3.23: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj



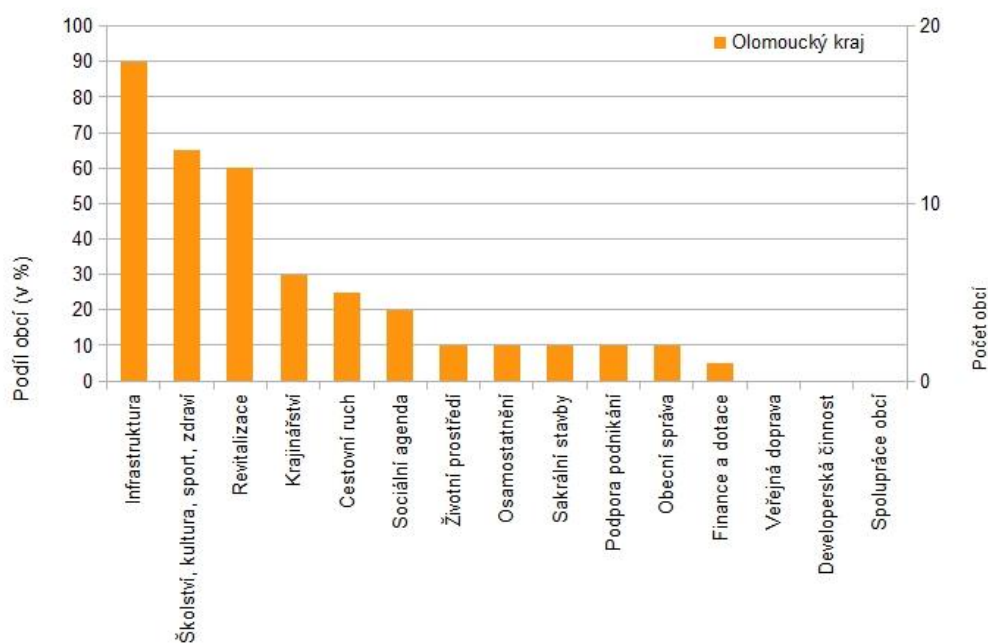
Obrázek 3.24: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina



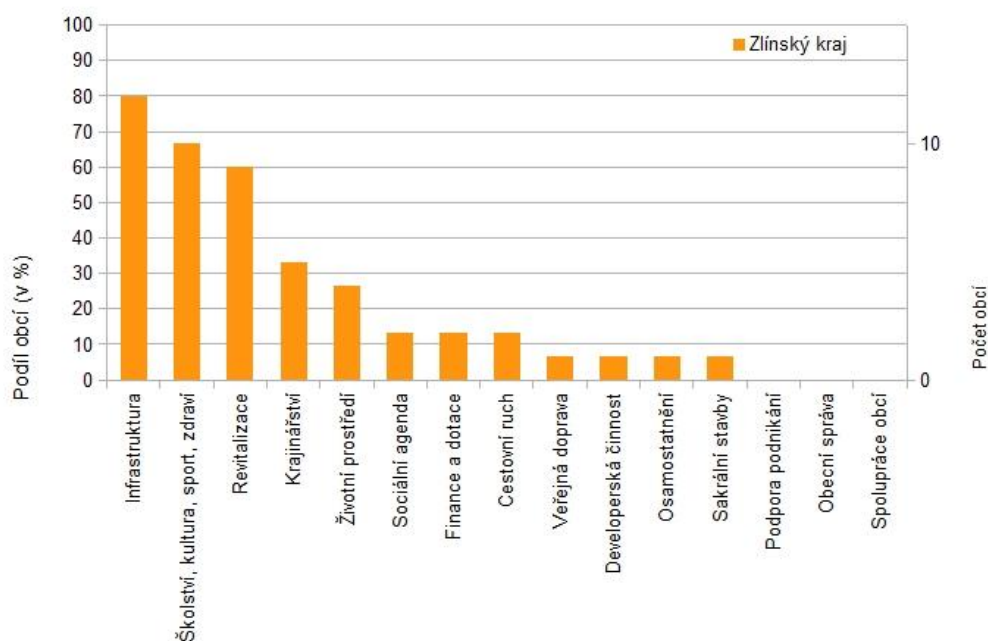
Obrázek 3.25: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj



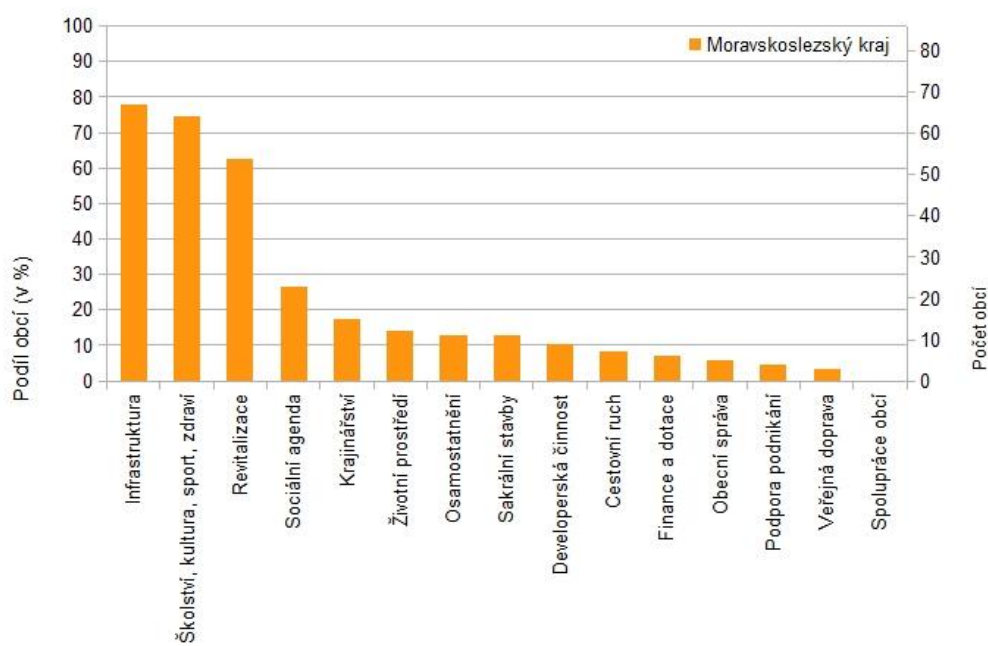
Obrázek 3.26: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj



Obrázek 3.27: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj



Obrázek 3.28: Úspěchy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj

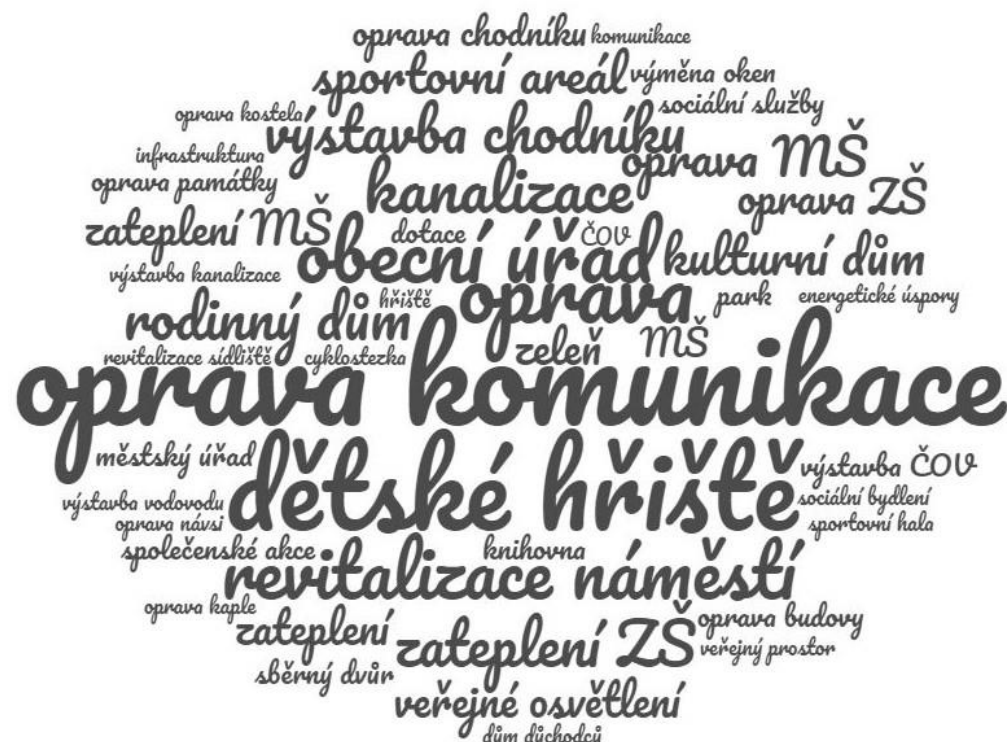


[illegible]

54

[illegible]

Obrázek 3.31: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad



55

[illegible]

Obrázek 3.33: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod



56

Obrázek 3.34: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 3.35: Úspěchy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Tabulka 3.2: Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí? Třídění dle krajů.

kraj	počet jednotek	Infrastruktura (dopravní, technická, informační, veřejný prostor)	Školství, kultura, sport, zdraví	Sociální agenda	Životní prostředí	Finance a dotace	Veřejná doprava	Developer ská činnost
Jihočeský kraj	90	68	40	15	12	6	2	12
v %		75,56	44,44	16,67	13,33			13,33
Jihomoravský	48	34	34	16	12	4	3	11
v %		70,83	70,83	33,33	25,00			22,92
Karlovarský	20	14	10	5	1	1	0	5
v %		70,00	50,00	25,00	5,00			25,00
Vysočina	84	70	55	27	13	6	2	16
v %		83,33	65,48	32,14	15,48			19,05
Královéhradecký	58	46	38	15	2	7	1	12
v %		79,31	65,52	25,86				20,69
Liberecký	37	31	21	6	6	2	3	6
v %		83,78	56,76	16,22	16,22			16,22
Moravskoslezský	87	68	61	26	13	7	3	9
v %		78,16	70,11	29,89	14,94			10,34
Olomoucký	20	18	14	4	1	0	0	0
v %		90,00	70,00	20,00				
Pardubický	90	70	54	28	15	7	4	17
v %		77,78	60,00	31,11	16,67			18,89
Plzeňský	30	23	20	6	5	2	0	8
v %		76,67	66,67	20,00	16,67			26,67
Středočeský	86	77	54	21	11	3	8	13
v %		89,53	62,79	24,42	12,79		9,30	15,12
Ústecký	67	48	48	17	8	6	2	9
v %		71,64	71,64	25,37	11,94			13,43
Zlínský	15	12	10	2	4	2	1	1
v %		80,00	66,67	13,33	26,67			

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

kraj	Cestovní ruch	Krajinářst ví	Osamosta tnění	Revitalizace	Sakrální stavby	Podpora podnikání	Obecní správa	Spolu- práce obcí
Jihočeský kraj	4	28	4	37	7	0	6	1
v %		31,11	4,44	41,11	7,78			
Jihomoravský	2	4	3	18	7	1	5	2
v %		8,33		37,50	14,58			
Karlovarský	2	6	6	9	1	0	0	0
v %	10,00	30,00	30,00	45,00	5,00			
Vysočina	4	11	6	34	9	2	3	4
v %		13,10		40,48	10,71			
Královéhradecký	1	13	4	18	4	3	3	1
v %		22,41		31,03	6,90			
Liberecký	1	5	1	24	4	0	3	2
v %		13,51		64,86	10,81			
Moravskoslezský	7	17	12	53	11	4	7	0
v %		19,54	13,79	60,92	12,64			
Olomoucký	4	7	1	13	3	2	1	0
v %	20,00	35,00		65,00	15,00			
Pardubický	8	17	6	33	6	4	5	7
v %		18,89	6,67	36,67	6,67			
Plzeňský	2	7	2	13	2	1	4	0
v %		23,33		43,33	6,67			
Středočeský	10	15	5	35	4	5	2	2
v %	11,63	17,44	5,81	40,70				
Ústecký	4	12	2	38	10	1	4	0
v %		17,91		56,72	14,93			
Zlínský	2	5	1	9	1	0	0	0
v %		33,33		60,00				

> 50 %

33 - 49 %

20 - 32 %

10 - 19 %

4 Problémové a bezproblémové oblasti

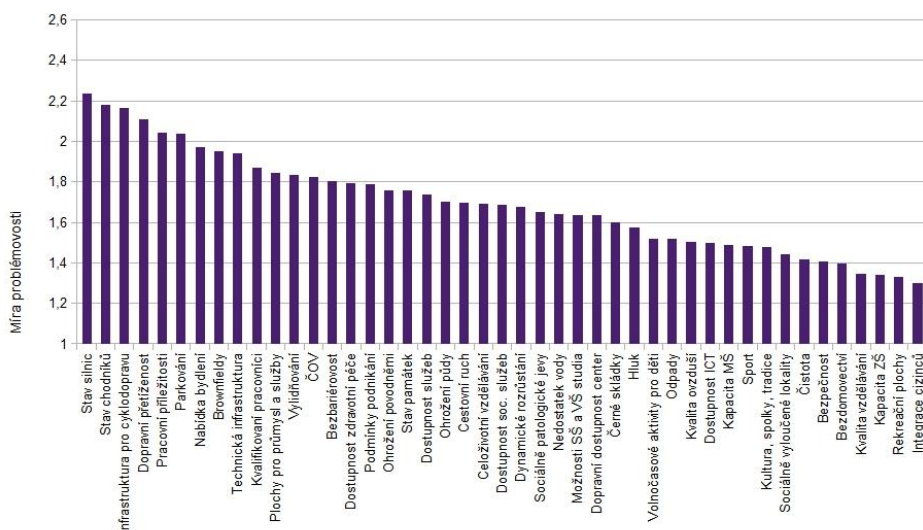
Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku: „**Jak byste ohodnotil/a následující oblasti života ve Vašem městě/obci?**“. Otázka nabídla 45 předdefinovaných oblastí. Dále umožnila možnost doplnění dalších oblastí respondentem, což využilo 41 obcí (23 obcí pro 2, 9 pro 3, 4 pro 4 a 2 pro 2 doplňková témata). U každé oblasti respondent vybíral právě jednu z odpovědí: problémová, do určité míry problémová, bezproblémová, netýká se mého města/obce.

Základní přehled odpovědí nabízí list 3 Problémové oblasti v souboru „Problémy obcí – základní přehled“, který je přílohou této práce (viz Příloha 2). Pro každou oblast života a Českou republiku celkem, každý kraj a velikostní kategorii jsou v tabulce uvedeny četnosti odpovědí (problémové, částečně problémové, bezproblémové, netýká se města/obce) a jejich procentuální podíl na celku. Nejdříve se věnujeme celkovému hodnocení problémových oblastí za Česko. Následuje hodnocení rozdílů mezi velikostními kategoriemi měst a obcí a rozdíly mezi obcemi za jednotlivé kraje; zaměřujeme se ale již jen na oblasti, které jsou obcemi hodnoceny jako nejproblematictější, nejméně problémové a navíc přidáváme další zvolené oblasti života (diskutované na jednání ETYKOP).

4.1 Celkové hodnocení problémových oblastí

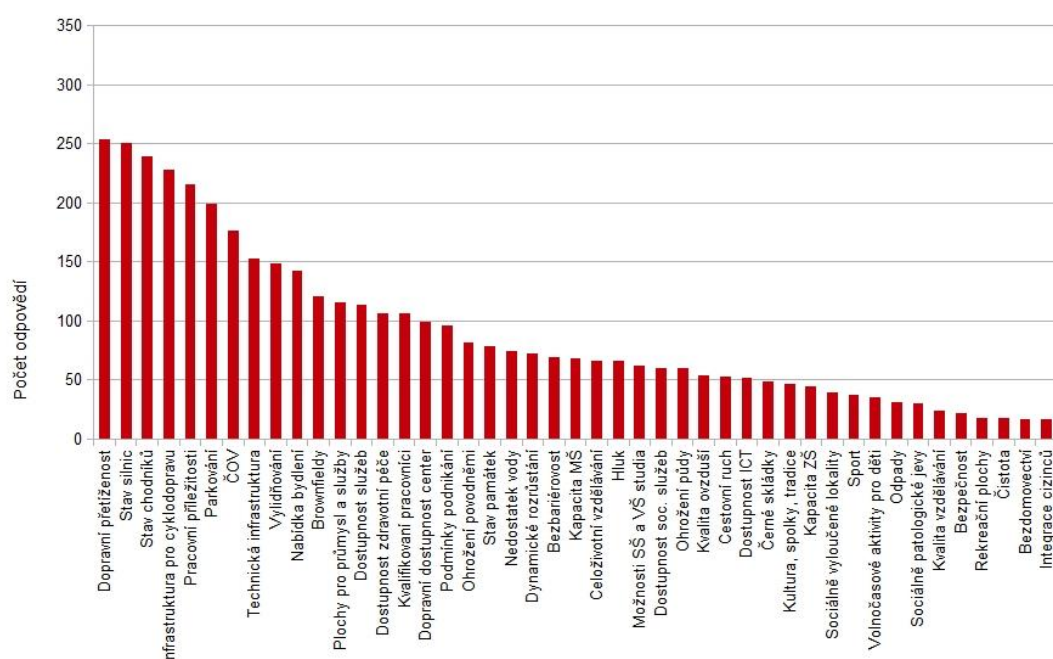
Celkové hodnocení jsme provedli tak, aby zobrazovalo pořadí oblastí z hlediska četnosti obcí, které je považovaly za nejvíce, respektive nejméně problematické. Zároveň zařazujeme i pořadí z hlediska četnosti obcí, které oblasti nepovažovaly za relevantní pro vlastní město či obec. K souhrnnému hodnocení jsme použili syntetický ukazatel míry problémovosti, který je průměrem z odpovědí problémová (3 body), částečně problémová (2 body), bezproblémová (1 bod), při nezařazení odpovědi netýká se mého města/obce.

Obrázek 4.1: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci



Z hlediska celkové míry problémovosti jsou za nejproblematictější v celkovém souboru měst a obcí považovány stav pozemních komunikací (silnic), chodníky a stezky pro pěší a infrastruktura pro cyklodopravu. Následují přetíženost dopravních komunikací, pracovní příležitosti, resp. možnost zaměstnání v místě a dostupnost parkovacích míst. Za nejméně problémové pak integrace cizinců (což je v kontextu národního diskurzu o mezinárodní migraci překvapivé), rekreační a zelené plochy, kapacita základních škol a kvalita vzdělávání. Následují bezdomovectví, bezpečnost v obci, čistota a existence sociálně vyloučených lokalit. Celková míra problémovosti zohledňuje nejen podíl odpovědí, které danou oblast považují za problémovou, ale i odpovědi vnímající oblast jako bezproblémovou nebo jen částečně problémovou.

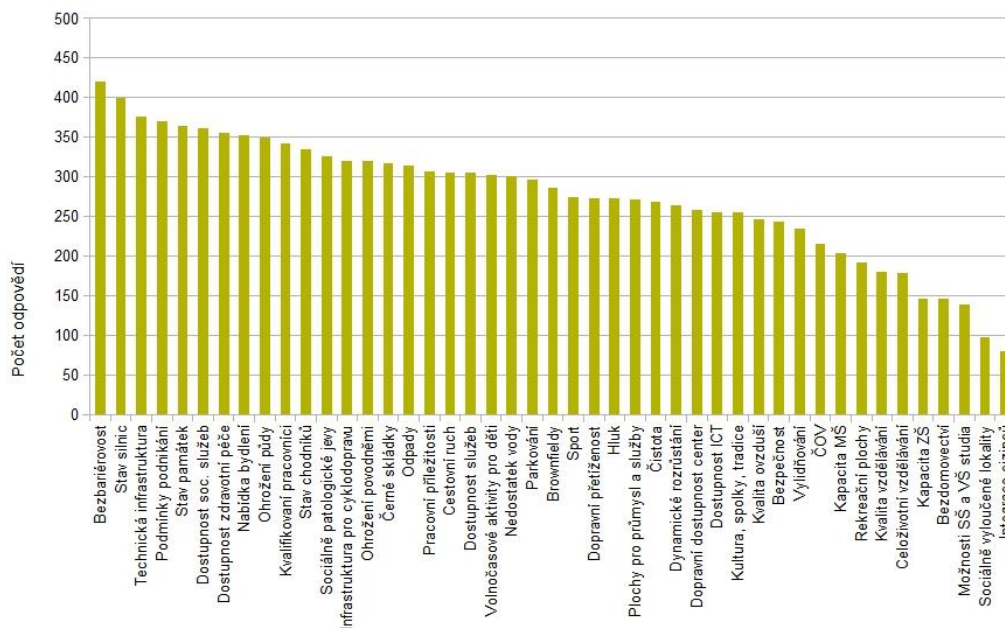
Obrázek 4.2: Problémové oblasti života ve městě/obci



Přestože existuje vysoká podobnost mezi pořadím oblastí z hlediska míry problémovosti a pořadím oblastí podle počtu obcí, které je považují za problémové, existují zde odlišnosti. Za nejproblematictější považuje největší počet obcí přetíženost dopravních komunikací. Vysoce vepředu, na šesté místo, se zařazuje kvalita ovzduší, která má relativně nízkou celkovou míru problémovosti. Jde o oblast, která pokud obce trápí, pak ji přisuzují mimořádnou důležitost. Netýká se ale všech, proto je celková míra problémovosti nižší.

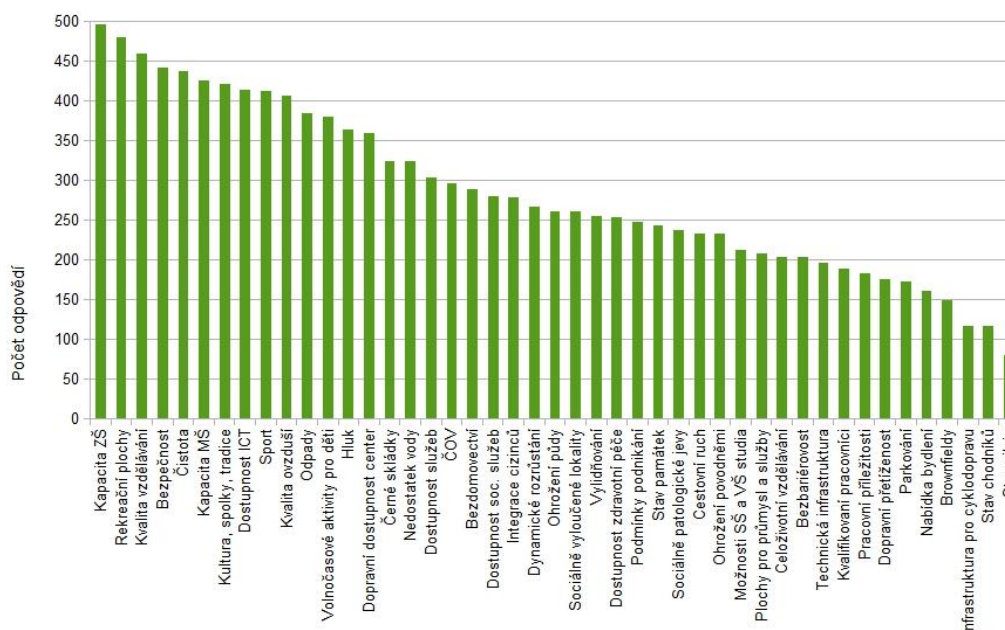
Zajímavé jsou i oblasti, které obce často uvádí mezi částečně problémovými. V řadě případů jde o oblasti, které jsou hodnocené i jako problémové, jako například stav silnic, technická infrastruktura nebo nabídka bydlení. Patří sem ale i oblasti, které obce mezi problémové neřadily tak často, ale velmi často je spojují s částečnou problémovostí. Nejvyšší počet obcí tak za částečně problémovou považuje bezbariérovost, která nefiguruje mezi nejproblematictějšími, ale ani mezi bezproblémovými. Jde ale také o podnikání, památky nebo dostupnost sociálních služeb.

Obrázek 4.3: Částečně problémové oblasti života ve městě/obci

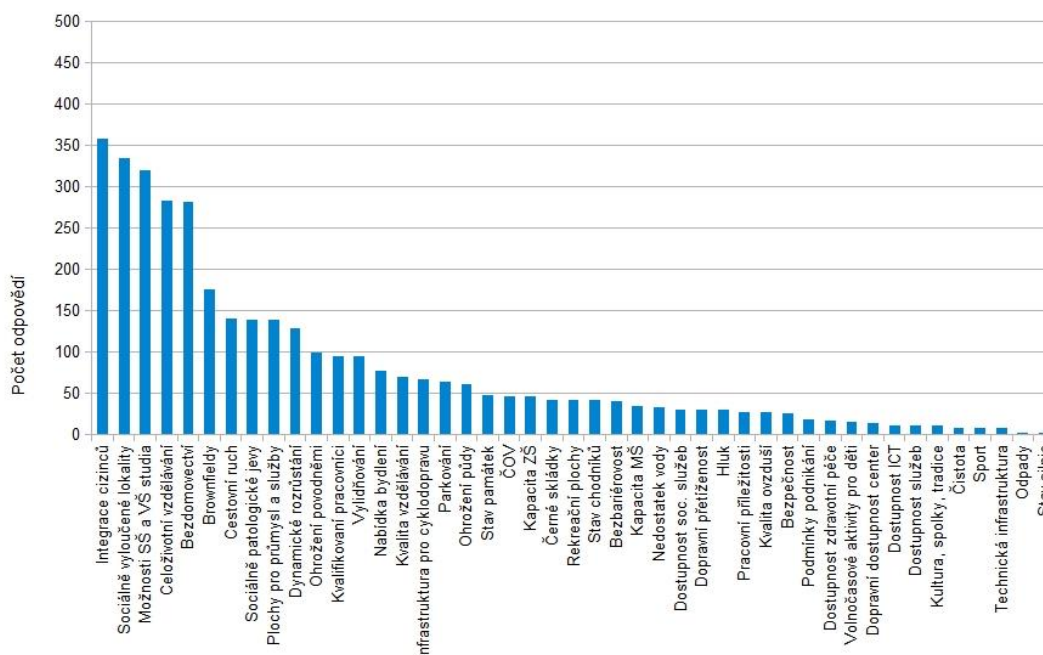


Mezi oblastmi, které obce nejčastěji uváděly jako bezproblémové, se na špičce vyskytují kapacita a dostupnost ZŠ, rekreační a zelené plochy, kvalita vzdělávání, bezpečnost v místě a čistota. Nezanedbatelný počet obcí uvedl několik oblastí jako nerelevantní pro dané město nebo obec. Šlo především o oblasti integrace cizinců, existence sociálně vyloučených lokalit, možností SŠ a VŠ studia, celoživotního vzdělávání a bezdomovectví, které za nevýznamné uvedlo více než třetina a v případě integrace až polovina respondentů.

Obrázek 4.4: Bezproblémové oblasti života ve městě/obci



Obrázek 4.5: Oblasti, které se netýkají života ve městě/obci



4.2 Celkové hodnocení problémových a bezproblémových oblastí podle velikostních skupin měst a obcí

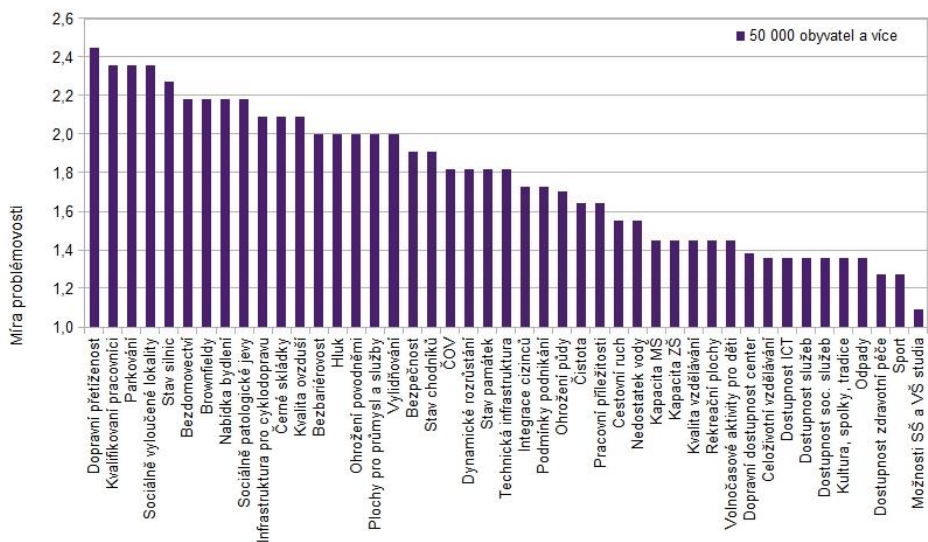
Pořadí problémových oblastí v celkovém hodnocení výrazněji odráží hlas malých obcí. Pro větší zohlednění váhy názoru větších měst by bylo vhodné zahrnout vážení hlasů měst a obcí jejich populační velikostí. Vzhledem k omezením daným finančními zdroji a časem bylo na jednání ETYKOP v červenci 2017 rozhodnuto, že se převážení počtem obyvatel nebude realizovat. Alternativně jsme proto vytvořili a graficky znázornili pořadí oblastí života ve městě/obci z hlediska vnímání jejich problémovosti pro jednotlivé velikostní kategorie měst a obcí.

U obcí do 3000 obyvatel se pořadí problémových oblastí na prvních třech místech shoduje s celkovým přehledem za Česko, tj. na předních místech figurují témata místní dopravní infrastruktury, konkrétně stav pozemních komunikací, chodníky a stezky pro pěší a infrastruktura pro cyklo dopravu. S dopravou jsou spojena i problémová témata na první třech místech u měst s více než 3000 obyvateli. Tentokrát ale jde přetížení dopravních komunikací a nedostatek parkovacích míst, které jsou spojené s velmi intenzivním dopravním zatížením středisek osídlení. U nich se k zatížení přidává i nedobrá stav pozemních komunikací, který se z trojice nejčastěji zmiňovaných problematických oblastí posune na páté místo až v kategorii měst od 50 tisíc obyvatel.

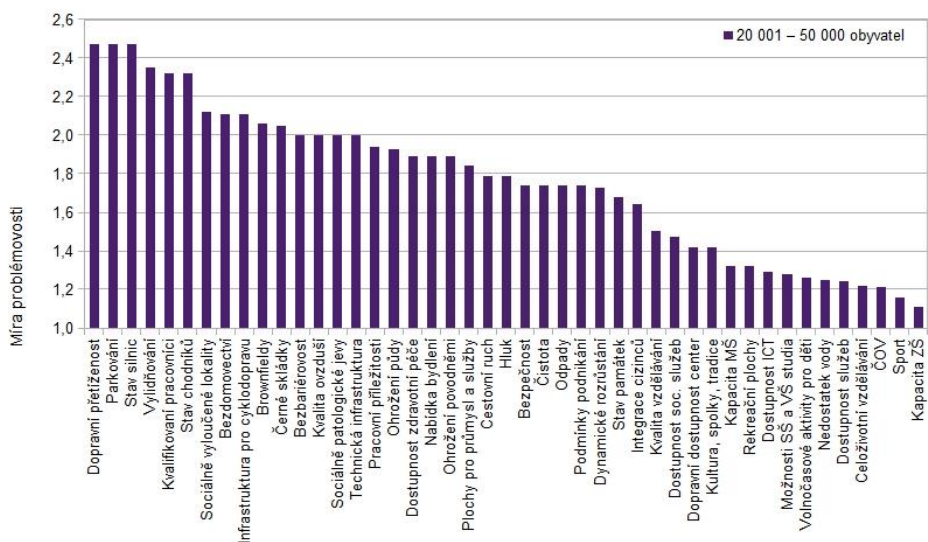
Podobný zlom v hodnocení mezi městy, která hrají roli center v sídelním systému a ostatními obcemi, se projevuje v hodnocení dostupnosti kvalifikovaných pracovních sil. Ta se u měst nad 3000 obyvatel vždy objevuje v popředí, nejhůře na sedmém místě, zatímco se u obcí s méně než 3000 obyvatel pořadí propadá. Naopak u obcí s méně než 3000 obyvatel se do popředí dostává nabídka pracovních příležitostí,

kteřá je vnímána jako nejproblematictější oblast obcemi do 500 obyvatel, zatímco u měst nad 10 tisíc obyvatel patří k méně problémově hodnoceným oblastem.

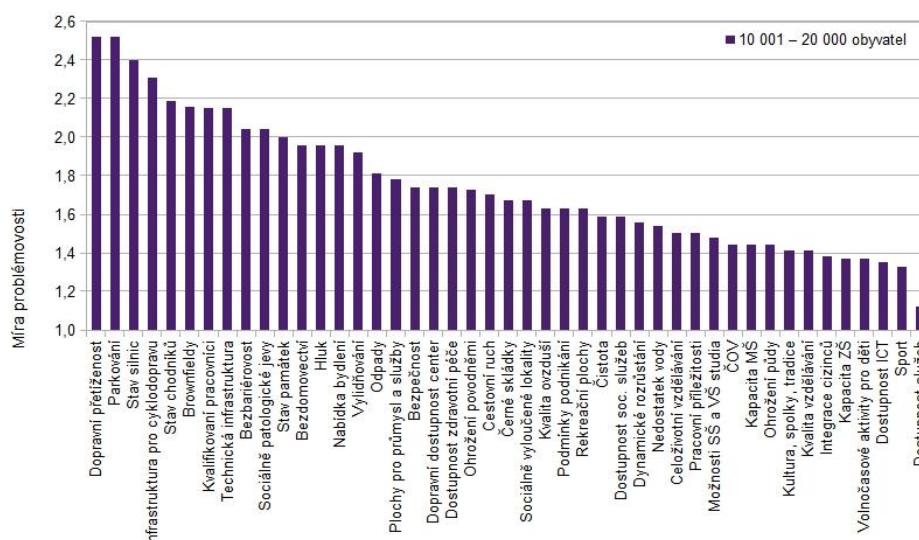
Obrázek 4.6: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města nad 50 tis. obyvatel



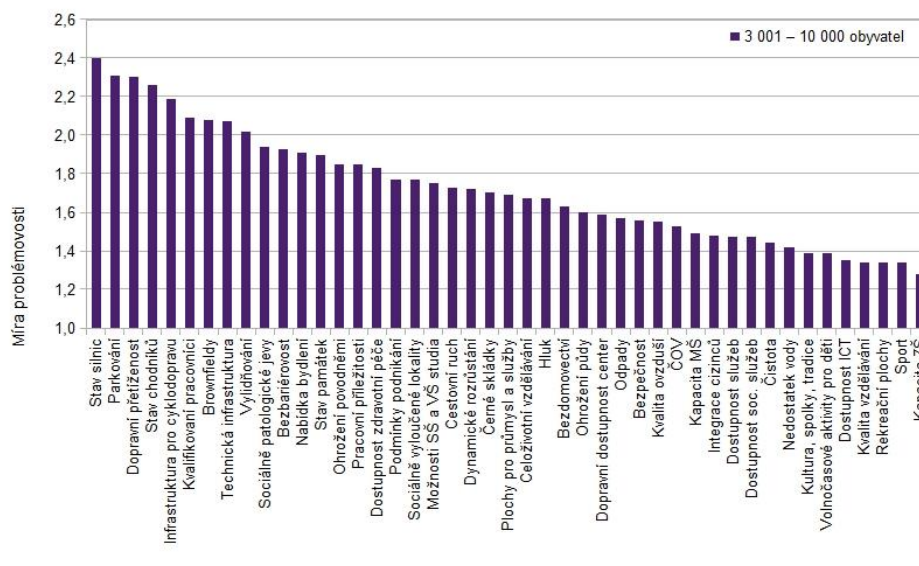
Obrázek 4.7: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 20-50 tis. obyvatel



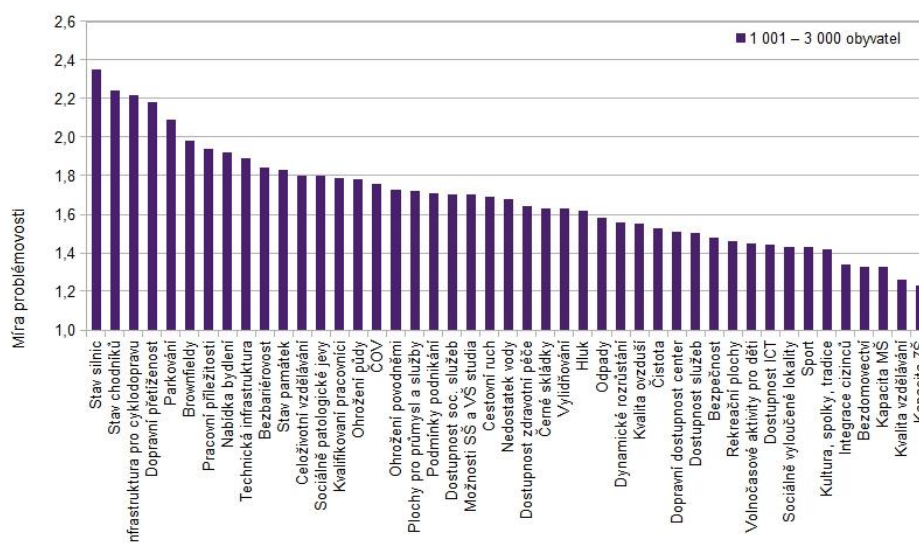
Obrázek 4.8: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 10-20 tis. obyvatel



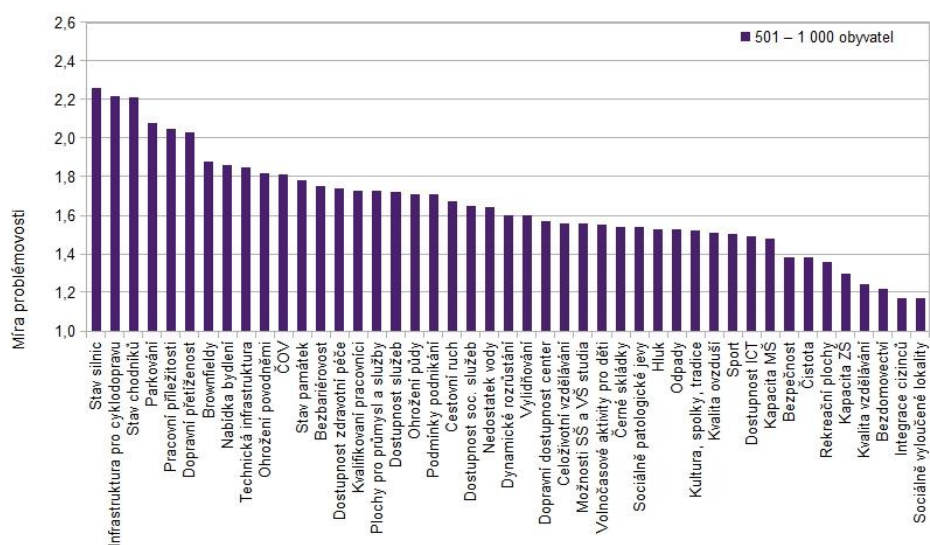
Obrázek 4.9: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: města 3-10 tis. obyvatel



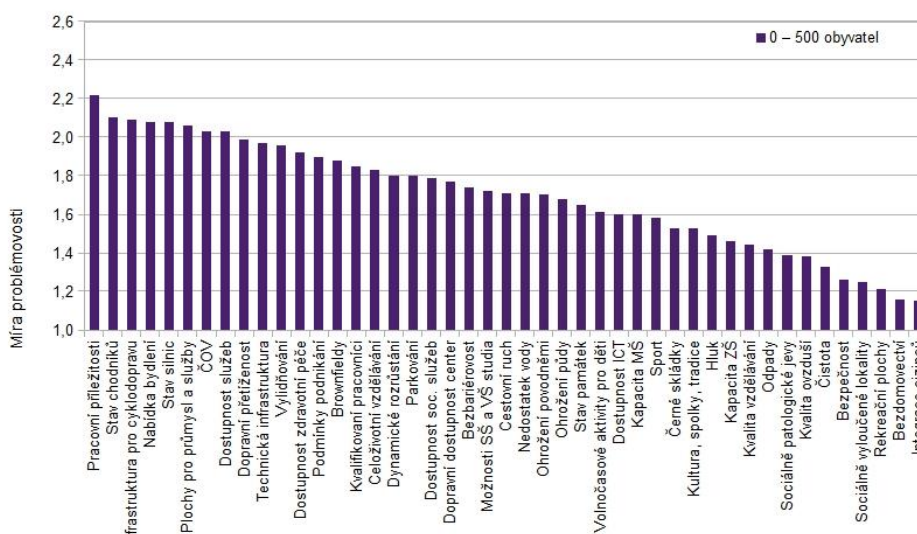
Obrázek 4.10: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce a města 1001-3000 obyvatel



Obrázek 4.11: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce 501-1000 obyvatel



Obrázek 4.12: Míra problémovosti oblastí života ve městě/obci: obce do 500 obyvatel



4.3 Problémové a bezproblémové oblasti podle velikostních skupin měst a obcí a jejich příslušnosti do krajů

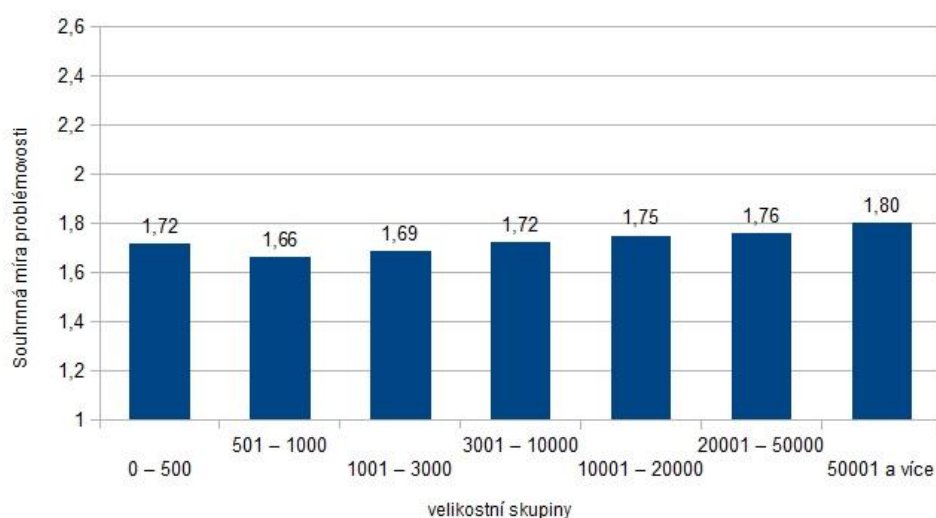
Rozdíly mezi velikostními kategoriemi obcí a obcemi v krajích Česka při hodnocení problémových a bezproblémových oblastí podrobně zachycuje list 3 Problémové oblasti v souboru „Problémy obcí – základní přehled“, který je přílohou této práce (viz Příloha 2). Pro každou oblast života a Českou republiku celkem, každý kraj a velikostní kategorii jsou v tabulce uvedeny četnosti odpovědí (problémové, částečně problémové, bezproblémové, netýká se obce) a jejich procentuální podíl na celku.

Vzhledem k vysokému počtu hodnocených oblastí prezentujeme odlišnosti za velikostní kategorie obcí a podle příslušnosti obcí do krajů pouze pro vybrané oblasti. Mezi ně zařazujeme tři oblasti s nejvyšší mírou problémovosti (stav pozemních komunikací (silnic), chodníky a stezky pro pěší a infrastruktura pro cyklo dopravu) a tři oblasti s nejnižší mírou problémovosti (kapacita a dostupnost ZŠ, rekreační a zelené plochy, integrace cizinců). K nim připojujeme vybrané oblasti, které reprezentují infrastrukturní, ekonomická, sociální a environmentální témata, jež považujeme za důležité, byly diskutovány z hlediska odlišného hodnocení měst a obcí nad a do 3000 obyvatel a u nichž jsme očekávali významnou diferenciaci podle velikostních kategorií obcí, respektive podle krajů (jde o dopravní dostupnost center osídlení, přetíženost dopravních komunikací, dostupnost pracovních příležitostí, dostupnost komerčních služeb, dostupnost sociálních služeb, dostupnost ICT, nabídku kvalitního a dostupného bydlení, sociálně-patologické jevy, existenci sociálně vyloučených lokalit, bezdomovectví, nedostatek vody a sucho).

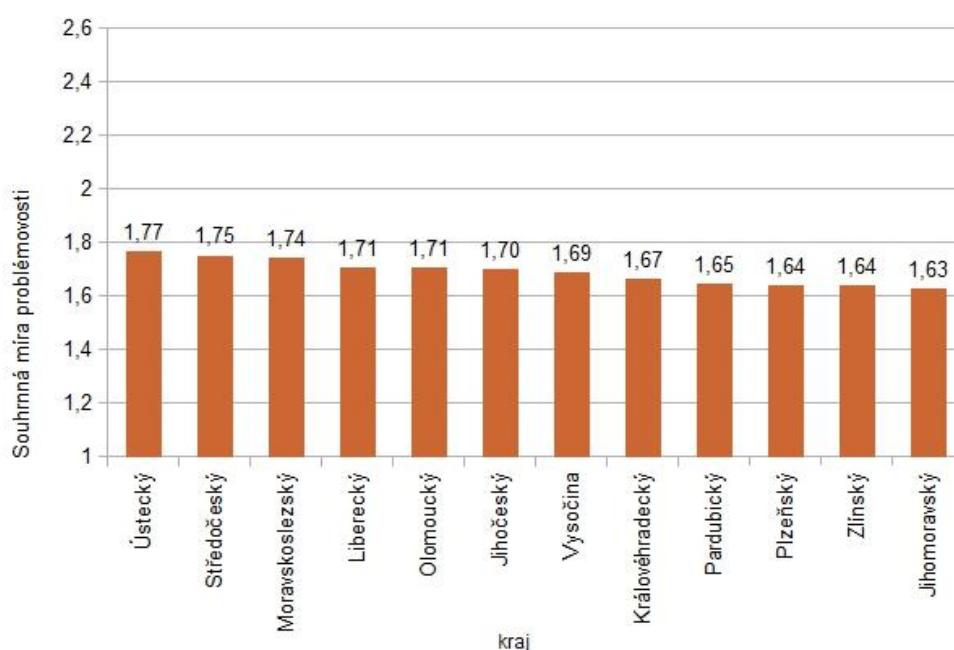
Pro zachycení systémové odlišnosti v hodnocení problémovosti obcemi a městy podle velikosti a příslušnosti do kraje, jsme použili souhrnnou míru problémovosti pro všech 45 problémových oblastí diferencovanou podle kategorií populační

velikosti obcí a měst a podle krajů. I když rozdíly nejsou výrazné, dá se zobecnit, že čím větší obec, tím větší míra problematičnosti (obrázek 4.13), respektive problémů s nimiž se potýká a problémovosti jež pro sídlo představují a to s výjimkou kategorie nejmenších obcí do 500 obyvatel, kde míra vnímání problémovosti roste. Mezi kraji byla nejvyšší míra problémovosti zaznamenána v Ústeckém a také Středočeském a Moravskoslezském kraji, zatímco nejnižší úroveň vnímání problémovosti byla v Jihomoravském, Zlínském, Plzeňském a Pardubickém kraji.

Obrázek 4.13: Souhrnná míra vnímání problémovosti všech 45 oblastí života podle velikostních skupin

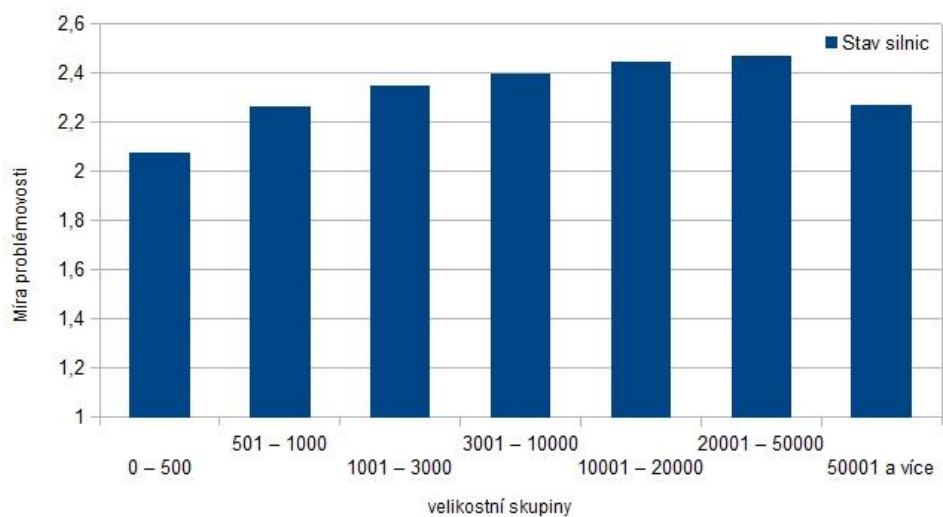


Obrázek 4.14: Souhrnná míra vnímání problémovosti všech 45 oblastí života podle krajů

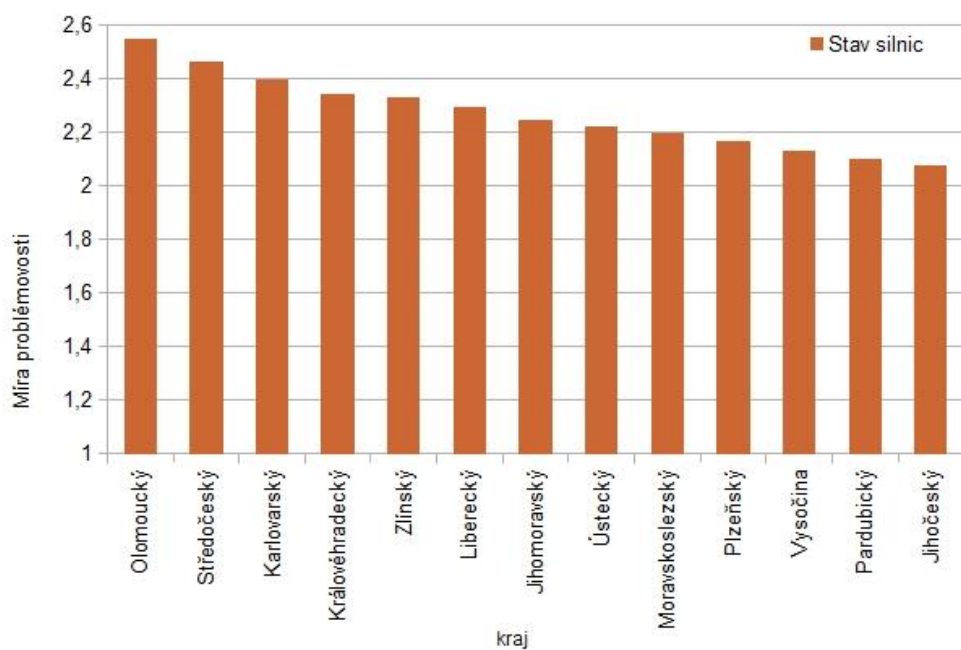


4.3.1 Oblasti s nejvyšší mírou problémovosti

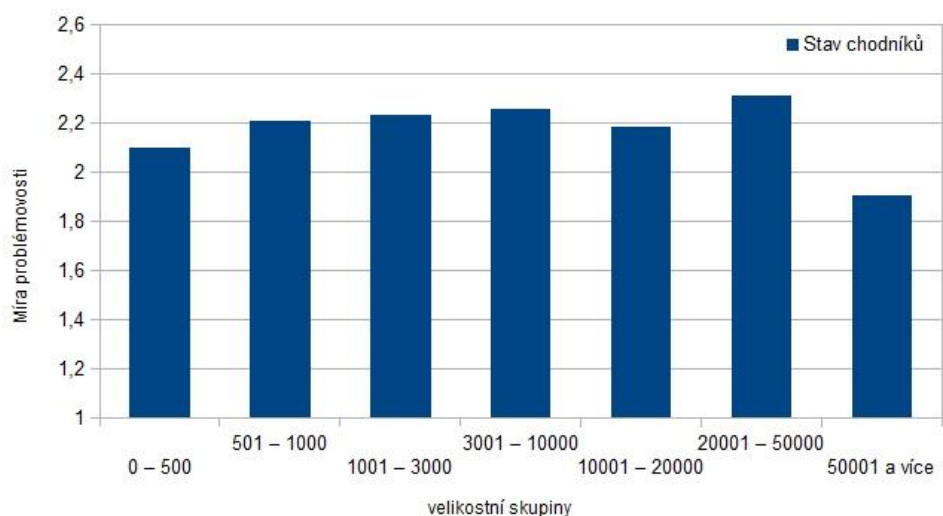
Obrázek 4.15: Míra problémovosti podle velikostních skupin: stav pozemních komunikací



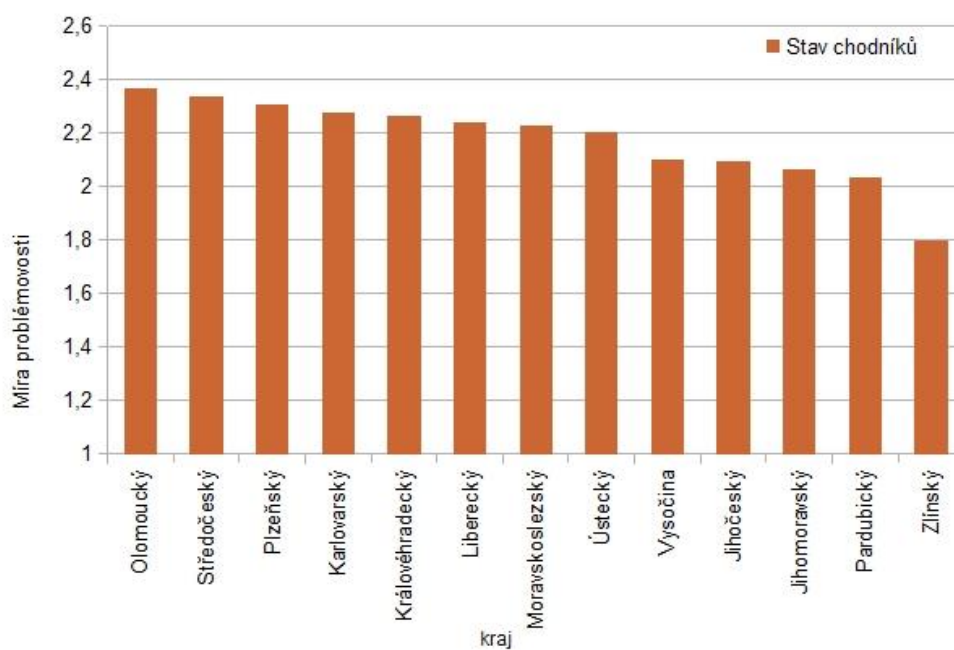
Obrázek 4.16: Míra problémovosti podle krajů: stav pozemních komunikací



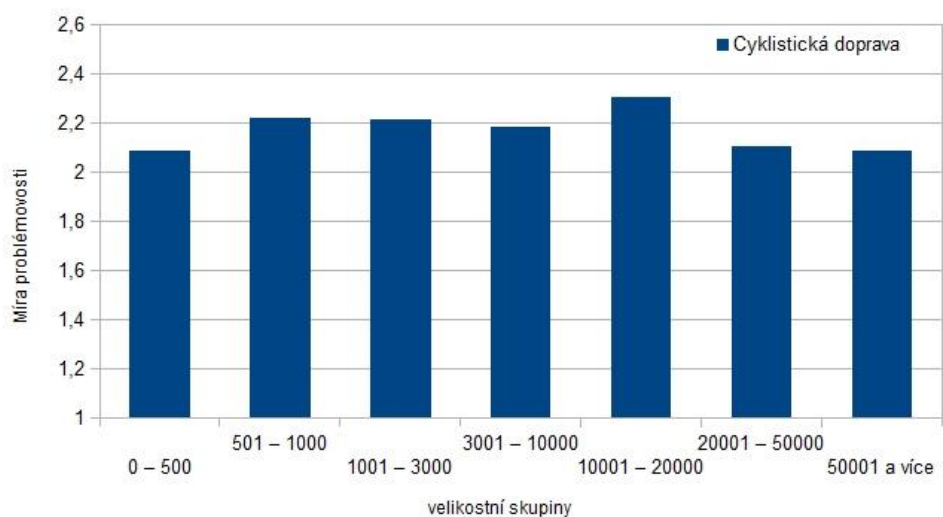
Obrázek 4.17: Míra problémovosti podle velikostních skupin: chodníky a stezky pro pěší



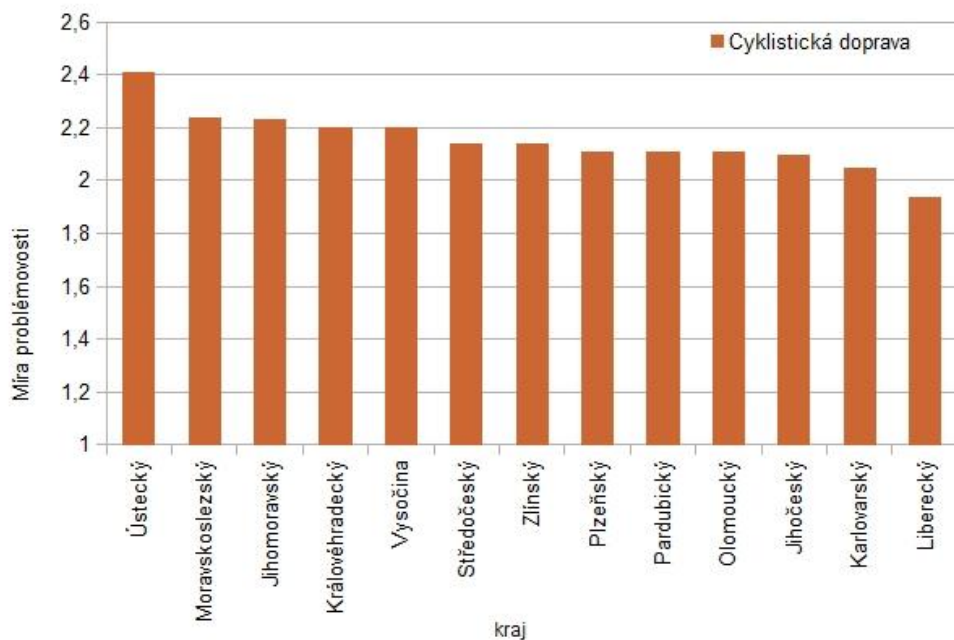
Obrázek 4.18: Míra problémovosti podle krajů: chodníky a stezky pro pěší



Obrázek 4.19: Míra problémovosti podle velikostních skupin: infrastruktura pro cyklistickou dopravu

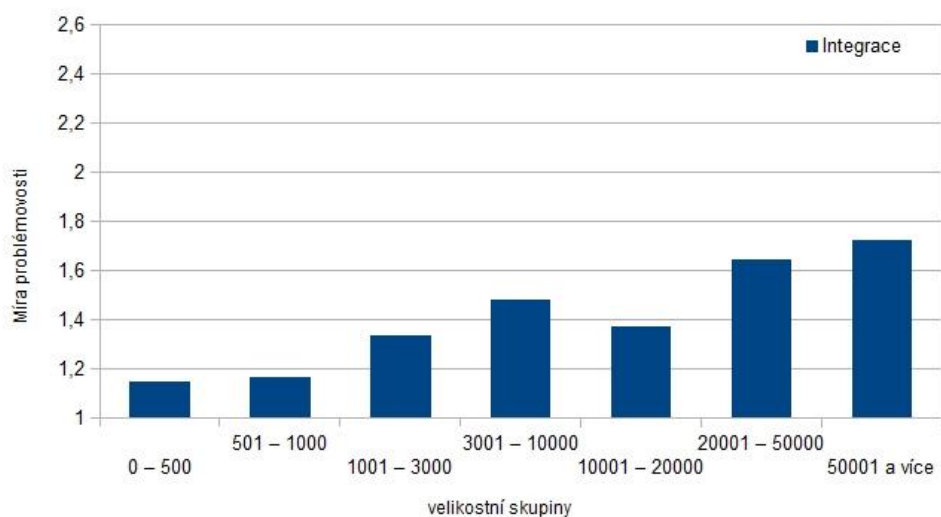


Obrázek 4.20: Míra problémovosti podle krajů: infrastruktura pro cyklistickou dopravu

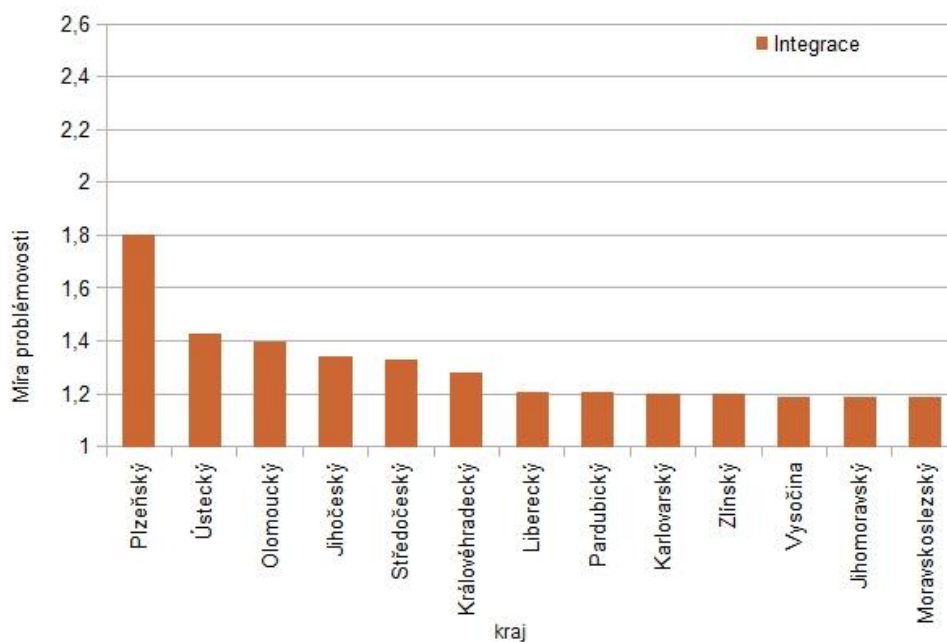


4.3.2 Oblasti s nejnižší mírou problémovosti

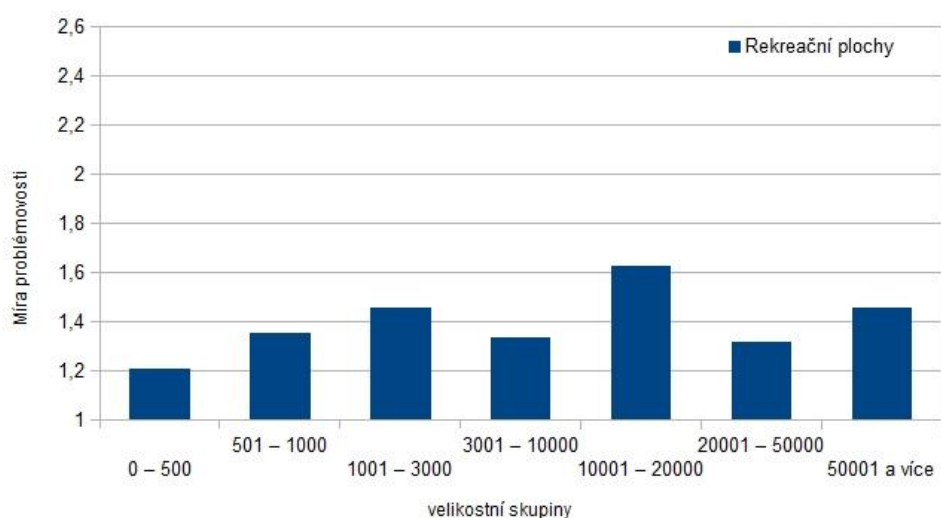
Obrázek 4.21: Míra problémovosti podle velikostních skupin: integrace cizinců



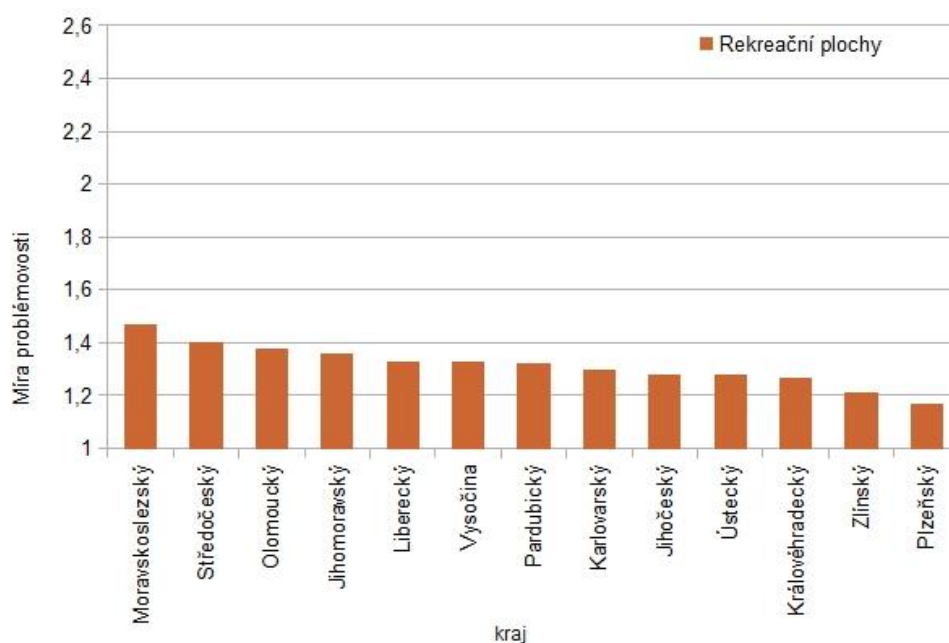
Obrázek 4.22: Míra problémovosti podle krajů: integrace cizinců



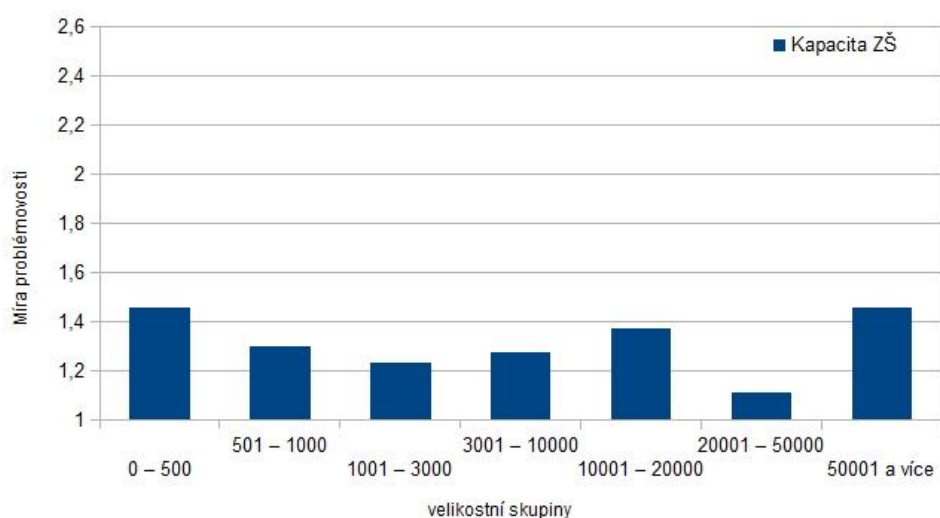
Obrázek 4.23: Míra problémovosti podle velikostních skupin: rekreační a zelené plochy



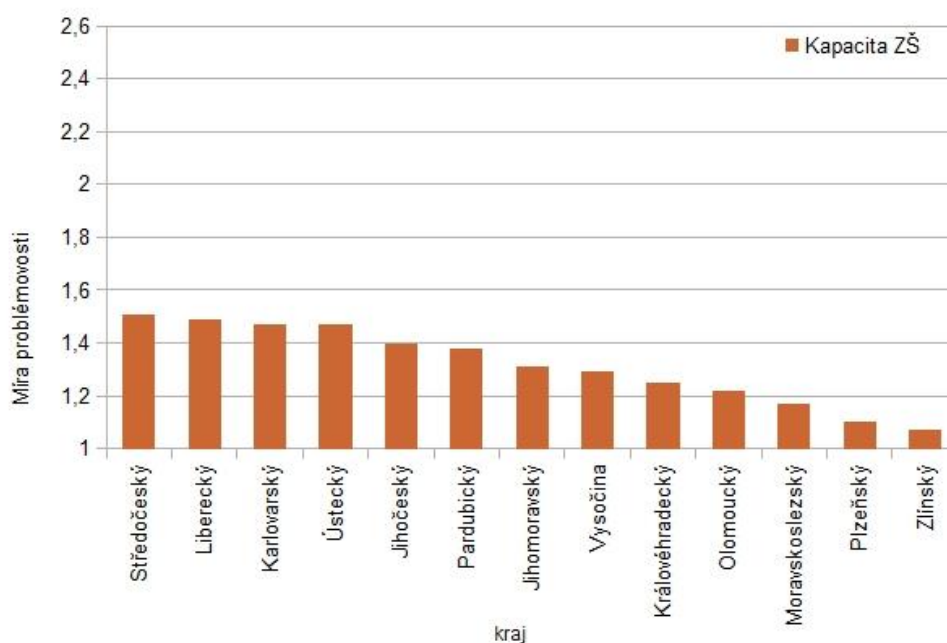
Obrázek 4.24: Míra problémovosti podle krajů: rekreační a zelené plochy



Obrázek 4.25: Míra problémovosti podle velikostních skupin: kapacita a dostupnost ZŠ

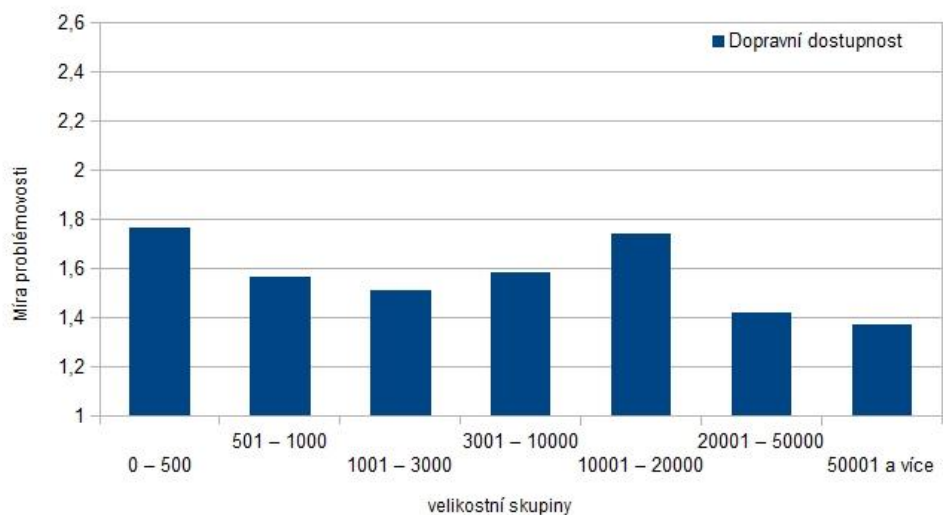


Obrázek 4.26: Míra problémovosti podle krajů: kapacita a dostupnost ZŠ

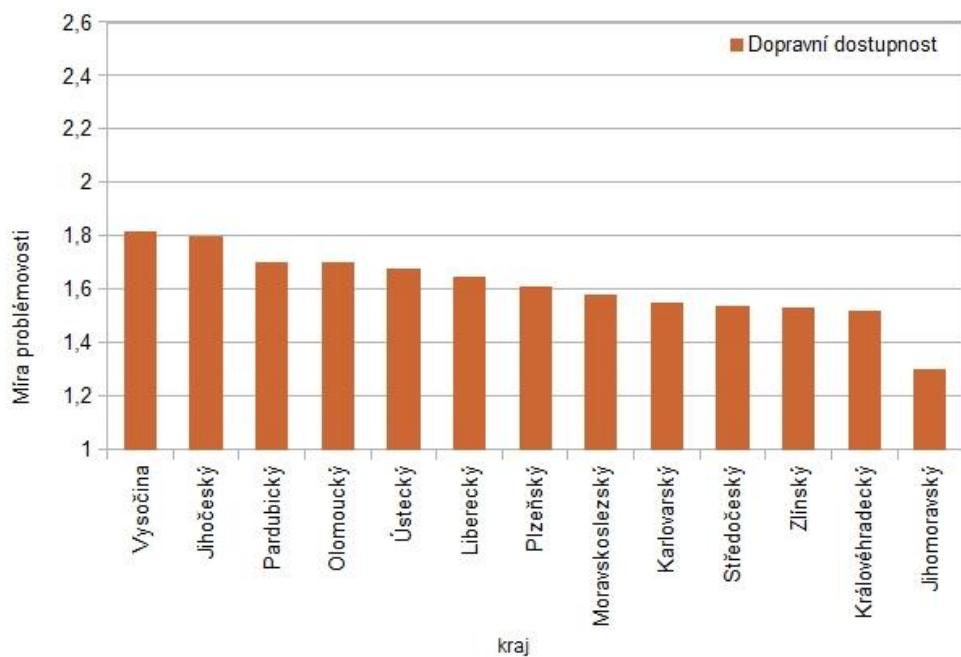


4.3.3 Míra problémovosti vybraných oblastí

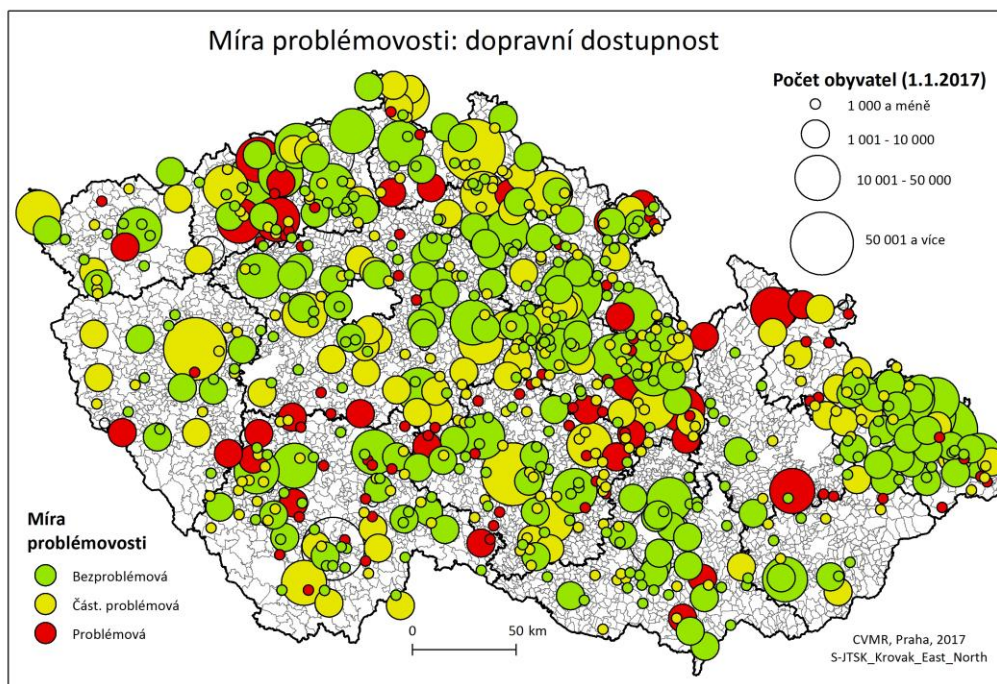
Obrázek 4.27: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dopravní dostupnost center



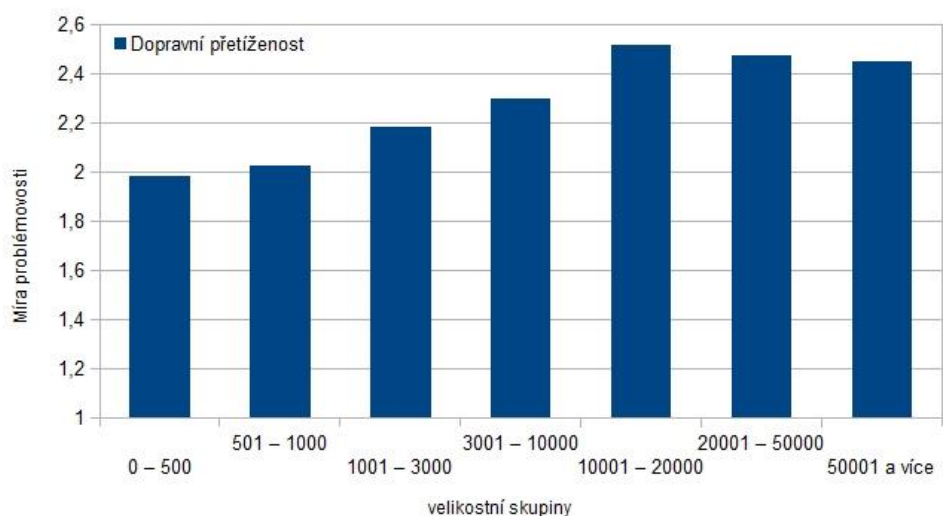
Obrázek 4.28: Míra problémovosti podle krajů: dopravní dostupnost center



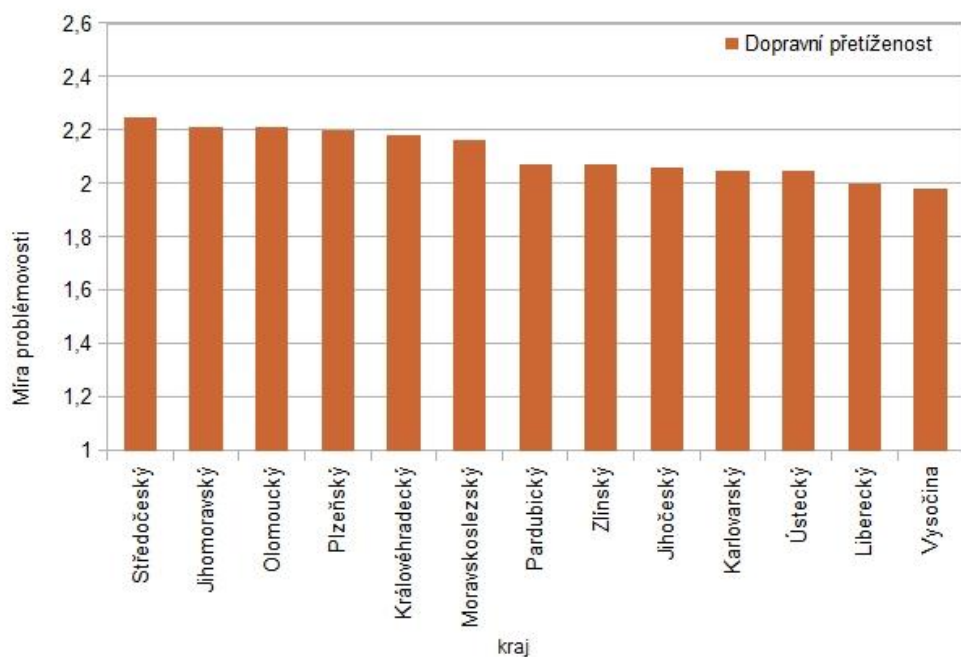
Obrázek 4.29: Míra problémovosti: dopravní dostupnost center



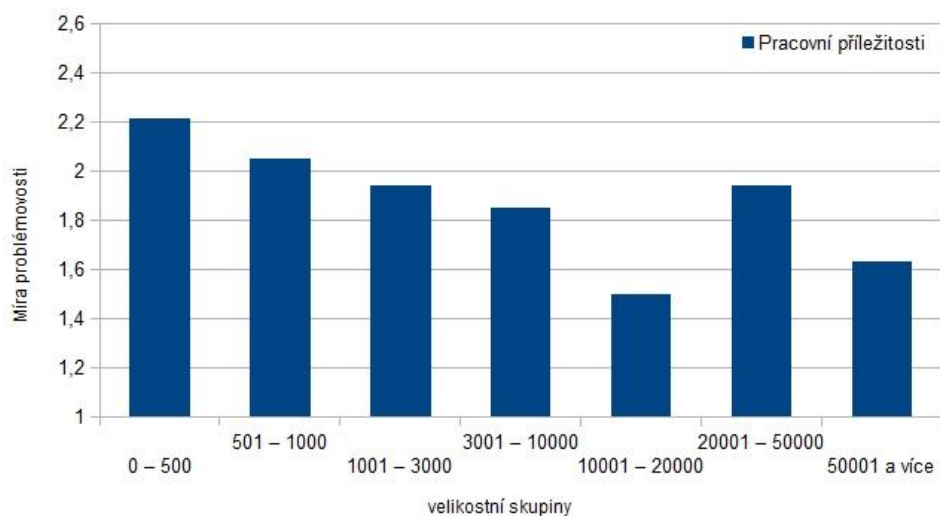
Obrázek 4.30: Míra problémovosti podle velikostních skupin: přetíženost dopravních komunikací



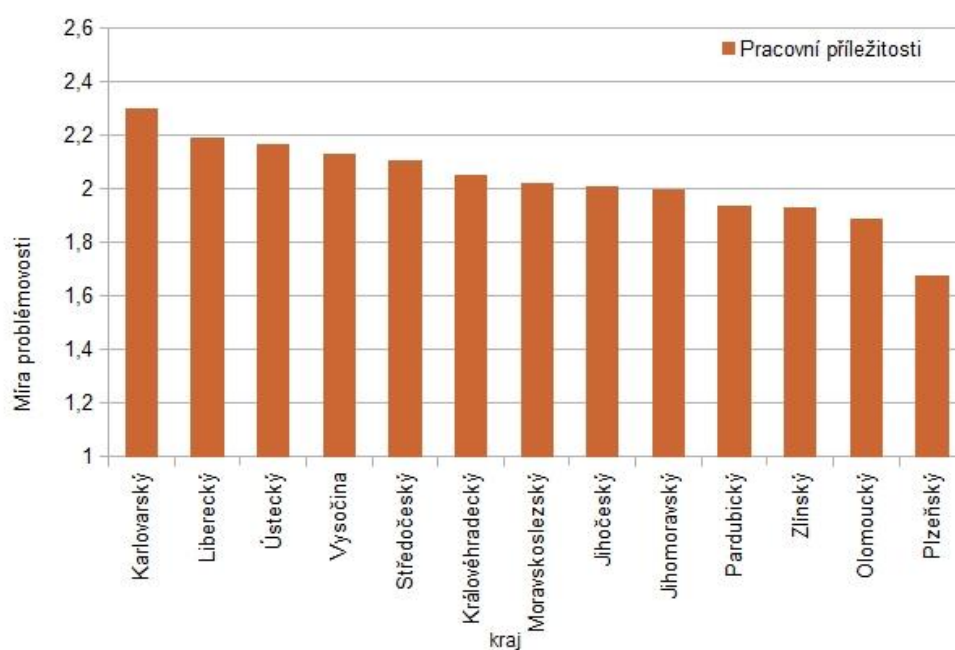
Obrázek 4.31: Míra problémovosti podle krajů: přetíženost dopravních komunikací



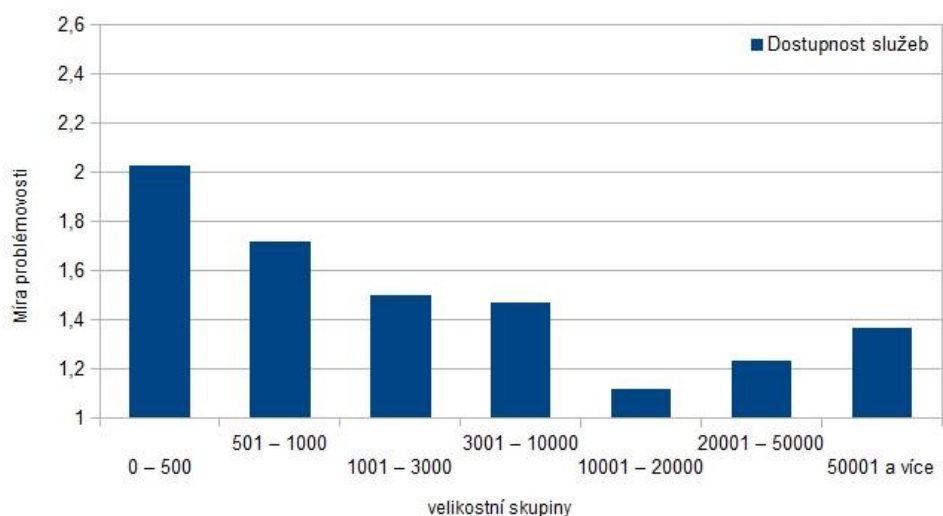
Obrázek 4.32: Míra problémovosti podle velikostních skupin: pracovní příležitosti



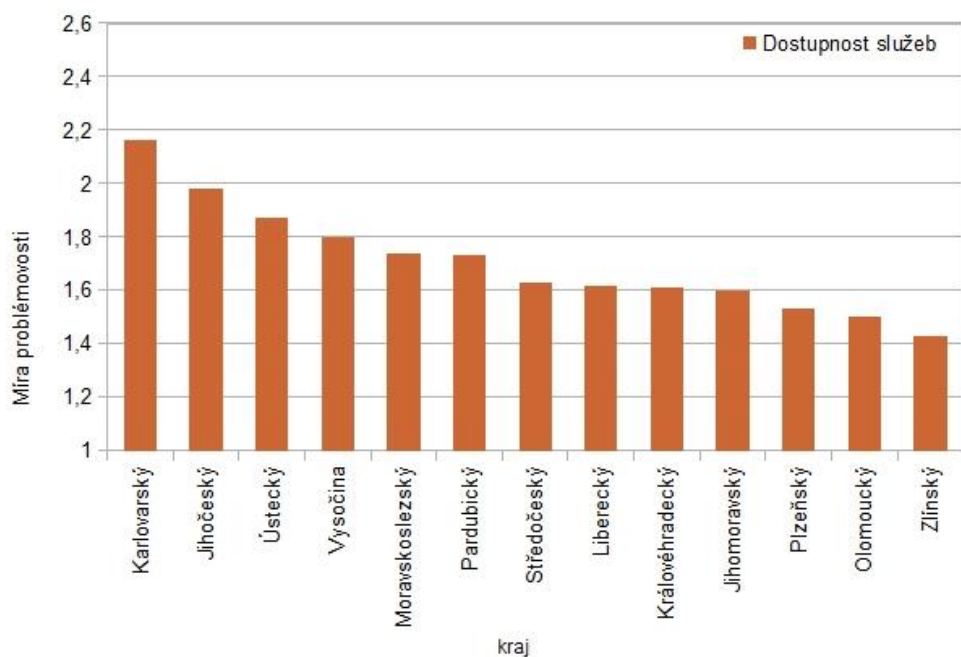
Obrázek 4.33: Míra problémovosti podle krajů: pracovní příležitosti



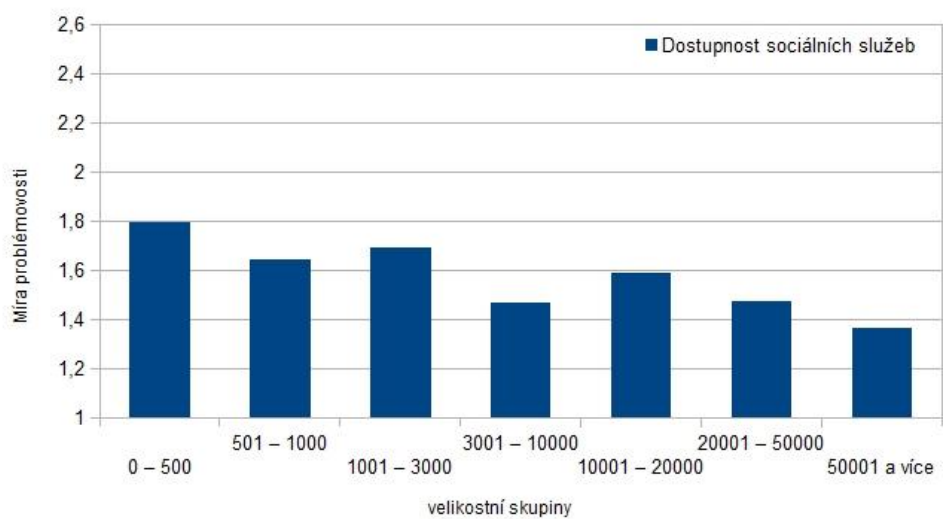
Obrázek 4.34: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost komerčních služeb



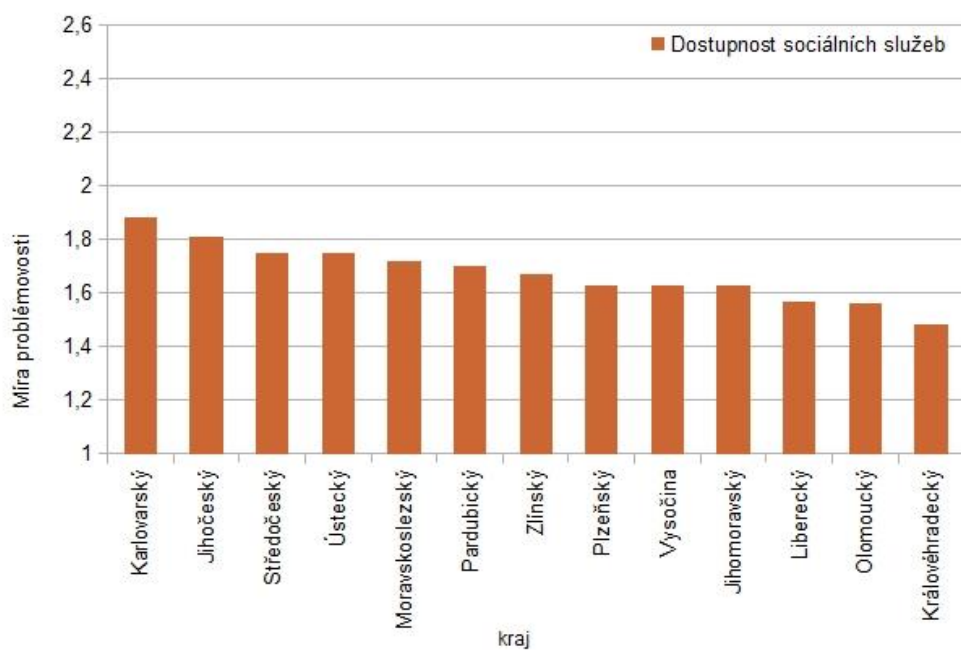
Obrázek 4.35: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost komerčních služeb



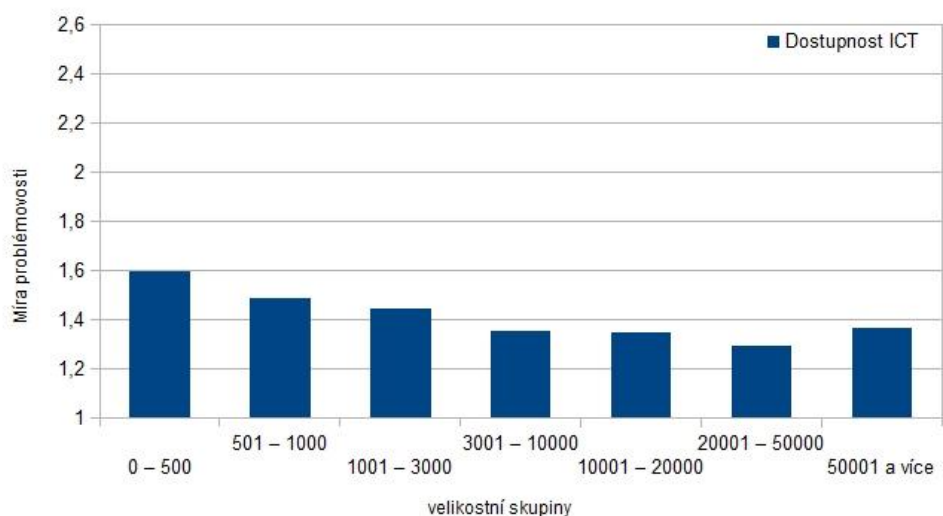
Obrázek 4.36: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost sociálních služeb



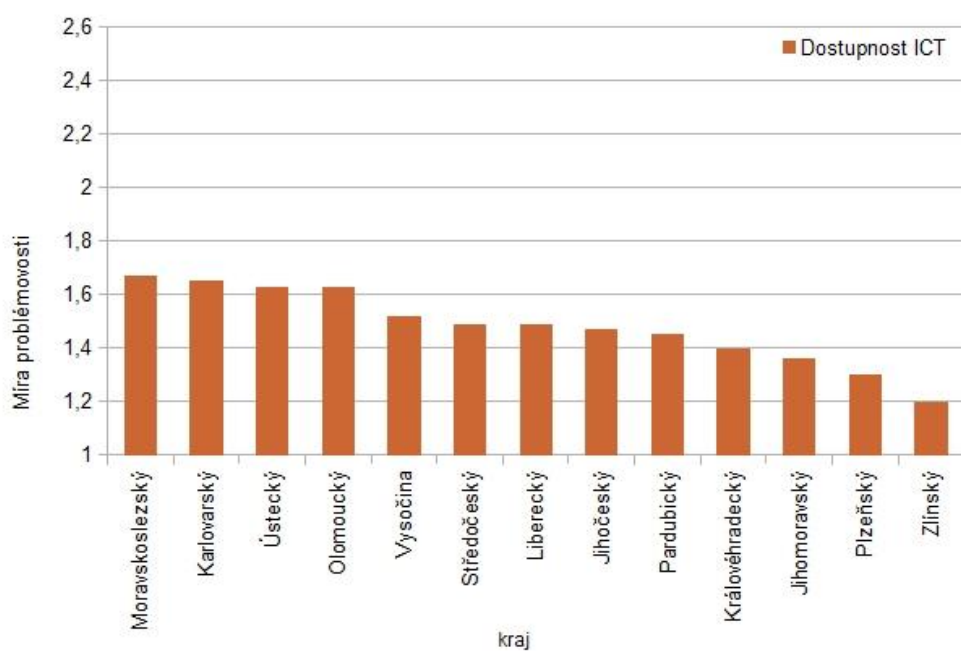
Obrázek 4.37: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost sociálních služeb



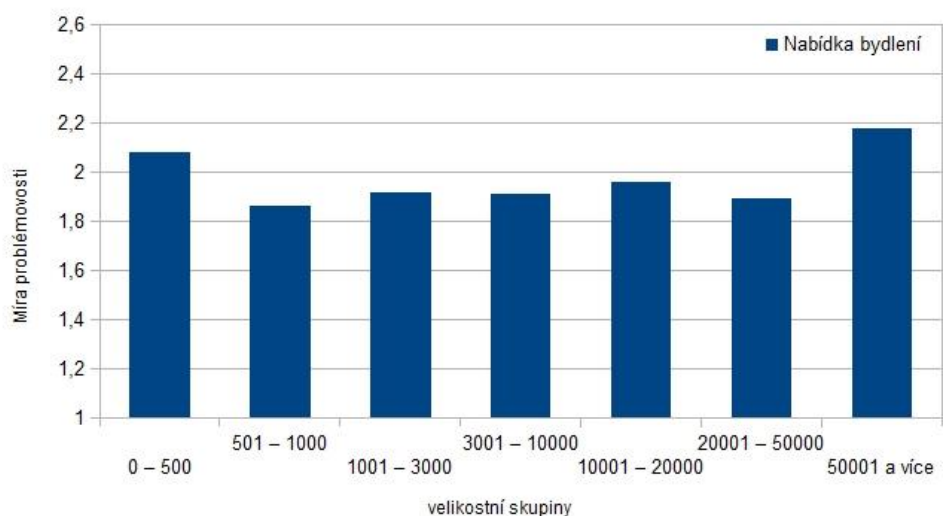
Obrázek 4.38: Míra problémovosti podle velikostních skupin: dostupnost informačních a komunikačních technologií



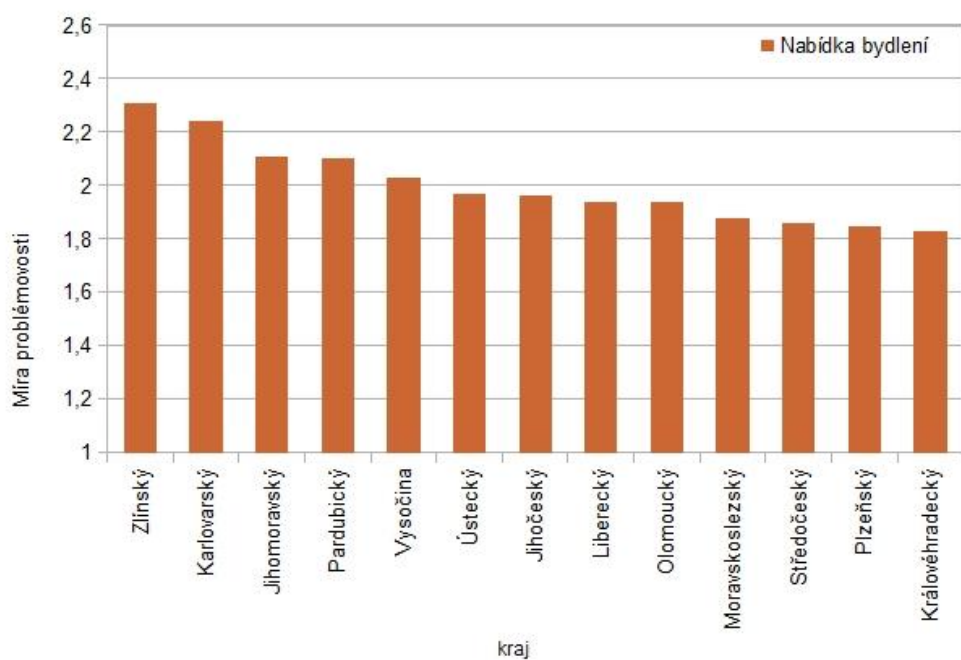
Obrázek 4.39: Míra problémovosti podle krajů: dostupnost informačních a komunikačních technologií



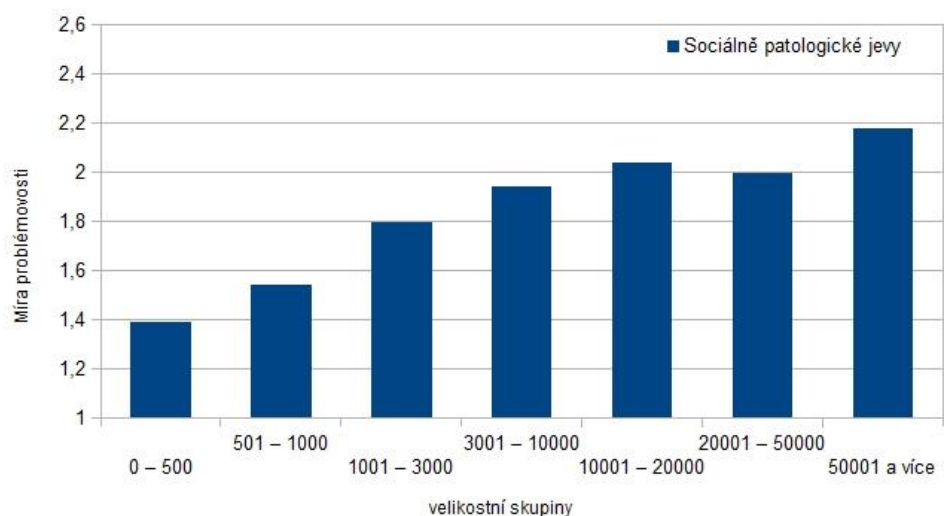
Obrázek 4.40: Míra problémovosti podle velikostních skupin: nabídka kvalitního a dostupného bydlení



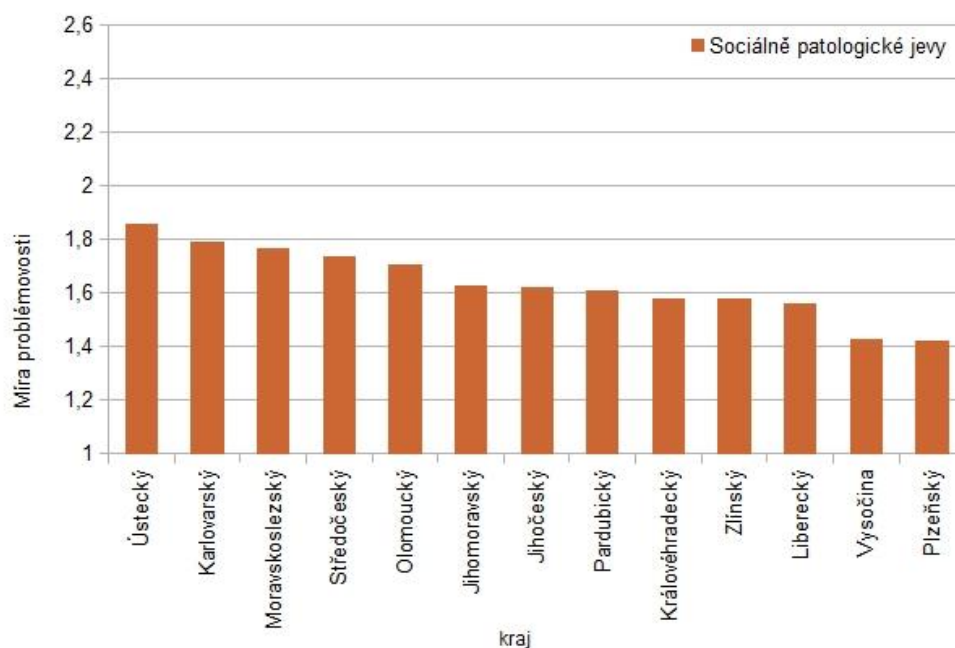
Obrázek 4.41: Míra problémovosti podle krajů: nabídka kvalitního a dostupného bydlení



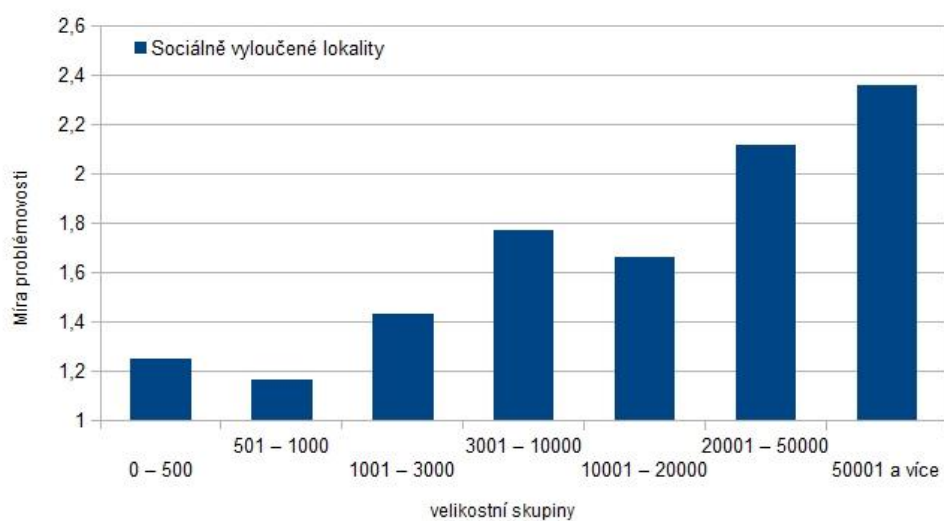
Obrázek 4.42: Míra problémovosti podle velikostních skupin: sociálně-patologické jevy



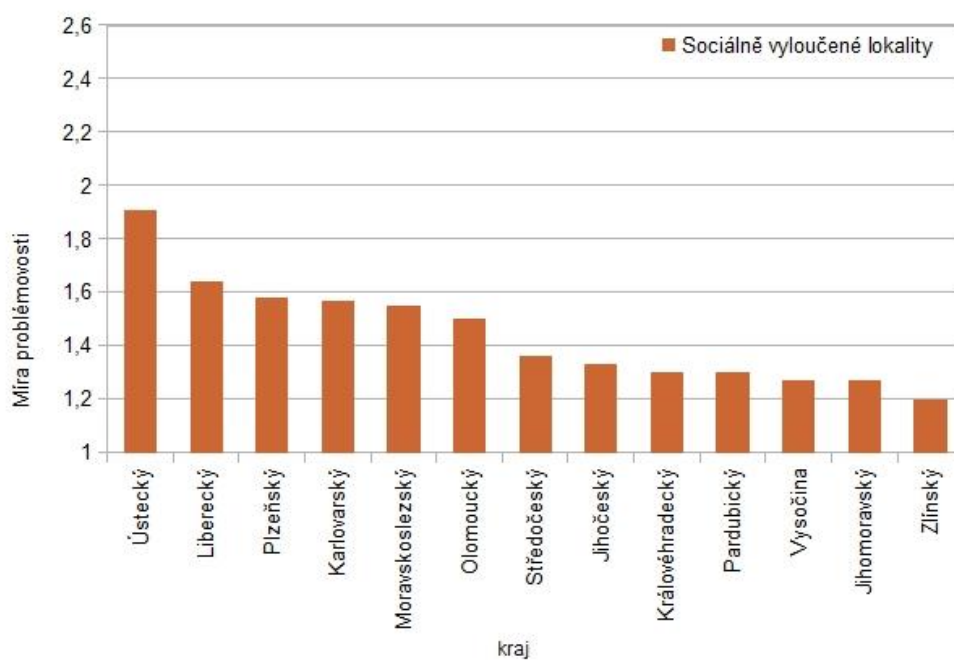
Obrázek 4.43: Míra problémovosti podle krajů: sociálně-patologické jevy



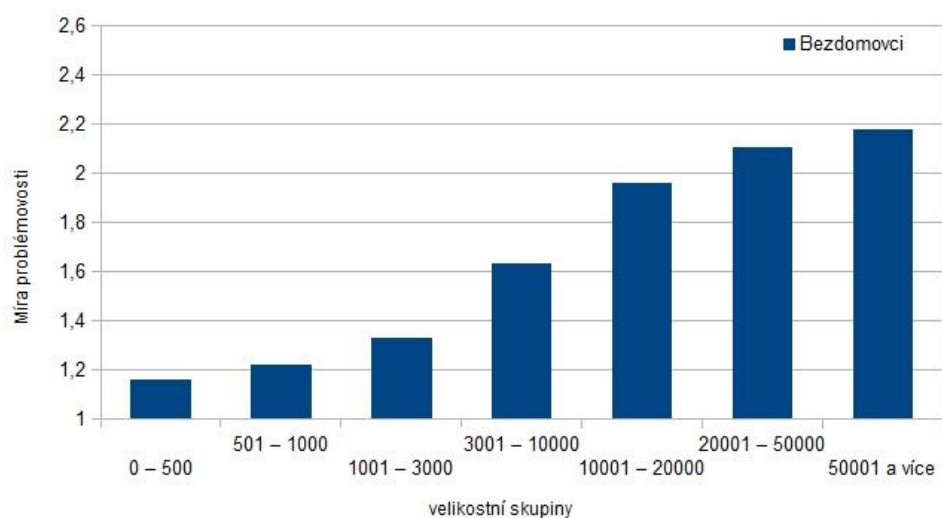
Obrázek 4.44: Míra problémovosti podle velikostních skupin: sociálně vyloučené lokality



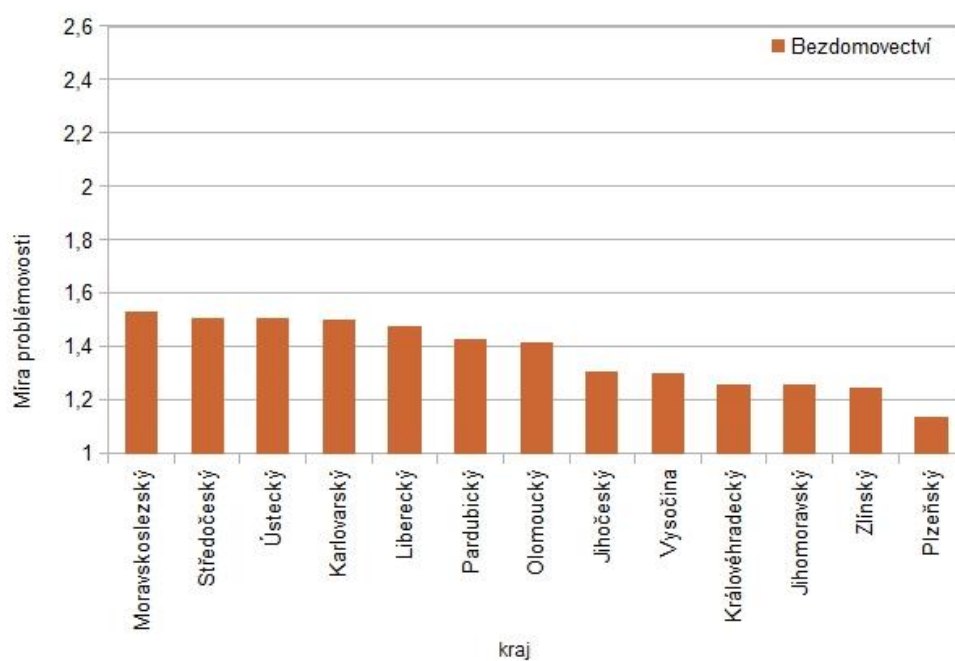
Obrázek 4.45: Míra problémovosti podle krajů: sociálně vyloučené lokality



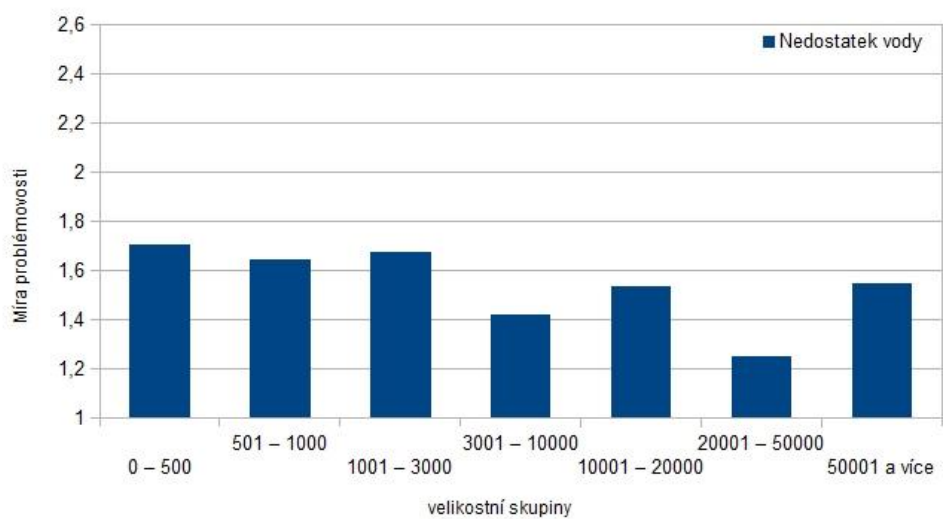
Obrázek 4.46: Míra problémovosti podle velikostních skupin: bezdomovectví



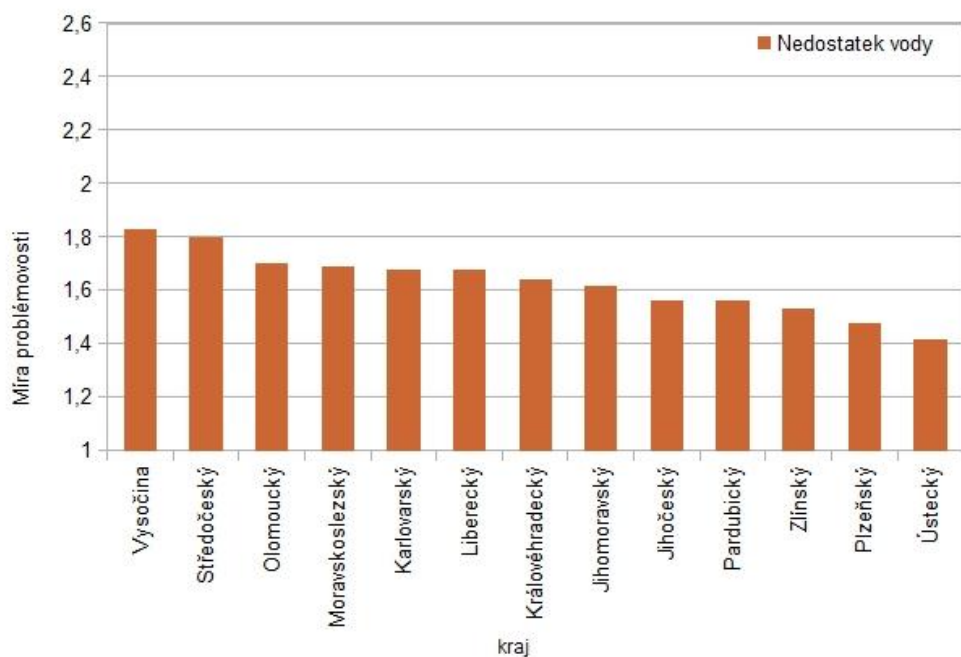
Obrázek 4.47: Míra problémovosti podle krajů: bezdomovectví



Obrázek 4.48: Míra problémovosti podle velikostních skupin: nedostatek vody, sucho



Obrázek 4.49: Míra problémovosti podle krajů: nedostatek vody, sucho



5 Problémy měst a obcí

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku: „**S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká?**“ Šlo o otevřenou otázku, která měla dvě části. V první části měly města a obce uvést alespoň 3 problémy, které jsou v současnosti pro město/obec nejvýznamnější z věcného hlediska, jako např. nedostatečná občanská vybavenost, zastaralá technická vybavenost, nedostatek pracovních příležitostí, stárnoucí populace, dynamický přírůstek obyvatel. Ve druhé pak alespoň 3 problémy, které se týkají procesní oblasti a limitují Váš rozvoj, jako např. nedostatečná administrativní kapacita, nedostatečné vlastní finanční zdroje, neexistence vhodných dotačních titulů, komplikovaný proces při získávání vnějších zdrojů, nevhodné nastavení kompetencí, vnitřní komunikace a spolupráce mezi politickými silami v obci).

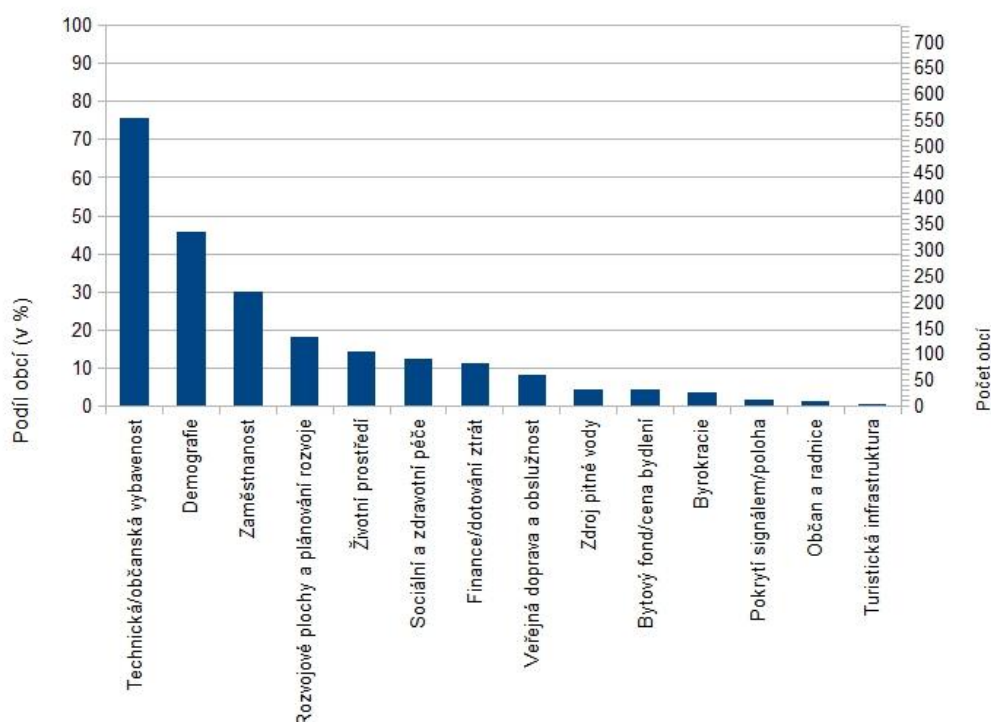
Věcným problémům měst a obcí podle velikostních kategorií je věnována první část, založená na kvalitativní analýze odpovědí s cílem identifikace nejdůležitějších témat. Analýza je doplněná o grafiku mraků slov, které nabízejí nejčastěji se vyskytující termíny. Druhá část pak analyzuje odpovědi za města a obce podle krajů. Následuje hodnocení procesních problémů měst a obcí, nejdříve podle velikostních kategorií a pak podle krajů.

Témata věcných problémů identifikovaná kvalitativní analýzou odpovědí:

- technická/občanská vybavenost: nutnost investovat do technické infrastruktury a občanské vybavenosti, jejich nedostatečnost, potřeba renovace, navýšení kapacit apod.
- demografie – populační problémy: stárnutí, odliv mladých, sociálně slabí a problémoví, anonymita a chybějící komunitní život, integrace cizinců
- rozvojové plochy a plánování rozvoje: obecně formy rozvoje obce – bydlení či ekonomické aktivity, problém s pozemky případně kolize s územním plánem, stavebním zákonem, vlastnictvím apod.
- finance/dotování ztrát: problémy finanční povahy často vyplývající z rozhodnutí v minulosti - dluh, povinnost nebo nutnost dotovat obchod, poštu v obci
- životní prostředí: ohrožení bezpečnosti z důvodu zvýšené dopravy, znečištění ovzduší, hluk, nakládání s odpady, hrozba povodněmi, ohrožení suchem
- sociální služby/zdravotní péče: péče o seniory, jejich bydlení, přítomnost lékařů
- bytový fond/ cena bydlení: chybí obecní bytový fond nebo cenově dostupné bydlení, vysoké ceny nemovitostí
- zaměstnanost: nedostatek práce, nedostatek pracovních sil, špatná kvalifikace neodpovídající poptávce zaměstnavatelů
- veřejná doprava a obslužnost: nedostatečná obslužnost veřejnou dopravou, spojením mezi jinými městy apod.
- turistická infrastruktura: nedostatečná infrastruktura pro cestovní ruch a turistiku; příliš intenzivní cestovní ruch, sezónnost
- byrokracie: překážky dané byrokracií, vztahy mezi institucemi, vlastnictvím, politickými rozpory
- zdroj pitné vody: sucho, nedostatek spodních vod, nedostatečná kapacita vodovodu

- občan-radnice: vztah občanů k obecnímu či městskému úřadu – nezájem, neangažovanost, přehnané nároky na věci mimo kompetenci
- pokrytí signálem/poloha: periferní poloha, špatná dostupnost, nepokrytí signálem

Obrázek 5.1: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí

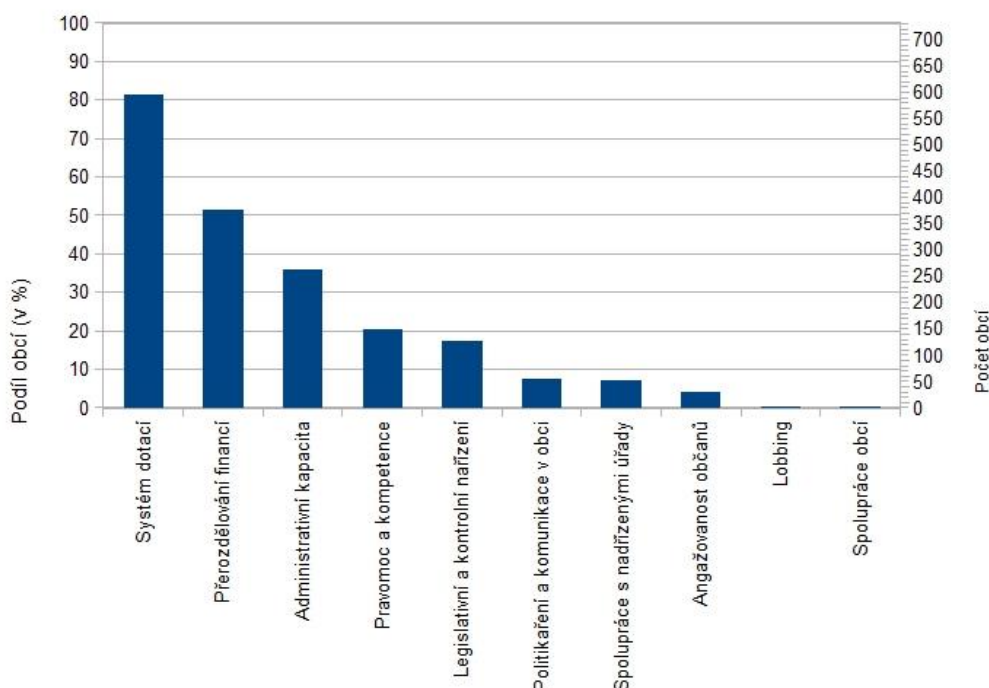


Témata procesních problémů identifikovaná kvalitativní analýzou odpovědí:

- pravomoc a kompetence: nevhodné nastavení pravomocí, odpovědnosti obcí, starostů, problematika přenosu státní správy na samosprávy, pravomoci obce v rámci jednání a řízení
- systém dotací: administrativní a finanční náročnost, neefektivita, zaměření titulů, podmínky, roztržičnost
- legislativní a kontrolní nařízení: legislativní novely, nepřehlednost a nestálost, kontrolní činnost a její roztržičnost, odkazy na konkrétní zákony
- administrativní kapacita: nedostatečná personální kapacita na zvládnutí byrokracie, nárůst byrokracie, neodbornost týmu obce – chybí kvalifikovaní znalci
- přerozdělování financí: rozpočtové určení daní (RUD), povaha vlastních zdrojů obce
- angažovanost občanů: líný chování občanů, neochota se podílet na chodu a řízení obce, ochota kandidovat
- politikaření a komunikace: komunikace v rámci radnice/zastupitelstva, rozvojový záměr při změnách politického vedení
- lobbing: členění lobbingu stakeholderů či jiných osob

- spolupráce obcí: projekty spolupráce mezi obcemi
- spolupráce s nadřazenými úřady: časová náročnost, neznalost, neodbornost, není synergie mezi úřady, nezájem

Obrázek 5.2: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí



5.1 Věcné problémy měst a obcí podle velikostních kategorií

Celkové shrnutí:

Ve všech velikostních kategoriích měst a obcí mezi věcnými problémy jednoznačně dominuje technická infrastruktura (komunikace, chodníky, kanalizace, vodovod) a občanská vybavenost. Tato témata nejvíce trápí skupinu obcí s populační velikostí 501 - 1000 obyvatel (více než 80 % z nich).

Druhou nejčastější problematikou byly demografické trendy a sociální složení populace. Zejména nejmenší obce trápí stárnutí, úbytek obyvatel a odchod mladé populace. Stárnutí se ale týká i největších měst. U měst a obcí od 500 do 10 000 obyvatel jsou demografické trendy o něco příznivější.

V návaznosti na demografické změny, obce a města jako problém vnímaly otázky spojené se zaměstnaností. Jde hlavně o nedostatek pracovních příležitostí v menších obcích, zejména u těch nejmenších do 500 obyvatel. Naopak, města, která mají roli pracovních center, a zejména pak města nad 50 000 obyvatel se potýkají s nedostatečnou kvalifikovaností obyvatel pro existující volné pracovní pozice.

Mezi další nosná témata, které se vyskytují napříč všemi velikostními kategoriemi, lze jmenovat problematiku řešení rozvojových ploch, životní prostředí, kde se prolíná

řešení odpadové politiky a bezpečnosti v dané obci či městě, a problematiku zabezpečení sociálních služeb a zdravotní péče. Otázka rozvojových ploch byla nejčastěji jmenována ve dvou největších velikostních kategoriích obcí.

Téma životního prostředí nejčastěji zmiňovaly obce z velikostní kategorie 20 000 až 50 000 obyvatel, nejméně pak nejmenší obce do 500 obyvatel. V ostatních kategoriích si na tento problém stěžovala každá pátá/šestá obec.

Problém existence a dostačující kapacity sociálních a zdravotních služeb uvedly obce ve všech kategoriích nad 1 000 obyvatel, ale hlavně pak města nad 50 000 obyvatel (27 %) a také v kategorii s 1 001 až 3 000 obyvatel (23 %).

Méně často se mezi problémy vyskytují otázky spojené s obecním bytovým fondem a cenami bydlení (hlavně ve větších městech nad 50 000), nutnosti finančního dotování některých služeb pro jejich udržení či řešení finančních zátěží, jako úvěrů či špatného hospodaření v předcházejících letech (obce do 3000 obyvatel), a rovněž problematika veřejné dopravy a dopravní dostupnosti (hlavně velikostní kategorie 3 000 až 10 000 obyvatel, ale i nejmenší obce do 500 obyvatel).

Do jisté míry nově nastupujícím problémem je (ne)dostatek zdrojů pitné vody, který je uváděn hlavně v menších velikostních kategoriích obcí, kde může rovněž souviset s nově vznikající rodinnou zástavbou v závislosti na regionu a jeho geologickém podloží.

Obrázek 5.2: Věcné problémy měst a obcí: Česko celkem



Poznámka: Minimální četnost výskytu 10

Tabulka 5.1: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Věcné problémy. Třídění dle velikostních kategorií.

velikostní kategorie	počet jednotek n	technická/ občanská vybavenost	demografie	rozvojové plochy a plánování rozvoje	finance/ dotování ztrát	životní prostředí
0 - 200	95	66	58	9	6	4
201 - 500	197	154	102	37	28	13
501 - 1 000	152	119	53	22	18	24
1 001 - 1 500	69	51	33	13	8	16
1 501 - 3 000	92	73	24	19	10	16
3 001 - 5 000	33	25	14	12	3	6
5 001 - 10 000	37	27	19	7	3	7
10 001 - 20 000	27	20	14	4	3	6
20 001 - 50 000	19	13	13	7	1	10
50 001 a víc	11	8	6	3	2	2
0 - 500	292	220	160	46	34	17
v %		75,34	54,79	15,75	11,64	
501 - 1000	152	119	53	22	18	24
v %		78,29	34,87	14,47	11,84	15,79
1001 - 3000	161	124	57	32	18	32
v %		77,02	35,40	19,88	11,18	19,88
3001 - 10 000	70	52	33	19	6	13
v %		74,29	47,14	27,14	8,57	18,57
10 001 - 20 000	27	20	14	4	3	6
v %		74,07	51,85	14,81	11,11	22,22
20 001 - 50 000	19	13	13	7	1	10
v %		68,42	68,42	36,84		52,63
více než 50 000	11	8	6	3	2	2
v %		72,73	54,55	27,27	18,18	18,18

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

sociální a zdravotní péče	bytový fond/ cena bydlení	Zaměstnanost	veřejná doprava a obslužnost	turistická infrastruktura	byrokracie	zdroj pitné vody	občan a radnice	pokrytí signálem/ poloha
3	2	32	16	1	3	4	2	1
17	4	73	13	0	8	17	0	4
14	6	44	9	1	3	6	2	0
11	2	21	2	0	4	1	2	1
25	5	15	5	0	4	3	1	3
7	2	11	6	0	0	2	0	1
4	3	10	5	0	1	0	1	0
3	2	5	2	1	0	0	0	1
4	2	4	0	0	1	0	0	1
3	3	6	1	0	1	0	0	0
20	6	105	29	1	11	21	2	5
		35,96				7,19		
14	6	44	9	1	3	6	2	0
		28,95				3,95		
36	7	36	7	0	8	4	3	4
22,36		22,36				2,48		
11	5	21	11	0	1	2	1	1
15,71		30,00	15,71			2,86		
3	2	5	2	1	0	0	0	1
11,11		18,52						
4	2	4	0	0	1	0	0	1
21,05	10,53	21,05						
3	3	6	1	0	1	0	0	0
27,27	27,27	54,55						

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

Velikost > 50 000

Města spadající do této kategorie nejčastěji uváděla jako věcný problém technickou infrastrukturu a občanskou vybavenost (OV), demografii a zaměstnanost. V rámci technické infrastruktury a OV se mluvilo hlavně o nedostačující kapacitě a stavu dopravní infrastruktury, komunikací a o dopravě v klidu, zejména kapacitě parkovacích míst. Současně města řeší problém převažující individuální osobní dopravy ve městě a dopravní situace v centru měst. Dále odkazují na potřebu rekonstrukce chodníků, vytvoření bezbariérovosti města a investice na opravy či výstavbu OV - hlavně sportovní stadiony, školy a školky.

Problémem demografické povahy je plošně stárnutí populace ve městech. Města a obce s nedostatečnou nabídkou práce trápí odchod lidí v produktivním věku za prací. Vybraná města řeší problematiku začleňování tzv. agenturních zaměstnanců či sociálně slabých skupin obyvatel, které se v některých případech koncentrují v sociálně vyloučených lokalitách.

Ve spojitosti s demografickou strukturou populace, města nejvíce upozorňovala na nedostatečnou kvalifikovanost pracovníků pro zaměstnavatele a to převážně v technických oborech. Poptávka po pracovní síle je pak řešena prostřednictvím agenturních zaměstnanců, které pak města spojují s jinými problémy.

Mezi témata s alespoň 20% četností se dostala problematika plánování rozvoje (blokace rozvojové plochy pro národní účely, neschválený územní plán, morfologie města či chybějící průmyslová zóna), sociální a zdravotní služby (nedostatečná kapacita a chybějící bydlení pro sociálně slabé) a problematika bytového fondu (chybějící cenově dostupné bydlení a to nejen pro nejslabší soc. skupiny).

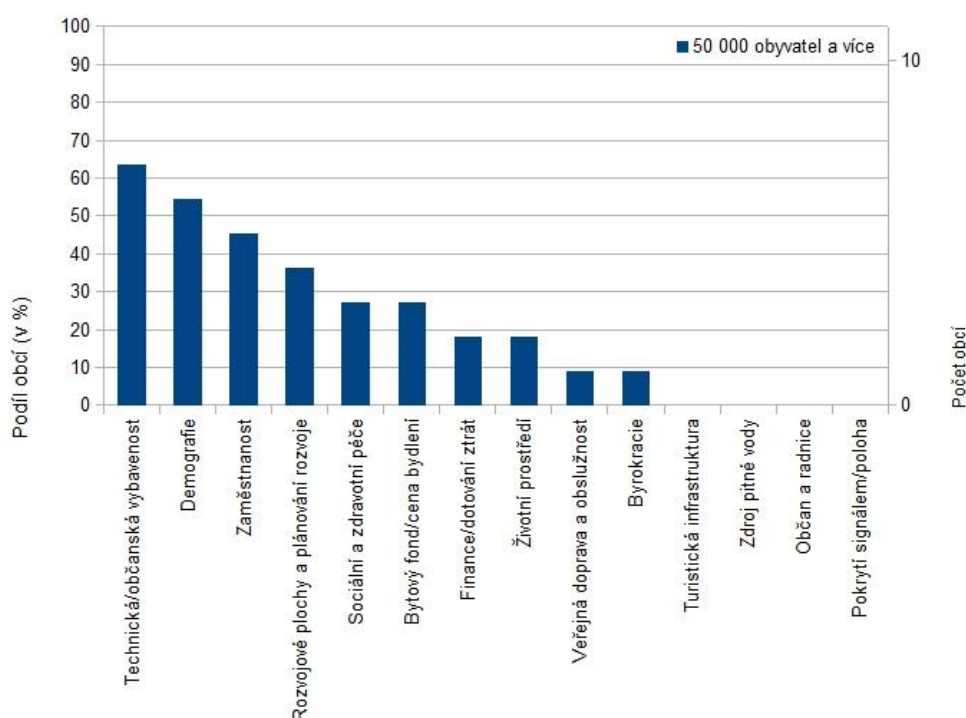
Co se týče životního prostředí, města vnímají problémy spojené s bezpečností, dopravou, odpadem a znečištěným ovzduším.

Obrázek 5.3: Věcné problémy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

Obrázek 5.4: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel



Velikost 20 001 - 50 000

V této velikostní skupině se profilují tři stěžejní témata s více než 50% zastoupením mezi městy. Jde o technickou infrastrukturu a občanskou vybavenost (OV), demografii a životní prostředí. V rámci technické infrastruktury a OV, města jmenovala hlavně dopravní infrastrukturu, její stav a chybějící prvky (obchvaty, mosty), případně chybějící dálniční napojení na sídla vyššího významu, také dopravu v klidu (jak v centrech měst, tak na sídlištích), dále stav a potřebu dobudování vodohospodářských sítí, stav veřejného osvětlení, případně nedostatečnou nabídku služeb.

Demografické problémy se v této kategorii týkaly hlavně k vylidňování měst, nárůstu nepříspěšných skupin občanů a stárnutí populace. V některých případech se řeší začleňování agenturních zaměstnanců.

Životní prostředí negativně ovlivňuje přetížení tranzitní dopravou, špatné ovzduší, chybějící protipovodňová opatření a změna normy odpadové politiky.

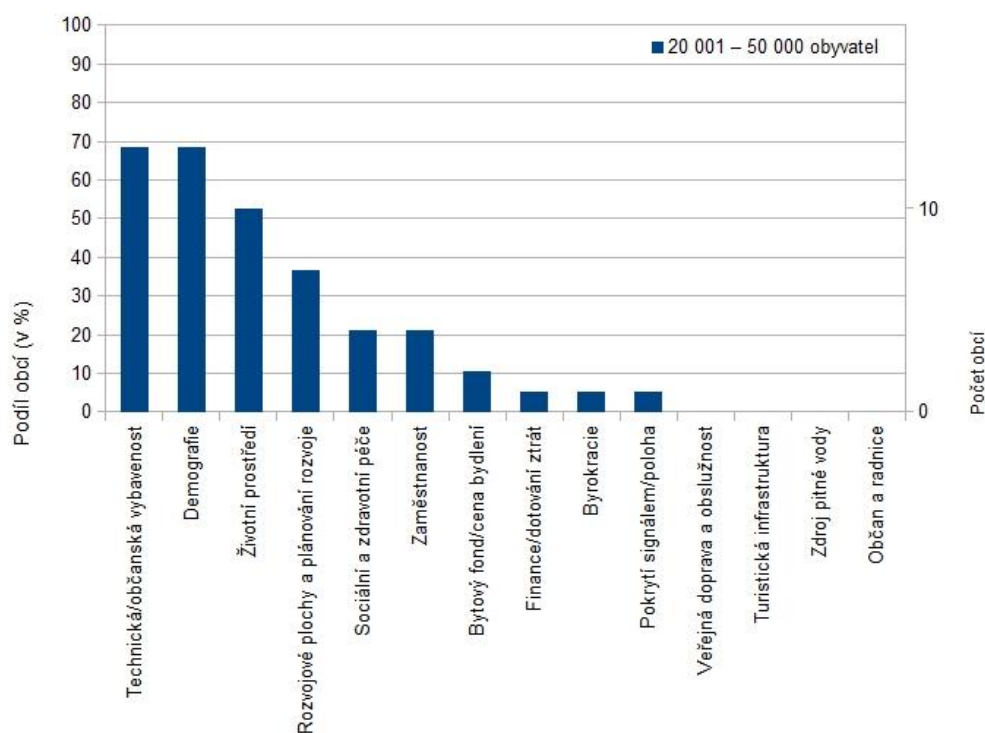
Alespoň třetina respondentů skupiny dále rozváděla problémy spojené s rozvojem a plánováním města - nevyužívání brownfieldů, nedostatek rozvojových ploch, stagnující centrum a jeho problematická rekonstrukce, proluky ve městě až po chybějícího investora průmyslové zóny a neuskutečněný převod státního majetku na město.

Obrázek 5.5: Věcné problémy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

Obrázek 5.6: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Velikost 10 001 - 20 000

V této skupině se projevují odlišnosti mezi městy dané mírou jejich exponovanosti, respektive perifernosti. Povaha odpovědí v rámci jednotlivých problematik je velmi variabilní. Je to patrné z nejčastěji jmenovaných věcných problémů - technické infrastruktury a OV, a demografie. U respondentů s menší mírou perifernosti se projevuje přetíženost a nedostatečná kapacita jak dopravní, tak technické infrastruktury, ale i OV jako školských zařízení, která nejsou schopna uspokojit novou poptávku, a případně i problémy s parkováním. Respondenti s větší mírou perifernosti pak řeší hlavně zastaralost technické infrastruktury a nedostatečnou nabídku OV.

Demografické problémy jsou obdobně polarizované, kdy na jedné straně města čelí náhlému nárůstu obyvatel (protože je v zázemí velkoměsta) anebo začleňování nových agenturních zaměstnanců (z důvodu nedávného příchodu velkého zaměstnavatele). Na druhé straně jsou respondenti, kteří se naopak potýkají s úbytkem produktivního obyvatelstva a nárůstem nepřízpůsobivých občanů, eventuálně stárnutím populace.

Alespoň 20 % respondentů ve skupině uvádělo rovněž problematiku životního prostředí - dopravní přetížení města, špatné ovzduší a odpadovou politiku.

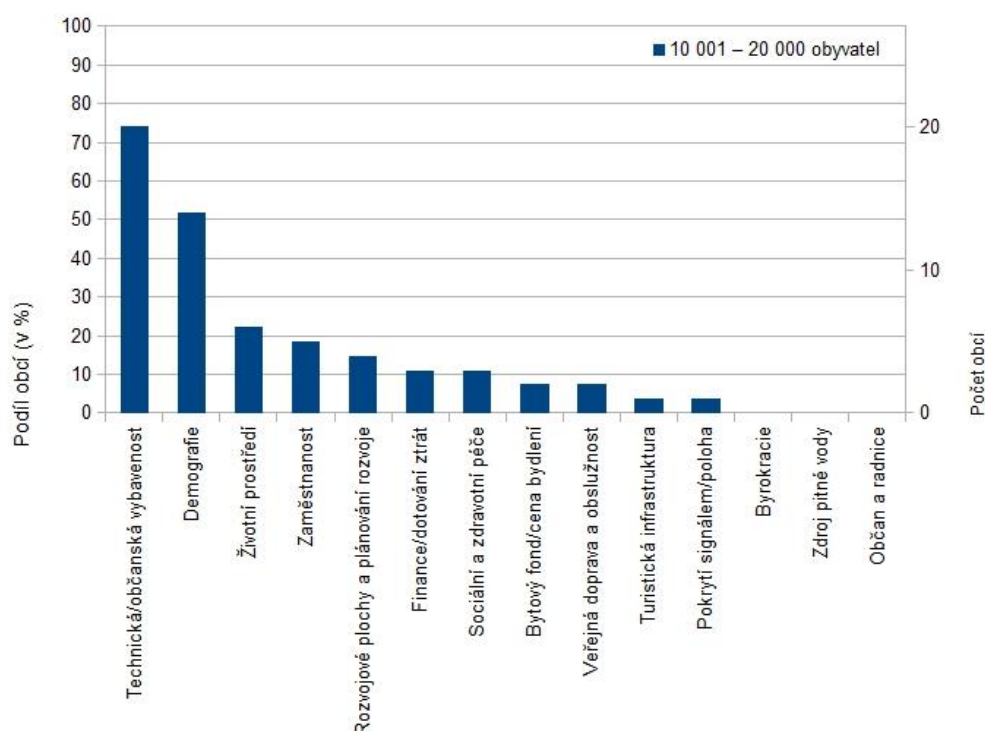
Z témat, která se dostala alespoň nad 10% četnost, je zajímavé zmínit sociální a zdravotní službu, kdy je za problém považováno udržení poskytování zdravotních služeb z důvodu nedostatku lékařů, chybějící nemocnice, případně udržování nemocnice městem pro širokou spádovou oblast.

Obrázek 5.7: Věcné problémy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

Obrázek 5.8: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Velikost 5 001 - 10 000

Nejčastěji uváděnými problémy jsou technická infrastruktura a OV, a demografie. Jde zejména o stav dopravní infrastruktury, chybějící obchvat města, dopravu v klidu, dále pak zastaralou vodohospodářskou infrastrukturu, případně chybějící, a to zpravidla v některých místních částech, staré veřejné osvětlení, stav chodníků a veřejných budov. Z OV je to potřeba výstavba nové (školy) nebo jejich obměna či oprava, v některých případech je současná OV nedostačující pro uspokojení poptávky. Potřeba je rovněž řešit bezbariérovost měst.

Mezi demografickými problémy převažuje stárnutí a úbytek populace, problém s bezdomovectvím a s nepřizpůsobivými občany a v některých případech začleňování agenturních zaměstnanců.

Alespoň 20 % respondentů jmenovalo rovněž problémy se zaměstnaností (převážně nedostatek pracovních příležitostí, méně pak nedostatek kvalifikovaných pracovníků).

Problematika životního prostředí, rozvoje a plánování města jsou těsně pod 20% četností s tím, že hlavním problémem jsou buď nedostatek rozvojových ploch resp. pozemků a přítomnost nevyužívaných bývalých průmyslových či zemědělských objektů. V některých případech je problémem pro města přilehlá průmyslová zóna, pro kterou se město stalo ubytovací kapacitou (problém agenturních zaměstnanců). Negativní faktor na životní prostředí představuje hlavně dopravní zátěž způsobená tranzitní dopravou, případně pak kvalita ovzduší nebo drogy.

Problémem s alespoň 10% četností je veřejná doprava, kdy města upozorňují na nedostatečnou obslužnost v méně vytížených časech nebo obecněji špatnou dopravní dostupnost.

Obrázek 5.9: Věcné problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Velikost 3 001 - 5 000

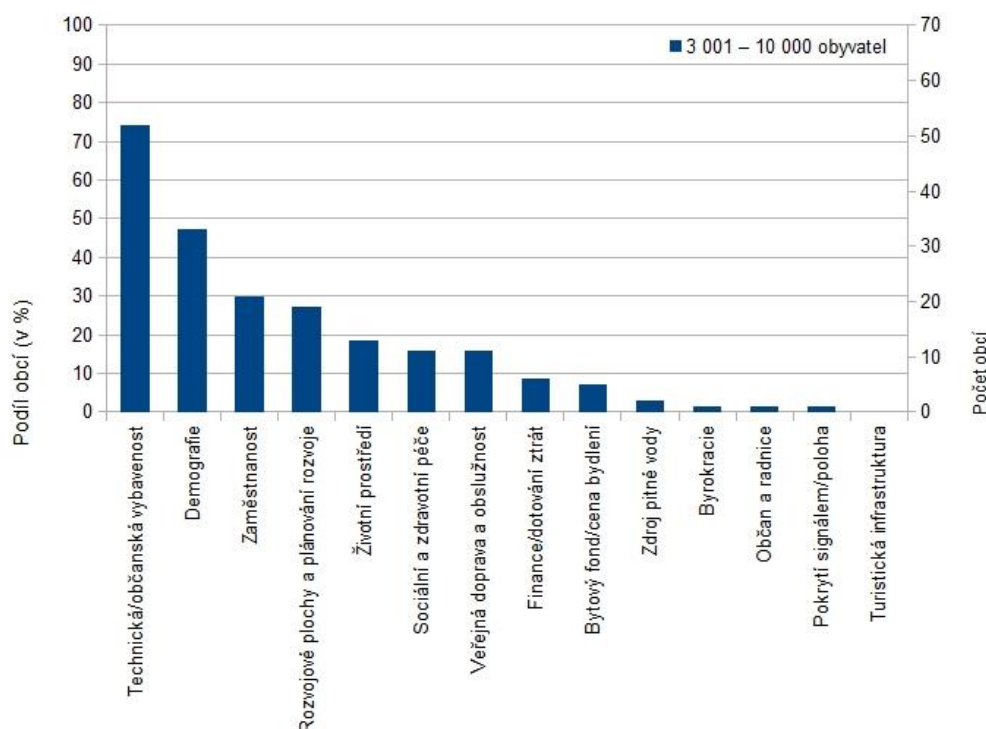
V této velikostní skupině opět rezonuje míra perifernosti a to u všech častých témat. Nejčastějším problémem je technická infrastruktura a OV, kde je nutné řešit špatný stav dopravní a vodohospodářské infrastruktury případně jejich novou výstavbu, dopravu v klidu, údržbu a výstavbu chodníků, stav OV, navyšování její kapacity, a to hlavně u ZŠ a MŠ a v neposlední řadě stav veřejných budov a bezbariérovost.

Problematika demografie má v této skupině třetinovou četnost. Nejčastěji bylo jmenováno vylidňování a stárnutí obyvatel nebo naopak dynamický přírůstek obyvatel, vedle toho přítomnost nepřizpůsobivých občanů a vznik sociálně vyloučených lokalit.

Rozvoj a plánování, zaměstnanost a sociální a zdravotní služby byly uváděny s alespoň 20% četností, kdy v rámci rozvoje je hlavním problémem suburbanizace (rezidenční i komerční), nedostatek pozemků ve vlastnictví pro plánování rozvoje, na druhé straně pak přítomnost nevyužívaných brownfieldů. V rámci zaměstnanosti je to nedostatek pracovních příležitostí (často kvalifikovaných) a nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Za sociální a zdravotní služby rezonuje špatná dostupnost lékařské péče, nedostatek lékařů pro její zabezpečení, případně její kvalita.

Alespoň 10% četnost získalo životní prostředí (hlavně dopravní zatížení) a veřejná doprava (dostupnost anebo přetížený systém veřejné dopravy u obcí v zázemí velkoměst).

Obrázek 5.10: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Velikost 1 001 - 3000

Problematika technické infrastruktury a občanské vybavenosti měla i v této velikostní skupině obcí nejvyšší zastoupení. Za značný problém obce považují potřebám neodpovídající stav dopravní infrastruktury a chodníků. Řešit je ale také potřeba výměnu veřejného osvětlení a stav veřejných budov, obměnu a dokončování vodohospodářské infrastruktury a v neposlední řadě technické vybavení pro údržbu obce.

Napříč odpověďmi v této velikostní kategorii se projevuje odlišné postavení obcí v sídelním systému, zejména mezi obcemi hrajícími roli místních spádových center a obcí v metropolitních oblastech a na druhé straně obcí v periferních regionech. V případě demografických problémů, které byly zmíněny více než třetinou respondentů, obce na jedné straně trápí stárnutí a vylidňování populace a na straně druhé dynamický nárůst obyvatel vlivem stěhování lidí z blízkých měst a dynamickému přírůstku přirozenou měnou (porodností). To má pak přímý vliv na kapacity občanské vybavenosti (hlavně MŠ a ZŠ), nabídku služeb (problematická se jeví Pošta v programu partner), ale i dostatečnost vodohospodářských sítí apod. Zatímco u obcí s větší mírou perifernosti je problém kapacity služeb naplnit kvůli malé poptávce a klesající populaci, u spádových obcí a suburbánních obcí poptávka

převyšuje nabídku a obce nejsou schopné na dynamicky se měnící situaci pružně reagovat. Z demografických problémů ještě bylo některými obcemi jako problém jmenováno začleňování nepřizpůsobivých občanů a vytváření sociálně vyloučených lokalit.

V oblasti sociálních a zdravotních služeb (více než 20% četnost) a plánování rozvoje obce (téměř 20% četnost) představuje největší problém nedostatečná zdravotní péče a její dostupnost z důvodu nedostatku lékařů (stávající dosahují důchodového věku a není za ně náhrada) a poté chybějící domy pro seniory. Rozvoj obcí nejvíce ovlivňuje nedostatek stavebních pozemků ve vlastnictví obce pro naplňování rozvojových a veřejně prospěšných plánů anebo pro výstavbu bydlení, dále se projevuje negativní vliv blízkých staveb (často dopravního charakteru, ale i poloha v rámci CHKO) ovlivňující jak životní prostředí obce, tak jeho možnosti dalšího rozvoje (limity prostorové, ochranné, cenové). Některé obce v zázemí měst trpí masivní výstavbou rodinných domů a zároveň stagnací a úpadkem jejich centrálních částí, které chátrají, neboť se nový rozvoj odehrává na „zelené louce“ na okraji obce. Mimo jiné je pak nutné řešit existující brownfieldy, většinou zemědělského charakteru. Za brzdu rozvoje jsou považovány i případy neuskutečněního převodu majetku ze státu na obec nebo církevní restituce.

Stav životního prostředí (20% četnost) je nejvíce dotčen dopravní zátěží a tranzitní dopravou vedenou obcí (naráží se na problém nedostatečné dopravní infrastruktury vyššího řádu), v některých případech pak vandalismem, odpadovou politikou, suchem či chybějícím protipovodňovým opatřením.

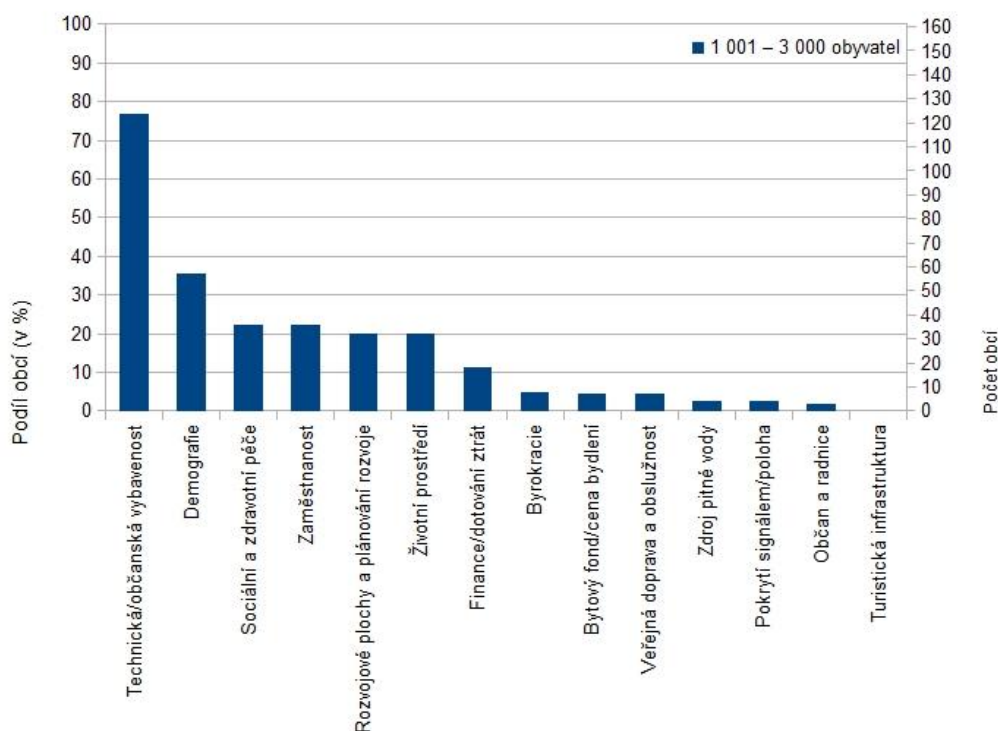
Téma zaměstnanosti s rovněž alespoň 20% četností je spojováno zejména s nedostatkem pracovních příležitostí v místě či nedostatkem pracovníků.

Obrázek 5.11: Věcné problémy měst a obcí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.12: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Velikost 501 - 1 000

Ve vnímání problémů je patrný rozdíl vyplývající z míry perifernosti jednotlivých respondentů (viz předcházející velikostní skupina). V nejčastěji jmenované problematice technické infrastruktury a občanské vybavenosti tak rezonuje na jedné straně nedostatečná kapacita hlavně MŠ případně ZŠ s problémem udržení ZŠ v obci kvůli malé poptávce. Velkým problémem je stav vodohospodářské infrastruktury (často chybějící nebo minimálně nedostatečná kanalizace, ČOV a vodovod), stav místních i krajských komunikací, chybějící chodníky a s tím spojená bezpečnost provozu, nedostatečné vybavení občanskou vybaveností (hlavně sportovní a kulturní vyžití, problematika nabídky a udržení služeb - nutnost dotování obchod anebo Pošty), dále pak stav veřejných budov a osvětlení a nutnost pořízení techniky na údržbu obce, zázemí a technika pro hasiče.

Demografické problémy s třetinovou četností mimo témat stárnutí a vylidňování či dynamického nárůstu obyvatel ukázaly také na problémy s bezdomovectvím.

Alespoň 20 % respondentů skupiny uvedlo rovněž problematiku zaměstnanosti - převážně jde o nedostatek pracovních příležitostí, příležitostně i nedostatek kvalitních pracovníků.

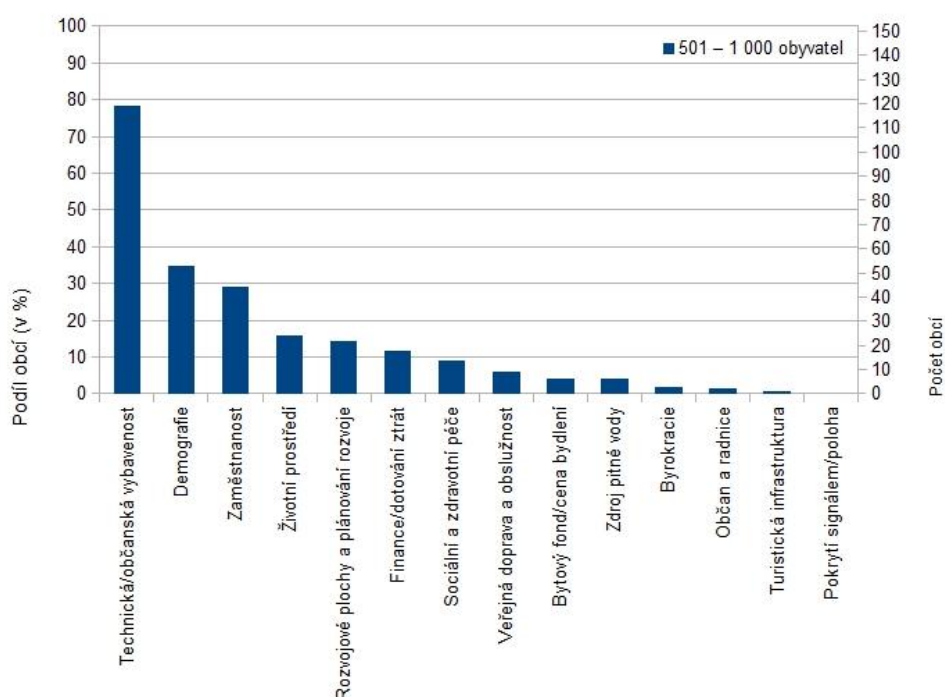
S alespoň 10% četností se vyskytly problémy rozvoje a plánování a životního prostředí - nedostatek pozemků pro rozvoj ve vlastnictví obce, problémy se zasítováním nových pozemků pro výstavbu (finanční náročnost), či vysoká bonita půdy na vytipovaných pozemcích, dále řešení brownfieldů, případně příliš dynamický rozvoj výstavby bydlení. Životní prostředí je negativně ovlivněno mírou dopravního zatížení (se všemi vedlejšími faktory jako hluk, kvalita ovzduší, bezpečnost chodců, opotřebování silnic), s problémy při řešení odpadové politiky, erozí půdy a protipovodňovými opatřeními až po nedostatek zdrojů pitné vody (zapříčiněno jak suchem a geologickým podložím, tak nadměrnou výstavbou a spotřebou).

Obrázek 5.13: Věcné problémy měst a obcí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.14: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



velikost do 500 obyvatel

Do jisté míry je v této kategorii tematická podobnost s předcházející skupinou; projevuje se míra perifernosti. Nejčastější problémy jsou v oblasti technické infrastruktury a občanské vybavenosti spolu s demografií, kde se projevuje polarita mezi stárnutím a vylidňováním a v menší míře dynamickým populačním růstem. V technické infrastruktuře a OV se to projevuje zejména na nedostatečné kapacitě MŠ, ZŠ a chybějící vybavenosti dalšími zařízeními (kulturním centrem apod.). Podobně v sektoru služeb (nedostatečná až chybějící vybavenost, problém s udržením stávající - částečně vliv EET, a potřeba dotovat, problematická Pošta). Častá je nutnost za službami a školskými zařízeními dojíždět. V technické infrastruktuře nejvíce rezonuje problém s vodohospodářskou infrastrukturou (chybějící kanalizace, ČOV, vodovody a jiné zásobování pitnou vodou), chybějí chodníky, plyn, je třeba investovat do oprav místních komunikací, oprav veřejných budov, veřejného osvětlení a základní údržby obce. Do jisté míry platí čím méně obyvatel, tím problémy více rezonují napříč skupinou - chybějící infrastruktura a OV. Třetinovou četnost získala problematika zaměstnanosti, nejvíce je pak vnímán nedostatek pracovních příležitostí v místě.

Rozvoj a plánování (alespoň 10% četnost) negativně ovlivňuje hlavně nedostatek pozemků ve vlastnictví obce, případně bonita půdy (nutnost vyjmutí ze ZPF, což je spojené s čekáním a vynaložením financí), sousedství s CHKO či vojenským újezdem (limituje uzemní rozpínání obce), problém se zasíťováním či existence brownfieldů (často otázka financí).

V této velikostní skupině se více projevuje limitování v oblasti financování - nemožnost získání bankovního úvěru na financování veřejně prospěšné stavby;

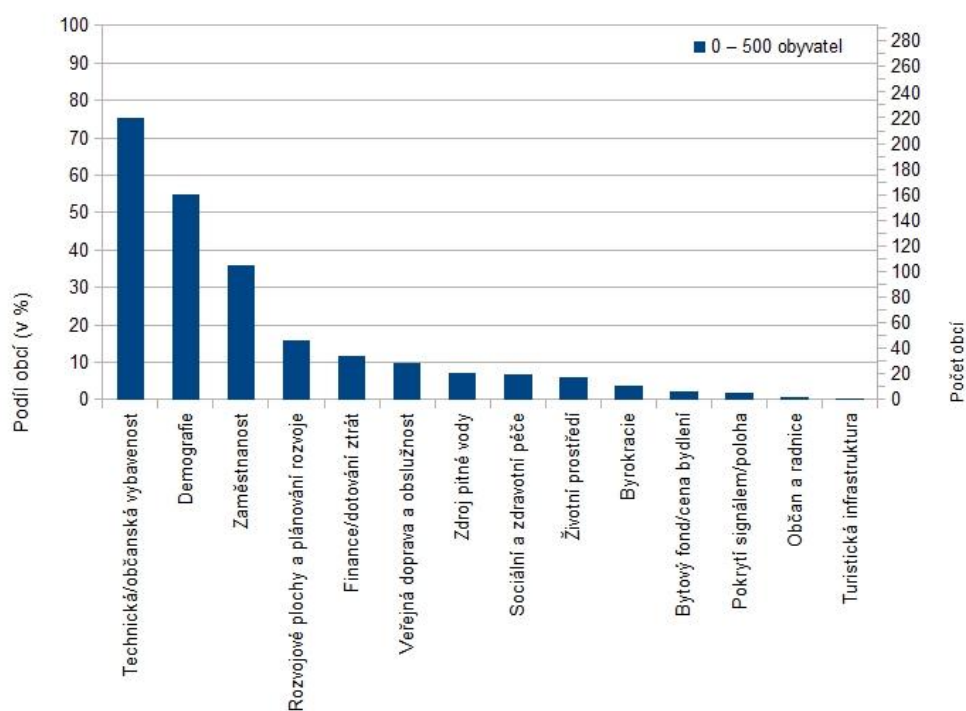
případně nutnost vynakládání části rozpočtů na udržení ztrátových služeb (obchod, Pošta).

Obrázek 5.15: Věcné problémy měst a obcí: obce do 500 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.16: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



5.2 Věcné problémy měst a obcí podle krajů

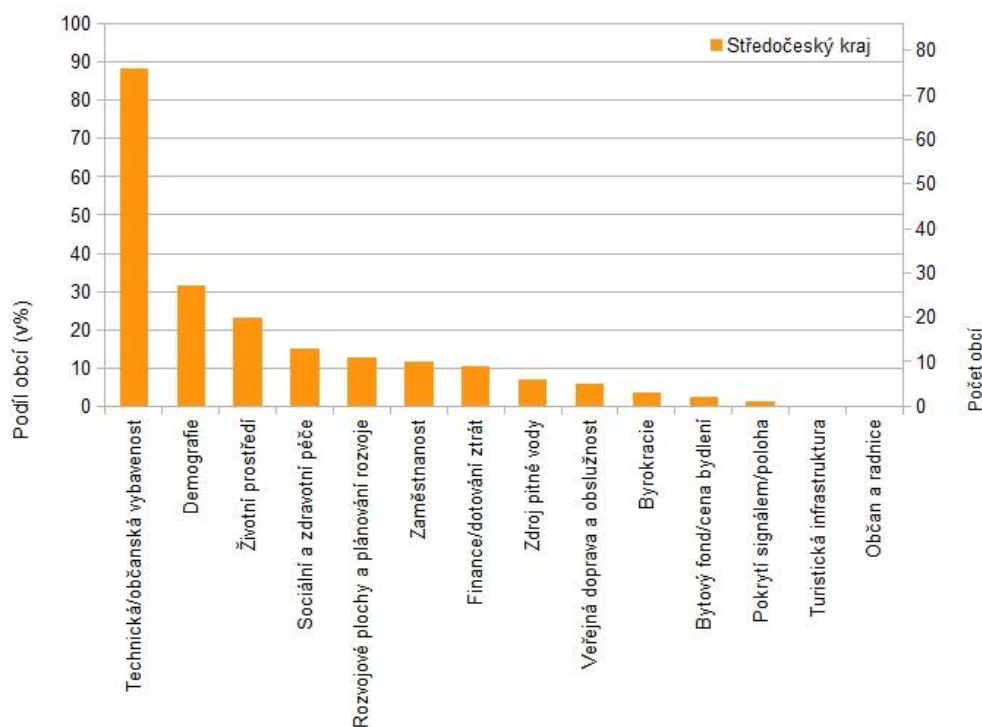
Napříč kraji je nejčastěji a rovnoměrně citovaná problematika technické infrastruktury a občanské vybavenosti.

Problematika demografie a sociálního složení se mezi jednotlivými kraji odlišuje. Jako nejvíce problémová se ukazuje v Karlovarském, Zlínském, Libereckém, Ústeckém, Olomouckém kraji a kraji Vysočina.

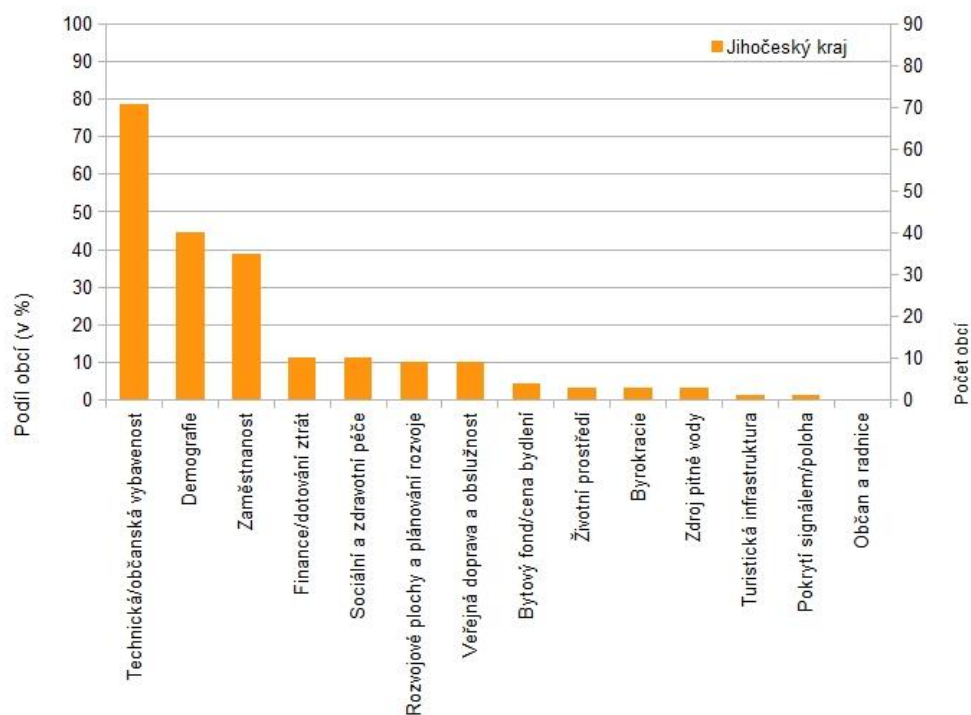
Spolu s demografickou otázkou kraji rezonuje problematika zaměstnanosti, zejména nedostatku pracovních příležitostí a kvalifikovaných pracovníků. Nejčastěji zaznívala od obcí z Karlovarského, Libereckého, Jihočeského, Pardubického kraje a Vysočiny. Nejméně problematická se jeví zaměstnanost ve Středočeském kraji, který je spádovou oblastí Prahy jako klíčového národního centra zaměstnanosti.

Ostatní věcné problémy, které vyplynuly z velikostního třídění (rozvojové plochy a plánování rozvoje, životní prostředí, sociální a zdravotní péče a veřejná doprava a obslužnost), neukazují v třídění podle krajů zásadní rozdíly. Naopak se projevuje problém se zkreslenou výpovědní schopností takto roztříděných dat z důvodu rozdílné četnosti a velikostního složení respondentů za kraje a případně jejich exponovaného a periferního postavení v rámci kraje či regionu.

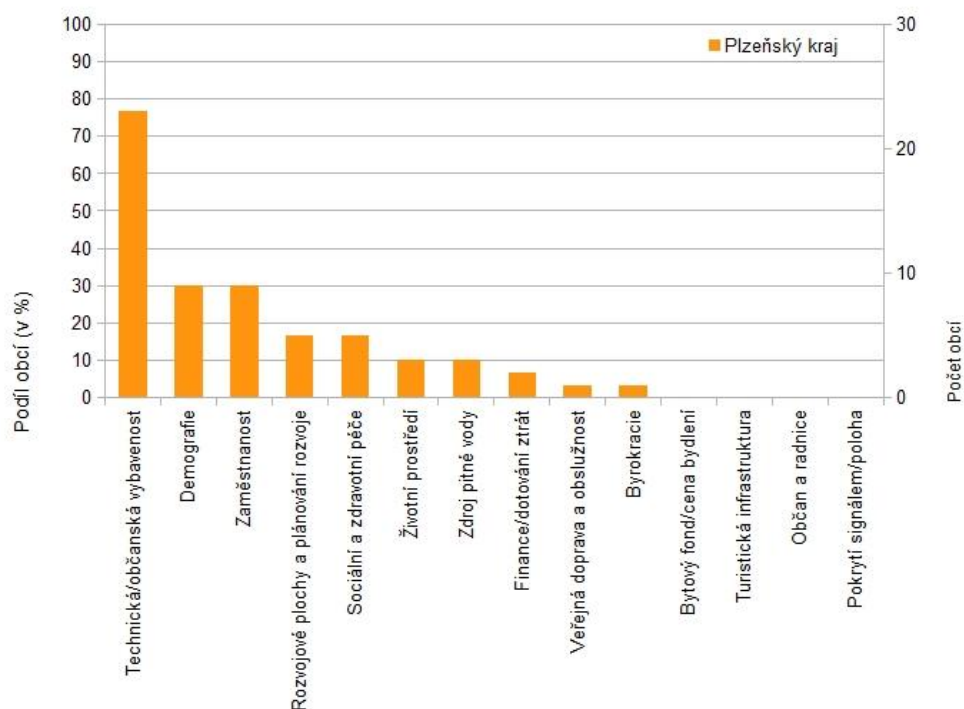
Obrázek 5.17: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj



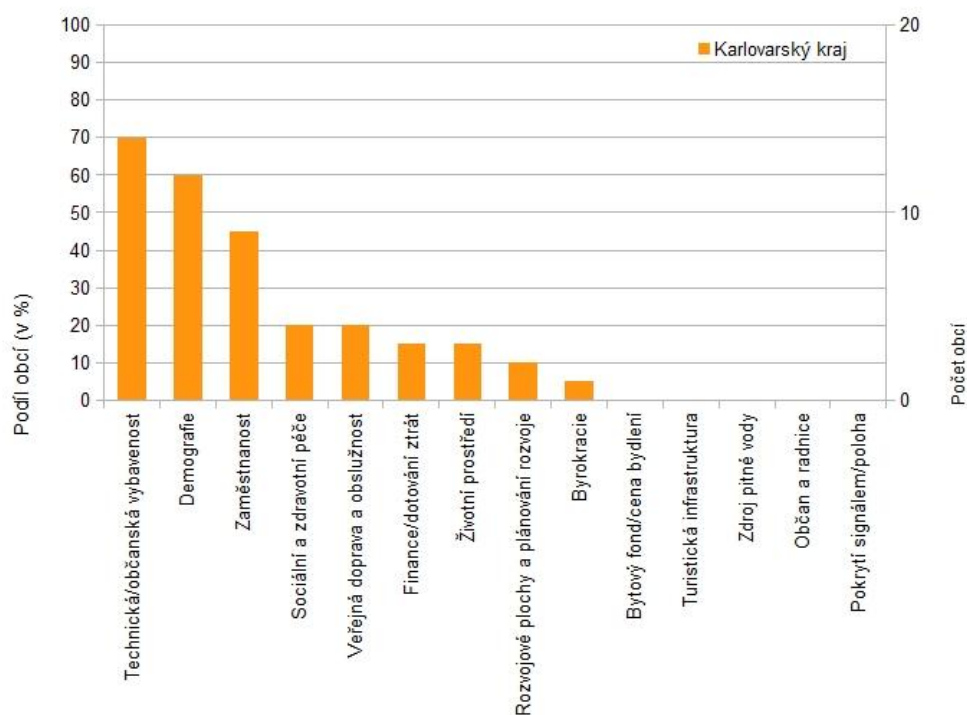
Obrázek 5.18: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj



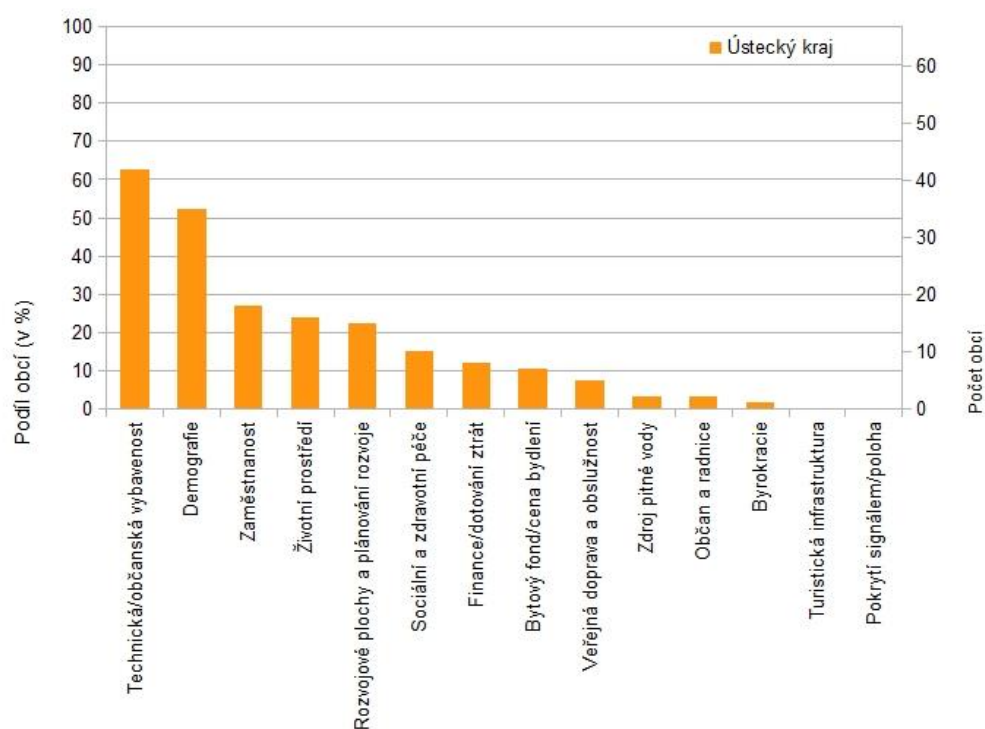
Obrázek 5.19: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj



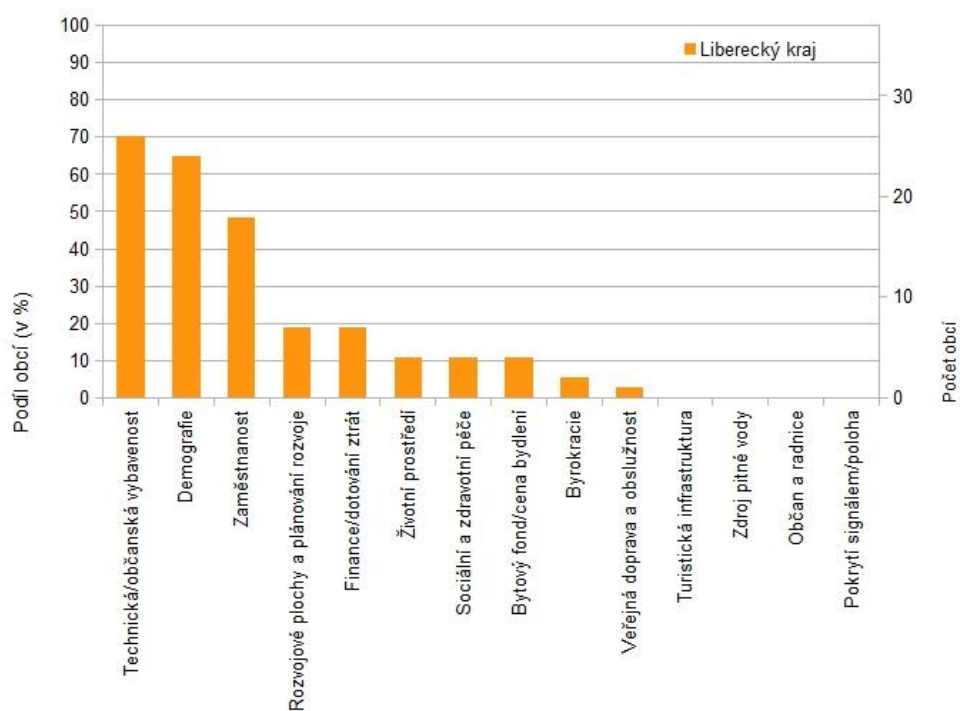
Obrázek 5.20: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj



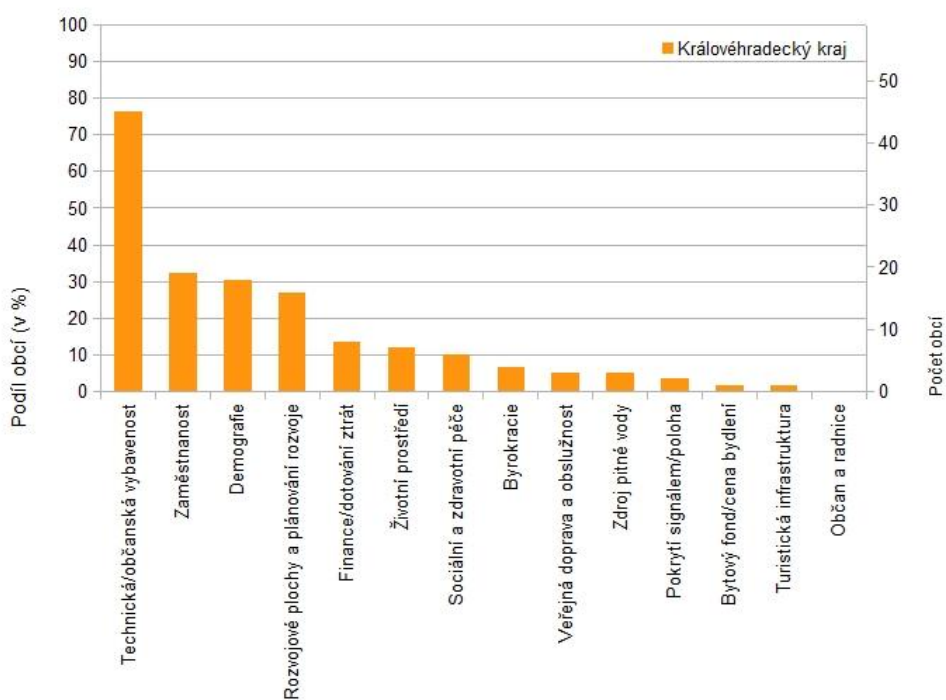
Obrázek 5.21: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj



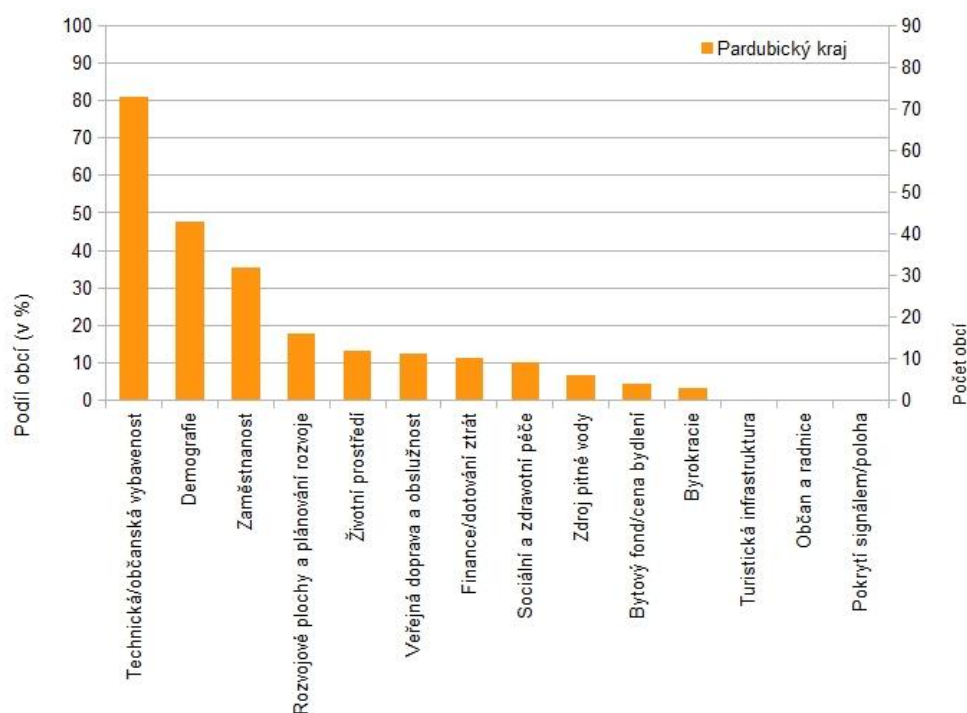
Obrázek 5.22: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj



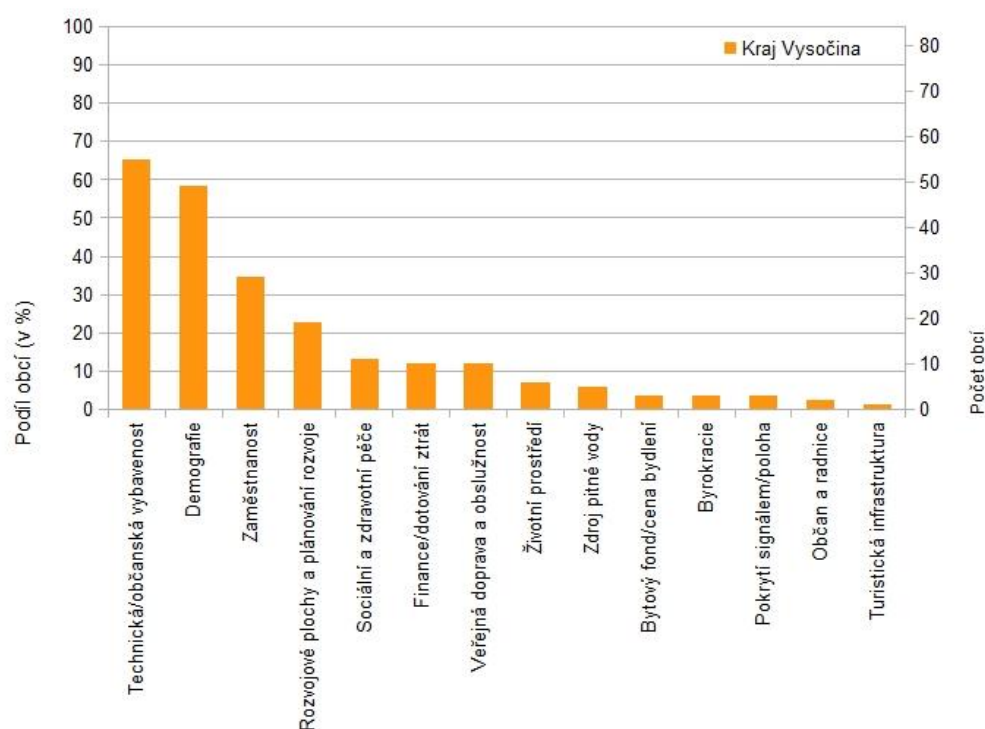
Obrázek 5.23: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj



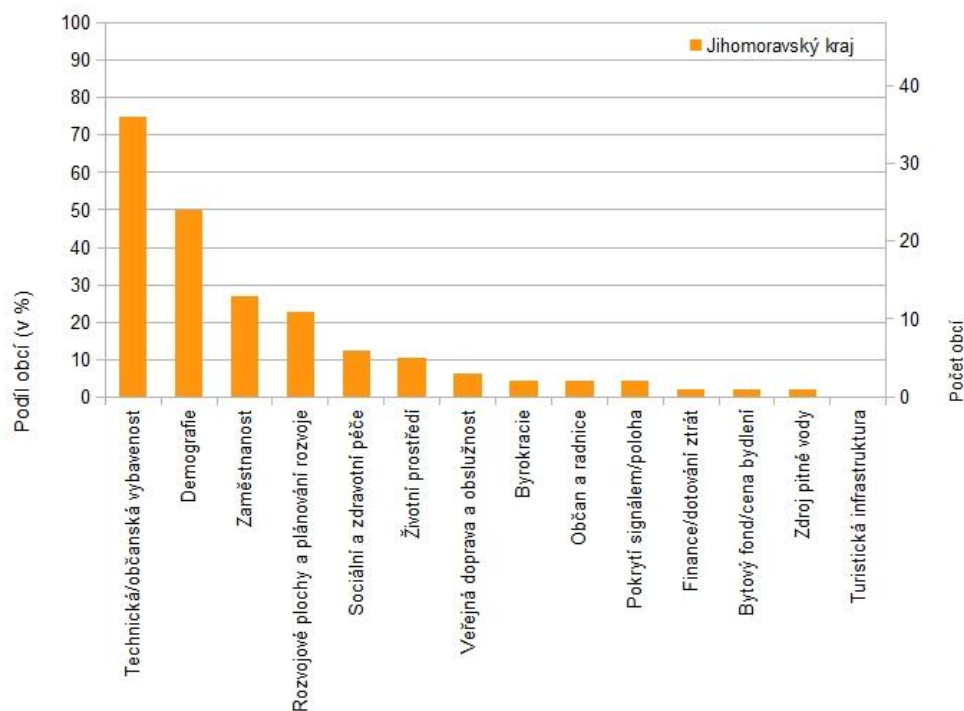
Obrázek 5.24: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj



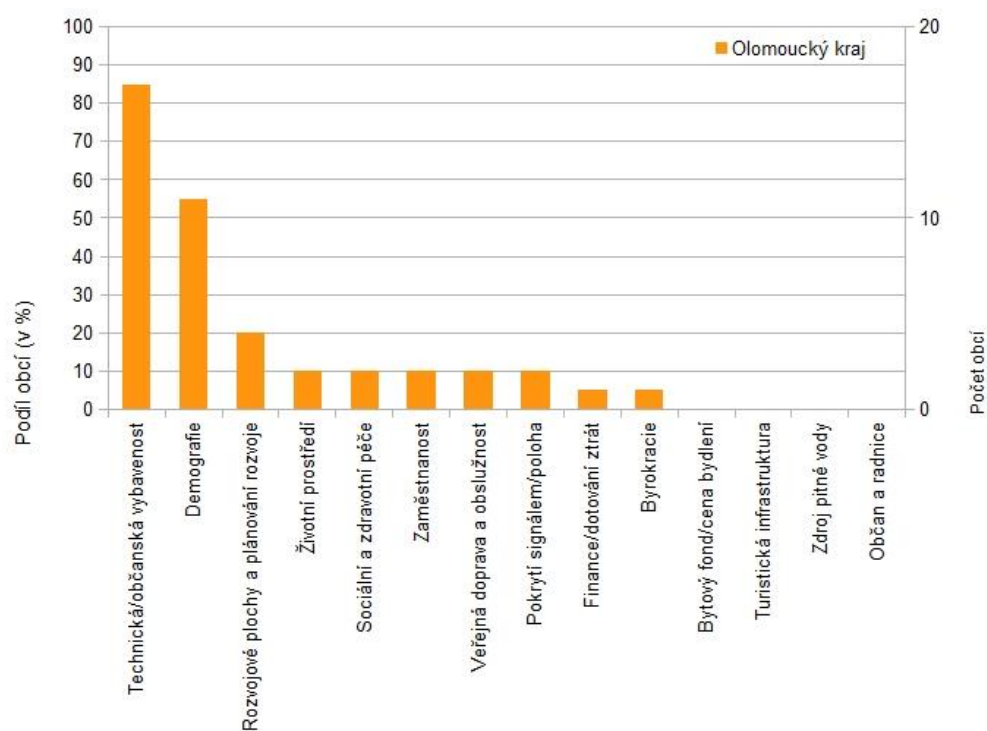
Obrázek 5.25: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina



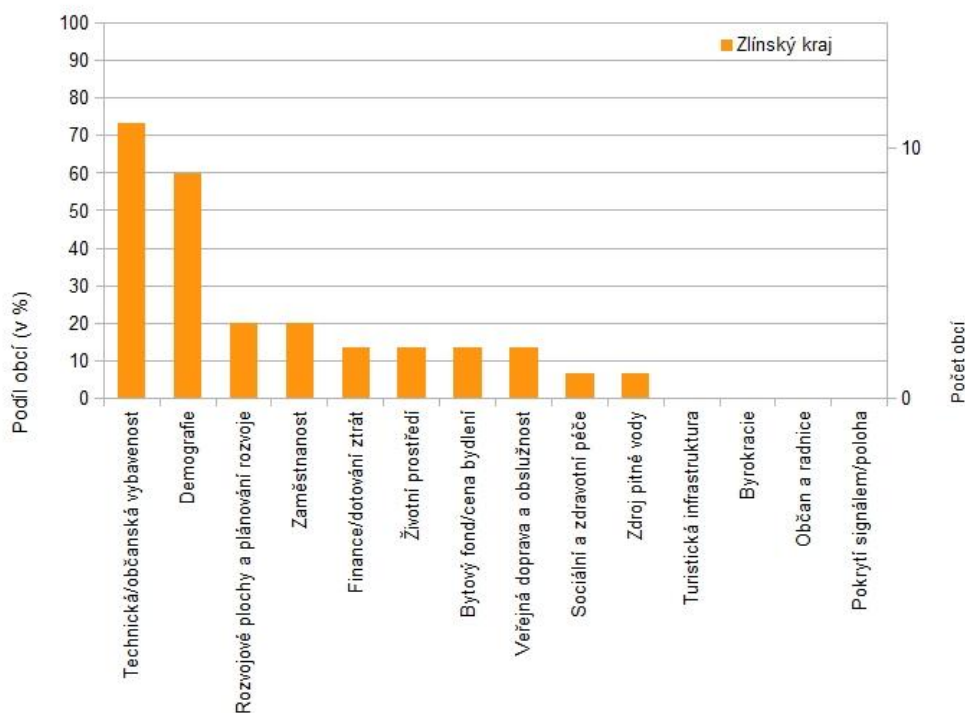
Obrázek 5.26: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj



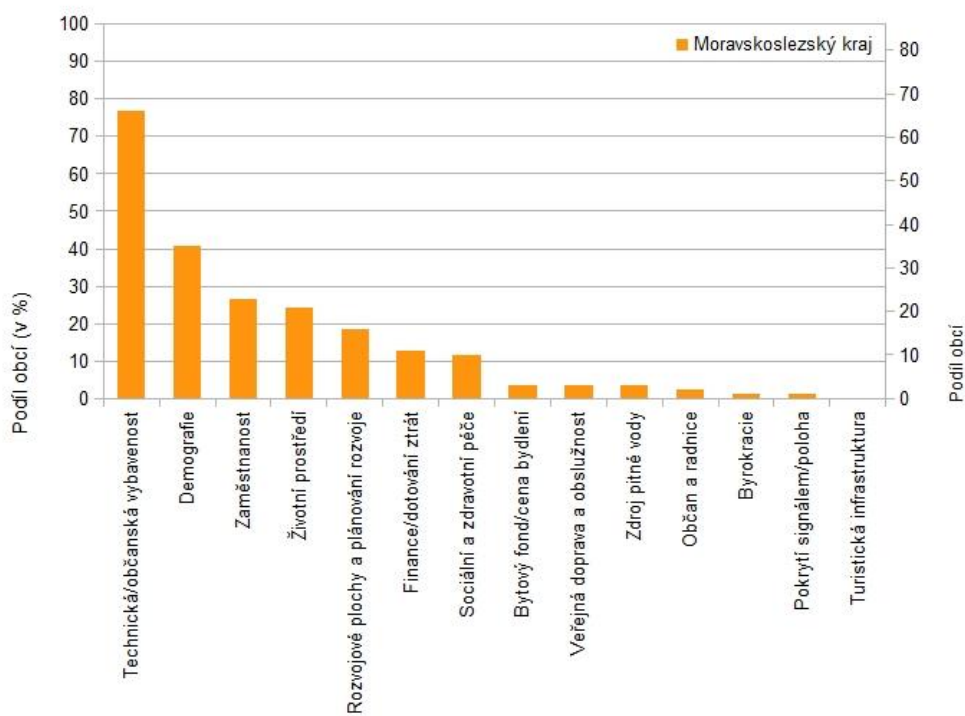
Obrázek 5.27: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj



Obrázek 5.28: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj



Obrázek 5.29: Věcné problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj



Obrázek 5.30: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Čechy



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.31: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihozápad



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.32: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.33: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severovýchod



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.34: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.35: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.36: Věcné problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Tabulka 5.2: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Věcné problémy. Třídění dle krajů.

kraj	počet jednotek	technická/ občanská vybavenost	demografie	rozvojové plochy a plánování rozvoje	finance/ dotování ztrát	životní prostředí	sociální a zdravotní péče
Jihočeský kraj	90	70	43	9	9	4	8
v %		77,78	47,78	10,00	10,00		8,89
Jihomoravský	48	38	19	9	2	3	8
v %		79,17	39,58	18,75			16,67
Karlovarský	20	15	12	1	3	2	4
v %		75,00	60,00	5,00	15,00	10,00	20,00
Vysočina	84	57	49	24	6	8	9
v %		67,86	58,33	28,57			10,71
Královéhradecký	58	45	23	16	7	7	4
v %		77,59	39,66	27,59	12,07	12,07	
Liberecký	37	26	23	8	6	5	4
v %		70,27	62,16	21,62	16,22	13,51	10,81
Moravskoslezský	87	66	34	17	11	20	11
v %		75,86	39,08	19,54	12,64	22,99	12,64
Olomoucký	20	16	11	4	1	2	2
v %		80,00	55,00	20,00		10,00	10,00
Pardubický	90	70	39	17	10	14	10
v %		77,78	43,33	18,89	11,11	15,56	11,11
Plzeňský	30	24	10	5	4	3	6
v %		80,00	33,33	16,67	13,33	10,00	20,00
Středočeský	86	76	27	10	13	17	13
v %		88,37	31,40	11,63	15,12	19,77	15,12
Ústecký	67	42	37	10	8	17	11
v %		62,69	55,22	14,93		25,37	16,42
Zlínský	15	11	9	3	2	2	1
v %		73,33	60,00	20,00		13,33	

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

bytový fond/ cena bydlení	Zaměstnanost	veřejná doprava a obslužnost	turistická infrastruk- tura	byrokracie	zdroj pitné vody	občan a radnice	pokrytí signálem/ poloha
4	34	9	1	4	5	0	1
	37,78	10,00					
1	14	2	0	2	1	2	2
	29,17						
0	10	3	0	0	0	0	0
	50,00	15,00					
2	28	9	0	4	6	2	3
	33,33	10,71					
0	19	1	1	3	2	1	2
	32,76						
5	17	1	0	2	1	0	0
13,51	45,95						
4	23	4	0	1	2	2	1
	26,44						
0	4	1	0	1	0	0	2
	20,00						10,00
4	32	11	0	3	6	0	0
	35,56	12,22					
1	6	4	0	2	2	0	0
	20,00	13,33					
2	10	6	0	2	5	0	1
	11,63						
6	20	6	1	1	2	1	0
	29,85						
2	3	2	0	0	1	0	0
13,33	20,00	13,33					

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

5.3 Procesní problémy měst a obcí podle velikostních kategorií

Celkové shrnutí

Jako největší procesní problém byl jednoznačně napříč velikostními kategoriemi nominován systém dotací a jeho fungování. Relativně nejmenší problém s ním mají města nad 50 000 (zhruba 55 % respondentů kategorie), ale jde jen o relativní porovnání vůči ostatním kategoriím, kde se hodnota pohybuje kolem 80 - 90 %.

V závěsu za dotačním systémem, jakožto externím zdrojem financí, respondenti rovnoměrně napříč kategoriemi jmenovali nedostatek vlastních zdrojů, kde figuroval hlavně systém přerozdělování financí, jakožto zdroj vlastních financí. Jde o procesní problematiku vznesenou víceméně každou druhou obcí či městem odpovídající na tuto otázku bez ohledu na velikostní kategorii.

Třetím procesním problémem je administrativní kapacita municipalit v kontextu s rostoucí byrokratickou zátěží. Jmenován hlavně menšími obcemi do 3 000 obyvatel.

V návaznosti na byrokracii a administrativní kapacitu municipality jmenovaly nevhodné přidělování pravomocí a kompetencí správám a jejím představitelům (nejvíce kategorie nad 50 000 obyvatel a 3 001 až 10 000 obyvatel) a přicházející legislativní a kontrolní nařízení shora (nejvíce kategorie 3 001 až 10 000).

Jiné procesní problémy, na které bylo upozorněno, ale s menší četností, jsou hlavně stranické politikaření a komunikace mezi stranami v zastupitelstvu municipalit, kvalita spolupráce municipalit s nadřízenými orgány (obojí hlavně v populačně větších kategoriích) a eventuálně přístup občanů a jejich angažovanost. Jde ovšem do jisté míry o interní procesní problémy závislé na lidském faktoru a politizaci správy municipalit.

Obrázek 5.16: Procesní problémy měst a obcí: Česko celkem

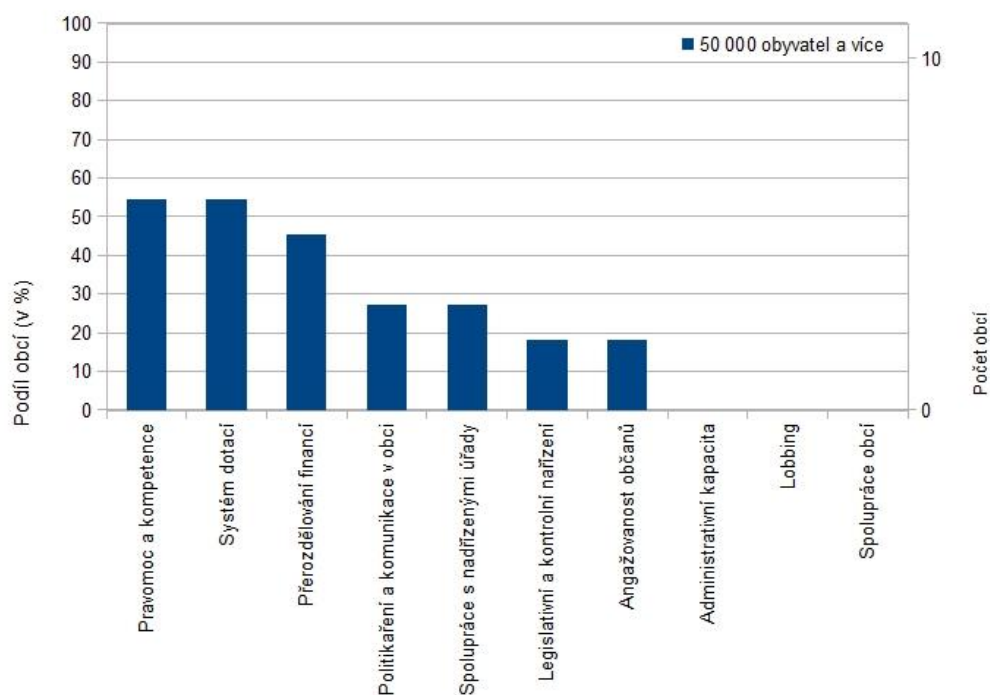


Poznámka: Minimální četnost výskytu 10

Velikost > 50 000

Nejdůležitějšími procesními problémy se ukázalo nastavení pravomocí a kompetencí samospráv a obecně dotační systém. Co se týče pravomocí a kompetencí města jmenovala problém v dlouhodobém udržení nastavených rozvojových priorit v kontextu trvání jednoho volebního období a časové a mnohdy administrativní náročnosti přípravy projektů podle priorit (v souvislosti s tím byla zmíněna legislativa ohledně staveb veřejného zájmu - vyřešení majetkoprávních záležitostí), nastavení fungování samosprávy a nemožnosti projektového řízení, kriminalizaci rozhodnutí rady a zastupitelstva města, národní tendenci vytvářet dokumenty shora dolů (top-down) místo zdola (bottom-up) a posledním podnětem je forma územně plánovací dokumentace a chybějící metropolitní rovina rozhodování.

Obrázek 5.18: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel



Dotační systém jako externí zdroj financí - respondenti v této skupině nejčastěji jmenovaly nevhodné nastavení dotačních titulů (ad hoc reakce na aktuální témata nebo jejich míjení s aktuálními potřebami města), dalším problémem je nemožnost vyúčtování administrativní přípravy projektů, časová náročnost od přípravy až po realizaci, obecná náročnost čerpání EU fondů a nesoulad v metodikách a kontrolních auditech napříč dotačními tituly. Poslední bod volně přechází do problematiky spolupráce s nadřízenými úřady (alespoň 20% četnost), kde bylo hlavně upozorňováno na neustále se měnící metodiku a její odlišnost v závislosti na řídicím orgánu každého titulu. Obecněji pak téměř nulová synergie při plánování ze strany řídicích orgánů.

Alespoň třetina respondentů skupiny rovněž upozorňovala na problémy s vlastními zdroji financí - přerozdělováním financí obcím. V této kategorii jde hlavně o nezahrnutí denně dojíždějících využívajících infrastrukturu měst, zdroje na přenesenou působnost a nejasnost financování kultury, sportu a sociálních služeb. Obecně je pak problém s výší vlastních zdrojů a tím možnosti plánování budoucích příjmů.

V neposlední řadě, rovněž s alespoň třetinovou četností, respondenti zmiňovali problematiku spíše interní povahy - politikaření a komunikaci mezi politickými stranami. Největší překážkou je spolupráce mezi jednotlivými stranami a vnitřní komunikace obecně promítající se do změn rozvojových priorit při změnách politického vedení.

Obrázek 5.17: Procesní problémy měst a obcí: města nad 50 tis. obyvatel

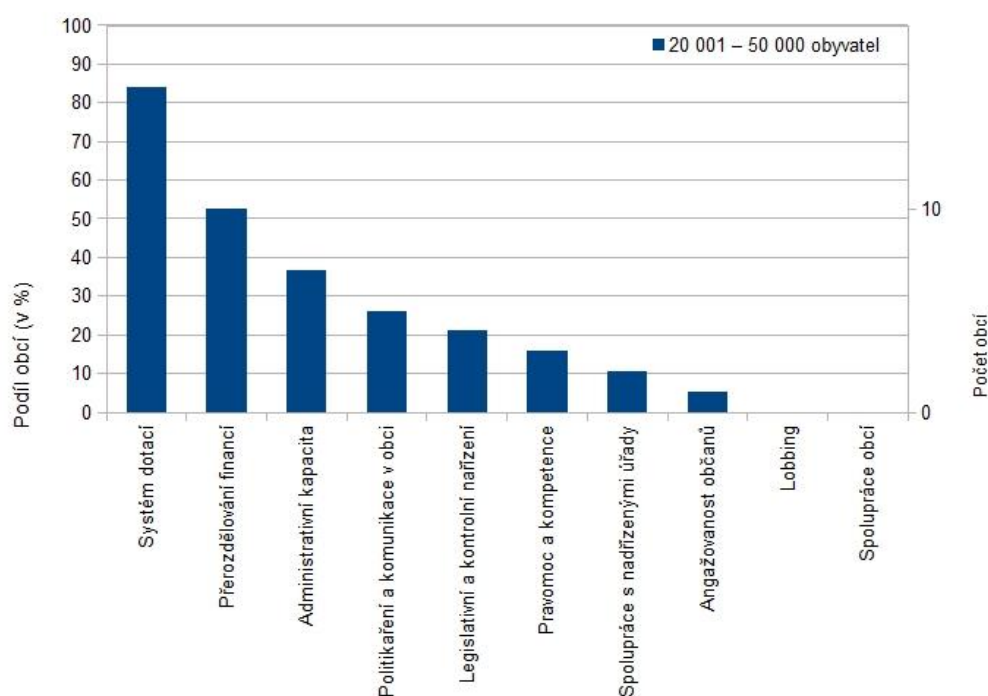


Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

Velikost 20 001 - 50 000

V této skupině byl nejčastěji jmenován jako procesní problém dotační systém a to převážně kvůli nevhodným titulům, které nedovolují řešit problematiku oprav škol, ZUŠ, komunikací a chodníků v městském majetku či cyklostezky. Dále respondenti upozorňovali na celkově komplikovaný proces získání dotace, jeho časovou náročnost (spolu s prodlužujícími se termíny ukrajující čas na realizace záměrů) a administrativní náročnost (z hlediska dalších investic na přípravu, expertízu, a to s vidinou nejistého výsledku, která při neúspěchu znamená promarněnou investici vlastních zdrojů). Závěrem byla zmíněna závislost na dotacích, bez nichž se nedá realizovat, s čímž souvisí druhý nejčastěji zmiňovaný problém - nedostatek vlastních finančních zdrojů spolu s chybějícími zdroji na výkon přenesené působnosti.

Obrázek 5.20: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Obrázek 5.19: Procesní problémy měst a obcí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

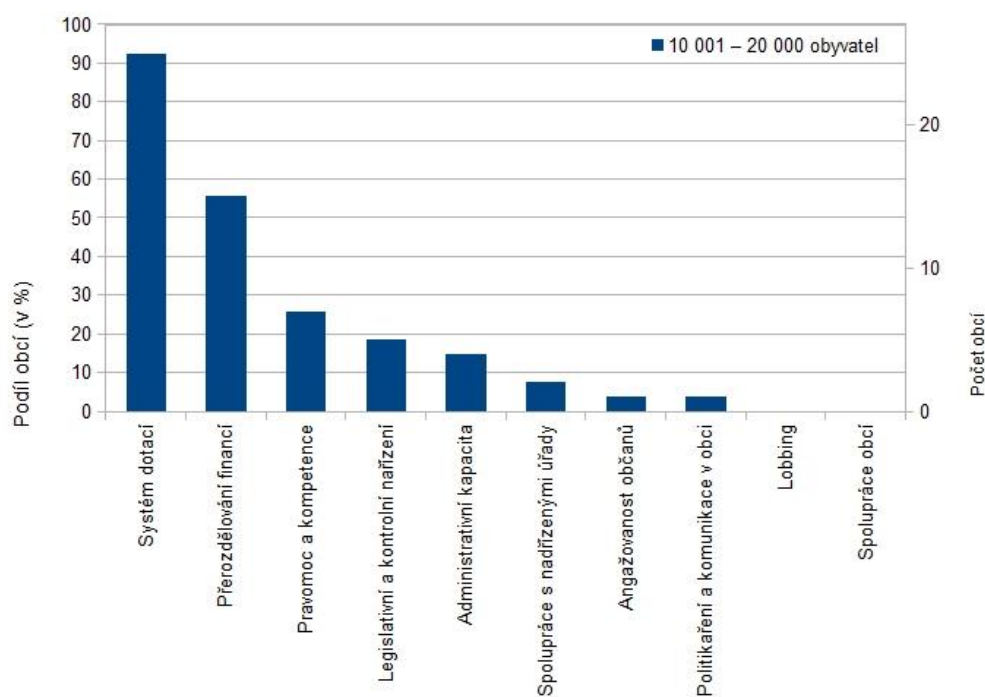
V této velikostní kategorii začínají respondenti pociťovat nedostatečnou administrativní kapacitu na zvládání stále rostoucí byrokracie (alespoň třetina respondentů skupiny). Podobně jako v předcházející skupině i zde se objevuje

problém politikaření spojený se špatnou komunikací a spoluprací mezi politickými stranami. Posledním nejčastěji zmiňovaným problémem respondentů jsou legislativní nařízení v souvislosti s pravomocí a kompetencemi obcí. Zmiňována byla především legislativa v oblasti povolování výstavby. Obce rovněž odkazovaly na to, že jejich pravomoci jsou silně ovlivněné centralizovaným rozhodováním, což vede ke ztrátě svobody samospráv. Za problém je považováno i chybějící manažerské (či strategické) řízení.

Velikost 10 001 - 20 000

Rovněž v této skupině vidí většina respondentů hlavní problém v systému dotací. Hromadně panuje shoda na nevhodném zaměření dotačních titulů, která v kombinaci s nedostatečnými vlastními zdroji nedovoluje řešit hlavní potřeby měst této velikosti - kapacity ZŠ a MŠ, opravy místních komunikací či stavby paralelních komunikací, sportoviště, kulturní domy, revitalizace sídlišť, zateplování cihlových domů nebo zavádění kanalizace do místních částí. Nedostatek vlastních financí je pak problematický dále v tom, že i přes možnost získání dotace nedovoluje vyčlenit sumu na nutnou spoluúčást pro dofinancování projektů. Dále se kritika dotačního systému rozvíjela o komplikovanost celého procesu, jeho administrativní a časovou náročnost (krátký čas na přípravu a uplatnění dotace vs. dlouhé čekání na výsledek hodnocení), omezující kritéria a podmínky limitující možnost podat žádost a celkovou nejistotu investovaných peněz a energie do přípravy žádosti.

Obrázek 5.22: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Nedostatek vlastních financí z přerozdělování, resp. vlastní příjmy jsou podle respondentů v nepoměru k nutným výdajům (investičním i neinvestičním), a

nedovolují tak řešit problémy města. Dále se nedostatek financí v některých případech prohlubuje vzhledem k dotování ztrát např. městských nemocnic. Jako řešení se navrhuje přímé rozdělování financí ze státního rozpočtu obcím.

Druhou skupinou propojených procesních problémů jsou pravomoci a kompetence (alespoň 20% četnost), legislativa a administrativní kapacita (oboje alespoň 10% četnost). Legislativní nastavení hlavně u veřejných zakázek, povolování staveb, převádění státního majetku na obec, majetkového vypořádání u veřejně prospěšných staveb a obecně její komplikovanost a nejednoznačnost výkladu promítajících se do pravomocí a kompetencí obcí. Tam si respondenti stěžují hlavně na limitování rozvoje kvůli majetkovému vypořádání při realizaci např. liniových staveb, svazující kompetence a komplikovanost veřejných zakázek, čas trvání soudních sporů, ale i délku funkčního období, nastavení systému, který neumožňuje pružně jednat na aktuální potřeby a řešit je a nakonec zatížení státní správou, které se promítá do rostoucí byrokracie a tím čím dál více do nedostatečné administrativní kapacity.

Obrázek 5.21: Procesní problémy měst a obcí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 2

Velikost 5 001 - 10 000 a 3 001 - 5 000:

Obě velikostní kategorie vykazují podobné výsledky kvalitativní analýzy, proto uvádíme vyhodnocení společně. Jako nejpalčivější je hodnocen systém dotací společně s přerozdělováním financí jako vlastních zdrojů. Nedostatek vlastních zdrojů limituje obce při požadované míře spoluúčasti u dotací a nutných investic, které obce potřebují - rekonstrukce kulturních domů, sokoloven či sportovišť, kulturních památek, bytového fondu, místních komunikací, chodníků a inženýrských sítí, řešení brownfieldů, místních částí, regenerace sídlišť či problém sociálního bydlení pro seniory nad 65 let vyloučené z podpor. Nedostatek dotačních titulů speciálně

rezonoval ve velikostní kategorii 3 001- 5 000 obyvatel, která je limitovaná svou populační velikostí. V souvislosti se systémem dotací se kromě nevhodných dotačních titulů (hlavně národních a krajských) objevila kritika administrativní náročnosti, celková komplikovanost procesu, stále se měnící cíle dotací (nevhodné pro plánování) a vzniklá závislost obcí na dotacích z důvodu poddimenzování jejich vlastního rozpočtu. Navrhovaným řešením je opět přímé rozdělování financí ze státního rozpočtu. Procesním problémem dále zatěžujícím již malé vlastní finanční zdroje jsou chybějící finance na přenesenou působnost a "institut" registrace trvalého pobytu.

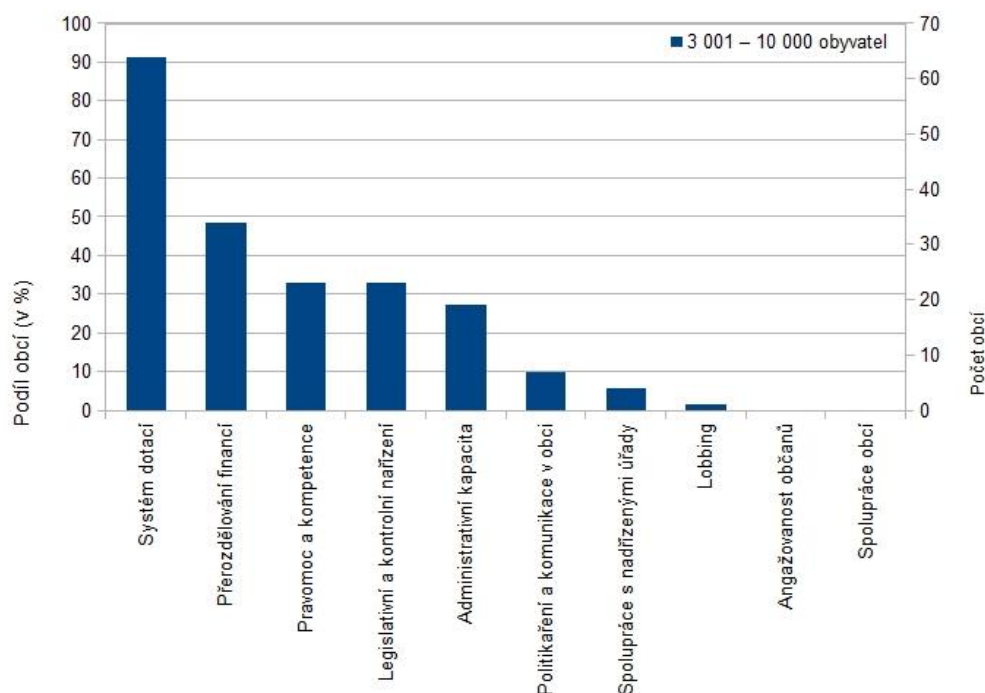
Druhá skupina procesních problémů (v průměru alespoň 20% četnost), zahrnuje pravomoci a kompetence, legislativu a administrativní kapacity. Administrativní kapacita je negativně ovlivňovaná stále rostoucí byrokracií ze strany státu, nedostatkem kvalitních pracovníků pro obecní samosprávu a možností je zaplatit. Správa obcí je dále zatěžovaná nevhodným nastavením kompetencí - zatížení výkonem státní správy (přenesená působnost), ale u populačně menších respondentů se objevuje i stížnost na nedostatečné kompetence (např. vydávání OP a ŘP v obci II. typu). Dále bylo zmíněno vlastnictví pozemků ve smyslu údržby majetku ve vlastnictví vyšších orgánů (na neudržování doplácí obec, resp. její vedení) nebo restituce, nastavení kompetencí ve školství (obce zodpovídají kromě technického stavu rovněž za hodnocení ředitelů a kvality výuky). Legislativa jako procesní problém ukázala obecně na složitost právního systému, počet zákonů, norem a vyhlášek a volební systém obcí. Konkrétně byl uveden problém se stavebním zákonem (územní a stavební řízení), povinnost registru smluv a zákon o veřejných zakázkách. V menší míře, ale i v těchto skupinách rezonuje problém politikaření - spolupráce a komunikace napříč stranami.

Obrázek 5.23: Procesní problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.24: Procesní problémy měst a obcí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Velikost 1 501 - 3 000 a 1 001 - 1 500:

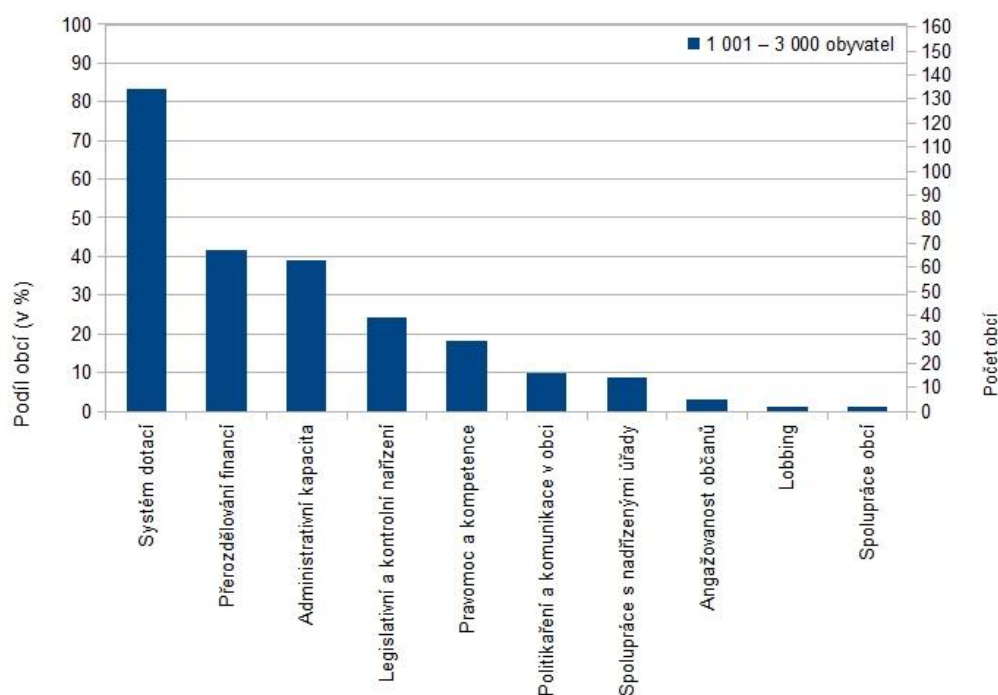
Respondenti těchto velikostních skupin vidí největší překážku v nastavení dotačního systému a systému přerozdělování financí obcím. Podobně jako v předchozích skupinách, nedostatek vlastních zdrojů limituje investiční rozvoj obce, ale i možnosti žádat o dotace kvůli často vysoké spoluúčasti. Nejčastěji se objevuje stížnost na nevhodné nastavení dotačních titulů, které nereflektuje potřeby obcí (stále nutné investice do oprav inženýrských sítí, místních komunikací, veřejného osvětlení, památek místního významu, školských zařízení, kulturních domů či sportovišť), na které nezbývají peníze z vlastních rozpočtů. Vedle nevhodně nastavených dotačních titulů je za problematickou považována administrativní, časová a finanční náročnost podávání žádostí. Vedle toho se v těchto velikostních skupinách zmiňuje limit populační velikosti, který je diskvalifikuje z mnoha dotačních titulů (národních i evropských) případně je nutné projekty rozvoje obce různě „ohýbat“, aby se „vešly“ pod příslušné výzvy. U národních a evropských dotačních titulů jsou pak negativně hodnoceny rozdílné podmínky pro podávání žádostí lišící se podle jednotlivých ministerstev a řídicích orgánů. I v těchto skupinách se objevují výzvy po zrušení dotačního systému a pro přímé rozdělování financí obcím.

Problematika vlastních financí i zde zahrnuje potřebu financí na přenesenou působnost (finanční odpovědnost za provoz pošty a sociálních zařízení). Vzešla otázka možnosti financování dobrovolného svazku obcí řešící rozvoj za několik obcí.

Více než třetina respondentů v obou skupinách označila jako problém vlastní administrativní kapacitu, která je negativně ovlivněna stále rostoucí byrokracií,

nedostatkem peněz na zaplacení kvalitních pracovníků a nízkým počtem kvalitních pracovníků.

Obrázek 5.26: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Obrázek 5.25: Procesní problémy měst a obcí: města s 1 001 - 3 000 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

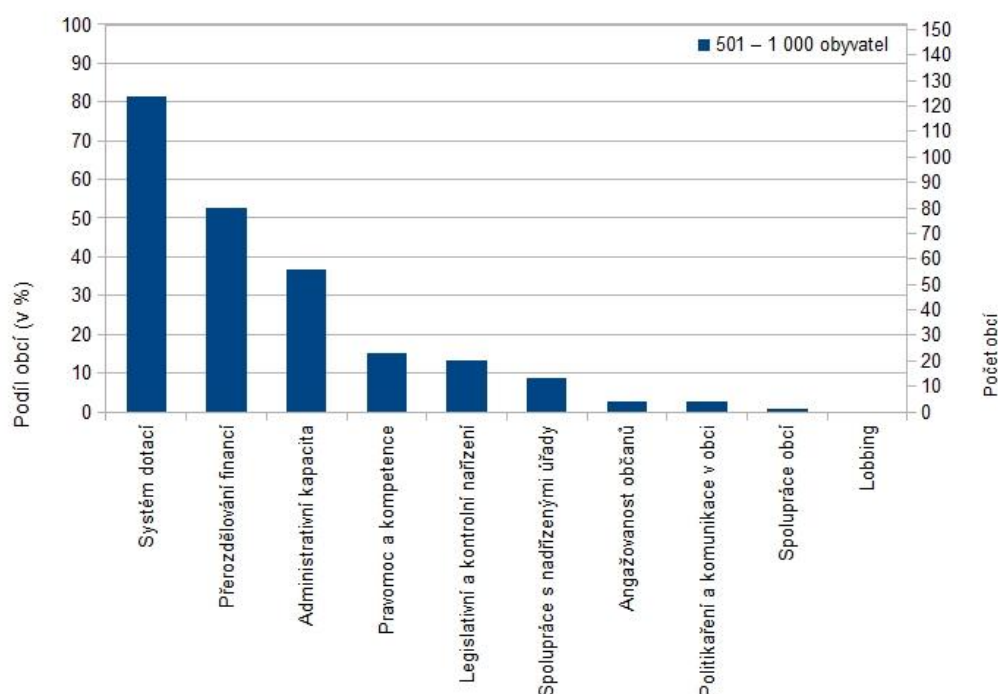
Politikaření je posledním významnějším problémem, na který respondenti těchto kategorií ukázali. Jde především o problematiku jednání s opozicí, která v některých případech využívá trestně-právní ataky, populismus, dále pak špatná komunikace a spolupráce politických stran a spolupráce mezi zastupiteli a jejich aktivita.

Za největší problém jsou opět považovány zdroje financí, zejména dotační systém a přerozdělování financí obcím. Nedostatečné vlastní finanční zdroje neumožňují investiční akce v obcích. Limitující je spoluúčast, která nedovoluje dotace využít. Problémem je i zpracování žádosti, neboť malé obce kvůli nedostatečné vlastní administrativní kapacitě (většinu OÚ tvoří starosta a účetní) často potřebují externí firmu na její přípravu. Další kritika odpovídá těm z předchozích skupin, jde především o tematicky nevhodně cílené tituly (budťo neexistují nebo jsou jen minimální dotace na opravy památek, mostů, místních komunikací, inženýrských sítí, školských, kulturních a sportovních zařízení, sběrných dvorů, ČOV apod.), administrativní, časová a finanční náročnost zpracování žádosti s nejasným výsledkem o přidělení, složité podmínky čerpání zvláště pro malé obce, velká rozmělněnost dotačních titulů. Znovu se objevují návrhy na zrušení dotací a přímé rozdělení financí obcím. Administrativní kapacita obcí je negativně ovlivněna rostoucí byrokracií, na kterou personální složení OÚ nestačí.

127

V oblasti legislativy, pravomocí a kompetencí si respondenti stěžovali na nastavení kompetencí a spektrum činností starostů malých obcí, legislativní nestálost, rozdílnost výkladů zákonů a špatné uvádění zákonů do praxe, které vede často jen k navyšování byrokracie, ale obci nepomáhá. Jako výčet nejproblematictějších zákonů byly uvedeny zákon o obcích, veřejných zakázkách, o povinném zveřejňování dokumentů, povinnost přijetí dětí od 2 let do MŠ či zákon o rozpočtové odpovědnosti. Jinými problémy je zaměstnávání pro veřejně prospěšné práce, vykazování a dokládání hospodářské činnosti, nutnost rozpočtových výhledů, problematický převod pozemků a složitost správních řízení.

Obrázek 5.28: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



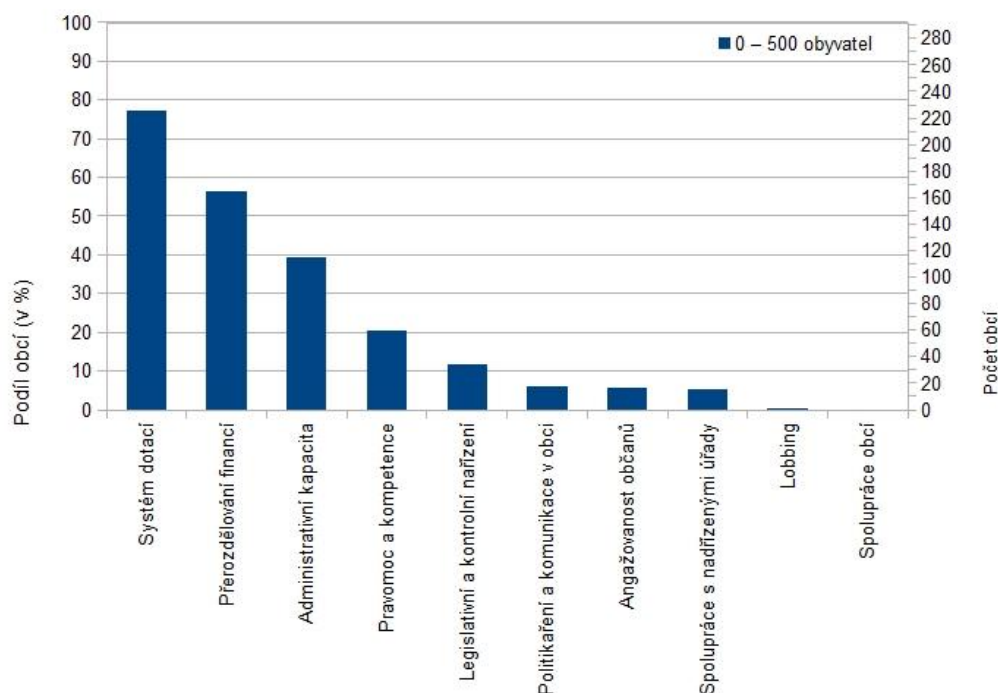
Velikost 201 - 500 a 0 - 200

V těchto kategoriích se nejvíce projevuje podfinancování vlastních zdrojů obcí, které je limituje v dalších akcích i administrativní kapacitě. Problematický dotační systém s nevhodnými tituly (jež nedovolují dostatečně řešit hlavní potřeby obcí) je zde velmi silně ovlivněn administrativní, finanční i časovou možností malých obcí se ucházet o žádosti. Kvůli komplikovanosti podmínek či vysokým nárokům je třeba, aby žádost vypracovala externí firma, což znamená další finance navíc, které obec v rozpočtu nemá. Dalším problémem je vysoká spoluúčast na dotaci, která spolu s vedlejšími finančními náklady dělá dotaci pro malé obce nedostupnou, byť by jiné podmínky splnila. Obecně se respondenti shodují, že jsou závislí na dotacích, a tak realizují v obci to, na co je projekt a dotace a ne to, co je vlastně třeba. Řešením by bylo podle

nich přímé rozdělování financí bez dotačního systému, který financuje spoustu “příživujících se” aktérů.

Druhým největším problémem je administrativní kapacita malých obcí, která nezvládá řešit rostoucí byrokracii přicházející od státu. S tím se pojí třetí problematická oblast a to legislativa, pravomoci a kompetence.

Obrázek 5.30: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



Respondenti se shodují, že nastavení kompetencí je špatné a vede k přetížení úřadu, kde většinou neuvolněný starosta (obec nemá rozpočet na jeho uvolnění) nemá časové možnosti řešit agendu, jakou řeší obce větší či města. Vedle tohoto nejpalčivějšího problému je problém s nejasnou legislativou, výkladem zákonů, kontrolováním obcí a stále se měnícími zákony, kterými se obec musí řídit - např. zákon o rozpočtové odpovědnosti, o svobodném přístupu k informacím. Jiným problémem je institut trvalého pobytu obyvatel v obcích, které jsou rekreační oblastí a kde reálná potřeba služeb, sítí atd. neodpovídá přidělovaným zdrojům prostřednictvím rozpočtového určení daní a dále limituje omezené možnosti dotací.

V těchto kategoriích se promítá problém malé politické angažovanosti obyvatel - není ochota kandidovat do zastupitelstva či na starostu.

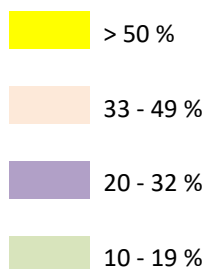
Obrázek 5.29: Procesní problémy měst a obcí: obce do 500 obyvatel



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Tabulka 5.3: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Procesní problémy. Třídění dle velikostních kategorií.

velikostní kategorie	počet jednotek n	pravomoc a kompetence	systém dotací	legislativní a kontrolní nařízení	administrativní kapacita	přerozdělování financí
0 - 200	95	19	67	6	30	63
201 - 500	197	41	159	28	85	102
501 - 1 000	152	23	124	20	56	80
1 001 - 1 500	69	17	55	15	29	30
1 501 - 3 000	92	12	79	24	34	37
3 001 - 5 000	33	12	32	12	5	16
5 001 - 10 000	37	11	32	11	14	18
10 001 - 20 000	27	7	25	5	4	15
20 001 - 50 000	19	3	16	4	7	10
50 001 a víc	11	6	6	2	0	5
0 - 500	292	60	226	34	115	165
v %		20,55	77,40	11,64	39,38	56,51
501 - 1000	152	23	124	20	56	80
v %		15,13	81,58	13,16	36,84	52,63
1001 - 3000	161	29	134	39	63	67
v %		18,01	83,23	24,22	39,13	41,61
3001 - 10 000	70	23	64	23	19	34
v %		32,86	91,43	32,86	27,14	48,57
10 001 - 20 000	27	7	25	5	4	15
v %		25,93	92,59	18,52	14,81	55,56
20 001 - 50 000	19	3	16	4	7	10
v %		15,79	84,21	21,05	36,84	52,63
více než 50 000	11	6	6	2	0	5
v %		54,55	54,55	18,18		45,45



angažovanost občanů	politikaření a komunikace	lobbying	spolupráce obcí	spolupráce s nadřízenými úřady
6	5	0	0	3
11	13	1	0	12
4	4	0	1	13
3	5	2	0	8
2	11	0	2	6
0	2	0	0	1
0	5	1	0	3
1	1	0	0	2
1	5	0	0	2
2	3	0	0	3

17	18	1	0	15
5,82	6,16			5,14
4	4	0	1	13
	2,63			8,55
5	16	2	2	14
	9,94			8,70
0	7	1	0	4
	10,00			5,71
1	1	0	0	2
	3,70			7,41
1	5	0	0	2
	26,32			10,53
2	3	0	0	3
18,18	27,27			27,27

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

5.4 Procesní problémy měst a obcí podle krajů

Jako největší procesní problém byl jmenován ve všech krajích systém dotací jako možností získání externích financí.

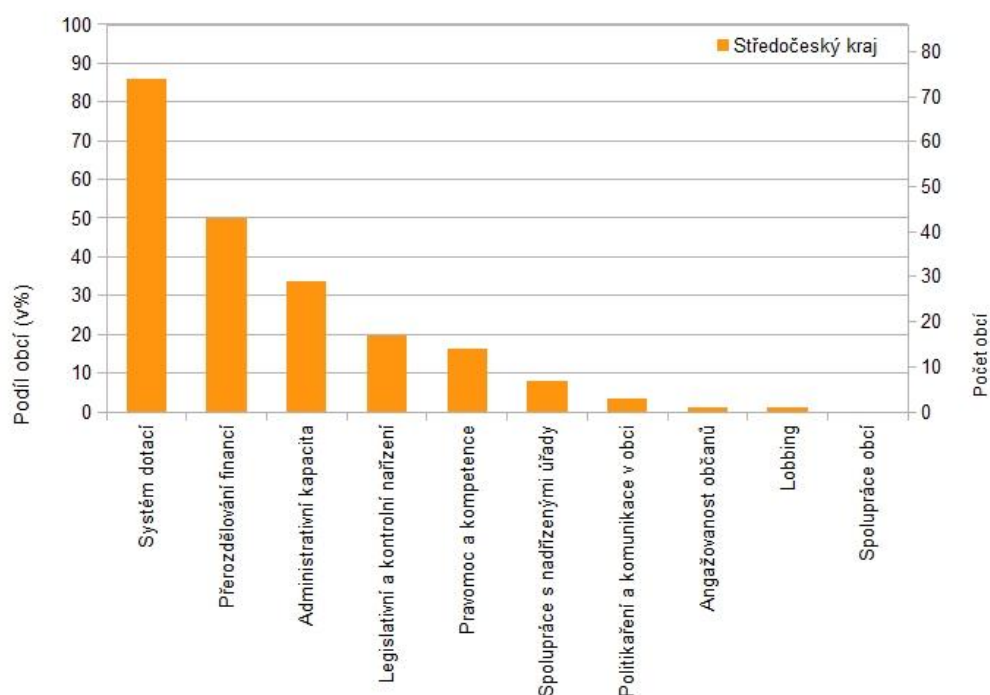
Druhým největším problémem jsou vlastní finance dané systémem přerozdělování financí obcím. Oba dva problémy vykazují podobnou hodnotu napříč kraji.

Stejně jako u velikostního třídění je třetím nejzásadnějším problémem administrativní kapacita municipalit v kontextu s rostoucí byrokratickou zátěží. Zde některé kraje vykazují vyšší četnosti, ovšem jako důvod nevidíme mezikrajské rozdíly v administrativním složení municipalit, ale opět ve velikostním zastoupení respondentů za kraje a to z důvodu ukazující se polaritu ve velikostním třídění, kdy se s tímto problémem potýkají hlavně menší obce.

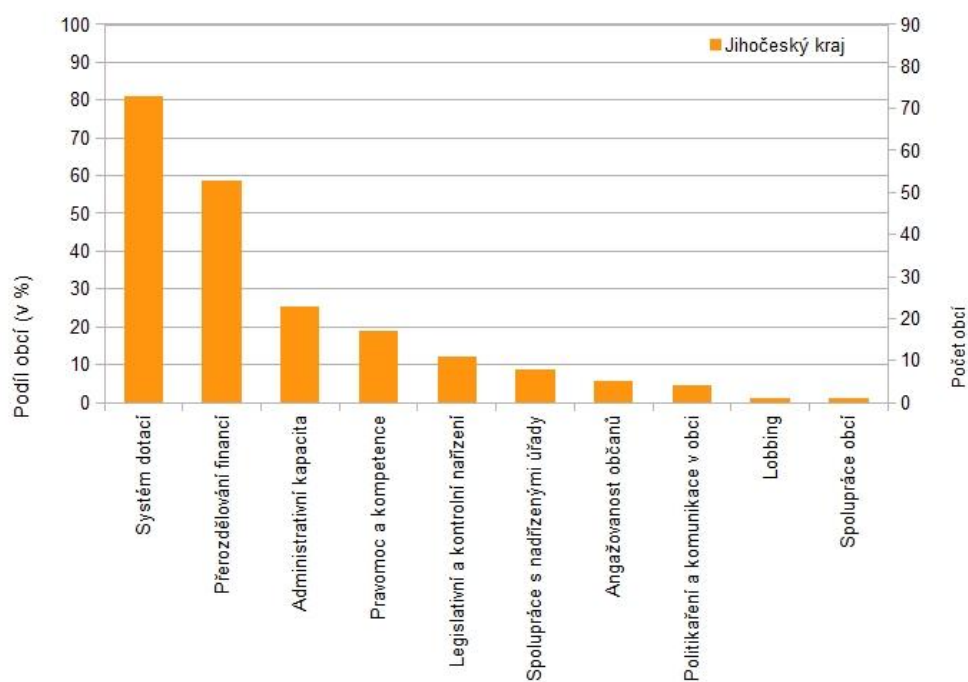
Rozdělení pravomocí a kompetencí obcí a přicházející legislativní a kontrolní nařízení shora dále rozvíjejí téma procesních problémů obdobně jako u velikostního třídění. I zde nevidíme roli mezikrajských rozdílů převažujících nad rozdíly danými velikostí obcí/měst.

Témata stranického politikaření a komunikace mezi stranami v zastupitelstvu municipalit a kvality spolupráce municipalit s nadřízenými orgány se v krajském třídění vykrystalizovaly u krajů Karlovarského, Libereckého a Olomouckého.

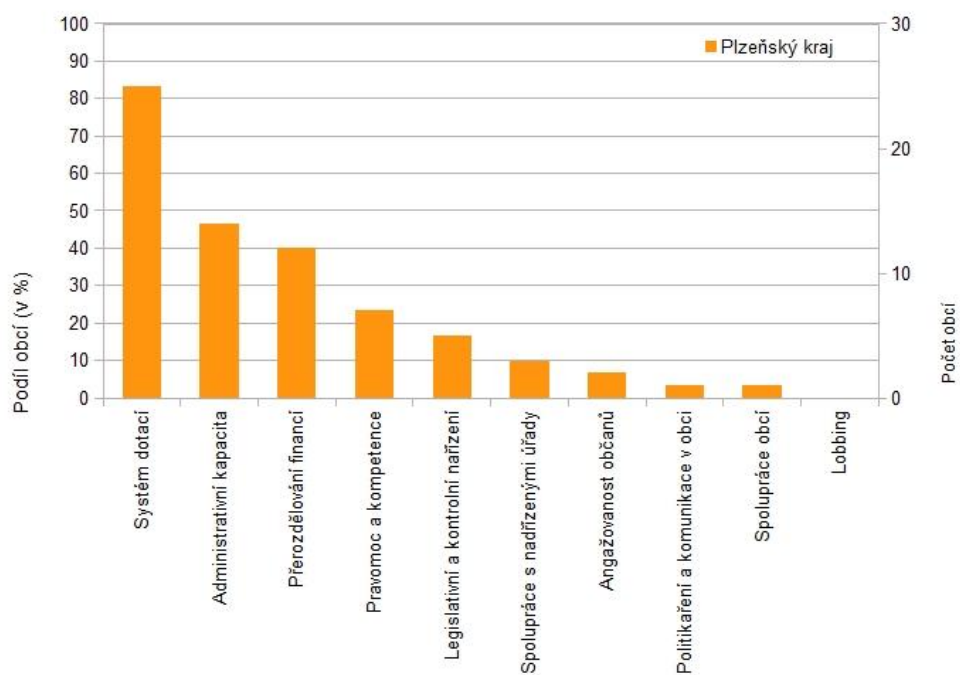
Obrázek 5.31: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj



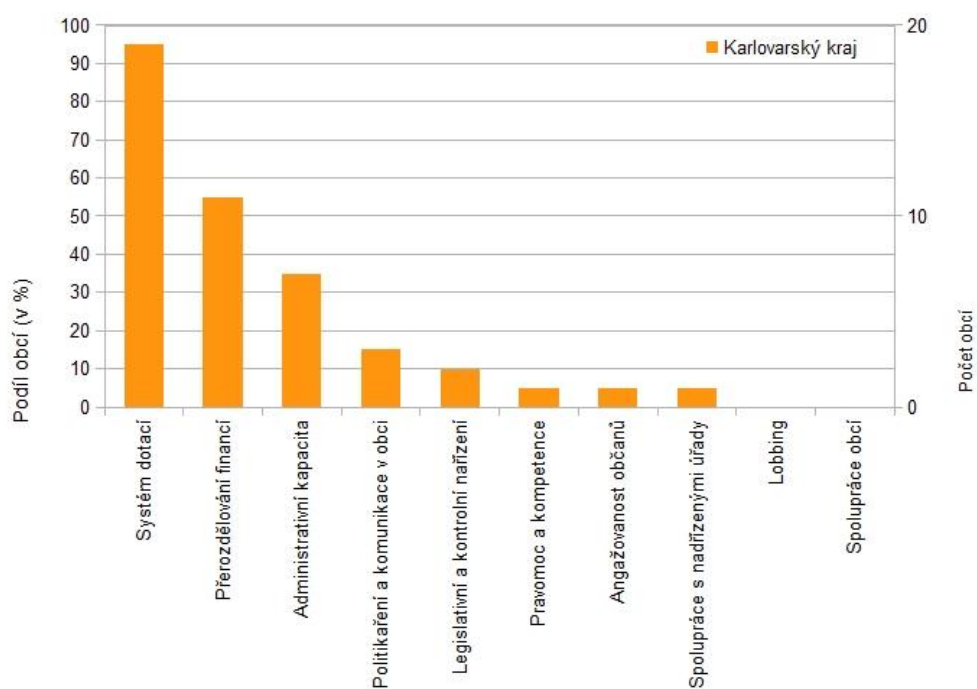
Obrázek 5.32: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj



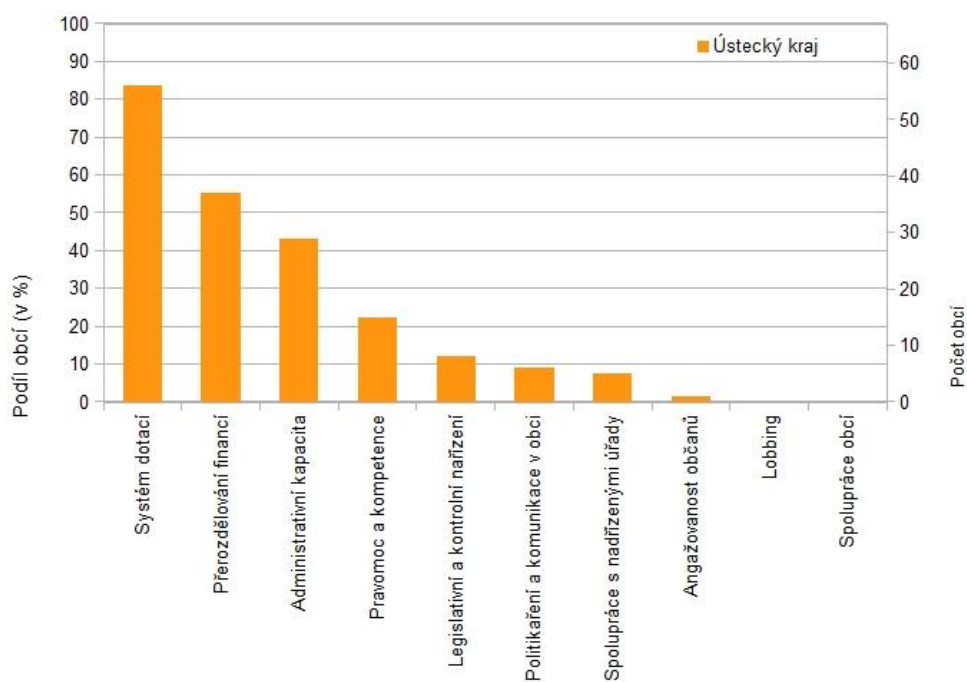
Obrázek 5.33: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj



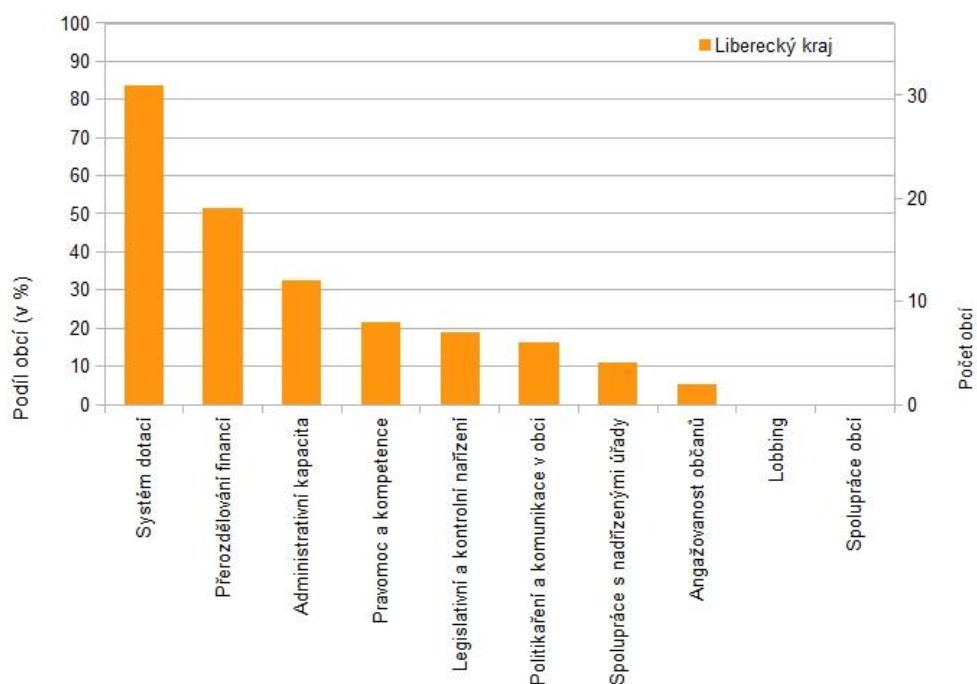
Obrázek 5.34: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj



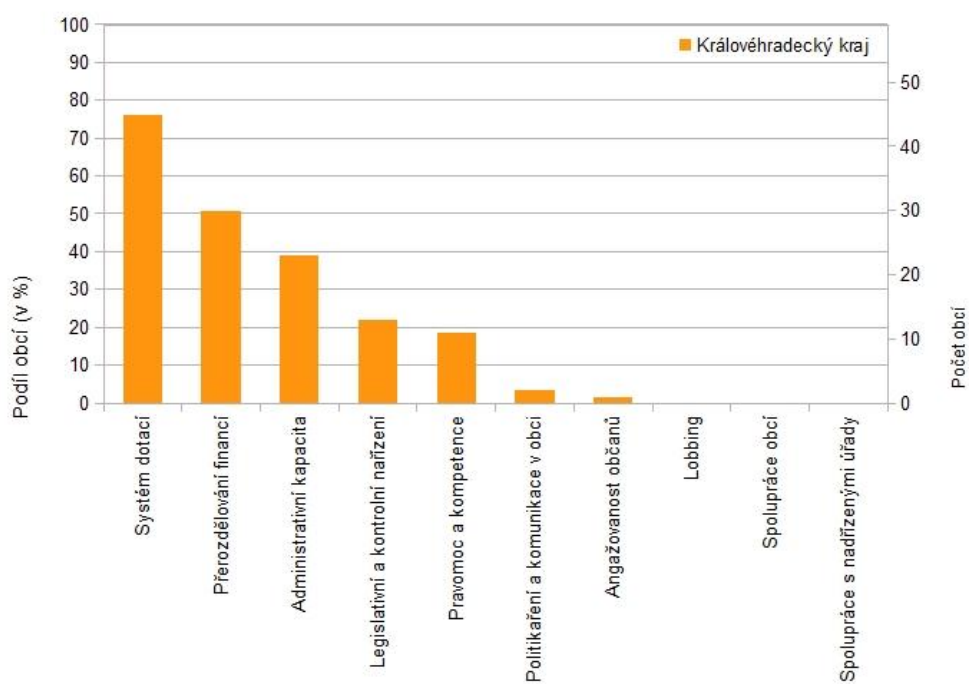
Obrázek 5.35: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj



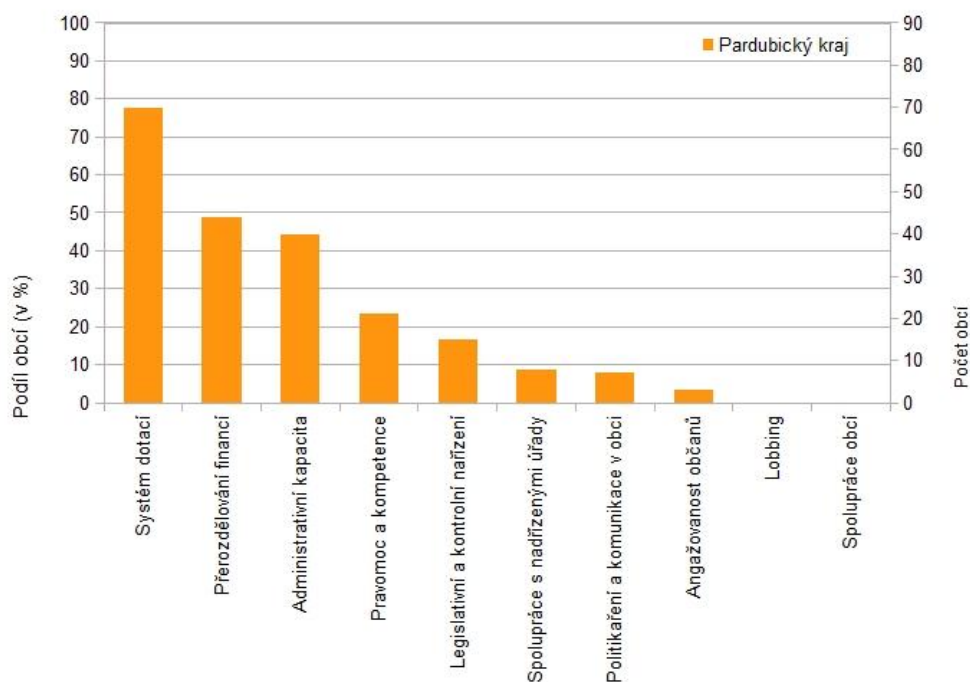
Obrázek 5.36: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj



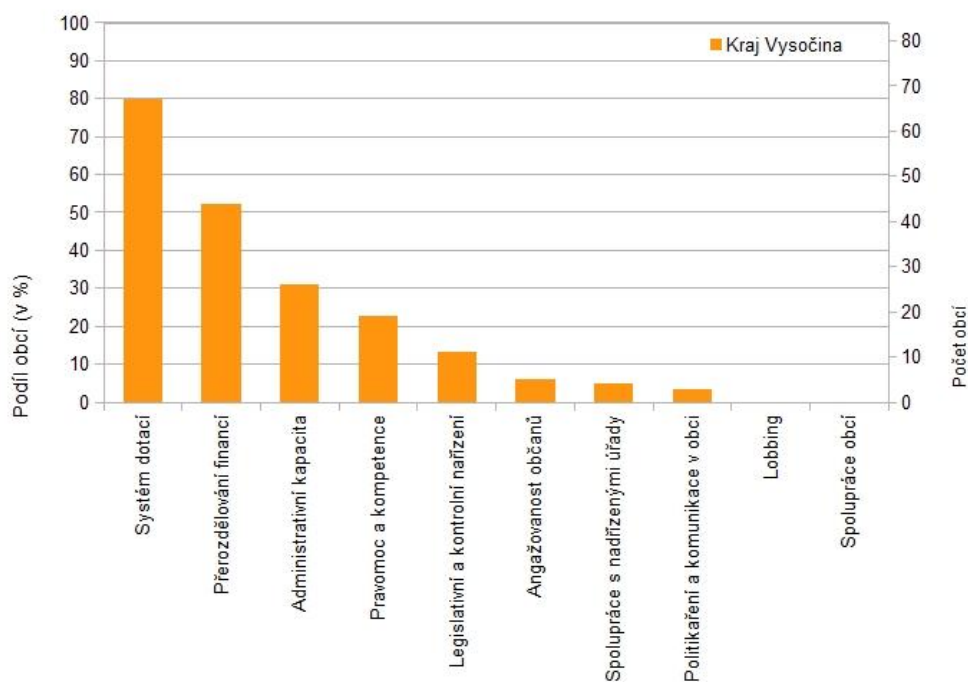
Obrázek 5.37: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj



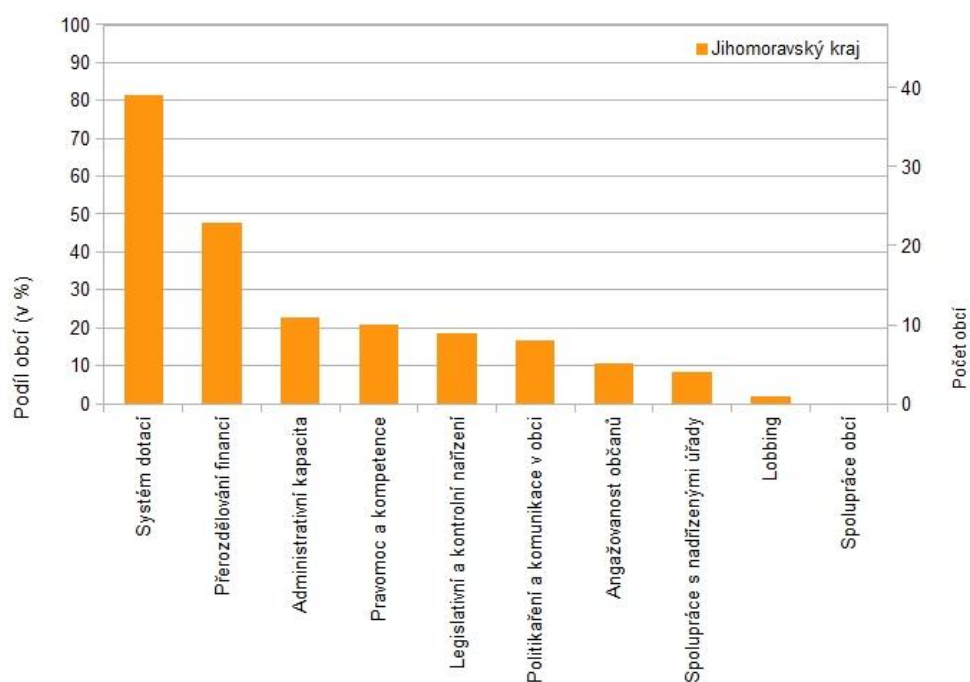
Obrázek 5.38: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj



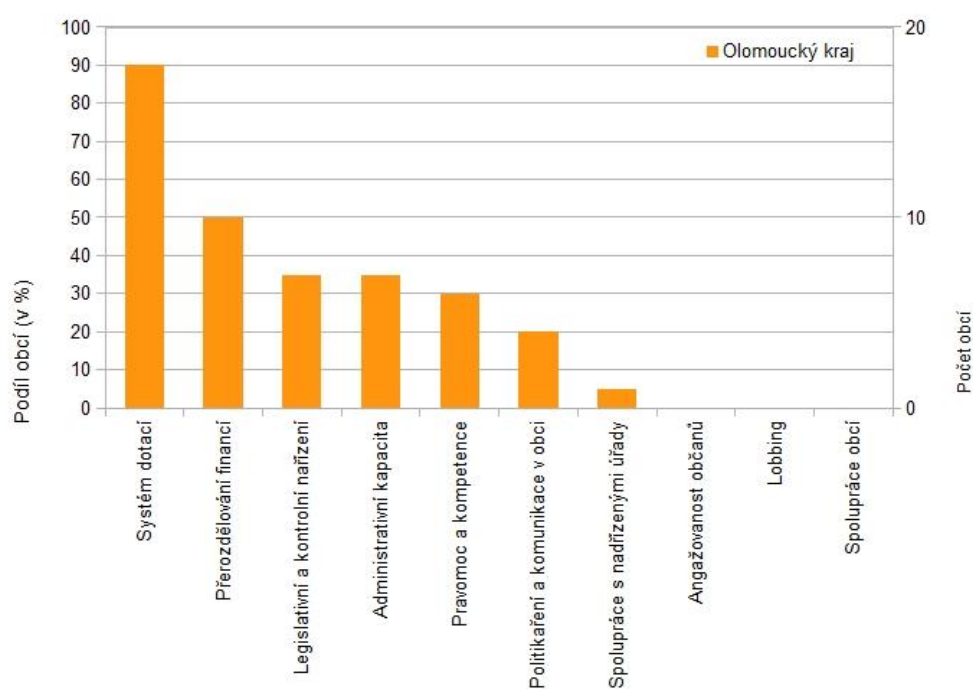
Obrázek 5.39: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina



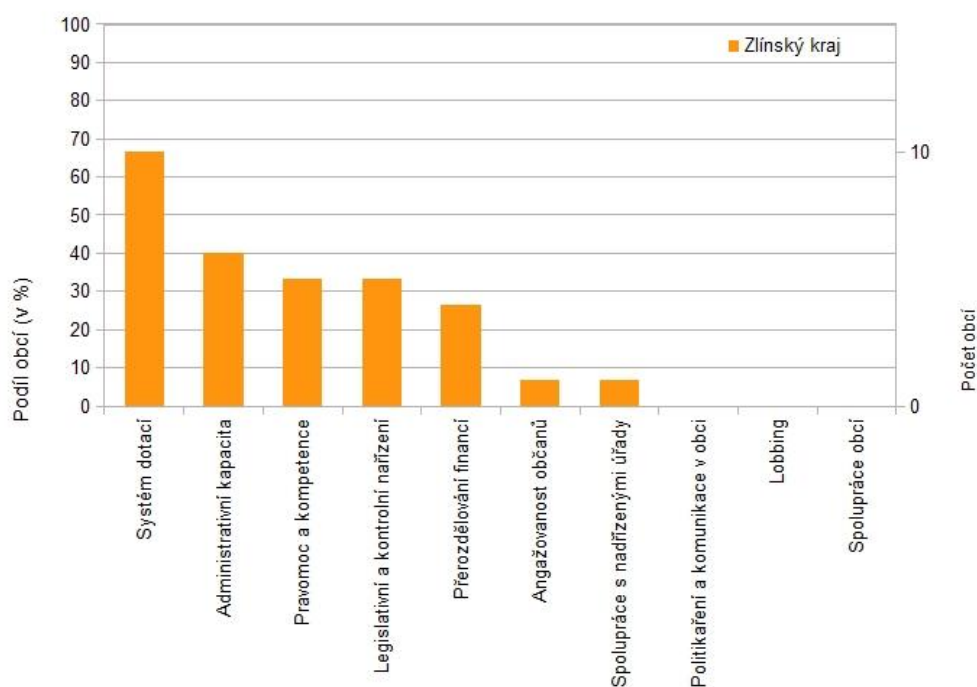
Obrázek 5.40: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj



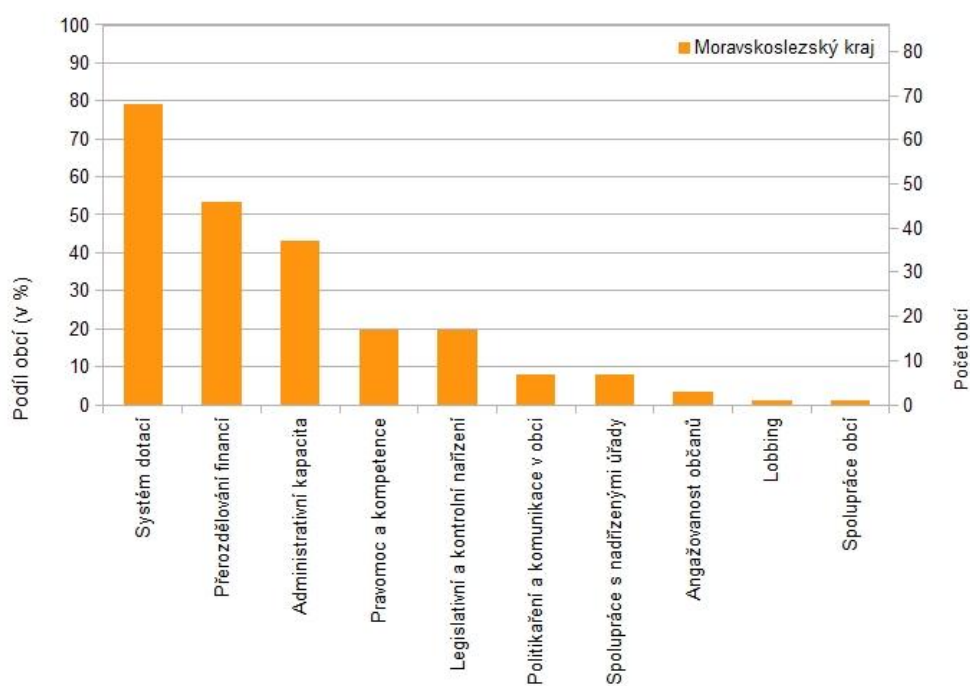
Obrázek 5.41: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj



Obrázek 5.42: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj



Obrázek 5.43: Procesní problémy měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj



Obrázek 5.44: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Čechy



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.45: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihozápad



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.46: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severozápad



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.47: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Severovýchod



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.48: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Jihovýchod



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Obrázek 5.49: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Střední Morava



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

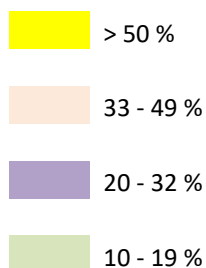
Obrázek 5.50: Procesní problémy měst a obcí: obce regionu soudržnosti Moravskoslezsko



Poznámka: Minimální četnost výskytu 3

Tabulka 5.4: S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká? Procesní problémy. Třídění dle krajů.

kraj	počet jednotek n	pravomoc a kompetence	systém dotací	legislativní a kontrolní nařízení	administrativní kapacita	přerozdělování financí
Jihočeský kraj	90	16	73	10	27	53
v %		17,78	81,11	11,11	30,00	58,89
Jihomoravský	48	8	41	10	11	25
v %		16,67	85,42	20,83	22,92	52,08
Karlovarský	20	2	18	2	6	12
v %		10,00	90,00	10,00	30,00	60,00
Vysočina	84	18	70	10	34	44
v %		21,43	83,33	11,90	40,48	52,38
Královéhradecký	58	11	47	13	24	29
v %		18,97	81,03	22,41	41,38	50,00
Liberecký	37	9	30	7	12	16
v %		24,32	81,08	18,92	32,43	43,24
Moravskoslezský	87	18	68	17	39	48
v %		20,69	78,16	19,54	44,83	55,17
Olomoucký	20	5	18	7	6	10
v %		25,00	90,00	35,00	30,00	50,00
Pardubický	90	23	71	14	36	47
v %		25,56	78,89	15,56	40,00	52,22
Plzeňský	30	8	22	6	12	14
v %		26,67	73,33	20,00	40,00	46,67
Středočeský	86	13	71	17	25	39
v %		15,12	82,56	19,77	29,07	45,35
Ústecký	67	15	56	9	26	35
v %		22,39	83,58	13,43	38,81	52,24
Zlínský	15	5	10	5	6	4
v %		33,33	66,67	33,33	40,00	26,67



angažova- nost občanů	politikaření a komunikace	lobbying	spolupráce obcí	spolupráce s nadřízenými úřady
4	5	1	1	7
				7,78
6	7	1	0	4
12,50	14,58			8,33
2	3	0	0	2
10,00	15,00			10,00
5	4	0	0	3
5,95				
1	3	0	0	1
2	7	0	0	5
	18,92			13,51
2	7	1	1	7
	8,05			8,05
1	3	0	0	2
	15,00			10,00
3	6	0	0	7
				7,78
1	1	0	1	2
2	2	1	0	7
0	6	0	0	5
	8,96			
1	0	0	0	1

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

6 Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku: „**Jaké jsou největší přednosti/výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál?**“ Šlo o otevřenou otázku, v níž měly města a obce uvést alespoň 3 příklady nejvýznamnějších předností, v nichž spatřují rozvojový potenciál. První část je věnována analýze odpovědí měst a obcí podle velikostních kategorií. Druhá část analyzuje odpovědi za města a obce podle krajů.

Témata identifikovaná kvalitativní analýzou odpovědí měst a obcí:

- geografická poloha: výhodné prostorové umístění obce ve vztahu k jiným městům, dopravním tahům, službám, turistickým cílům či hranicím, spojení veřejnou dopravou
- územní rozvoj a údržba: možnost stavět – vlastnictví pozemků, dobrý ÚP, zasíťované parcely, dobře udržovaná obec - vzhled
- ŽP/kvalita života: zachovaná příroda, dobré bydlení a žití, nezatíženost tranzitní dopravou, zeleň, ovzduší
- komunitní činnost: aktivita spolků a občanů
- sociální skladba: populace, kde jsou mladé rodiny (ne stárnutí a zmenšování produktivní populace)
- polické řízení: spokojenost s vedením obce a jejími záměry
- ekonomický a demografický rozvoj/stabilita: dostatek pracovních příležitostí nebo jejich nárůst, nové firmy investor, příchod mladých – zastavení vylidňování či stárnutí populace obce
- nabídka služeb: dobrá občanská vybavenost, spádová oblast
- cestovní ruch/turistika: jako potenciál rozvoje obce, blízkost turistických lokalit, vybavenost infrastrukturou, projekty pro prosazení rozvoje ČR
- velikost: spokojenost s velikostí obce
- spolupráce obcí: spokojenost s existující spoluprací nebo potenciál pro další rozvoj či vyřešení problému

6.1 Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí podle velikostních kategorií

Celkové shrnutí

Jako nejčastější výhoda byla uváděna dobrá geografická poloha. Četnost odpovědí přitom stoupá s rostoucí populační velikostí obce. Nejlépe, resp. nejčastěji svou geografickou polohu hodnotí jako přednost a potenciál města od 20 tisíc obyvatel, nejméně často pak obce do 500 obyvatel. Zdá se, že geografickou polohou se zřejmě rozumí střediskovost, respektive centrální poloha v regionu, spíše než makropoloha v rámci Česka.

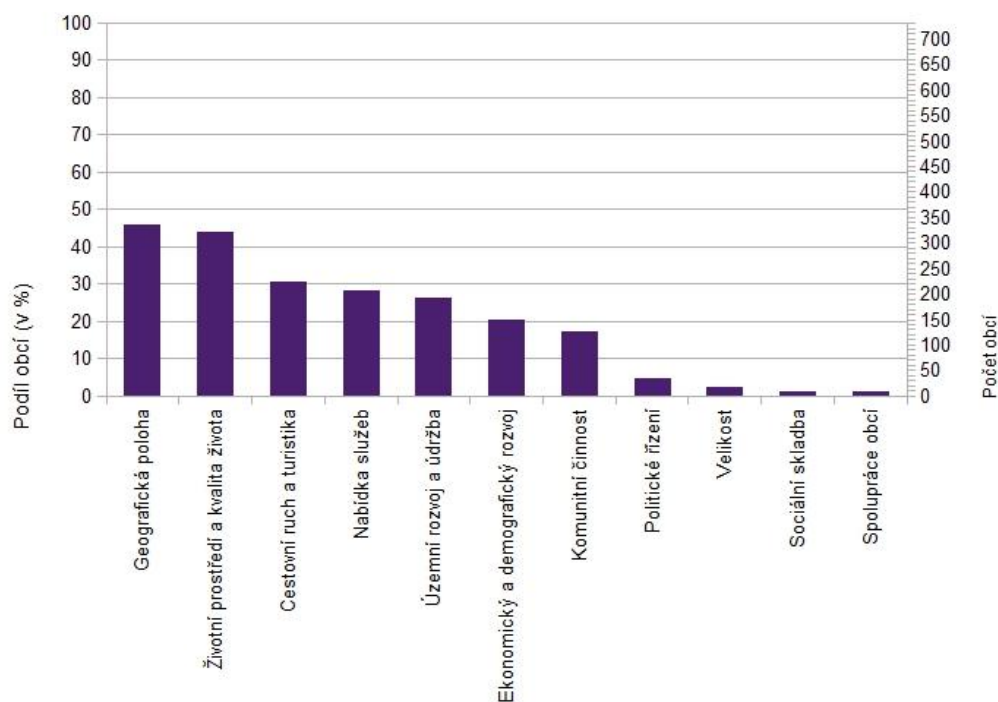
V pořadí druhou nejčastější výhodou zmiňovanou obcemi je nabídka služeb. Obce a města od 1 001 obyvatel tuto výhodu považují za klíčovou pro rozvoj obce. Obce do 200 obyvatel ji naopak téměř nezmiňují, což reflektuje skutečnost, že nejmenší obce jsou závislé na službách poskytovaných sousedními městy a obcemi.

Třetí uváděnou výhodou je kvalita života a stav životního prostředí v obci či městě. Nejčastěji na tuto výhodu zdůrazňují nejmenší obce do 500 obyvatel, nejméně pak města nad 50 000 obyvatel. Poslední často zmiňovanou výhodou je komunitní činnost a existence spolků. Ta je významná hlavně pro nejmenší obce do 500 obyvatel. S rostoucí populační velikostí obce se pak četnost odkazů na komunitní aspekty jakožto výhody místního rozvoje snižuje.

Jako potenciál rozvoje obce/města respondenti uváděli především cestovní ruch a turismus, ekonomický a demografický rozvoj, eventuálně stabilitu, a územní rozvoj spojený s výstavbou a údržbou obce/města. Cestovní ruch a turismus byl nejčastěji (v průměru téměř každý druhý respondent) zmiňován středními a menšími městy, případně většími obcemi (3 001 - 50 000 obyvatel). Relativně často byl tento potenciál zmiňován i nejmenšími obcemi do 500 obyvatel, zejména těmi s výhodnou polohou u přírodních lokalit, kulturních památek a rekreačních ploch.

Ekonomický a demografický rozvoj eventuálně stabilita se jeví jako nejdůležitější přednosti a rozvojovým potenciálem pro města od 10 tisíc obyvatel. Nejméně relevantní je pro nejmenší obce do 500 obyvatel. Na možnosti územního rozvoje spojeného s výstavbou a údržbou obce/města se respondenti spoléhají v zásadě rovnoměrně. Nejvyšší četnost byla zaznamenána ve skupině obcí 501 - 1 000 obyvatel. Téma kvality politického vedení obce jakožto přednosti a potenciálu se vyskytuje ve všech velikostních skupinách, zejména pak v největších velikostních kategoriích.

Obrázek 6.1: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí



Velikost > 50 000

Jednoznačně největší výhodou je pro města jejich geografická poloha daná kvalitou dopravního napojení, blízkostí hranice se sousední zemí či polohou v turistické oblasti, pro níž jsou spádovým střediskem.

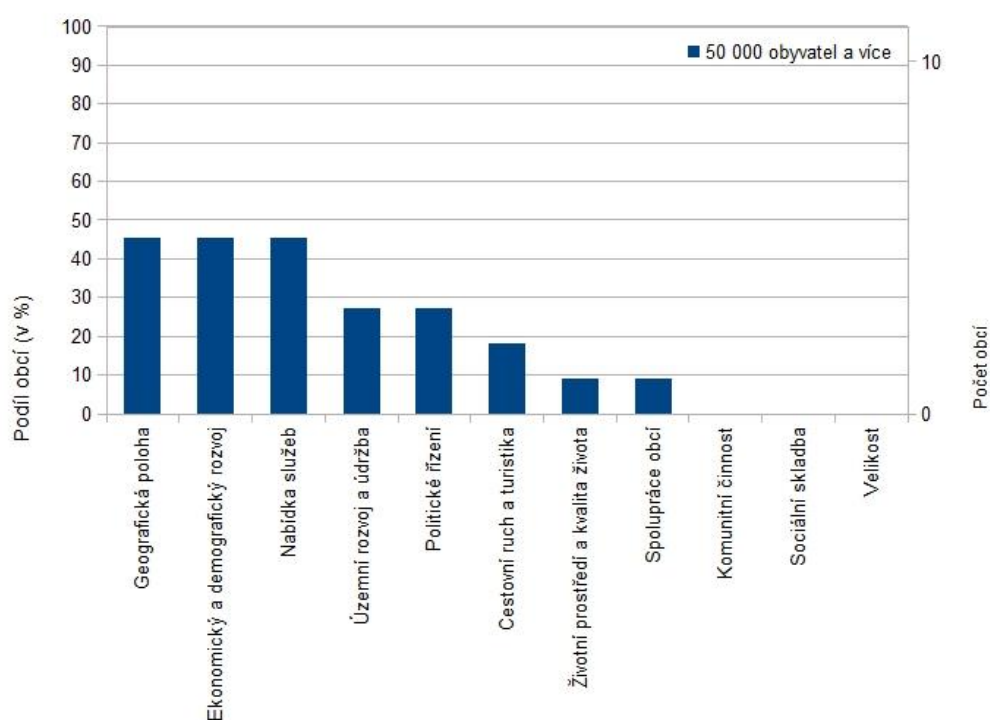
Na druhém místě pak respondenti jmenovali schopnost podporovat ekonomický rozvoj a udržet pozitivní demografický vývoj měst spolu s nabídkou služeb. Klíčové je zaměření na přilákání progresivních oborů VaV a navazujících průmyslů, využití progresivních technologií pro potřeby města, udržení nízké nezaměstnanosti, podpora pro podnikání (např. vytvoření průmyslové zóny). Dále pak udržení pozice studentského města, což vyžaduje dobrou vzdělávací infrastrukturu, přítomnost univerzity, ale i návazných služeb jako nabídka kultury, sportu, kvalitní MHD, bydlení. Za výhodu je považována velmi dobrá občanská vybavenost a kvalitní sociální služby.

Pro využití výhod a naplnění potenciálu pak města zmiňovala nezastupitelný význam dobrého politického řízení, které využívá strategické plánování a různé formy spolupráce včetně participativních přístupů.

Potenciálem rozvoje měst byly označeny projekty rozvoje v existujících prolukách a brownfieldech, zkvalitnění veřejného prostoru či zachování urbanistického řešení města. Jinou tematikou je pak rozvoj cestovního ruchu, který těží z dobré geografické polohy, a dovoluje tak rozvíjet buď kongresovou nebo sportovní atraktivitu města.

Někteří respondenti dále upozornili na významný potenciál v rozvíjení a zkvalitňování dopravní dostupnosti a obslužnosti.

Obrázek 6.2: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel

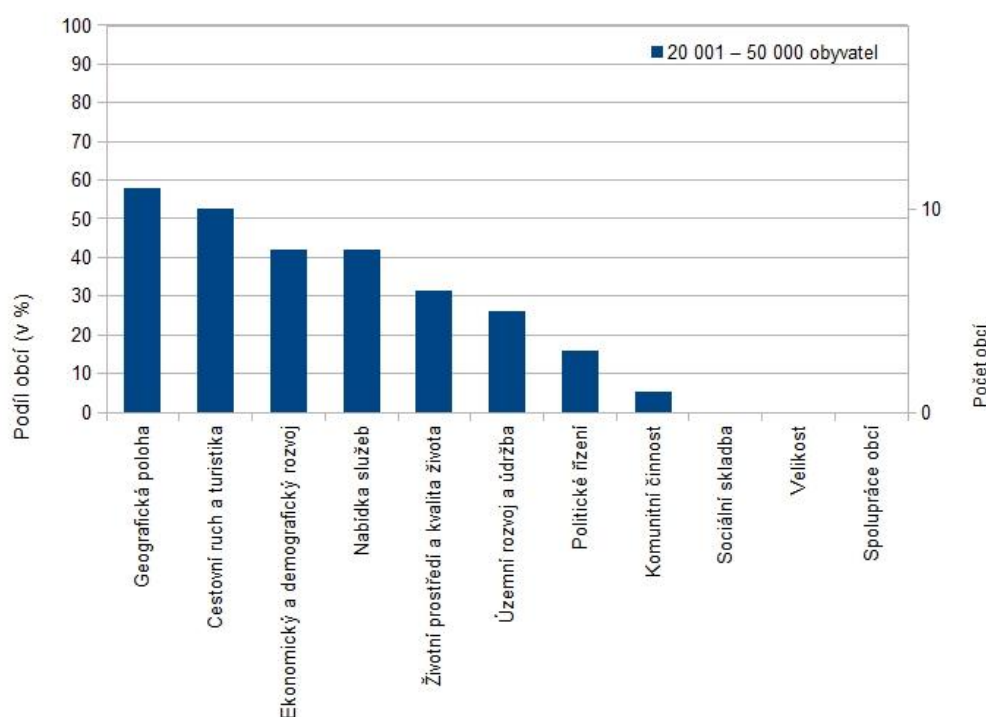


Velikost 20 001 - 50 000

Nejčastější předností respondentů této skupiny je geografická poloha určená jednak dopravním napojením, blízkostí splavné řeky, státní hranice, krajského města či lokalizací v turisticky atraktivní oblasti. S tím souvisí nejčastěji zmiňovaný potenciál rozvoje, kterým je cestovní ruch. Ten města využívají a chtějí dále rozvíjet, např. na základě členství v UNESCO, využitím mezinárodních kulturních akcí, známého místního pivovaru či lázní. Města ležící v turisticky atraktivních oblastech dále upozornila na možnost rozvoje rekreační oblasti (hlavně turistické infrastruktury, ale i cyklostezky či vodní dopravy) a sportovního zázemí v ekologicky čistém prostředí.

Mimo projekty navázané na přítomnost a posilování cestovního ruchu města kladně hodnotí nabídku služeb (vzdělávací infrastruktura, volnočasové aktivity pro všechny generace, kulturní a sportovní zázemí, MHD či nabídku městského bydlení). U některých respondentů se však projevuje uvědomění o menší kvalitě nabízených služeb, když zmiňují potenciál regenerace nevyužívaných ploch v zástavbě a jejich transformaci pro služby občanské vybavenosti, bydlení ale i průmyslu.

Obrázek 6.3: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Ekonomický a demografický rozvoj a stabilita je v této skupině jak výhodou tak potenciálem. Někteří respondenti podporují rozvoj již existujícími průmyslovými zónami nebo spoluprací se zaměstnavateli z regionu a školami. Jiní pak vyzdvihují důležitou přítomnost diversifikované struktury zaměstnavatelů. Na druhé straně řada respondentů vidí příležitost ve vybudování průmyslové zóny, na kterou mají pozemky.

Stav životního prostředí a kvalita života jako přednost města byla uváděna u respondentů z turisticky atraktivních lokalit. Naopak, respondenti, kteří jsou lokalizováni v industriálních oblastech, vidí potenciál rovněž ve snížení míry znečištění ovzduší (polétavý prach). Tímto směrem jsou vedeny i návrhy projektů rozvoje udržitelné dopravy ve městě (rozvoj MHD a parkování pro minimalizaci individuální automobilové dopravy).

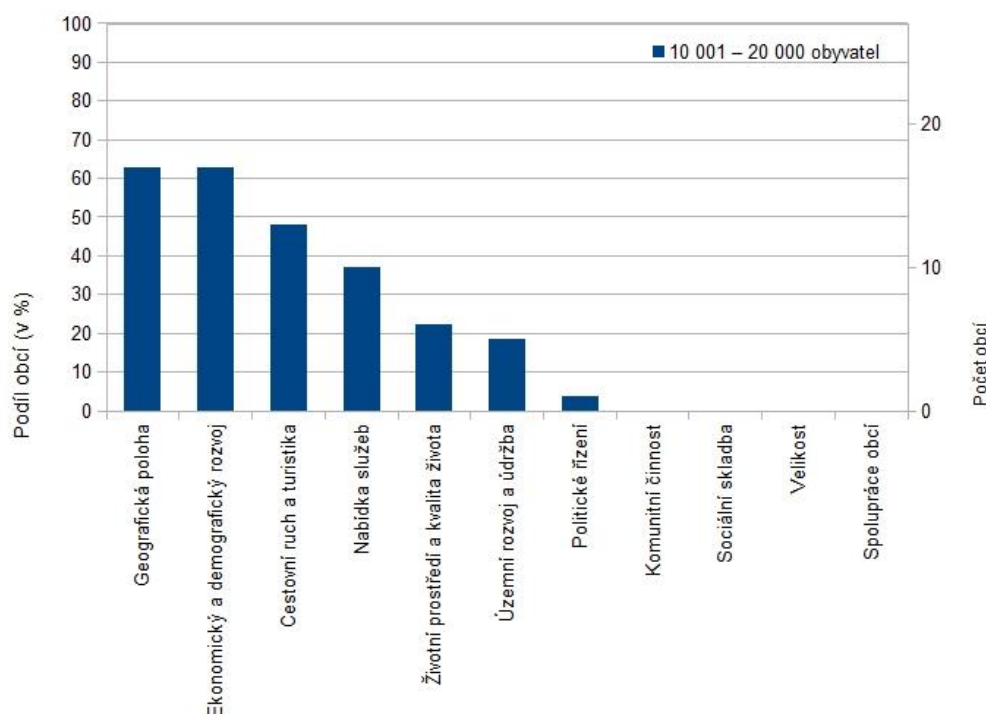
Stejně jako v předcházející skupině i zde respondenti zmínili důležitost strategického řízení měst pro naplňování rozvojových plánů. Pro některé se pak jeví jako příležitost aplikování konceptů rozvíjených pod hlavičkou „SMART City“.

Velikost 10 001 - 20 000

Nejčastěji zmiňovanou předností měst této velikostní skupiny je geografická poloha vůči krajskému nebo okresnímu městu, dopravnímu tahu, státní hranici či turisticky atraktivní oblasti (jako jsou CHKO nebo NP).

Geografická poloha spolu s nabídkou služeb (hlavně dostupnost bydlení zdravotní péče, středního školství, sportu a kultury) nahrává příznivé ekonomické a demografické situaci. Ta je spojována a průmyslovou tradicí, vlastními nebo blízkými průmyslovými zónami a silnými zaměstnavateli. V některých případech jde i o přírodní prostředí, vědecké pracoviště a různorodou základnu středního školství.

Obrázek 6.4: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Někteří respondenti zdůrazňují potřebu posílit ekonomické postavení a demografický vývoj a rozvojový potenciál spojují se založením průmyslové zóny, která by přinesla vytvoření nových pracovních příležitostí, a tak udržela stávající a přivedla nové

obyvatele. V souvislosti s tím někteří respondenti uvádí jako příležitost rozvoje výstavbu bydlení (rodinné domy i bytové domy). V případě lokalit s náhlým ekonomickým rozvojem v důsledku nově otevřené velké průmyslové kapacity a s tím spojeným populačním růstem v důsledku zahraniční ekonomické migrace za prací je vnímán jako posun od rozvojového potenciálu k hrozbě. Masivní nárůst migrantů vyžaduje řešení nejen ze strany města, ale i ze strany státu.

Největší potenciál je v této velikostní skupině měst spojován s rozvojem cestovního ruchu, ať už v návaznosti na dobrou geografickou polohu, díky rozvinutému lázeňství, turistice (zimní i letní), jedinečnosti oblasti a její identity (jako chmelařský region) nebo přítomnosti památek zapsaných na seznamu UNESCO. Respondenti pak vidí potenciál v rozvoji potřebné infrastruktury (ubytování, restaurace, cyklostezky, opravy památek), větším využití existující infrastruktury, ale například i v žádosti o zápis na seznam UNESCO (forma marketingu zvyšující atraktivitu).

Doplňující předností je pak stav životního prostředí a kvality života (často vyzdvihovaly u turisticky atraktivnějších obcí, ale nejen), kdy se zdůrazňuje krajinný ráz, zeleň, čistota, bezpečnost či pěší prostupnost.

Velikost 5 001 - 10 000

I v této velikostní skupině patří mezi nejčastěji jmenované přednosti geografická poloha vztahovaná k dopravnímu napojení, poloze ke krajskému/okresnímu/ORP sídlu, ke státní hranici nebo turisticky atraktivní oblasti (NP, CHKO). V některých případech je respondent centrem spádové oblasti, a tak je geografická poloha klíčová i z hlediska nabídky služeb.

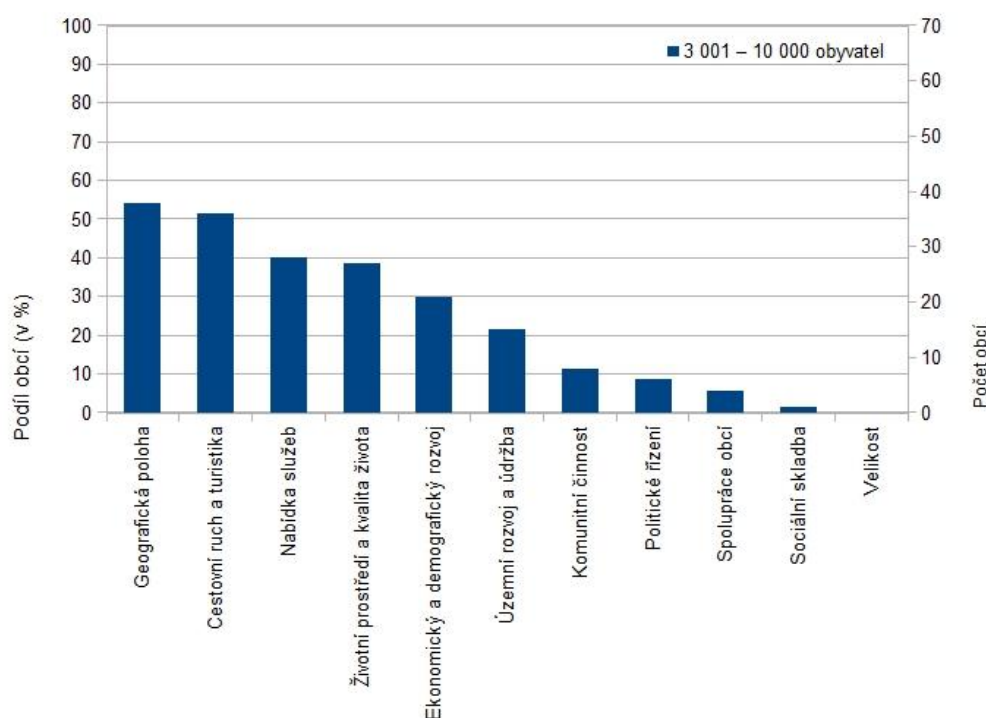
Nabídka služeb zahrnuje dostatečnou kapacitu a úroveň předškolních a školských zařízení (hlavně ZŠ a SŠ, ojediněle VŠ), kulturní, společenské a sportovní aktivity, obchody, městské bydlení, zdravotní a sociální péči. Někteří respondenti vidí v této oblasti ovšem i prostor pro zlepšení (jejich rozvojový potenciál).

Třetí předností zmiňovanou v této skupině je ekonomická a demografická stabilita, kdy města/obce nabízejí dostatek pracovních příležitostí, což je charakterizováno nízkou mírou nezaměstnanosti. Za významnou je považována přítomnost podnikatelských či průmyslových zón a z demografického hlediska je zájem mladých rodin o bydlení v těchto městech/obcích a schopnost nabídnout byty či pozemky pro rodinnou výstavbu. V této souvislosti respondenti uváděli jako přednost a zároveň potenciál rozvoje možnost nabídnout pozemky pro rozvoj bydlení a stav technické infrastruktury. Pro podporu ekonomické stránky pak obce uváděly nabídku ploch pro průmyslové zóny. Doplňující předností je potom stav životního prostředí a kvalita života charakterizovaná čistotou, bezpečností, blízkostí přírody a městské zeleně.

Nejčastěji jmenovanou příležitostí rozvoje je pro víc než polovinu respondentů skupiny rozvoj cestovního ruchu, který je založený na existujících faktorech jako lázeňství, hudební akce, výstaviště, historické památky a kulturní dědictví, jedinečnost a identita lokality nebo blízkost přírodní rezervace pro rozvoj turistiky nebo cykloturistiky.

V této skupině nově se objevující předností je existence komunitní činnosti obyvatel (spolková aktivita). Objevila se i přednost v tom, že se v daném městě/obci nevyskytuje vyloučená lokalita.

Obrázek 6.5: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Velikost 3 001 - 5 000

V této velikostní skupině se jako nejčastější přednost opět objevila geografická poloha vztažená hlavně k napojení na krajské/okresní město nebo ORP, v menší míře pak na státní hranici, kde je formovaná přeshraniční spolupráce, dopravní napojení anebo blízkost turisticky atraktivní oblasti.

Důležitější předností v této skupině je kvalita životního prostředí a života v obci - dbá se na čistotu, klid, přírodu, zeleň a zdraví. V některých případech souvisí s úspěšným odkloněním tranzitní dopravy.

Nabídka služeb zůstává hodnocena jako jedna ze zásadních předností, byť jde v mnoha případech o základní služby jako zabezpečení školství, kultury, sportu a zdravotní péče.

Ekonomická a demografická stabilita je respondenty této skupiny vnímána více z pohledu demografie, kde je jako potenciál viděno přilákání nových obyvatel (hlavně mladých), a proto je žádoucí vznik nových pracovních příležitostí eventuálně průmyslové zóny. Tento potenciál zachycují projekty rozvoje residenční výstavby pro mladé, které se ovšem vyskytují méně často než ve skupině (5 001 až 10 000 obyvatel).

Kladně je opět hodnocena komunitní činnost.

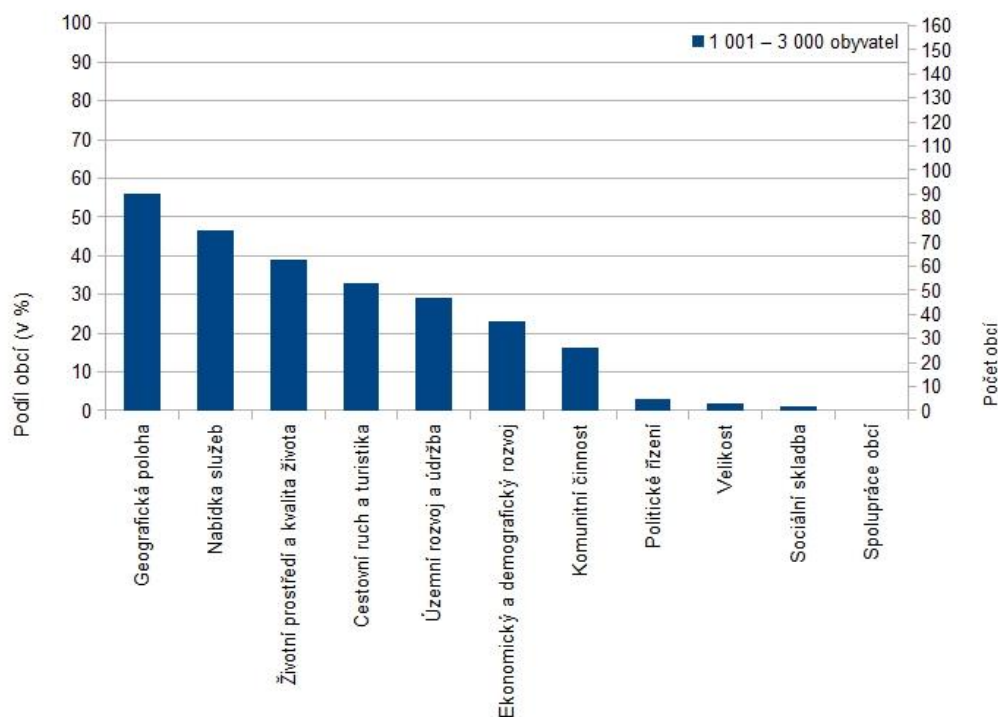
Hlavním potenciálem rozvoje zůstává cestovní ruch - lázeňství, turistika, historické památky, kulturní akce, vodní rekreace či cykloturistika.

Velikost 1 501 - 3 000 a 1 001 - 1 500:

Respondenti těchto velikostních skupin kladně hodnotili především vybavenost službami, která sehraává hlavní konkurenční výhodu při udržení existujících nebo případně získání nových obyvatel. Obce zmiňovaly především základní občanskou vybavenost školskými zařízeními, obchody, poštou, knihovnou, zdravotní službou případně sociální službou a dále uváděly volnočasové aktivity v oblasti sportu a kultury. U respondentů, kde je tento sektor méně rozvinut představuje napravení toho stavu potenciál budoucího rozvoje.

Druhou předností, která je ve spojitosti s první, je možnost územního rozvoje a výstavby (především bytů a rodinných domů). K tomu respondenti často uvádějí jako přednost fakt, že disponují volnými pozemky, územní plán dovoluje rozšíření a v neposlední řadě tomuto rozvoji odpovídá technická infrastruktura. V některých případech je i rozvoj technické infrastruktury případným potenciálem pro rozvoj. Dále jde o možnosti regenerace brownfieldů.

Obrázek 6.6: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Výhoda plynoucí z prvních dvou předností je do jisté míry předurčena dobrou geografickou polohou respondentů, hlavně blízkostí velkoměsta nebo dobrých

zaměstnavatelů, a dále pak dobrým dopravním napojením nebo lokalizací v turistickém regionu.

Respondenti rovněž jako přednost zdůrazňují nabídku bydlení v blízkosti měst, ale v klidném, čistém životním prostředí (dostatek zeleně, čistého vzduchu a pitné vody bez tranzitní dopravy), kde fungují spolky a lidé se znají, což představuje alternativu k městskému životu.

Oproti předcházejícím skupinám zde vystupuje méně často ekonomická a demografická stabilita. Pozitivně se hodnotí blízkost dobrých/velkých zaměstnavatelů, vysoká nabídka pracovních příležitostí, případně existence průmyslové zóny co by ekonomických faktorů. Ty jsou často v dojezdové blízkosti a ne přímo v samotných obcích. V rámci demografie je pozitivně vnímáno věkové složení obyvatel či nárůst počtu obyvatel díky výstavbě bydlení.

Podobná tendence je i u potenciálu viděném v cestovním ruchu, který je zde směřovaný na podporu turistiky (letní i zimní v závislosti na konkrétní poloze), příměstskou rekreaci, využití existujících vodních ploch, ale i konání tradičních akcí a festivalů s využitím identity lokality (jako vinařská oblast nebo oblast regionálních produktů).

Velikost 501 - 1 000

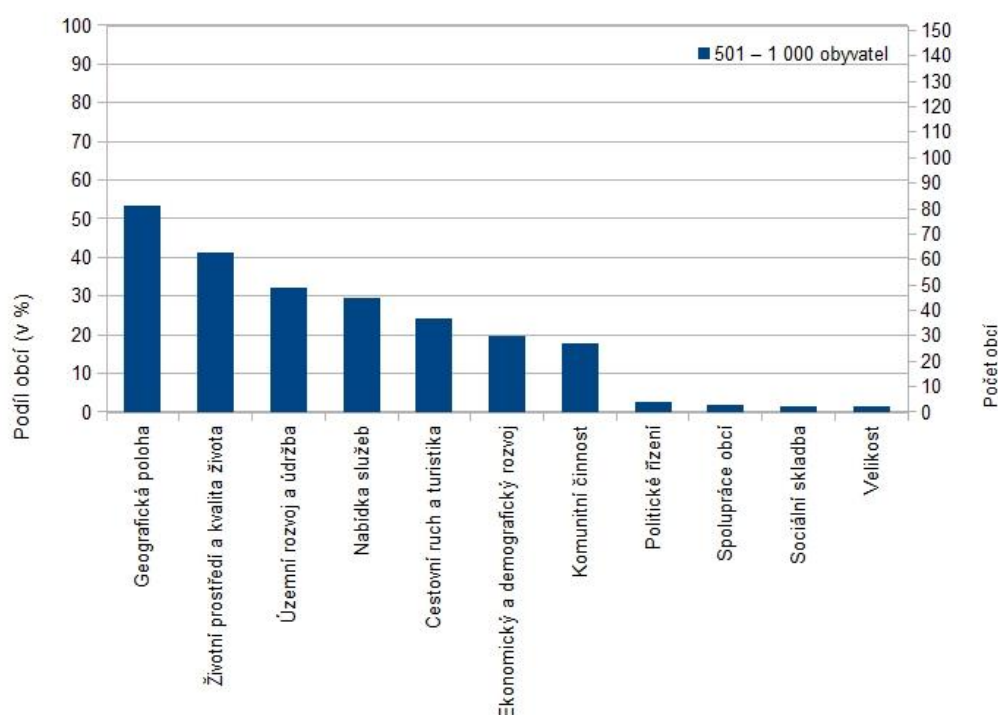
Největší předností v této skupině je geografická poloha charakterizovaná blízkostí k městům či velkoměstům, dopravnímu napojení či turistické oblasti. Díky blízkosti městům (nízké míře perifernosti) respondenti uvedli jako demografickou, resp. ekonomickou výhodu stěhování mladých (nárůst počtu obyvatel) a blízkost zaměstnavatelů, a tak nízkou míru nezaměstnanosti. S tím pak dále souvisí poptávka po výstavbě bydlení, pro kterou je třeba technická infrastruktura. Dřívější nabytí technickou infrastrukturou v dostatečné kvalitě a kapacitě je tak předností a i potenciálem rozvoje.

Podobně jako v předcházející skupině respondenti vidí svou přednost v možnosti nabídnout venkovský charakter bydlení v čistém a příjemném prostředí v blízkosti měst a s dostupnými základními službami (MŠ, ZŠ, obchod, pošta, knihovna, lékařská péče, kultura a sport).

Stejně pozitivně je vnímána přítomnost a činnost komunit a spolků, které zajišťují společenské dění.

Cestovní ruch je rovněž považován za významný rozvojový potenciál (avšak méně často než v předchozím skupinách) a to hlavně v kontextu rekreace, cykloturistiky a využívání blízkých přírodních či kulturních památek. Potenciál je pak viděn v podpoře infrastruktury pro turisty (služby).

Obrázek 6.7: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



Velikost 201 - 500 a 0 - 200

Největší předností je kvalita a čistota životního prostředí, které tak nabízí bydlení v přírodě a klidu s nízkými náklady a poplatky. Společně s výhodnou geografickou polohou (blízkost větších měst) pak mají takoví respondenti potenciál v územním rozvoji (výstavba bydlení, existující inženýrské sítě), byť v obci nejsou přítomny základní služby (blízkost města má doplňující roli). Tito respondenti pak jako výhodu uvádějí populační růst a relativně mladý věkový průměr obyvatel, eventuálně nízkou míru nezaměstnanosti, protože blízké město nabízí i dostatek pracovních příležitostí. Jedná se tak o případy obcí s nízkou mírou periferie.

Mimo tyto případy, kdy se spojuje více předností dohromady, obě velikostní skupiny vykazují podobné výsledky. Je patrná silná role životního prostředí, které s klesající populační velikostí roste na důležitosti (jmenovitě, klid, čistota ovzduší, dostatek pitné vody, blízkost přírody, ale i bezpečnost).

Geografická poloha je pozitivně hodnocena hlavně v souvislosti s blízkostí měst, dopravních tahů zajišťujících dostupnost a obslužnost a blízkost turistických oblastí důležitá pro potenciál rozvoje turismu a rekreace.

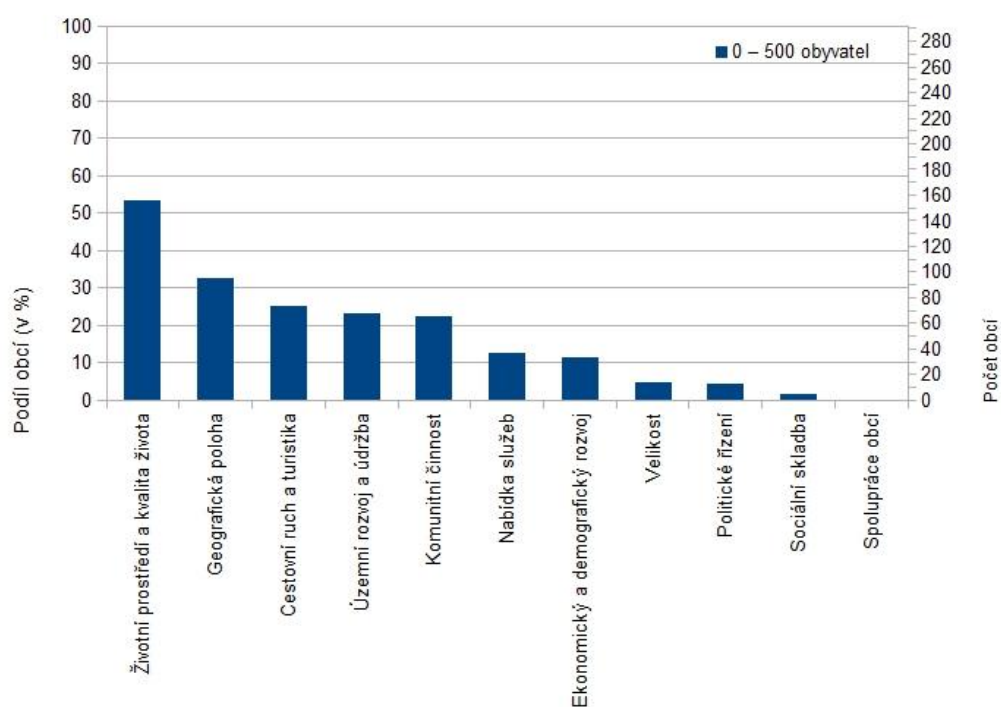
V této souvislosti pak respondenti mohou případně těžit z tradic, historie, lokálních památek, cyklostezek, ale i agroturistiky nebo regionální identity.

Nabídka služeb je v těchto velikostních kategoriích nestálá, populačně větší obce nabízejí základní služby, ale většina těží z eventuální blízkosti jiného centra. Případně někteří respondenti uvedli rozvoj základních služeb jako potenciál rozvoje.

Méně častá je i ekonomická a demografická stabilita. Objevuje se hlavně v souvislosti s případným demografickým nárůstem (stěhující se mladé rodiny do míst s nabídkou bydlení v zázemí měst), případně ekonomická stabilita daná blízkostí dobrých zaměstnavatelů.

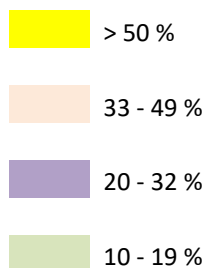
Naopak velmi často zmiňovanou předností je komunitní a spolková činnost, soudržnost místních obyvatel a jejich ochota podílet se na životě obce.

Obrázek 6.8: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



Tabulka 6.1: Jaké jsou největší přednosti/výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál? Třídění dle velikostních kategorií

velikostní kategorie	počet jednotek	geografická poloha	územní rozvoj a údržba	ŽP a kvalita života	komunitní činnost
0 - 200	95	19	14	51	21
201 - 500	197	76	54	105	45
501 - 1 000	152	81	49	63	27
1 001 - 1 500	69	34	15	32	14
1 501 - 3 000	92	56	32	31	12
3 001 - 5 000	33	17	4	15	4
5 001 - 10 000	37	21	11	12	4
10 001 - 20 000	27	17	5	6	0
20 001 - 50 000	19	11	5	6	1
50 001 a víc	11	7	3	2	0
0 - 500	292	95	68	156	66
v %		32,53	23,29	53,42	22,60
501 - 1000	152	81	49	63	27
v %		53,29	32,24	41,45	17,76
1001 - 3000	161	90	47	63	26
v %		55,90	29,19	39,13	16,15
3001 - 10 000	70	38	15	27	8
v %		54,29	21,43	38,57	11,43
10 001 - 20 000	27	17	5	6	0
v %		62,96	18,52	22,22	
20 001 - 50 000	19	11	5	6	1
v %		76,89	26,32	31,58	
více než 50 000	11	7	3	2	0
v %		63,64	27,27	18,18	



soc. skladba	politické řízení	ekonom. a demografický rozvoj či stabilita	nabídka služeb	cestovní ruch a turistika	velikost	spolupráce obcí
3	3	8	4	25	8	0
2	10	25	33	48	6	0
2	4	30	45	37	2	3
0	1	17	29	24	1	0
2	4	20	46	29	2	0
0	3	7	11	18	0	3
1	3	14	17	18	0	1
0	1	17	10	13	0	0
0	3	8	8	10	0	0
0	3	5	4	3	0	1
5	13	33	37	73	14	0
			12,67	25,00		
2	4	30	45	37	2	3
		19,74	29,61	24,34		
2	5	37	75	53	3	0
		22,98	46,58	32,92		
1	6	21	28	36	0	4
	8,57	30,00	40,00	51,43		
0	1	17	10	13	0	0
		62,96	37,04	48,15		
0	3	8	8	10	0	0
	15,79	42,11	42,11	52,63		
0	3	5	4	3	0	1
	27,27	45,45	36,36	27,27		

	> 50 %
	33 - 49 %
	20 - 32 %
	10 - 19 %

6.2 Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí podle krajů

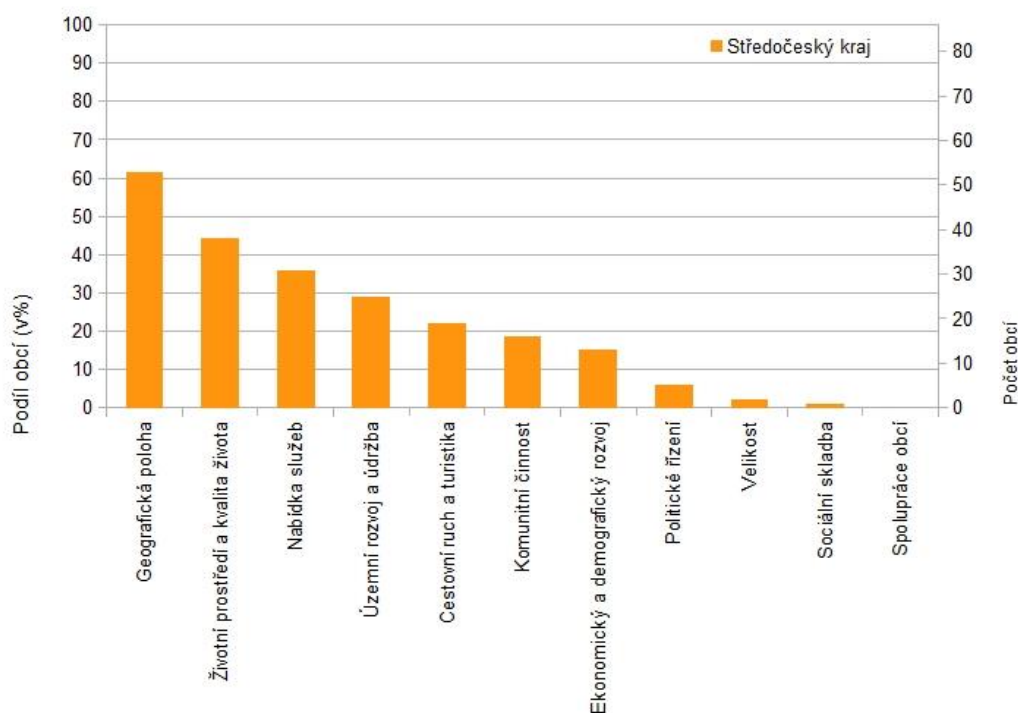
Při třídění dat podle krajské příslušnosti se jako nejčtenější a tedy nejdůležitější témata napříč všemi kraji ukázala geografická poloha, životní prostředí a kvalita života, cestovní ruch a turistika, nabídka služeb a územní rozvoj. Avšak tendence jsou to jen orientační, neboť zde sehraává roli složení a reprezentativnost respondentů jednotlivých krajů.

Geografická poloha byla nejčastěji (více než každým druhým respondentem) zmiňovaná respondenty Středočeského, Jihomoravského, Olomouckého či Plzeňského kraje, za čímž lze vidět např. blízkost Prahy, a dalších velkých center, či dopravních tahů. Nejméně častá pak byla tato výhoda u respondentů kraje Vysočina.

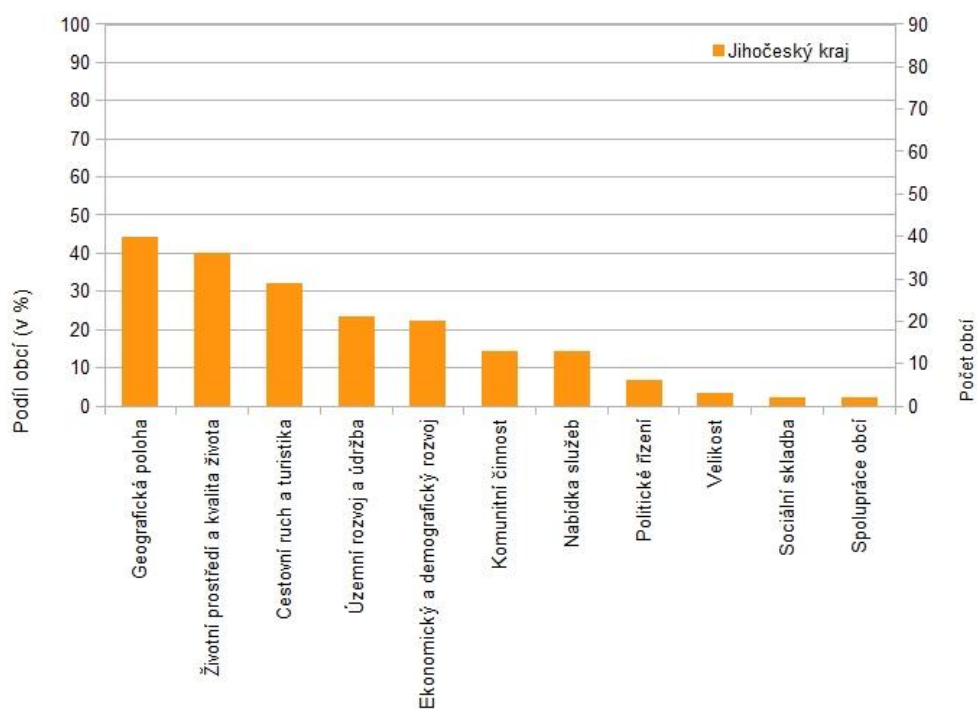
Životní prostředí a kvalita života, cestovní ruch a nabídka služeb je napříč kraji rozdělena relativně rovnoměrně, kdy je v průměru zmiňována každým třetím až pátým (desátým) respondentem. A to v závislosti na velikostním složení respondentů krajů.

Témata jako ekonomický a demografický rozvoj či stabilita, komunitní činnost či územní rozvoj a údržba neukazují napříč kraji na velké mezikrajské disparity (odlehle hodnoty výsledkem složení respondentů).

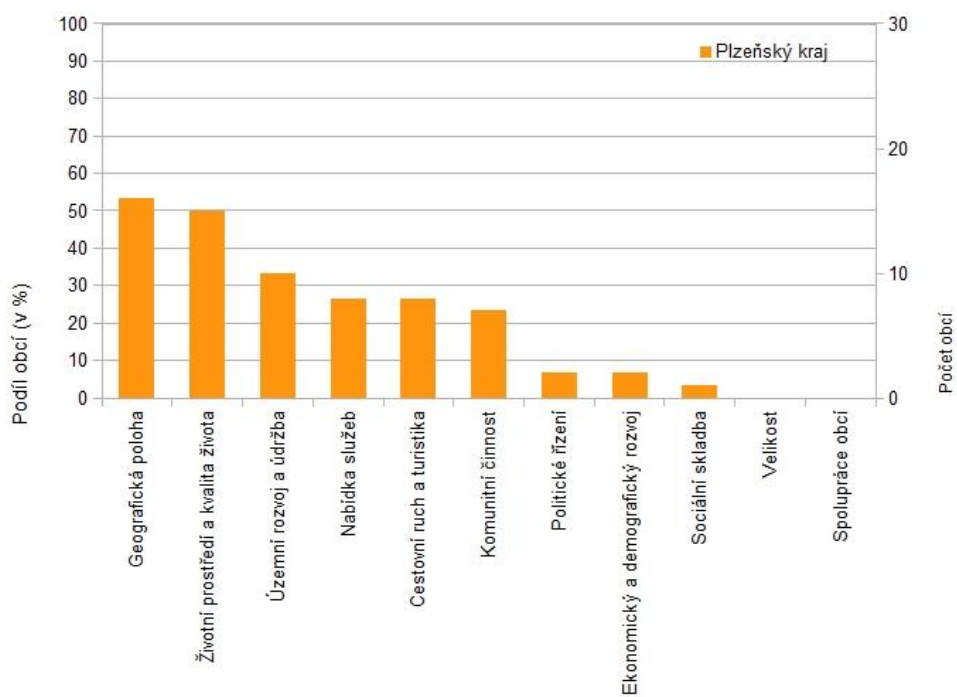
Obrázek 6.9: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj



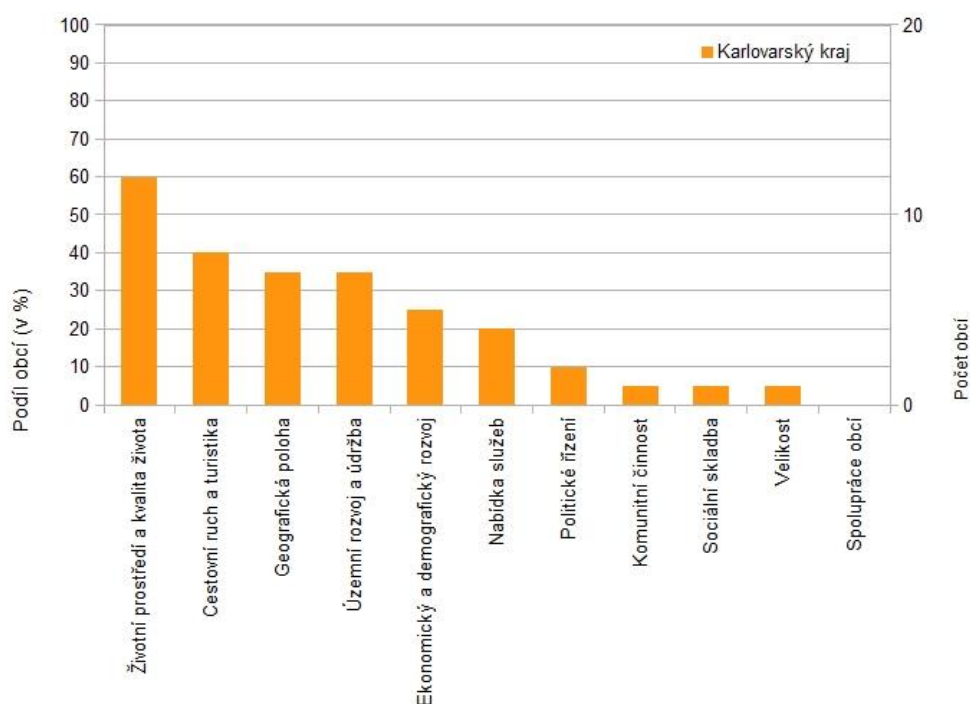
Obrázek 6.10: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj



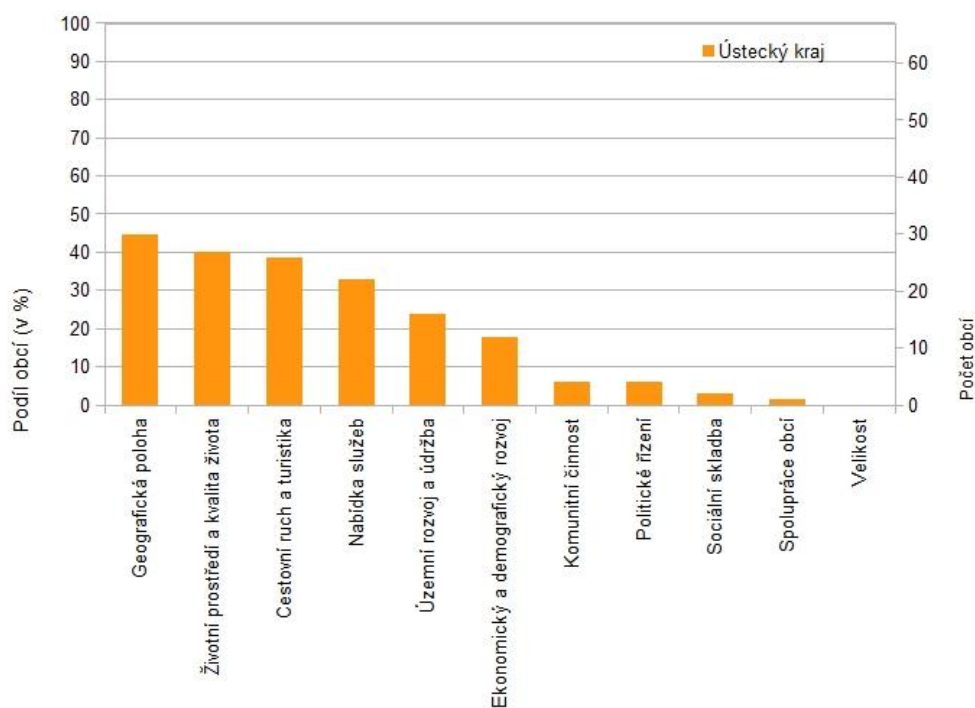
Obrázek 6.11: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj



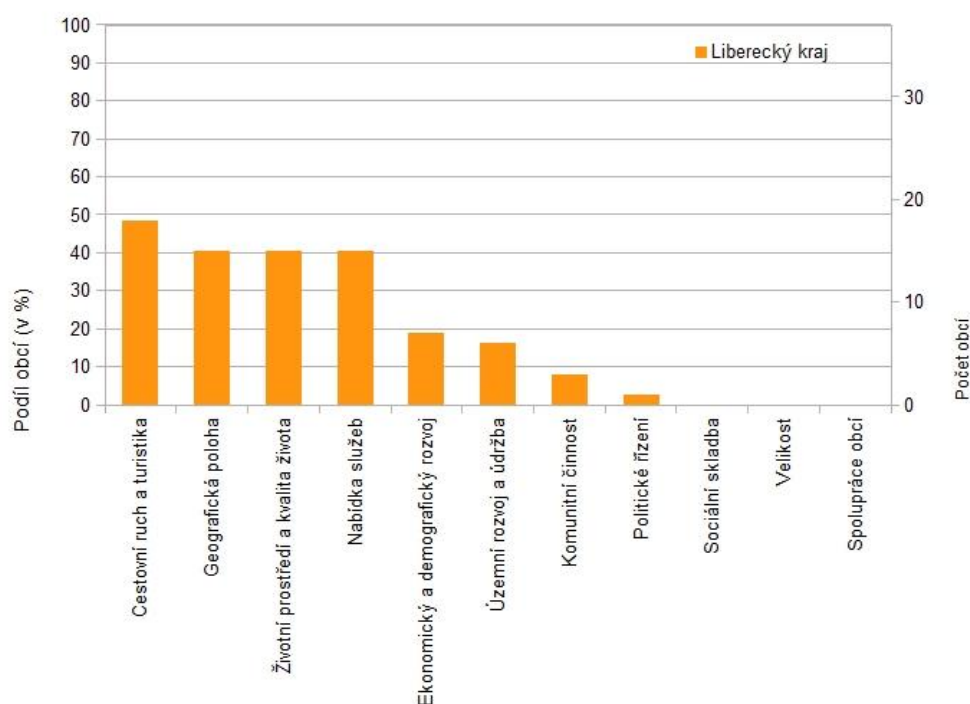
Obrázek 6.12: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj



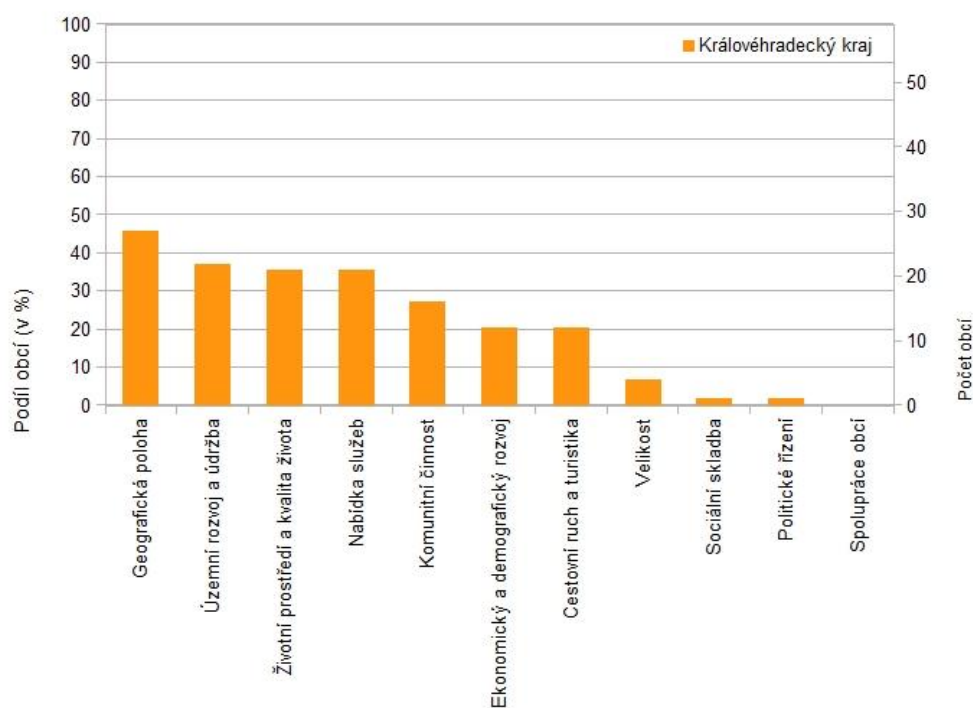
Obrázek 6.13: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj



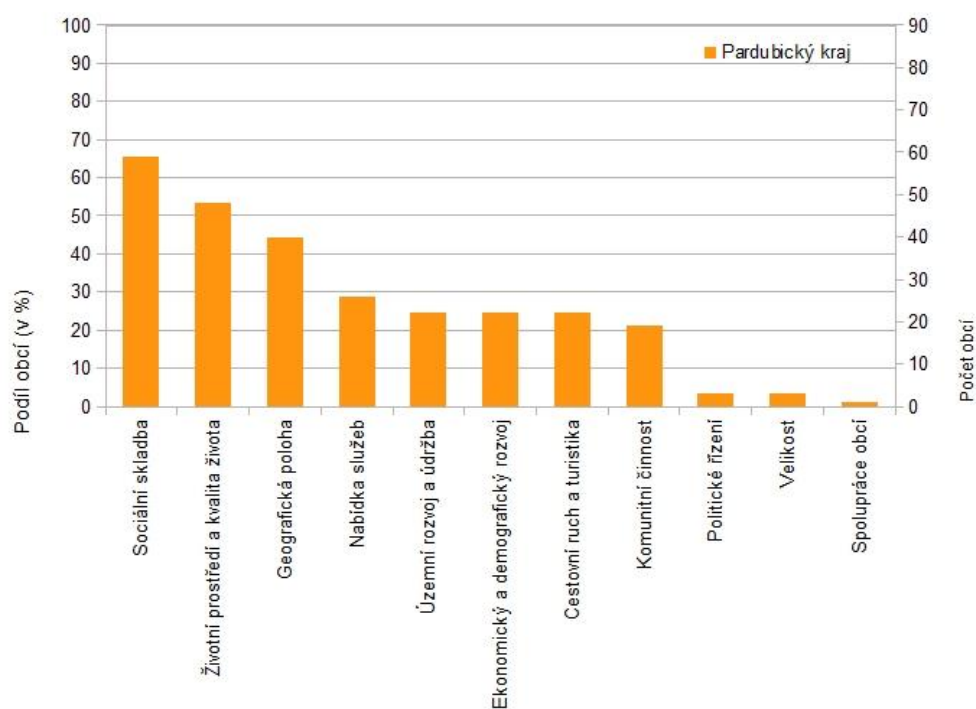
Obrázek 6.14: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj



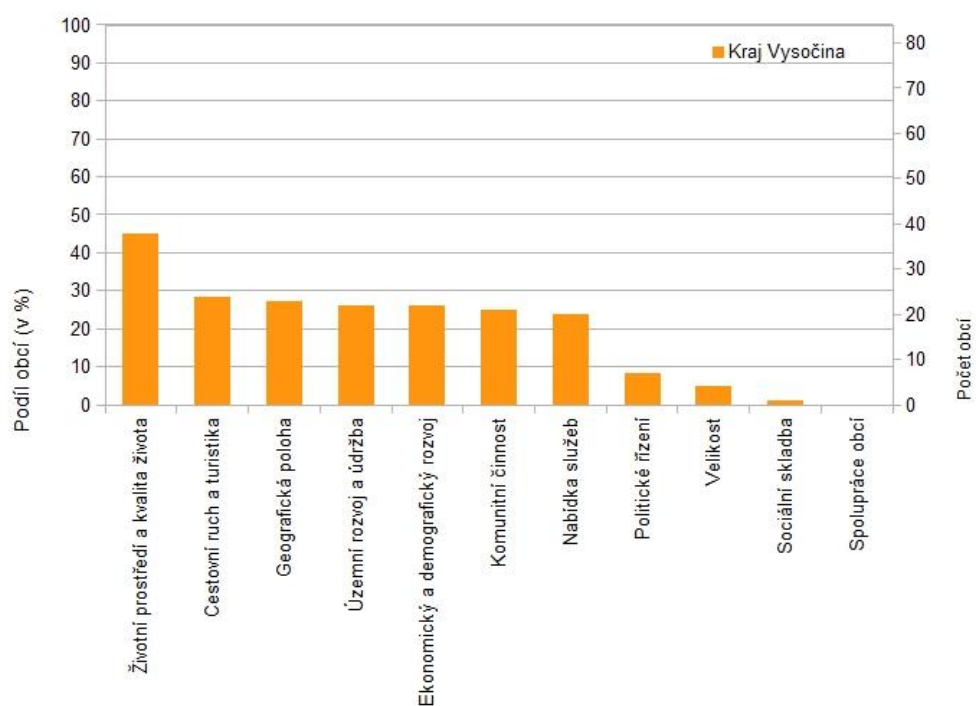
Obrázek 6.15: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj



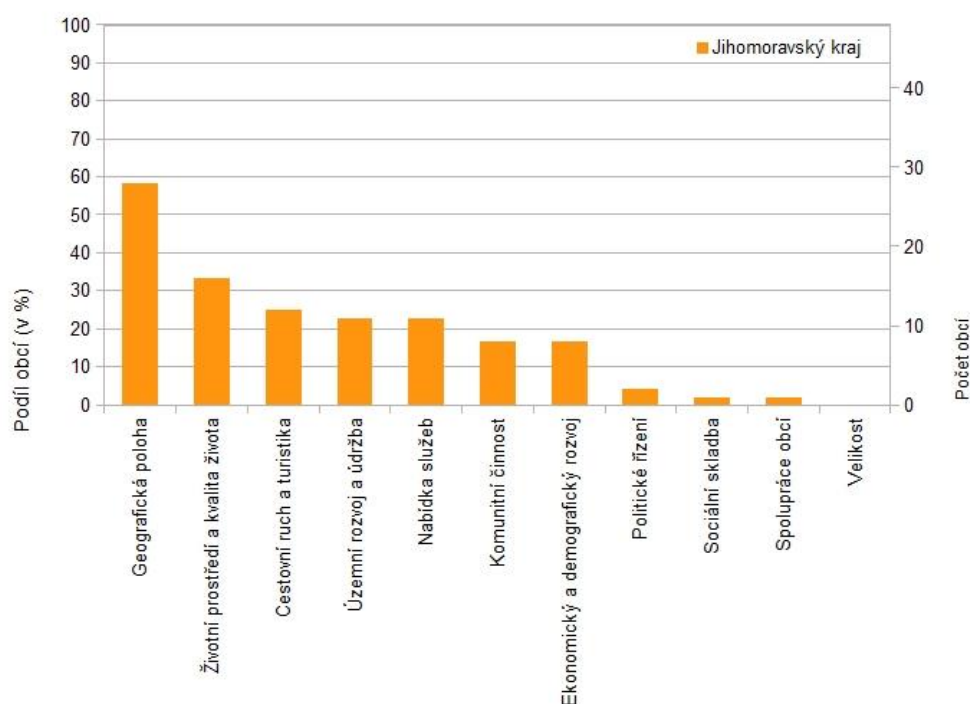
Obrázek 6.16: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj



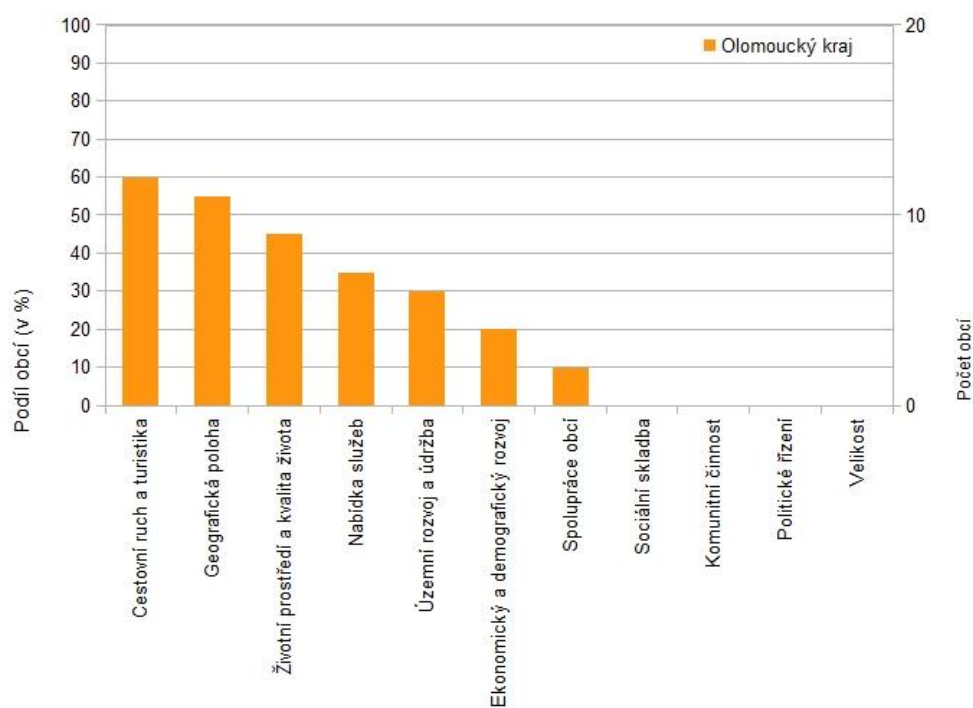
Obrázek 6.17: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina



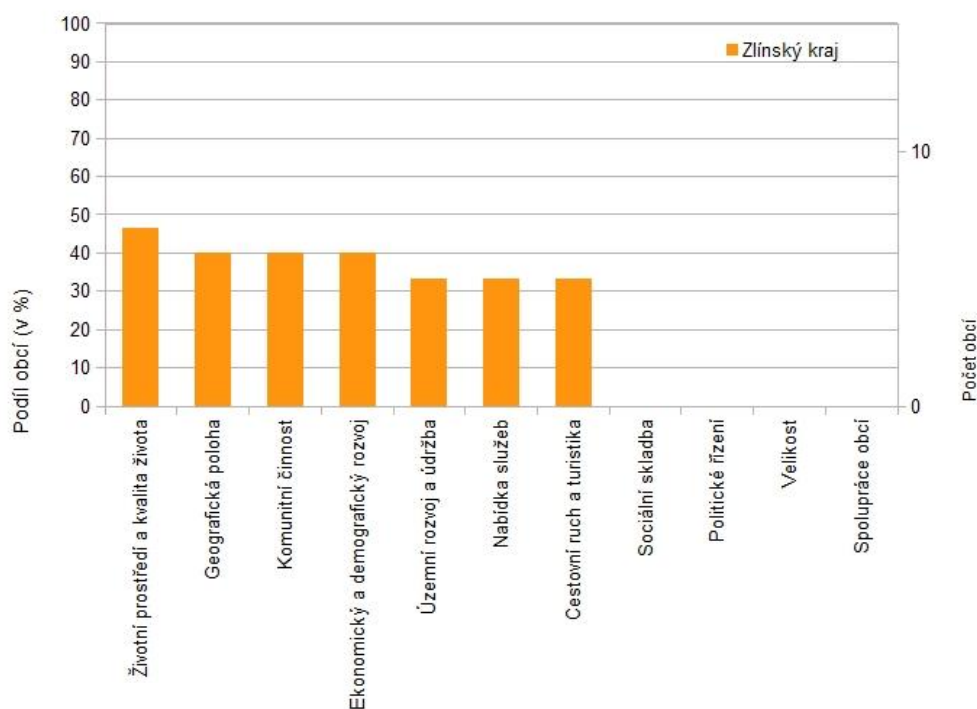
Obrázek 6.18: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj



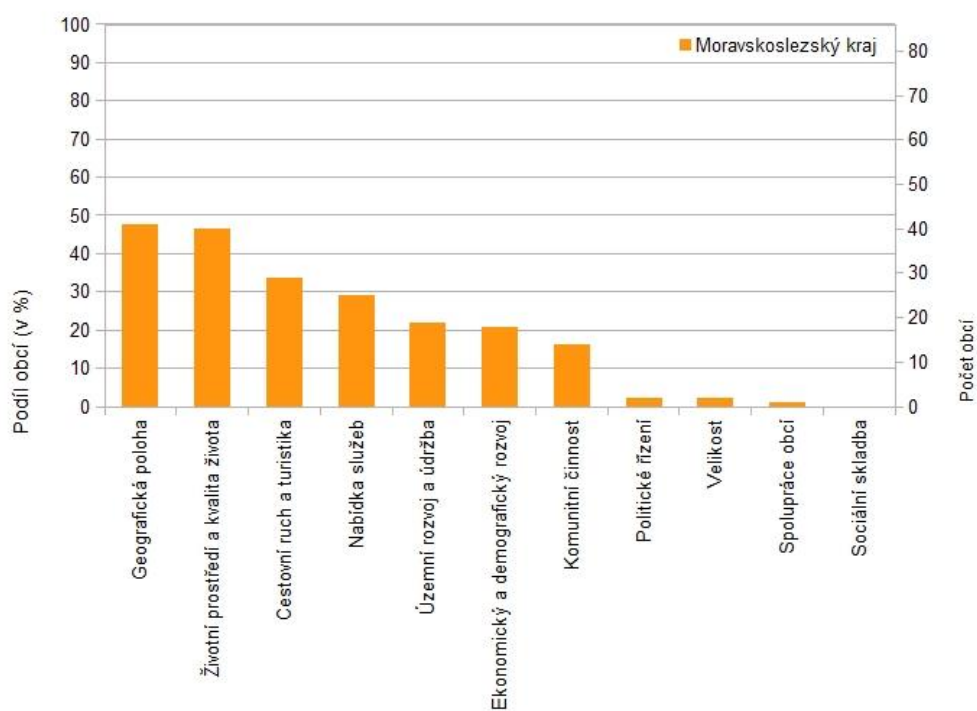
Obrázek 6.19: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj



Obrázek 6.20: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj

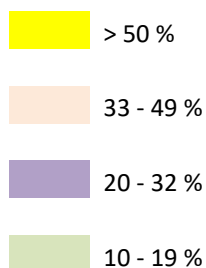


Obrázek 6.21: Přednosti a rozvojový potenciál měst a obcí - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj



Tabulka 6.2: Jaké jsou největší přednosti/výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál? Třídění podle krajů.

kraj	počet jednotek n	geografická poloha	územní rozvoj a údržba	ŽP a kvalita života	komunitní činnost
Jihočeský kraj	90	40	19	35	16
v %		44,44	21,11	38,89	17,78
Jihomoravský	48	31	10	14	10
v %		64,58	20,83	29,17	20,83
Karlovarský	20	9	9	11	1
v %		45,00	45,00	55,00	5,00
Vysočina	84	26	21	39	24
v %		30,95	25,00	46,43	28,57
Královéhradecký	58	23	25	21	12
v %		39,66	43,10	36,21	20,69
Liberecký	37	15	6	14	3
v %		40,54	16,22	37,84	8,11
Moravskoslezský	87	41	19	41	14
v %		47,13	21,84	47,13	16,09
Olomoucký	20	11	6	11	1
v %		55,00	30,00	55,00	5,00
Pardubický	90	37	21	49	19
v %		41,11	23,33	54,44	21,11
Plzeňský	30	16	11	15	6
v %		53,33	36,67	50,00	20,00
Středočeský	86	53	24	37	13
v %		61,63	27,91	43,02	15,12
Ústecký	67	30	16	29	3
v %		44,78	23,88	43,28	4,48
Zlínský	15	6	5	7	6
v %		40,00	33,33	46,67	40,00



soc. skladba	politické řízení	ekonom. a demo- grafický rozvoj či stabilita	nabídka služeb	cestovní ruch a turistika	velikost	spolu- práce obcí
2	5	20	13	30	4	2
2,22	5,56	22,22	14,44	33,33		
1	2	8	12	13	0	1
2,08	4,17	16,67	25,00	27,08		
1	0	5	3	8	0	0
5,00		25,00	15,00	40,00		
2	4	19	22	21	5	0
2,38	4,76	22,62	26,19	25,00		
0	1	12	22	12	4	0
0,00	1,72	20,69	37,93	20,69		
0	1	7	14	16	0	0
0,00	2,70	18,92	37,84	43,24		
1	2	17	25	32	1	1
1,15	2,30	19,54	28,74	36,78		
0	0	4	8	10	0	2
		20,00	40,00	50,00		
0	4	22	26	19	3	1
0,00	4,44	24,44	28,89	21,11		
0	4	3	7	7	0	0
0,00	13,33	10,00	23,33	23,33		
1	8	15	31	23	2	0
1,16	9,30	17,44	36,05	26,74		
2	4	13	20	29	0	1
2,99	5,97	19,40	29,85	43,28		
0	0	6	5	5	0	0
0,00		40,00	33,33	33,33		

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

7 Možnosti překonání limitů a bariér

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku, která navazovala na předcházející dotaz týkající se předností a potenciálů: „**Co by Vám pomohlo k překonání těchto limitů a bariér a při využití Vašich předností?**“. Šlo o otevřenou otázku, v níž měly města a obce uvést příklady kroků a opatření k překonání limitů a bariér a naplnění rozvojových potenciálů. První část je věnována kvalitativní analýze odpovědí podle velikostních kategorií. Druhá část analyzuje odpovědi za města a obce podle krajů.

Témata identifikovaná kvalitativní analýzou odpovědí měst a obcí:

- administrativa/legislativa a politiky: přemíra administrativy její repetitivnost, špatná a měnící se legislativa, některé státní politiky a nejasnost kompetencí a financování
- finance/systém dotací: nedostatek jak vlastních, tak dostupnost těch vnějších finančních zdrojů, dotační politika obecně
- časový horizont: dlouhá doba pro vyřízení věcí, nedostatečná reakčnost institucí
- infrastruktura a služby: chybějící infrastruktura (technická, občanská, nabídka služeb)
- počet obyvatel/trvalý pobyt: počet obyvatel, jejich úbytek či nárůst, nenahlašování trvalého pobytu, chataři – sezónní výkyvy
- kompetence samospráv: nevhodné nastavení pravomocí, odpovědnosti obcí, starostů, problematika přenos státní správy na samosprávy, pravomoci obce v rámci jednání a řízení
- angažovanost obyvatel: nezájem obyvatel o dění, neochota se podílet, kontrolní činnost spojená s možností trestního stíhání starosty, zastupitelstva
- součinnost nadřazených institucí: chybějící synergie, špatná komunikace
- spolupráce/komunikace: neochota spolupracovat, komunikovat v rámci politického vedení i vně
- plánovací dokumentace: problém se schvalováním, pořízením, změnou, dlouhodobým dodržováním jednou nastaveného směru
- mentor/pracovní tým: neexistence poradního týmu pro vyřizování odborných věcí, poradce či mentora
- investor: chybějící zaměstnavatel či investor malá podnikatelská aktivita
- pozemky: obec nevlastní, majetkové spory, převádění pozemků mezi institucemi apod.

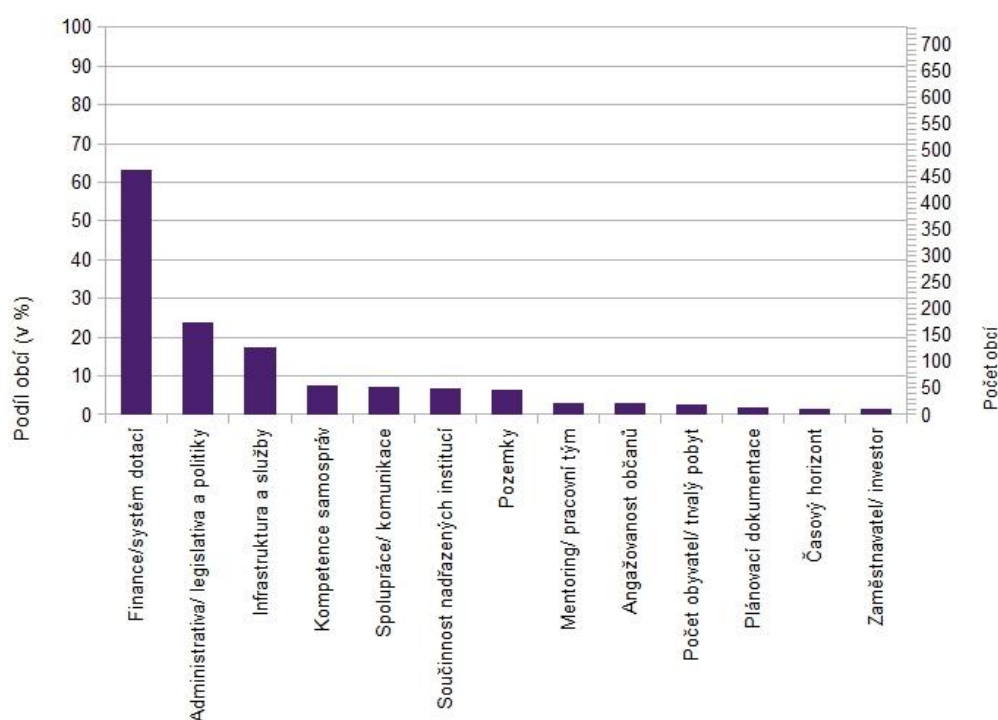
7.1 Možnosti překonání limitů a bariér podle velikostních kategorií

Celkové shrnutí:

- Jako externí faktor, který by respondentům pomohl překonat vlastní limity a bariery, se nejčastěji objevoval systém financování a výše financí. Napříč velikostními kategoriemi je to nejnosnější téma, kdy nejméně relevantní je u měst nad 50 000.

- Druhým externím faktorem je míra administrativy, legislativa a národní politiky (eventuálně s tím spojené nastavení kompetencí samospráv).
- Oba tyto faktory podtrhují výpovědi respondentů definující procesní problémy, se kterými se potýkají. Logicky tak většina uvádí tyto faktory i jako vnější příležitosti pro zlepšení jejich situace. Pokud od nich respondenti abstrahovali, vyšel najevo výčet několika bodů s rozdílnou mírou důležitosti napříč velikostními skupinami.
- Prvním je úroveň infrastruktury a služeb (rezonující hlavně ve skupině 20 000 - 50 000 obyvatel), druhým schopnost spolupracovat a komunikovat (s rostoucí populační velikostí roste důležitost - nejvíce města nad 50 000 obyvatel), třetí faktor představuje součinnost nadřazených orgánů (upozorňují hlavně města větší jak 10 000 obyvatel) a čtvrtým faktorem je vlastnictví pozemků (nejdůležitější hlavně pro nejmenší obce do 500 obyvatel a 3 000 - 5 000 obyvatel).
- Nárazově respondenti uváděli potřebu mentora či poradního týmu (hlavně nejmenší obce v souvislosti s jejich administrativní kapacitou).
- Největší města naopak uvedla problém s plánovací dokumentací.

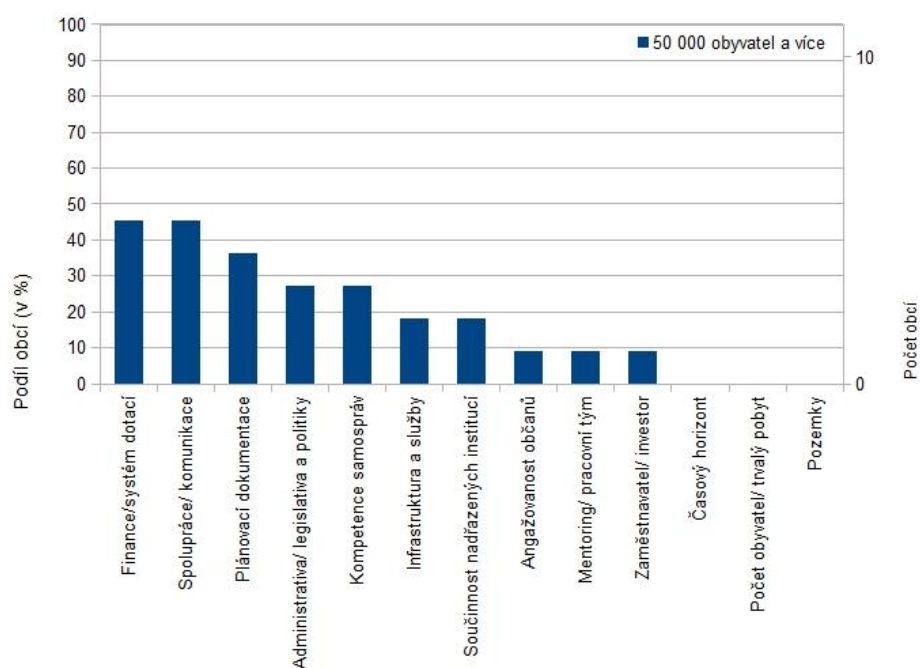
Obrázek 7.1: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí



Velikost > 50 000:

- Respondenti této skupiny navrhli relativně široké spektrum faktorů, které by jim mohlo pomoci (do jisté míry dáno velikostním rozptylem skupiny).
- V rámci systému financování jde o navýšení rozpočtu změnami v nastavení rozpočtového určení daní. Podle respondentů by se mělo vzít v potaz, že plní roli a funkce aglomeračního a správního centra a tomu by měly odpovídat finance jim přidělené. Podobně s příspěvkem na přenesenou působnost, který neodpovídá realitě.
- Faktor zahrnující spolupráci a komunikaci sahá od politického konsensu stran v zastupitelstvu a stability politického vedení města přes spolupráci s okolními obcemi a společné řešení rozpočtu rozvojového projektu apod., až po komunikaci s nadřízenými orgány (resp. řídicími orgány u dotačních programů).
- Dalším důležitým faktorem byla plánovací dokumentace - její platnost, nastavení řídicím orgánem (v souvislosti s ITI), strategické plánování a ukotvení pravomocí při realizaci veřejně prospěšných staveb v kontextu majetko-právních vztahů.
- V rámci administrativy, legislativy a kompetencí bylo dále toto rozvedeno o změny ve stavebním zákoně (majetko-právní vztahy), nutnost změny sociální politiky a státní podpory obecního bydlení či možnosti odloučení přenesení státní správy.
- Pro některé respondenty by bylo přínosem, pokud by se dobudovala a naplno využívala (nad)národní dopravní infrastruktura, existovala by součinnost mezi městem-krajem-ministerstvy nebo by se o město začali více zajímat investoři a zaměstnavatelé.

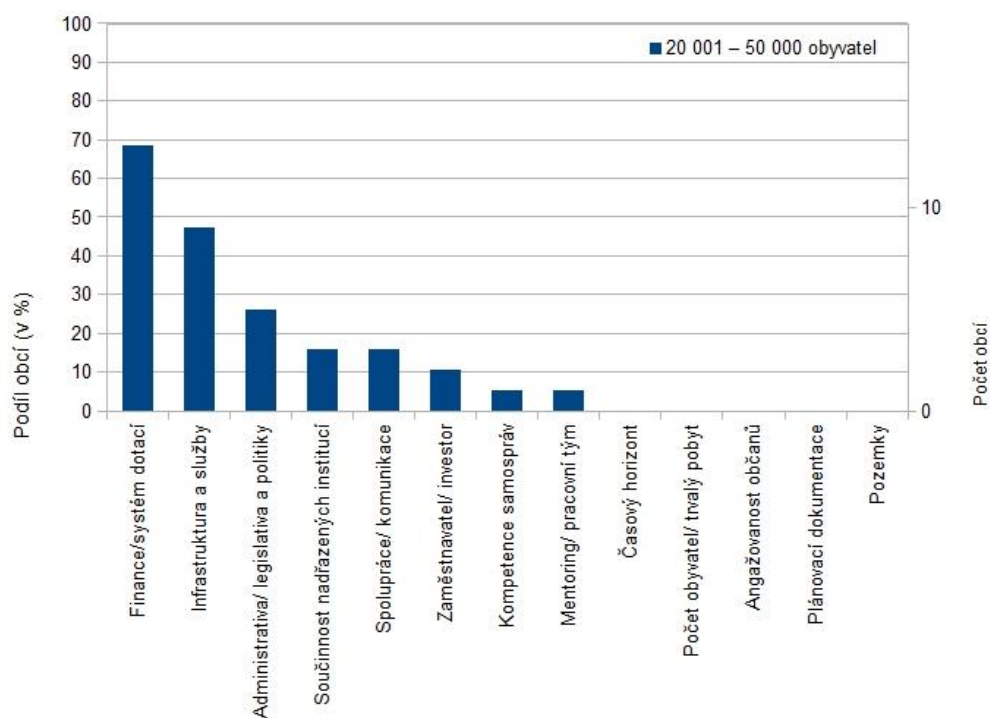
Obrázek 7.2: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města nad 50 tis. obyvatel



Velikost 20 001 - 50 000:

- Nejčastěji zmiňovaným faktorem, který by pomohl respondentům, jsou změny v systému financování - jiné nastavení rozpočtového určení daní, vyšší finanční příjmy a jednodušší, rychlejší a administrativně méně náročný dotační systém. Konkrétně pak bylo uvedeno, že by pomohly konkrétní dotační tituly na cestovní ruch, vodovodní infrastrukturu, na parkování a na místní infrastrukturu.
- Kromě nedostatečných financí je největší naděje viděna v infrastrukturu, nejčastěji ve výstavbě dálnice napojující město na větší centra, zavedení přivaděče k již existující dálnici, dokončení obchvatu města, vyšší kapacitě silnic či stupni splavnění řeky protékající městem. Vedle těchto dopravních projektů někteří respondenti uvedli infrastrukturní projekty typu přítomnost vysoké školy a kampusu nebo státem určená průmyslová zóna.
- V rámci administrativy by respondenti ocenili buď větší administrativní kapacitu anebo méně byrokracie, v rámci legislativy a politik pak jednoduchost, stabilitu a jasné dlouhodobé formulace a následné dodržování koncepcí národních politik školství, cestovního ruchu, sociální politiky, sociálního bydlení a dopravy.
- Doplnkově pak respondenti vnímají důležitost spolupráce a komunikace (s městy a obcemi regionu, mezinárodní projekty či integrované projekty), součinnost nadřazených orgánů, ale pro některé je to i příchod investorů a zaměstnavatelů.

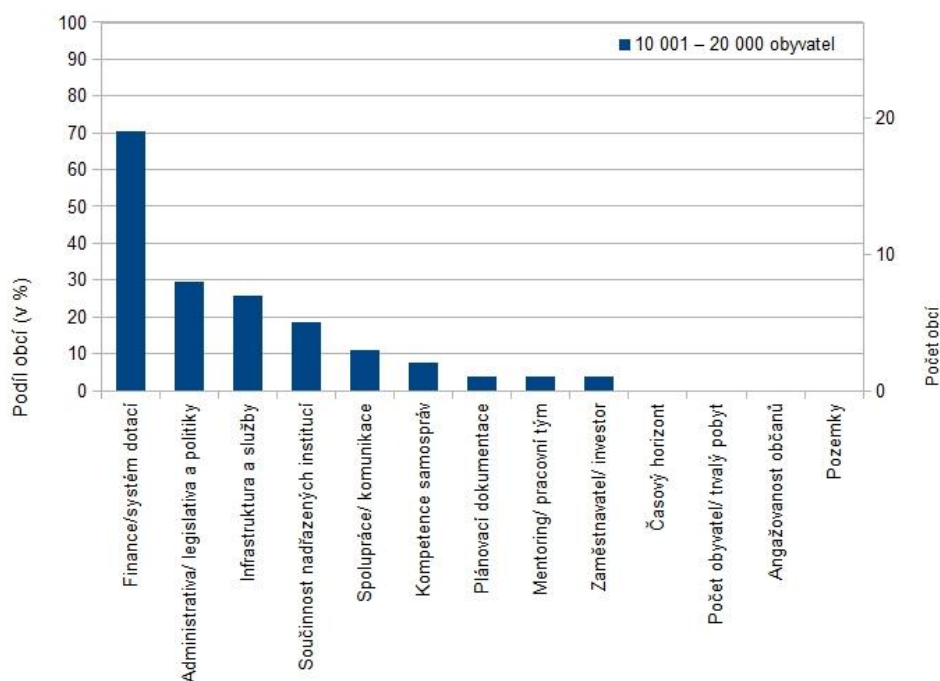
Obrázek 7.3: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Velikost 10 001 - 20 000:

- Systém financí představuje v této skupině nejčastější možnost pomoci. Respondenti uvedli návrhy směřující k vyšším finančním zdrojům (RUD, příliv zahraničního kapitálu, přerozdělení části dotací) ale i vyšší počet vhodných dotačních titulů (rekonstrukce, komunikace, památky a investice). V rámci dotačního systému by pak pomohla menší administrativní náročnost, rychlejší vyřízení a méně náročné podmínky na jejich dosažení.
- Jako druhý a třetí faktor překonání limitů se v této skupině objevila administrativa, legislativa, politiky ministerstev a infrastruktura. V rámci administrativy bylo zmíněno její snížení, jednoduchost a konkrétněji pak např. navrácení proplácení sociálních dávek pod město namísto úřadu práce. Jako zásadní infrastrukturní projekty byly definovány dopravní stavby (obchvat, paralelní komunikace pro zklidnění města a udržitelnost dopravy), dokončení dopravní infrastruktury, ale i např. navýšení kapacity mateřského a základního školství (případ města v zázemí Prahy, který má vysoký populační přírůstek).
- Doplňujícími faktory pro úspěch jsou pak součinnost nadřízených orgánů a spolupráce. Zde bylo uváděno např. sjednocení kontrol, lepší komunikace mezi městem a centrálními orgány a zapojení těchto orgánů do řešení komplexních problémů, rychlejší činnost nadřízených orgánů. Konkrétně např. koncepce kriminality a řešení bezpečnosti nebo pojišťovny a proplácení zákroků městských nemocnic. V rámci spolupráce ve městě pak je viděno jako klíčové strategické vedení, kde politické strany nebudou činit jen krátkodobé a populární cíle pro volební úspěch.

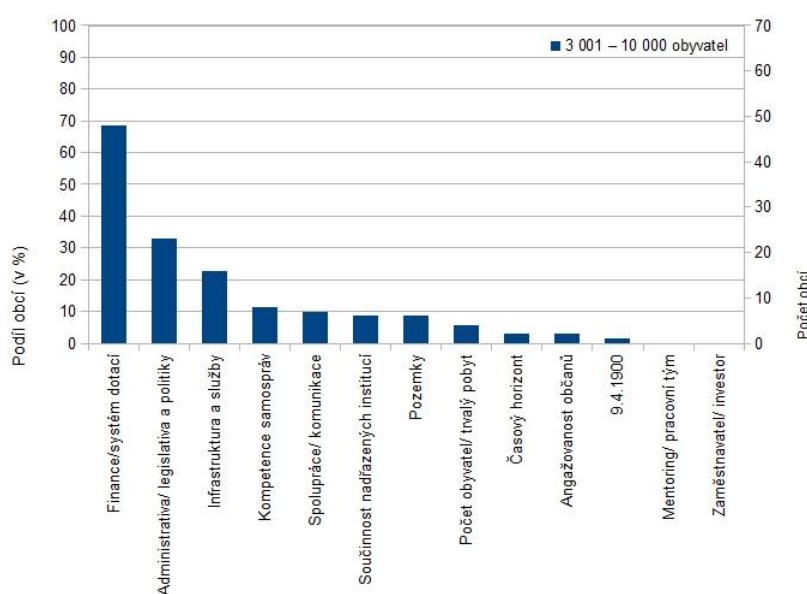
Obrázek 7.4: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Velikost 5 001 - 10 000 a 3 001 - 5 000:

- I v těchto skupinách je opět nejčastěji jmenován systém financí - vyšší příjmy z rozdělení RUD, rozdělení dotací, zrušení národních dotací, vhodné dotační programy (na řešení brownfieldů, průmyslových zón, zastavěných proluk vzniklých likvidací objektů, na projekty retenční schopnosti krajiny, zateplování budov, opravy památek a komunikací 3. a 4. třídy, chodníky, cestovní ruch, vodohospodářská infrastruktura), jednodušší administrativa dotací a delší časový horizont na podání žádosti. V rámci skupiny 3 až 5 tisíc pak zazněl návrh o více dotací pro menší obce a města.
- Administrativa, legislativa a infrastruktura jsou dalším faktorem, kdy jde hlavně o snížení a zjednodušení administrativy v oblasti územního a stavebního řízení a zjednodušení řízení pro vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu. V oblasti infrastruktury se vyskytuje hlavně důraz na dopravní stavby (dostupnost do center i mezinárodní komunikace), jejich podpora státem a krajem (starost o své komunikace na celém území kraje).
- V rámci témat kompetencí, součinnosti nadřízených orgánů a spolupráce respondenti poukazovali na důležitost součinnosti, synergie a komunikace státních institucí (např. při řešení veřejně prospěšných staveb vyšší angažovanost státu) a méně přesunů správy na samosprávy (např. ORP či kraj jednotně správa sociálního bydlení a cyklodopravy, stát o městskou policii). Respondenti rovněž zmínili politickou stabilitu a udržování politické kultury.
- Velikostní skupina 3 001 - 5 000 pak uvedla možnosti vedoucí k nárůstu počtu obyvatel (změny legislativy trvalého pobytu) a proces výkupu pozemků pro bytovou výstavbu od soukromých vlastníků.

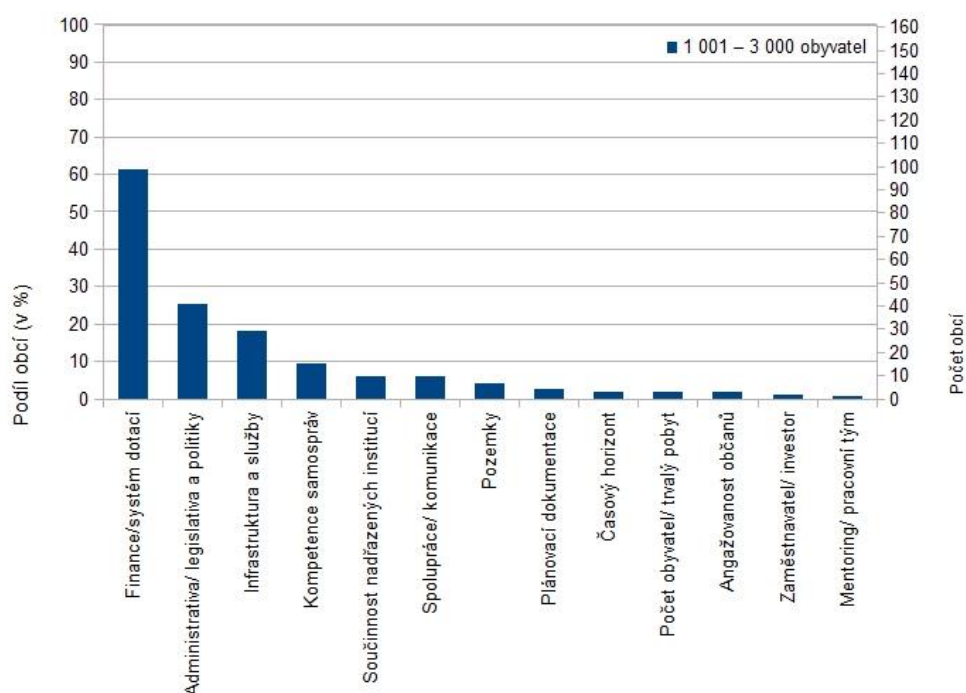
Obrázek 7.5: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Velikost 1 501 - 3 000 a 1 001 - 1 500:

- V rámci obou skupin se projevuje dominance kladená na téma systému financování, zejména více peněz z RUD, dorovnání rozdílů mezi městy a obcemi, zrušení dotací nebo jejich větší přístupnost pro menší obce, vhodné dotační programy (na opravy komunikací, brownfieldů, investice do OV, vodohospodářské infrastruktury, zateplení apod.) a jejich jednodušší administrace.
- Stejně jako v předchozích skupinách by pomohlo zjednodušení administrativy a byrokracie a stabilní a jasná legislativa. Konkrétně pak respondenti jmenovali problematický stavební zákon, zákon o veřejných zakázkách (podle některých nejlépe zrušit), zákon o obcích. Pomohla by rovněž jasně definovaná koncepce státu ve zdravotnictví, školství, odpadové politice a sociální oblasti. Obce také odkazují na větší zodpovědnost vlastníků půdy a pozemků.
- Stejně tak se v těchto skupinách zmiňuje potřeba dopravní infrastruktury a hlavně obslužnosti (napojení na centra, chybějící dálnice, obchvat, stav krajských silnic), dále pak bytová výstavba (spojeno s problémy dostatku pozemků a jejich vlastnictví).
- Nárazově pak respondenti zmiňovali náměty v rámci témat kompetencí, součinnosti nadřazených orgánů a spolupráce - komunikace s krajem, operativní výkon státu, problematika kompetencí a angažovanosti u veřejně prospěšných staveb, přemíra přenesené státní správy na obec, rychlejší činnost státních úředníků, možnost převodu pozemků státních institucí na obce či nutnost dlouhodobého plánování.

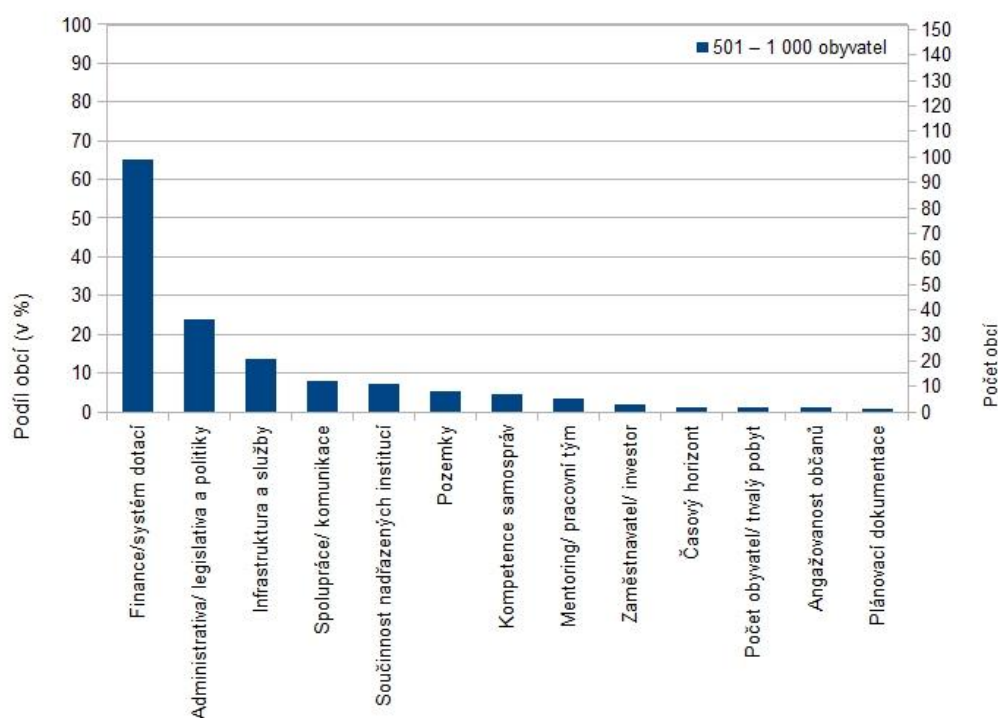
Obrázek 7.6: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Velikost 501 - 1 000:

- Nejvíce citovaný je systém financování, kde je podobně jako v předcházejících skupinách rozváděna myšlenka potřeby vyšších vlastních financí (přerozdělení RUD, příspěvek na státní správu, odpočet DPH na všechny činnosti obce a nejen hospodářskou činnost, zrušení (některých) dotací a přímé přerozdělení finančních zdrojů obcím, a změny v dotačním systému (vhodné tituly reagující na potřeby obcí v oblastech občanské vybavenosti, vodohospodářské infrastruktury, místních komunikací a chodníků, osvětlení a dopravy). Vedle toho obce považují za důležité upravit podmínky dotací, jejich finanční krytí, dostupnost pro malé velikostní kategorie obcí, načasování jejich proplácení (jaro místo léta) a nejlépe nastavit systém tak, aby obec nebyla na dotacích závislá.
- Druhým bodem, který by zlepšil současnou situaci, jsou změny v administrativě, legislativě a následně pak infrastrukturní projekty. V rámci administrativy se opět objevil požadavek na snížení byrokracie, jednodušší legislativu, legislativní podpoření spolupráce obcí, rychlejší stavební a výběrové řízení, existence zákona o cestovním ruchu, vyřešení problematiky trvalého pobytu, situace, kdy stát řídí školský systém celkově (platy i provoz).
- Jako infrastrukturní projekty - opět dopravní povahy (obchvat, průjezdnost obce), ale i nová bytová výstavba, udržení služeb, zkapacitnění vodovodních sítí či odkanalizování částí obcí.
- Mezi respondenty rezonuje i problematika vlastnictví pozemků, koordinace plánů mezi obcemi a spolupráce se státními orgány a institucemi.

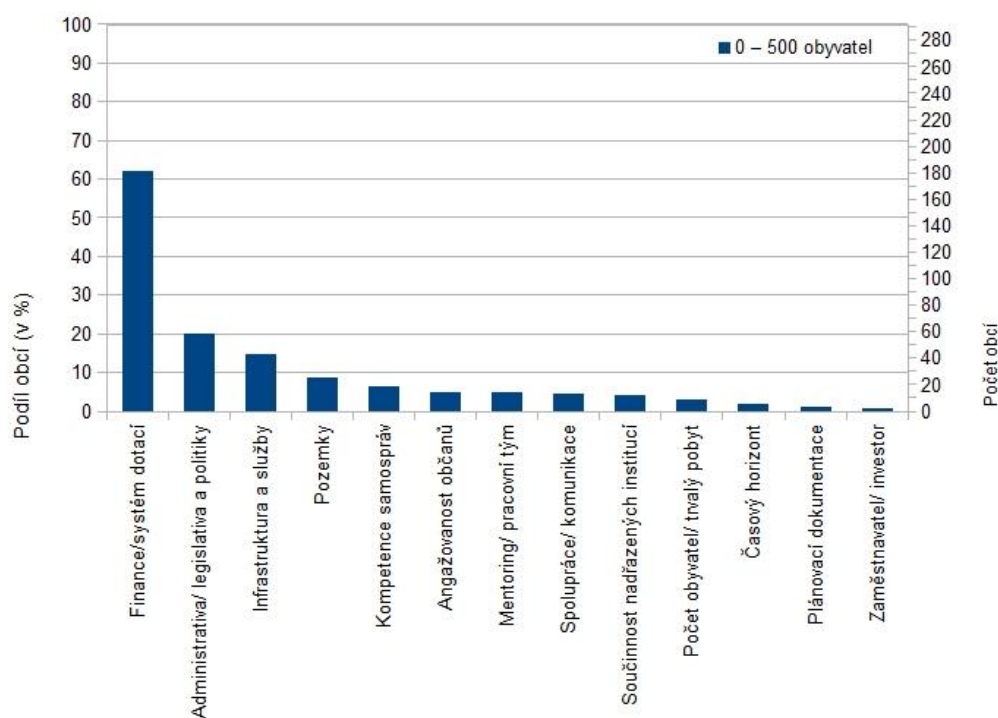
Obrázek 7.7: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: města a obce s 501 - 1 000 obyvatel



Velikost 201 - 500 a 0 - 200:

- Systém financování je opět nejčastěji zmiňovanou možností, jak zlepšit stav. Výpovědi odpovídají shrnutí skupiny 501 - 1000 obyvatel. Častěji se zmiňuje důležitost vyššího krytí dotací (resp. menší spoluúčast obce). Chybí dotace na podporu obnovy venkova, opravu památek, budování technických sítí.
- V rámci administrativy, legislativy a politik je to jednodušší legislativa, méně byrokracie a povinností na hlavu starosty, uvolnění starosty a zastupitelů, vyřešení trvalého pobytu, snadnější vyjímání pozemků ze ZPF, méně kontrol, jednodušší stavební zákon, případně oddělení státní správy od samosprávy.
- Jako infrastrukturní příležitosti jsou to dopravní projekty - přeložky komunikací, dálnice a jejich odhlučnění, povrch silnic, omezení průjezdu obcí kamiony, zkvalitnění veřejné dopravy. Zmiňována je i bytová výstavba.
- Problematika nedostatku pozemků a stavebních parcel je silně artikulovaná hlavně nejmenšími obcemi do 200 obyvatel. V souvislosti s tím, respondenti navrhuji možnost vyvlastnění půdy pro potřeby veřejně prospěšných staveb, převod státních pozemků na obce, předostí právo na prodej státních pozemků v intravilánu.
- Respondenti těchto skupin zmiňovali rovněž případnou pomoc ve formě mentora či poradního týmu, na který by se bylo možné obrátit v případě potřeby informací. Tím by se dala částečně řešit přetíženost starostů obcí.

Obrázek 7.8: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: obce do 500 obyvatel



Tabulka 7.1: Co by Vám pomohlo k překonání limitů a bariér rozvoje Vašeho města/obce a při využití Vašich předností? Třídění dle velikostních kategorií.

velikostní kategorie	počet jednotek n	admini- strativa, legislativa a politiky	finance, systém dotací	časový horizont	infra- struktura a služby	počet obyv./ trvalý pobyt	kompe- tence samospráv
0 - 200	95	17	52	2	12	6	7
201 - 500	197	42	129	3	31	3	12
501 - 1 000	152	36	99	2	21	2	7
1 001 - 1 500	69	13	44	2	14	0	8
1 501 - 3 000	92	28	55	0	15	3	7
3 001 - 5 000	33	11	21	1	8	4	3
5 001 - 10 000	37	12	27	1	8	0	5
10 001 - 20 000	27	8	19	0	7	0	2
20 001 - 50 000	19	5	13	0	9	0	1
50 001 a víc	11	3	5	0	2	0	3
0 - 500	292	59	181	5	43	9	19
v %		20,21	61,99		14,73		6,51
501 - 1000	152	36	99	2	21	2	7
v %		23,68	65,13		13,82		4,61
1001 - 3000	161	41	99	2	29	3	15
v %		25,47	61,49		18,01		9,32
3001 - 10 000	70	23	48	2	16	4	8
v %		32,86	68,57		22,86		11,43
10 001 - 20 000	27	8	19	0	7	0	2
v %		29,63	70,37		25,93		7,41
20 001 - 50 000	19	5	13	0	9	0	1
v %		26,32	68,42		47,37		5,26
více než 50 000	11	3	5	0	2	0	3
v %		27,27	45,45		18,18		27,27

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

angažovanost obyvatel	součinnost nadřaz. Institucí	spolu- práce komu- nikace	plánovací dokumen- tace	mentor/ pracovní tým	investor	pozemky
6	1	0	1	5	1	12
8	11	13	2	9	1	13
2	11	12	1	5	3	9
0	6	2	3	1	2	3
3	4	8	1	0	0	4
1	1	3	0	0	0	4
1	5	4	1	0	0	2
0	5	3	1	1	1	0
0	3	3	0	1	2	0
1	2	5	4	1	1	0
14	12	13	3	14	2	25
	4,11	4,45		4,79		8,56
2	11	12	1	5	3	9
	7,24	7,89		3,29		5,92
3	10	10	4	1	2	7
	6,21	6,21				4,35
2	6	7	1	0	0	6
	8,57	10,00				8,57
0	5	3	1	1	1	0
	18,52	11,11				
0	3	3	0	1	2	0
	15,79	15,79			10,53	
1	2	5	4	1	1	0
	18,18	45,45	36,36			

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

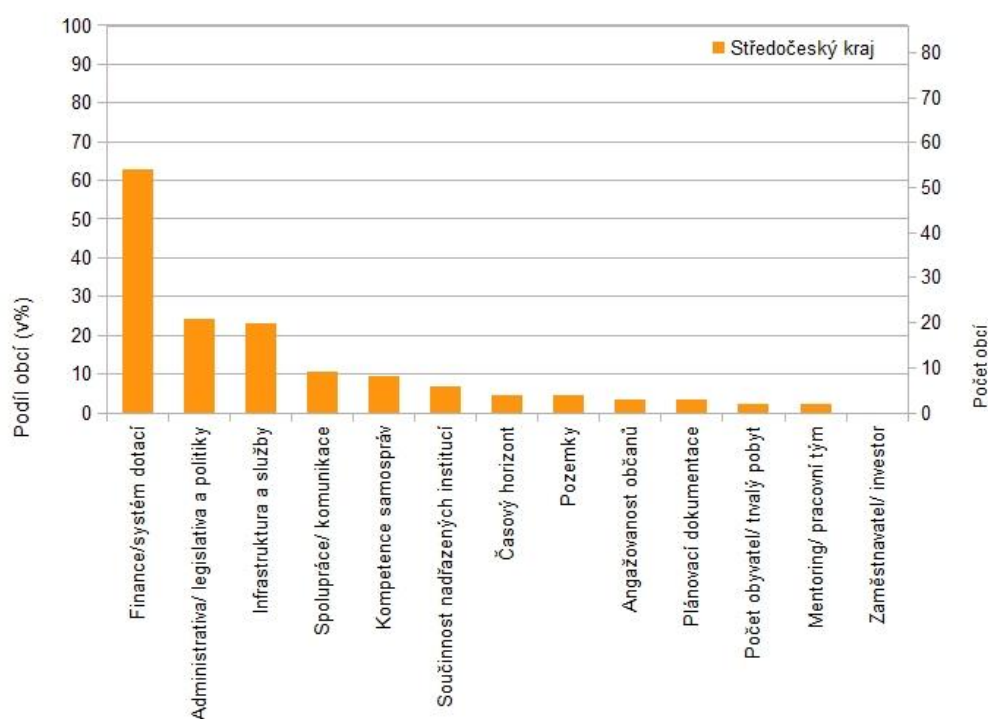
7.2 Možnosti překonání limitů a bariér podle krajů

Analýza podle krajů neukázala žádné významné rozdíly mezi kraji. Složení řešených témat v zásadě odpovídá složení témat, které řeší skupiny obcí podle populační velikosti. Rozdíly mezi kraji mohou být spíše způsobené nestejným procentuálním zastoupením velikostních kategorií. Jelikož je velikostní diferenciací významným diferenciačním faktorem, může vzhledem k nestejnému zastoupení velikostních kategorií obcí docházet ke zkreslení významu některých témat. Některé kraje mají navíc poměrně málo početné zastoupení v porovnání s mediánem (59), resp. průměrem (56) respondentů za kraj v celém souboru.

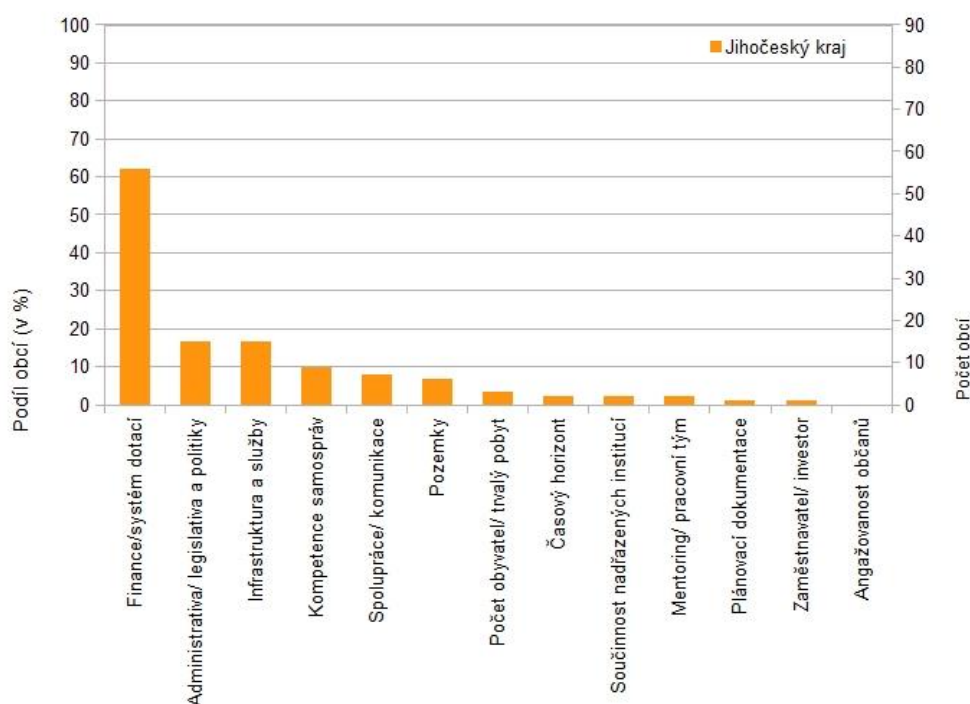
Na základě obsahové analýzy odpovědí nicméně můžeme shrnout:

- Dominance tématu financí a dotačního systému je patrná i v krajském rozdělení
- Možnosti zlepšení v administrativě, legislativě a politikách a stavu infrastruktury rezonují napříč skupinami krajů, stejně jako rezonovaly napříč velikostními skupinami.
- Naopak doplňková témata (kompetence, spolupráce, pozemky a plánovací dokumentace) se při krajském rozdělení ukazují nepravidelně (pravděpodobně v závislosti na složení respondentů).
- V případě tématu součinnosti nadřazených institucí by se však dalo usuzovat, kde je krajská správa vnímaná jako méně kooperativní.
- V Karlovarském a Zlínském kraji hlavně malé obce častěji uváděly potřebu mentora či poradního týmu (v souvislosti s omezenou administrativní kapacitou).

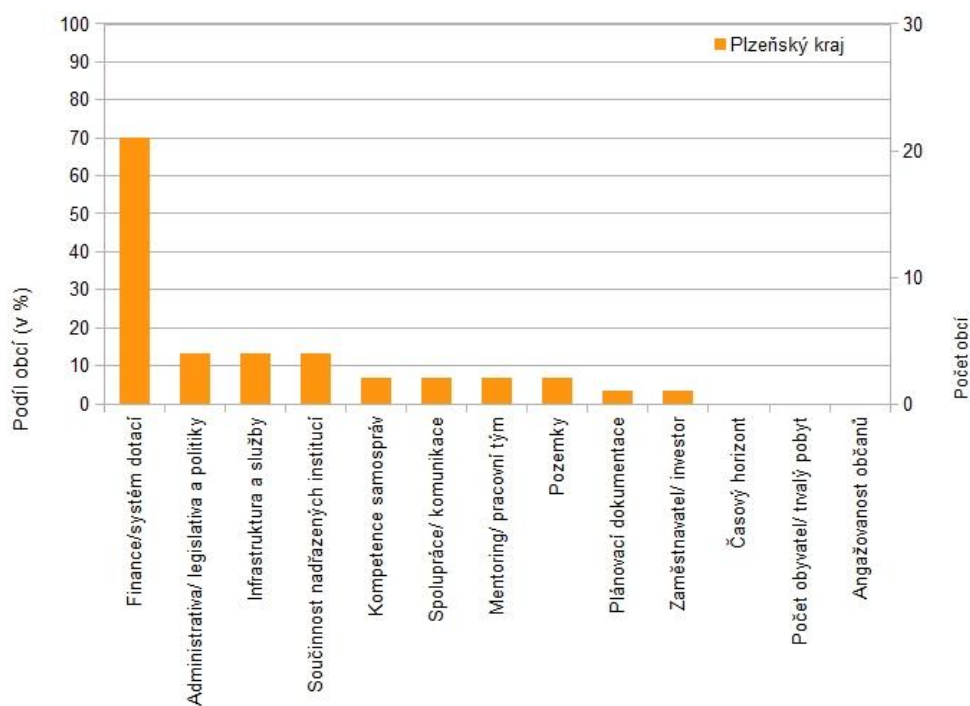
Obrázek 7.9: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Středočeský kraj



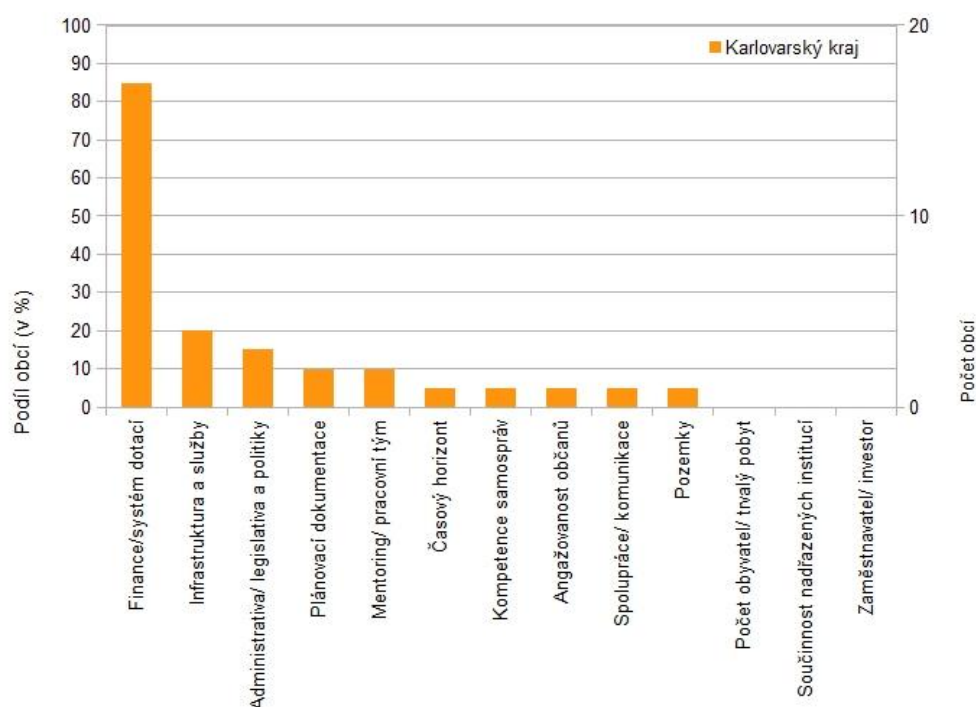
Obrázek 7.10: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihočeský kraj



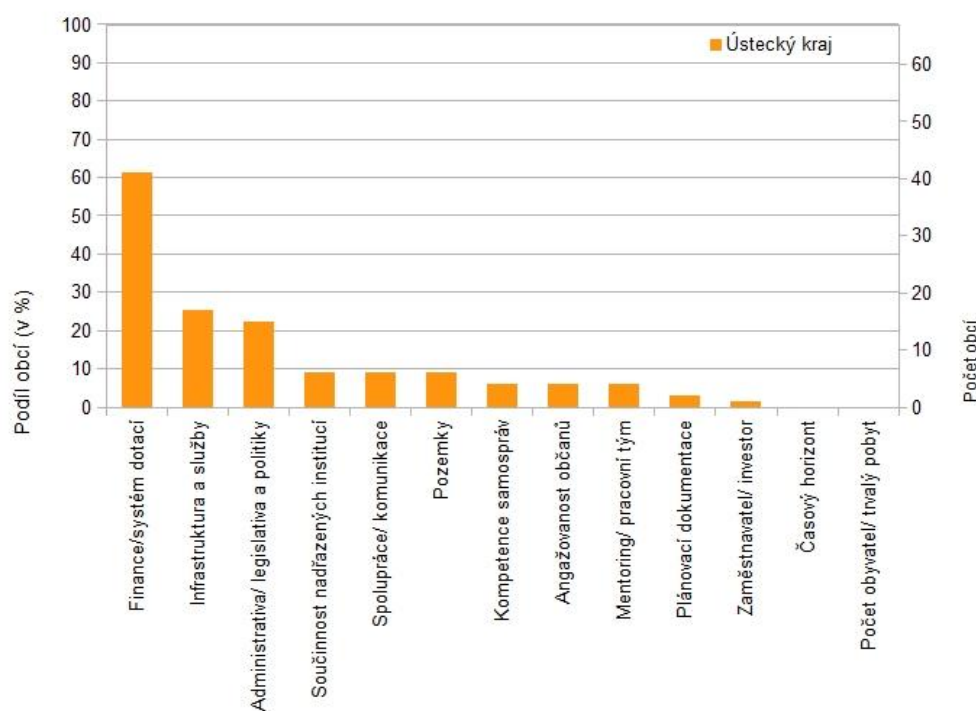
Obrázek 7.11: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Plzeňský kraj



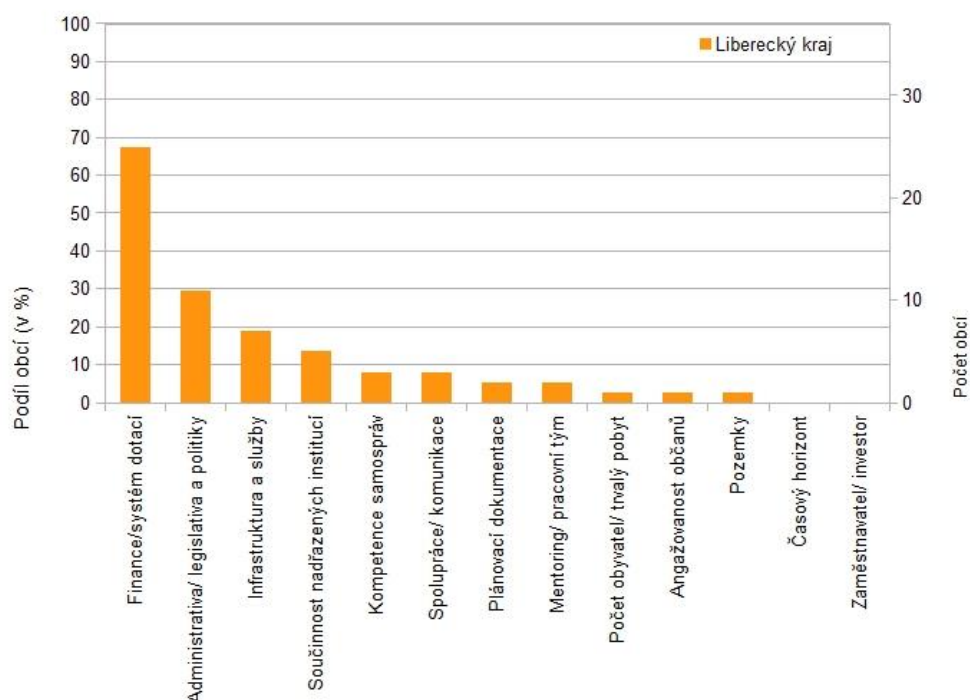
Obrázek 7.12: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Karlovarský kraj



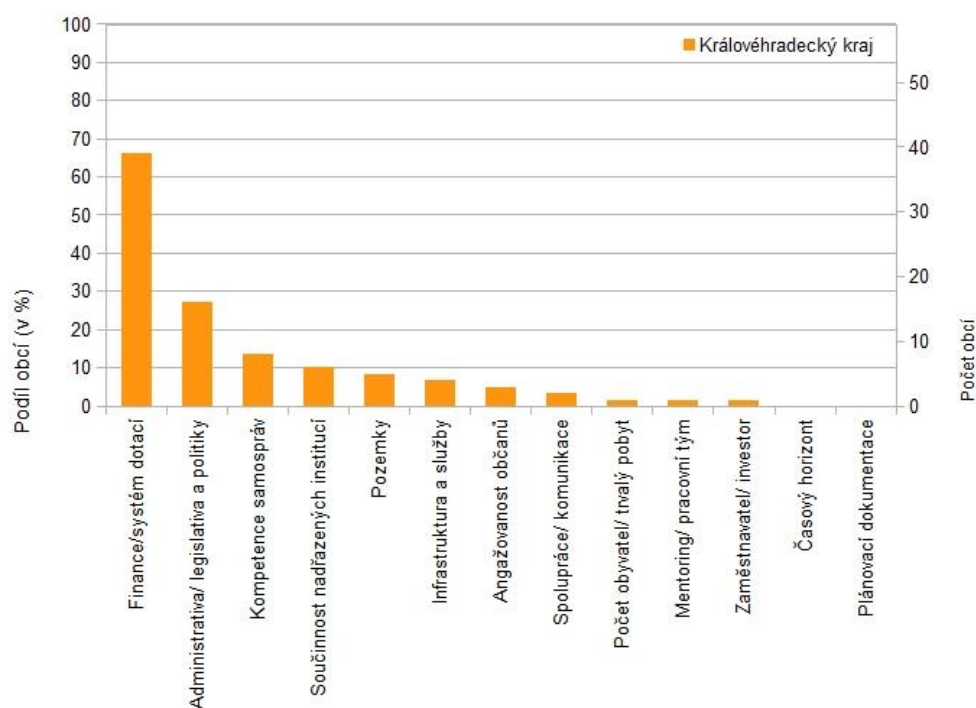
Obrázek 7.13: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Ústecký kraj



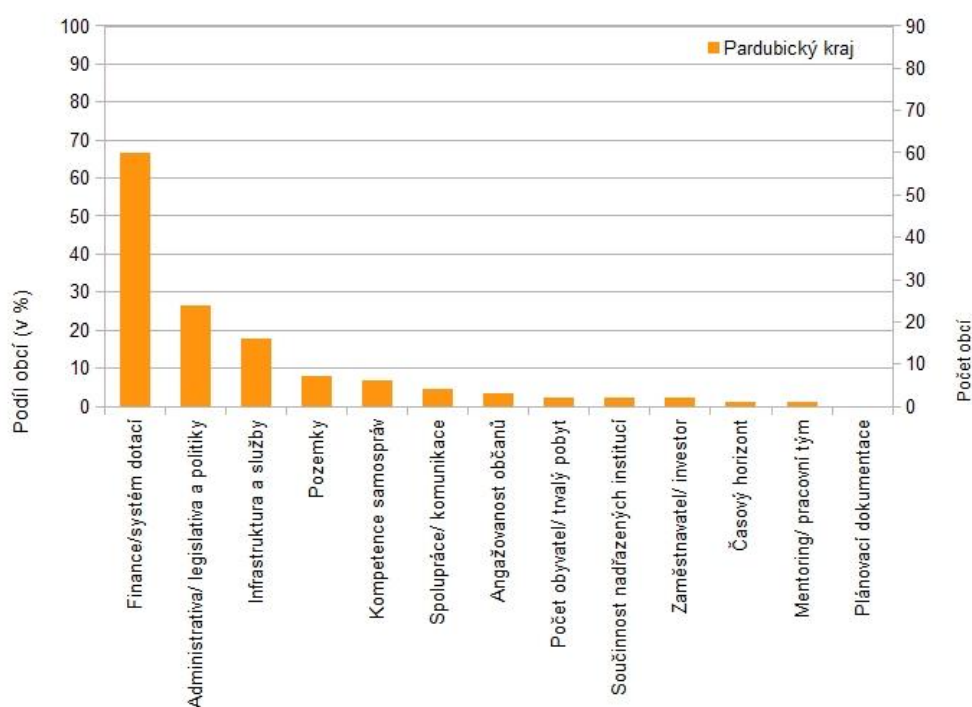
Obrázek 7.14: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Liberecký kraj



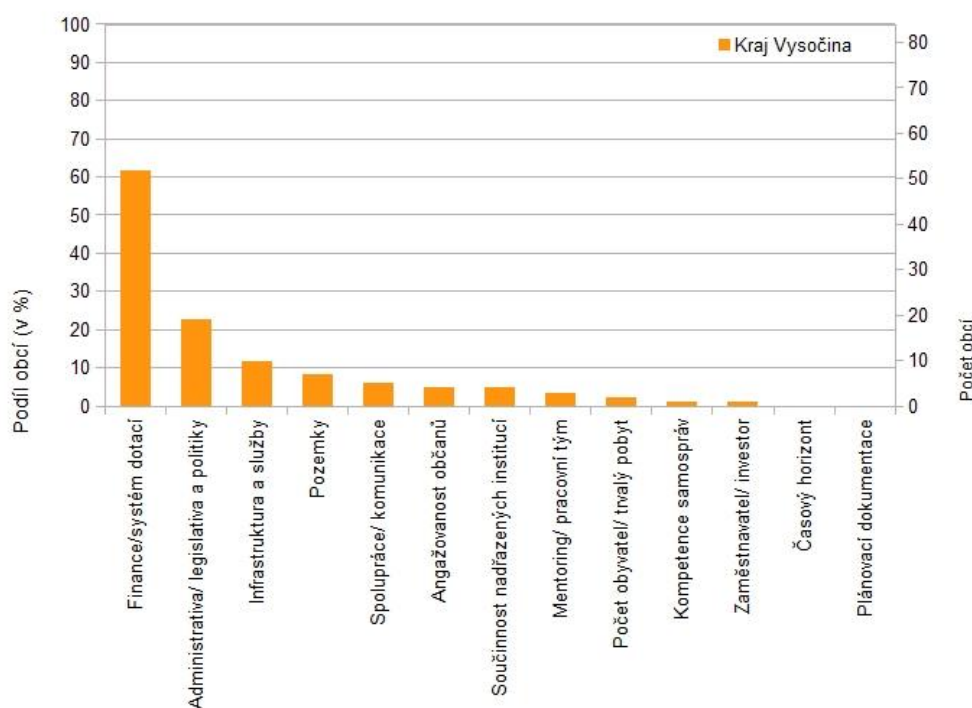
Obrázek 7.15: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Královéhradecký kraj



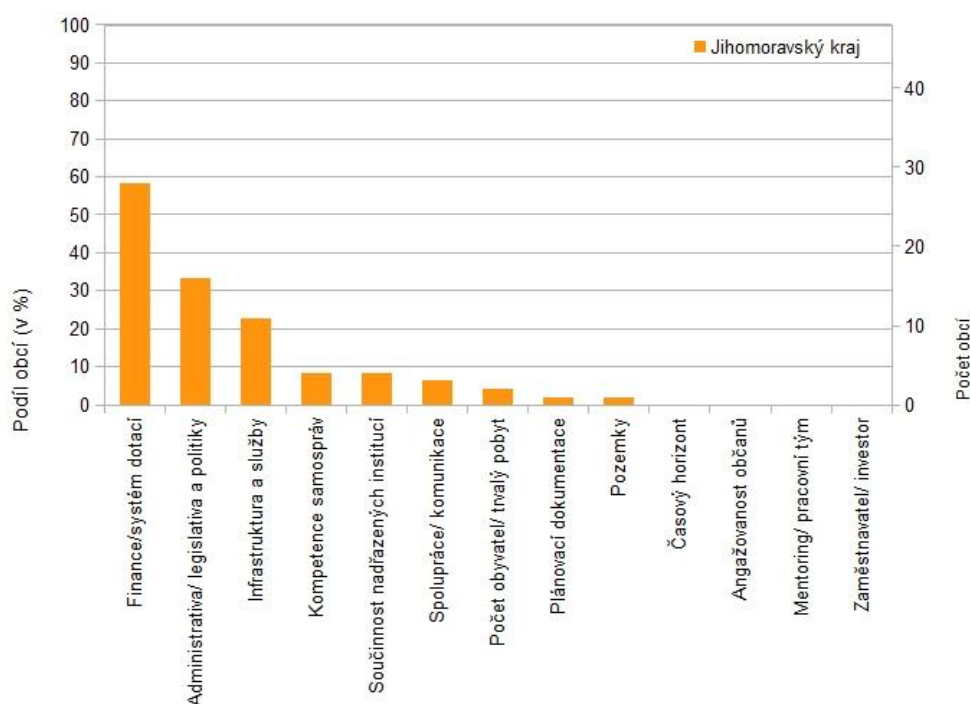
Obrázek 7.16: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Pardubický kraj



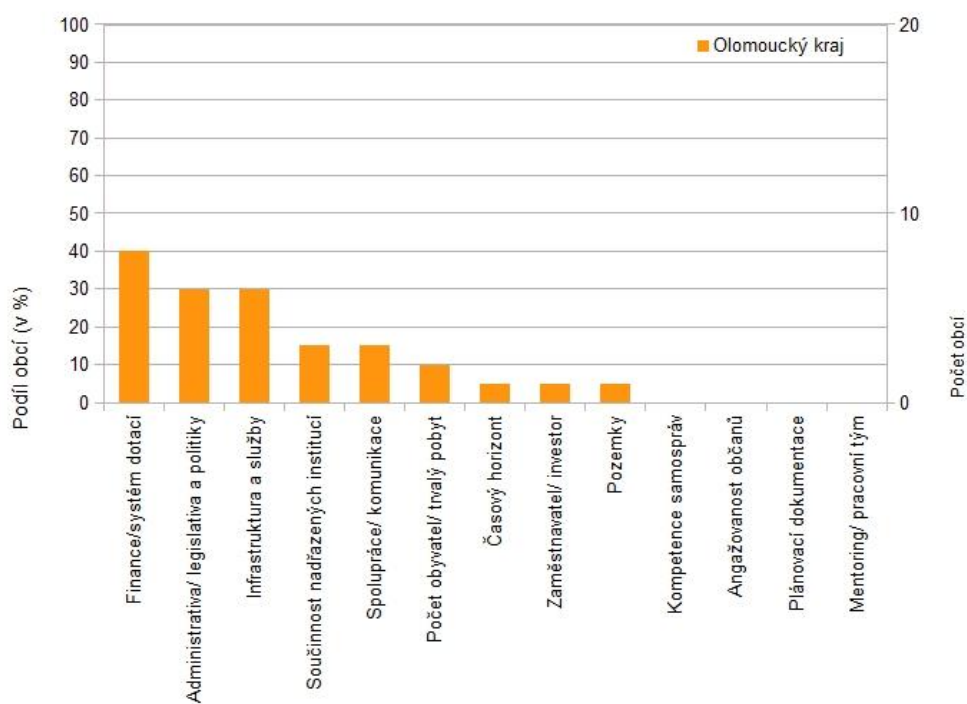
Obrázek 7.17: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Kraj Vysočina



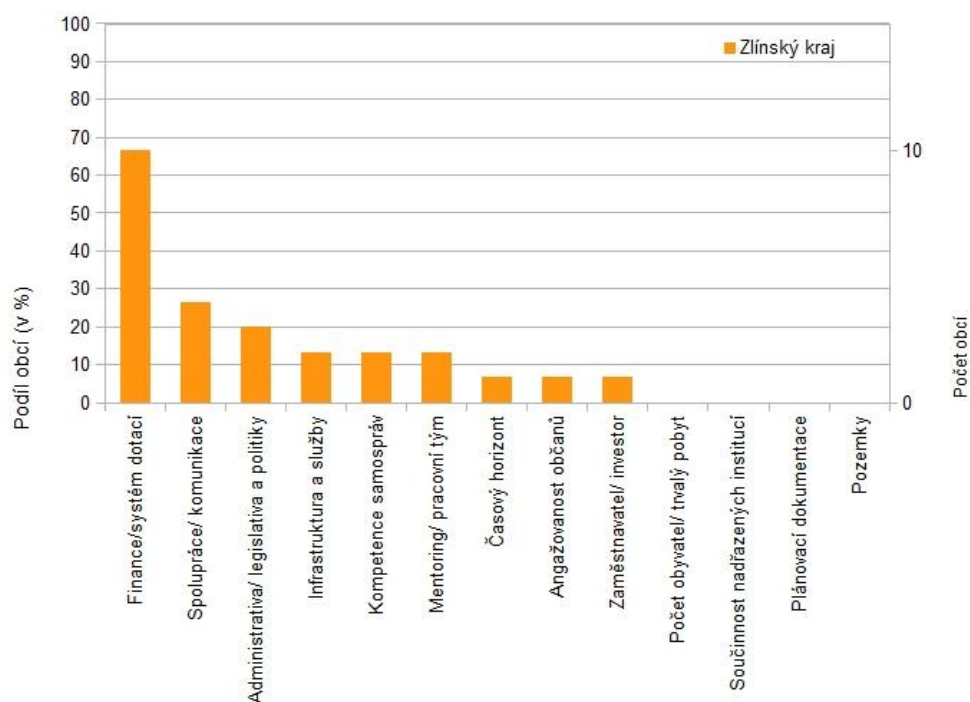
Obrázek 7.18: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Jihomoravský kraj



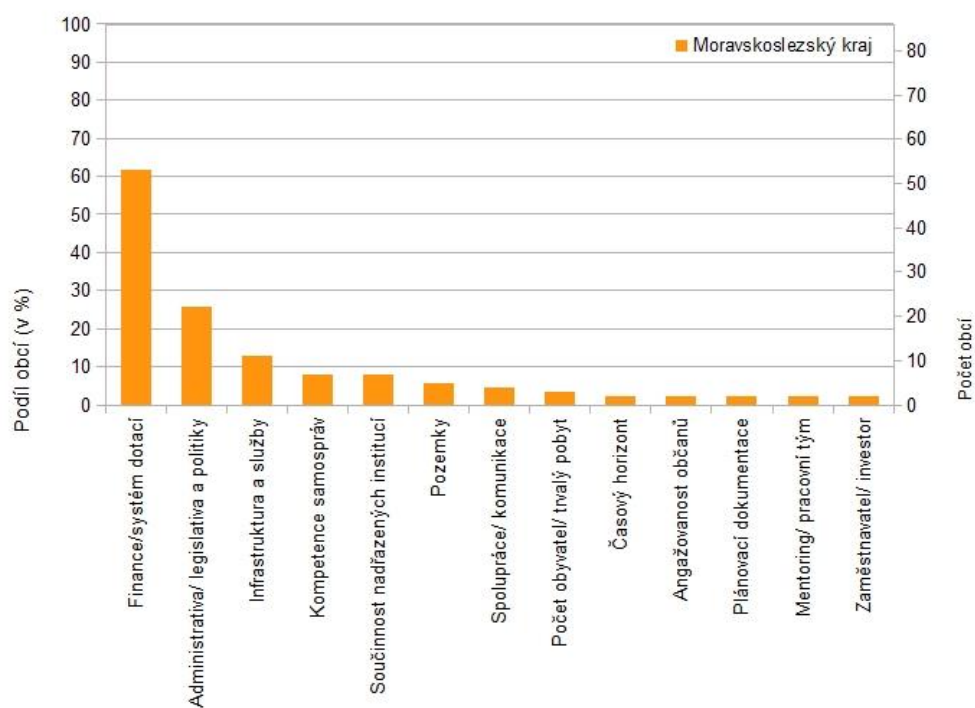
Obrázek 7.19: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Olomoucký kraj



Obrázek 7.20: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Zlínský kraj

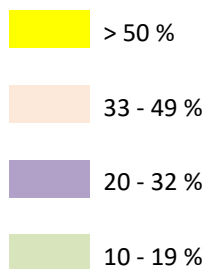


Obrázek 7.21: Možnosti překonání limitů a bariér - pořadí zastoupení tematických oblastí: Moravskoslezský kraj



Tabulka 7.2: Co by Vám pomohlo k překonání limitů a bariér rozvoje Vašeho města/obce a při využití Vašich předností? Třídění dle krajů.

kraj	počet jednotek n	admini- strativa, legislativa a politiky	finance, systém dotací	časový horizont	infra- struktura a služby	počet obyv./ trvalý pobyt	kompe- tence samo- správ
Jihočeský kraj	90	18	55	2	15	3	8
v %		20,00	61,11		16,67		
Jihomoravský	48	16	31	0	11	1	4
v %		33,33	64,58		22,92		
Karlovarský	20	3	17	1	4	0	1
v %		15,00	85,00		20,00		
Vysočina	84	22	56	0	9	0	0
v %		26,19	66,67		10,71		
Královéhradecký	58	14	36	0	5	2	9
v %		24,14	62,07		8,62		15,52
Liberecký	37	12	22	0	7	1	3
v %		32,43	59,46		18,92		
Moravskoslezský	87	21	54	2	12	2	8
v %		24,14	62,07		13,79		
Olomoucký	20	6	9	0	6	2	0
v %		30,00	45,00		30,00	10,00	
Pardubický	90	21	62	2	15	4	5
v %		23,33	68,89		16,67		
Plzeňský	30	3	18	0	3	0	2
v %		10,00	60,00		10,00		
Středočeský	86	21	50	4	21	3	9
v %		24,42	58,14		24,42		10,47
Ústecký	67	15	44	0	17	0	4
v %		22,39	65,67		25,37		
Zlínský	15	3	10	1	2	0	2
v %		20,00	66,67		13,33		13,33



angažovanost obyvatel	součinnost nadřaz. Institucí	spolu- práce komu- nikace	plánovací dokumen- tace	mentor/ pracovní tým	investor	pozemky
1	2	7	1	1	1	6
1	5	4	1	0	0	1
	10,42					
1	0	1	2	3	0	1
			10,00	15,00		
5	3	2	0	3	1	10
						11,90
3	7	3	0	2	1	4
	12,07					
1	5	3	2	2	0	2
	13,51					
3	5	3	2	1	2	7
0	3	3	0	0	1	1
	15,00	15,00				
3	4	5	0	1	1	5
0	3	1	1	2	1	2
	10,00					
2	7	10	3	3	1	3
		11,63				
1	5	7	2	3	1	4
		10,45				
1	0	4	0	2	1	0
		26,67		13,33		

 > 50 %

 33 - 49 %

 20 - 32 %

 10 - 19 %

8 Faktory rozvoje měst a obcí

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku: „**Jakou roli budou hrát následující faktory v rozvoji Vašeho města/obce v následujících 10 letech?**“. Otázka nabídla 13 předdefinovaných faktorů: stárnutí, vzdělanost obyvatelstva, digitální gramotnost, chudoba a sociální vyloučení, klimatické změny, přírodní rizika a ohrožení, energetická náročnost, bezpečnost, pokles průmyslové výroby, globalizace, imigrace a uprchlíci, suburbanizace, genderové vztahy. Dále umožnila možnost doplnění dalších oblastí respondentem, což využilo 24 obcí (13 obcí pro 2, 9 pro 3, 4 pro 4, 1 pro 5 a 6 dalších témat). U každé oblasti respondent vybíral právě jednu z odpovědí: zásadní, spíše významné, spíše nevýznamné, nevýznamné, nevím/nemám názor.

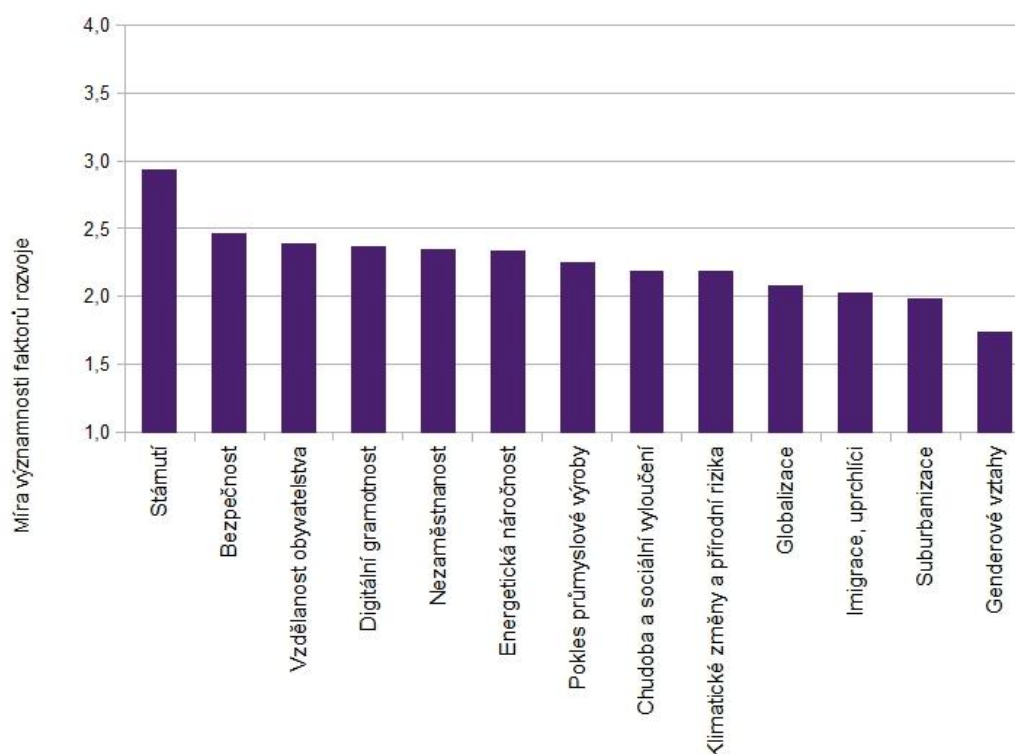
Základní přehled odpovědí nabízí list 7 Faktory rozvoje v souboru „Problémy obcí – základní přehled“, který je přílohou této práce (viz Příloha 2). Pro každý faktor a Českou republiku celkem, každý kraj a velikostní kategorii jsou v tabulce uvedeny četnosti odpovědí (zásadní, spíše významné, spíše nevýznamné, nevýznamné, nevím/nemám názor) a jejich procentuální podíl na celku. Nejdříve se věnujeme celkovému hodnocení faktorů za Česko. Následuje hodnocení rozdílů mezi velikostními kategoriemi měst a obcí a rozdílů mezi obcemi za jednotlivé kraje.

8.1 Celkové hodnocení faktorů rozvoje

Celkové hodnocení jsme provedli tak, aby zobrazovalo pořadí faktorů z hlediska četnosti obcí, které je považovaly za zásadní, spíše významné, spíše nevýznamné, nevýznamné, popř. neví či nemají názor. Zároveň jsme k souhrnnému hodnocení použili syntetický ukazatel míry významnosti, který je průměrem z odpovědí zásadní (4 body), spíše významné (3 body), spíše nevýznamné (2 body), nevýznamné (1 bod), při nezařazení odpovědí nevím/nemám názor.

Z hlediska celkové míry významnosti je za nejdůležitější faktor (z třinácti předdefinovaných) považováno stárnutí populace. Na prvním místě figuruje stárnutí i v případě pořadí spíše významných faktorů. Naopak, poslední je u hodnocení z hlediska nevýznamnosti. S velkým odstupem následuje bezpečnost a vzdělanost obyvatel následované digitální gramotností, nezaměstnaností a energetickou náročností. Za suverénně nejméně významné jsou považovány genderové vztahy. Mezi málo významnými jsou pak suburbanizace a imigrace/uprchlíci, tj. faktory, které se netýkají všech, ale jen vybraných obcí, a pak také globalizace, která je zřejmě považována za všeobíhající a od lokálních otázek zřejmě odtažitý proces.

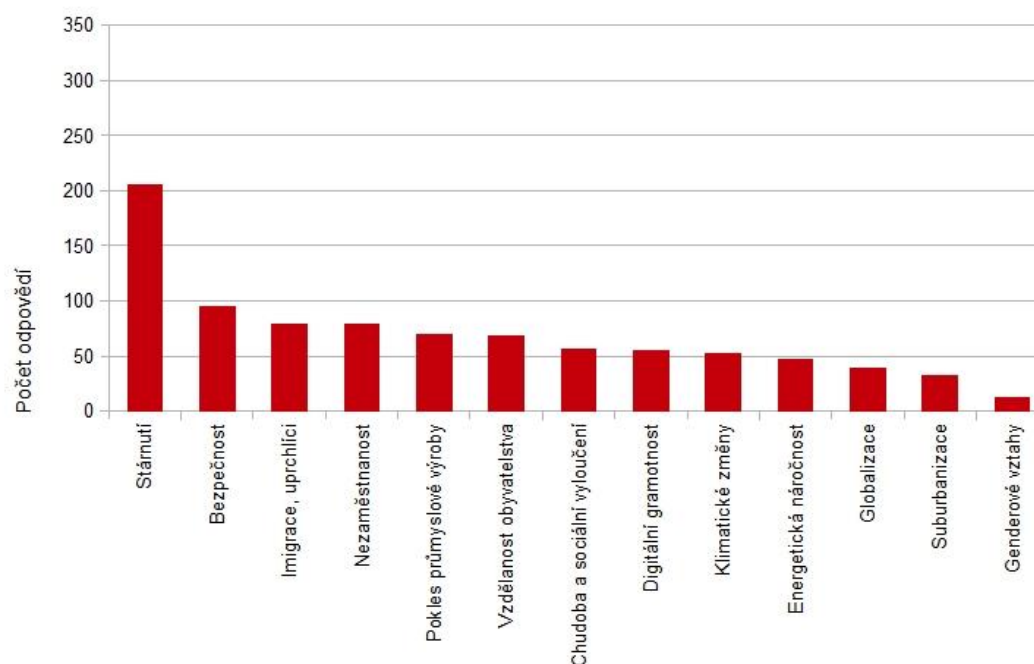
Obrázek 8.1: Míra významnosti faktorů rozvoje



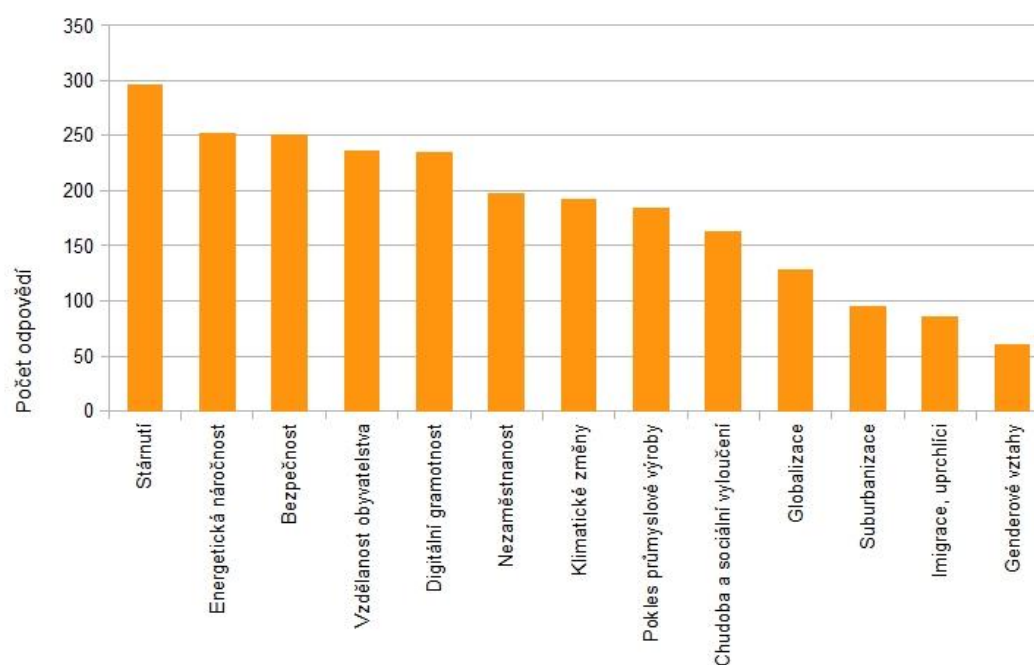
S celkovou mírou problémovosti částečně koresponduje i pořadí témat z hlediska počtu obcí, které je považují za zásadní z hlediska budoucího rozvoje. Více než čtvrtina obcí za zcela zásadní faktor považuje stárnutí. Bezpečnost, která je s velkým odstupem na druhém místě a nezaměstnanost na čtvrtém místě, nepřekvapí. Podobně hodnocení genderových vztahů, suburbanizace a globalizace, jež jsou považované nejnižším počtem obcí za zásadní faktory budoucího rozvoje, koresponduje s celkovým vyhodnocením.

Existuje ale výjimka. Na třetím místě je nemalým počtem měst a obcí za zásadní považováno téma imigrace a uprchlíků. To ale zároveň figuruje jako první z hlediska počtu obcí, které je považují za nevýznamné. Zároveň je mezi posledními faktory z hlediska počtu obcí, které je považují za částečně významné a částečně nevýznamné. Poměrně vysoký počet obcí deklaroval, že faktor imigrace a uprchlíků neumí vyhodnotit nebo na něj nemá názor. Jde o téma, které je z hlediska významnosti nahlíženo značně polarizovaně mezi obcemi, jichž se imigrace týká, a obcemi, které zatím takovou zkušenost nemají. Odráží se zde pravděpodobně zejména nesnáze v obcích, které se setkaly s prudkým nárůstem imigrantů, zejména v důsledku otevření nových produkčních kapacit s potřebou nových pracovních sil saturovaných zahraničními migranty.

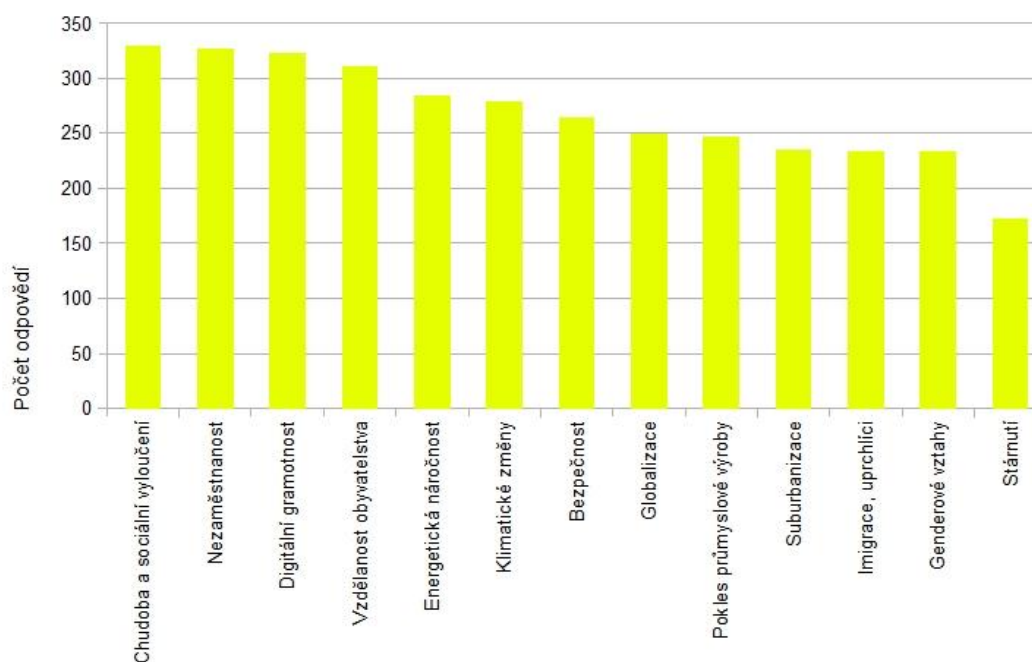
Obrázek 8.2: Zásadní faktory rozvoje měst a obcí



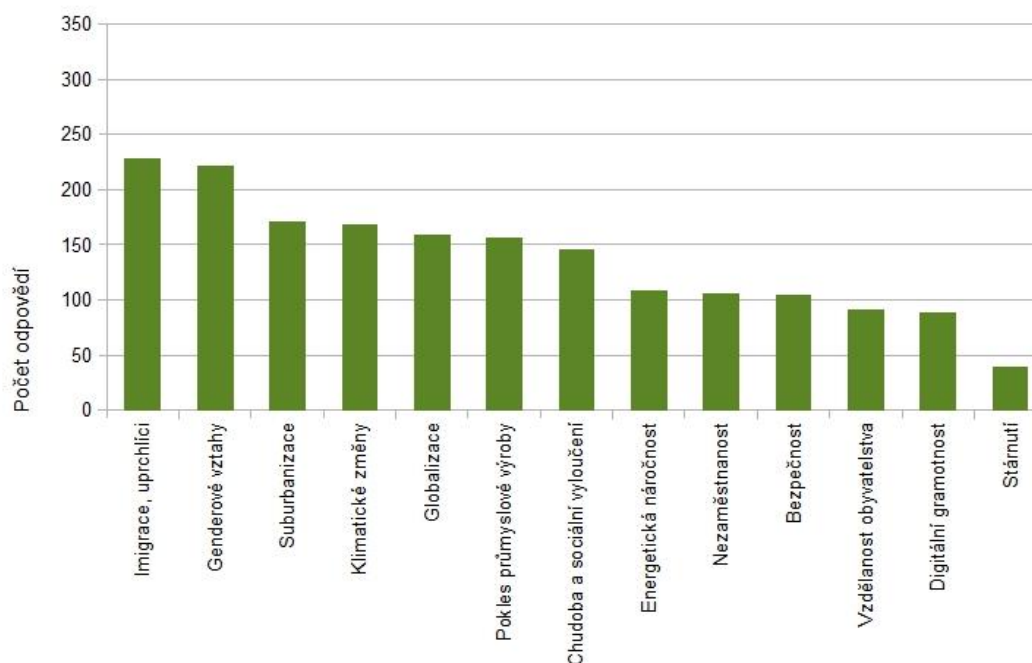
Obrázek 8.3: Spíše významné faktory rozvoje měst a obcí



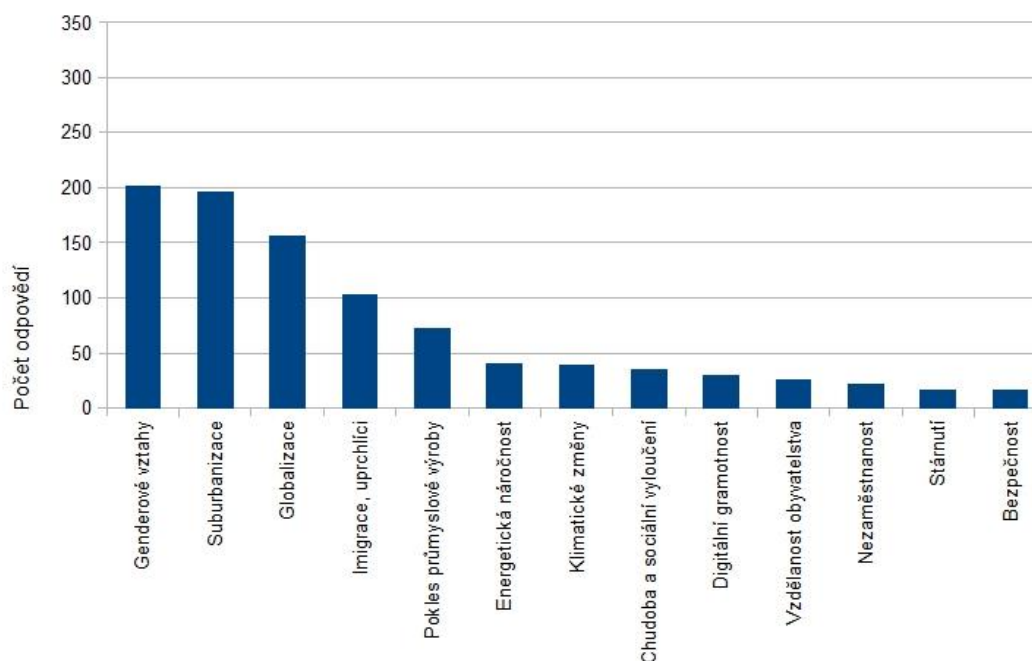
Obrázek 8.4: Spíše nevýznamné faktory rozvoje měst a obcí



Obrázek 8.5: Nevýznamné faktory rozvoje měst a obcí

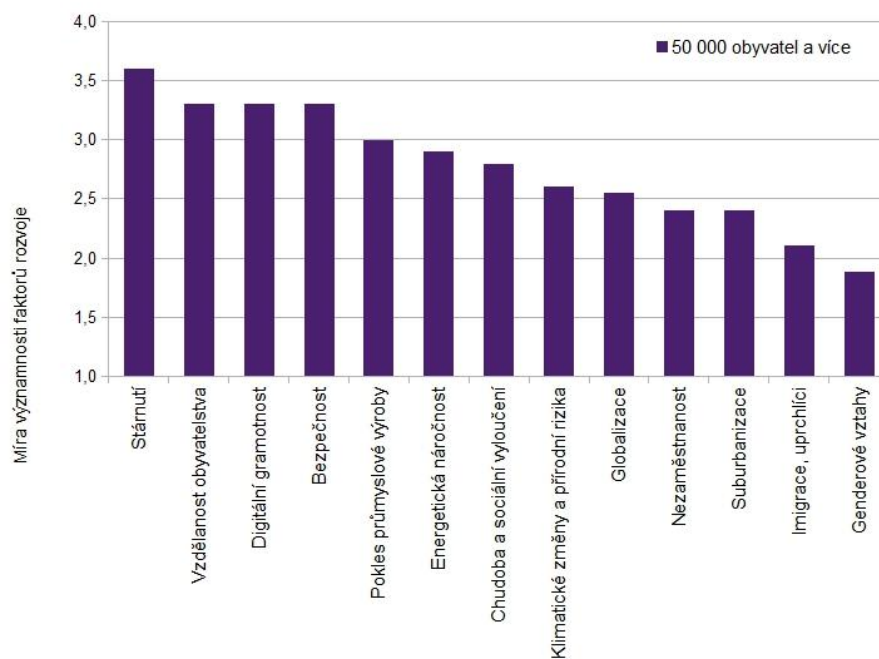


Obrázek 8.6: Faktory rozvoje měst a obcí, u nichž respondenti neví nebo na ně nemají názor

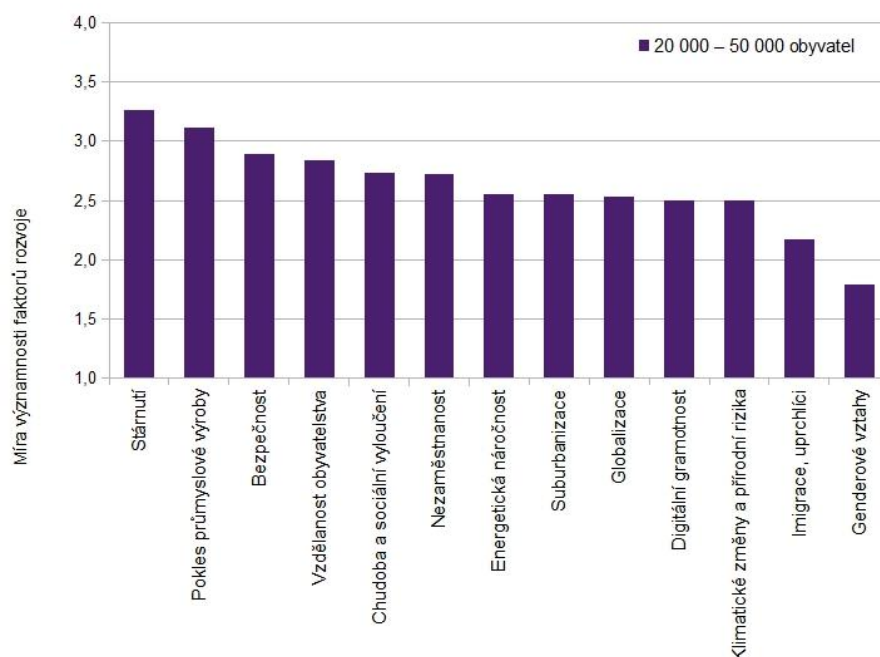


8.2 Celkové hodnocení faktorů rozvoje podle velikostních skupin měst a obcí

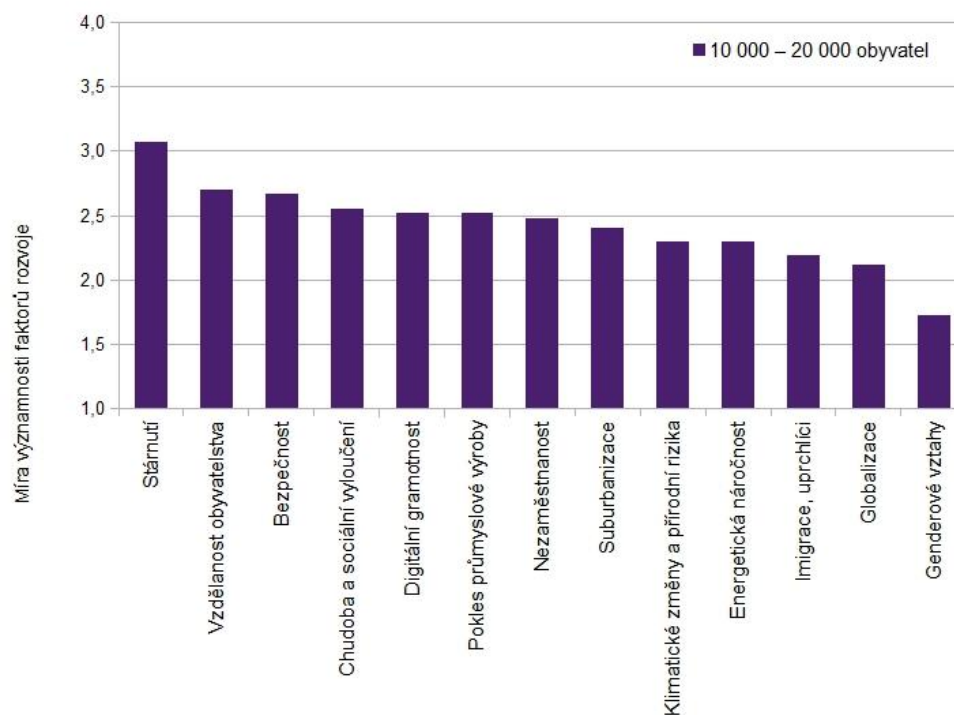
Obrázek 8.7: Míra významnosti faktorů rozvoje: města nad 50 tis. obyvatel



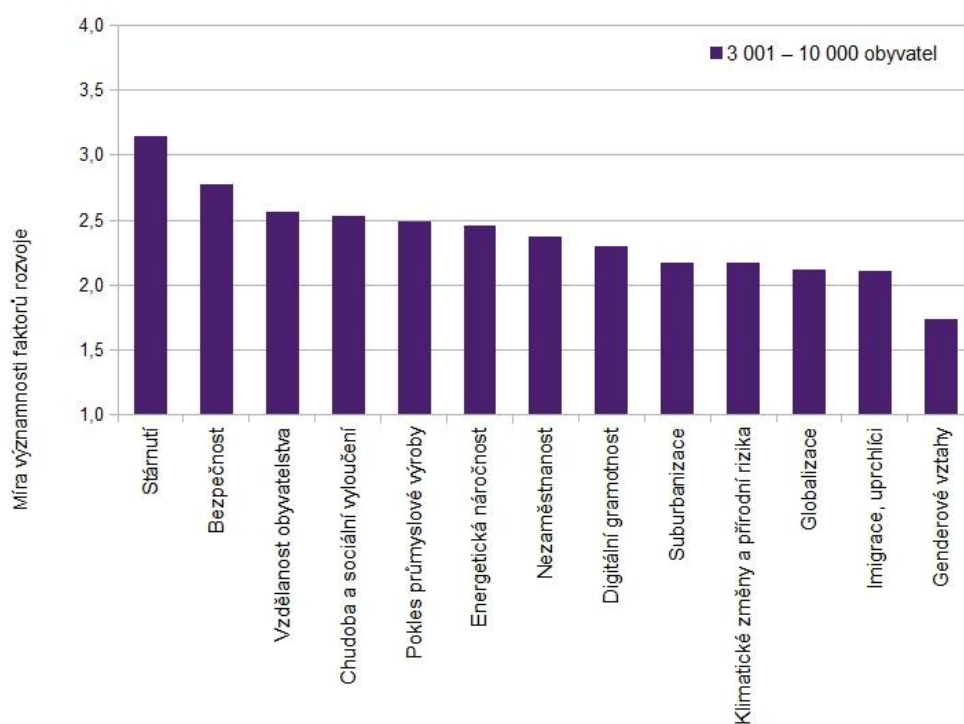
Obrázek 8.8: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 20-50 tis. obyvatel



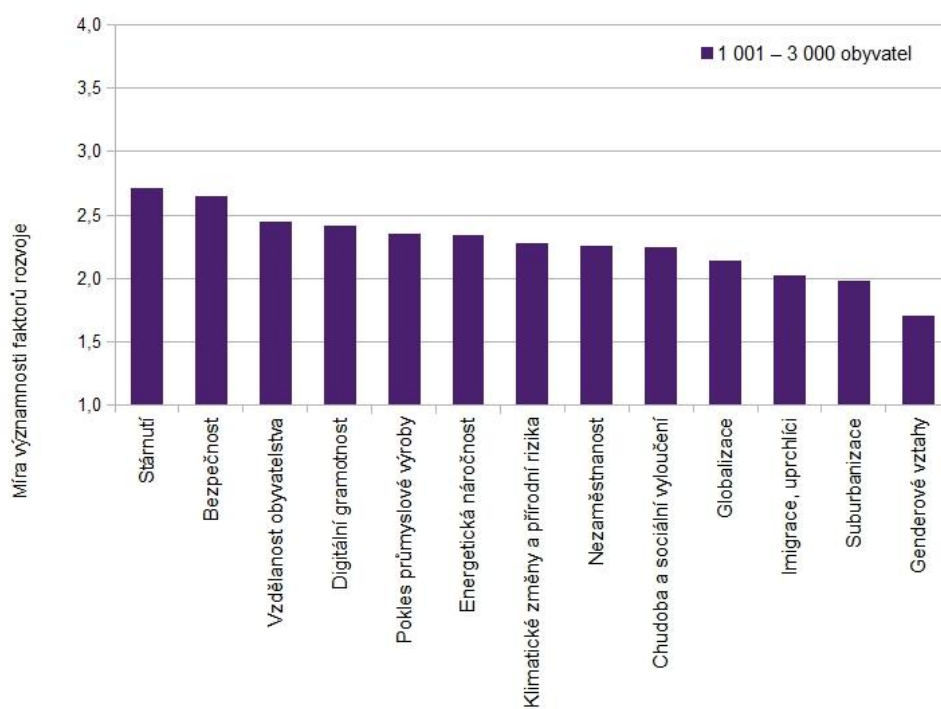
Obrázek 8.9: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 10-20 tis. obyvatel



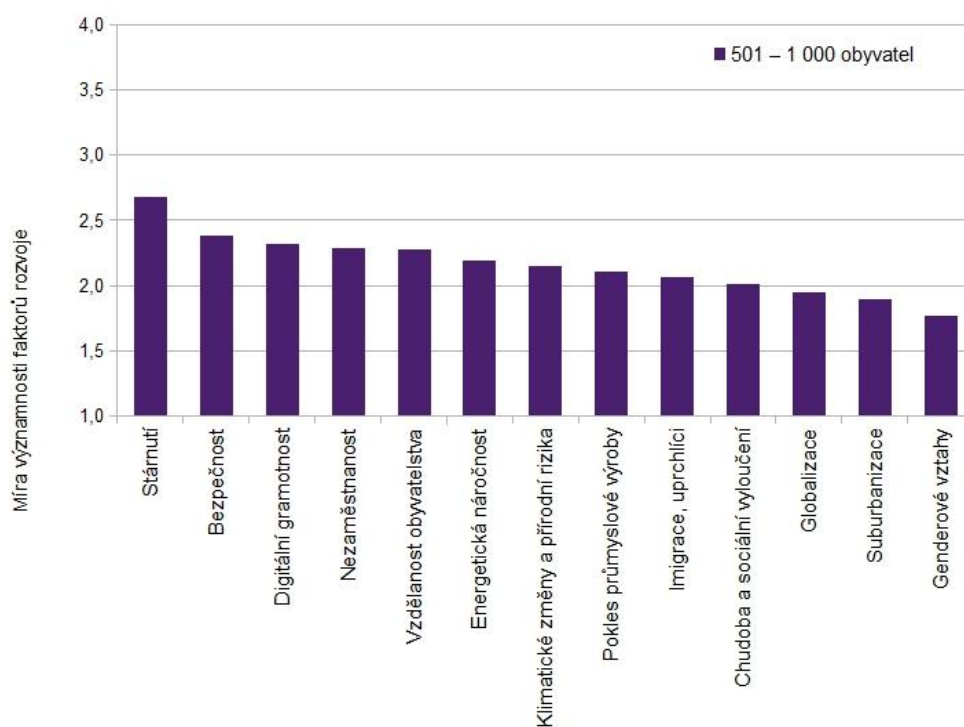
Obrázek 8.10: Míra významnosti faktorů rozvoje: města 3-10 tis. obyvatel



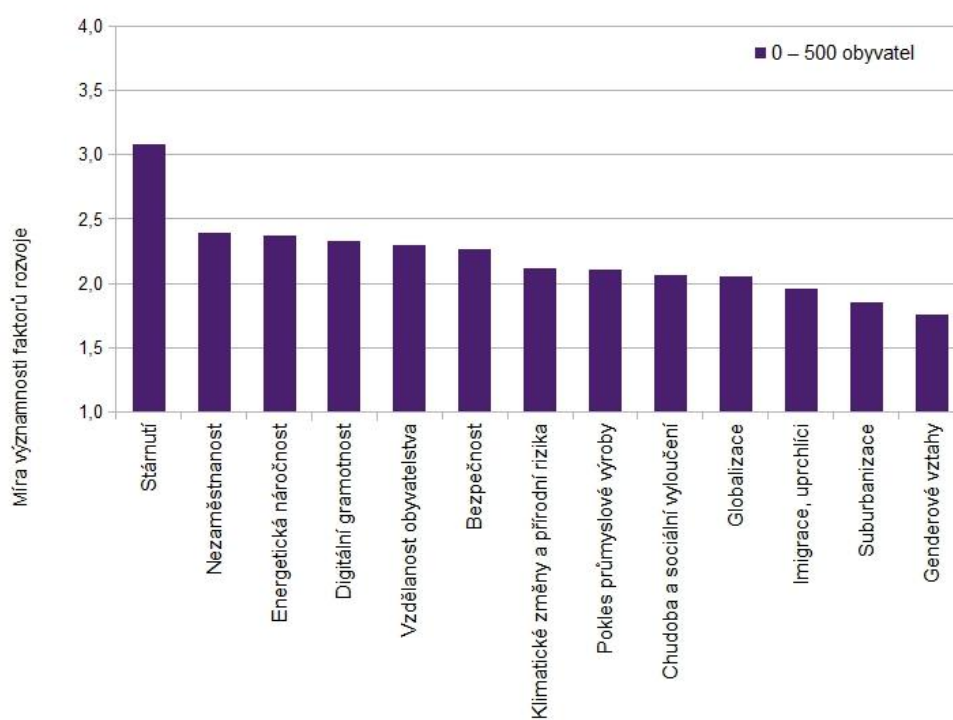
Obrázek 8.11: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce a města 1001-3000 obyvatel



Obrázek 8.12: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce 501-1000 obyvatel



Obrázek 8.13: Míra významnosti faktorů rozvoje: obce do 500 obyvatel



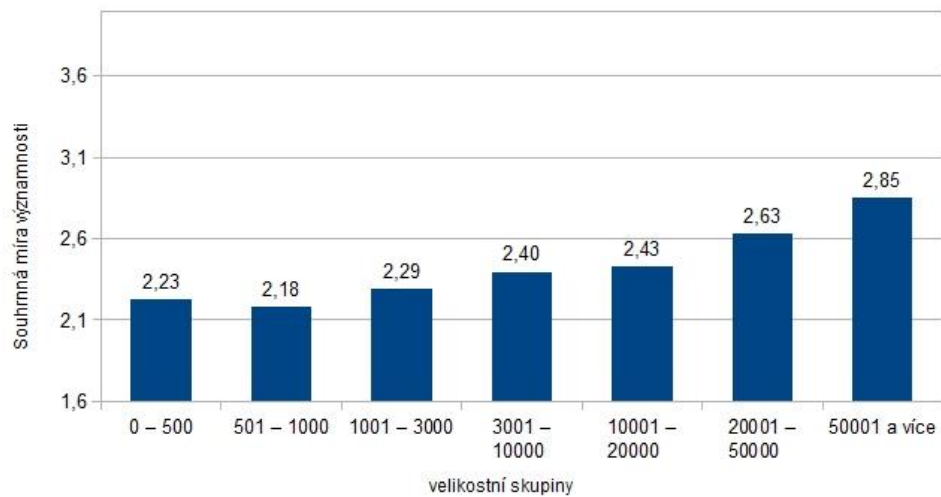
8.3 Faktory budoucího rozvoje podle velikostních skupin měst a obcí a jejich příslušnosti do krajů

Rozdíly mezi velikostními kategoriemi obcí a obcemi v krajích Česka při hodnocení faktorů rozvoje podrobně zachycuje list 7 Faktory rozvoje v souboru „Problémy obcí – základní přehled“, který je přílohou této práce (viz Příloha 2). Pro každý faktor a Českou republiku celkem, každý kraj a velikostní kategorii jsou v tabulce uvedeny četnosti odpovědí (zásadní, spíše významné, spíše nevýznamné, nevýznamné, nevím/nemám názor) a jejich procentuální podíl na celku.

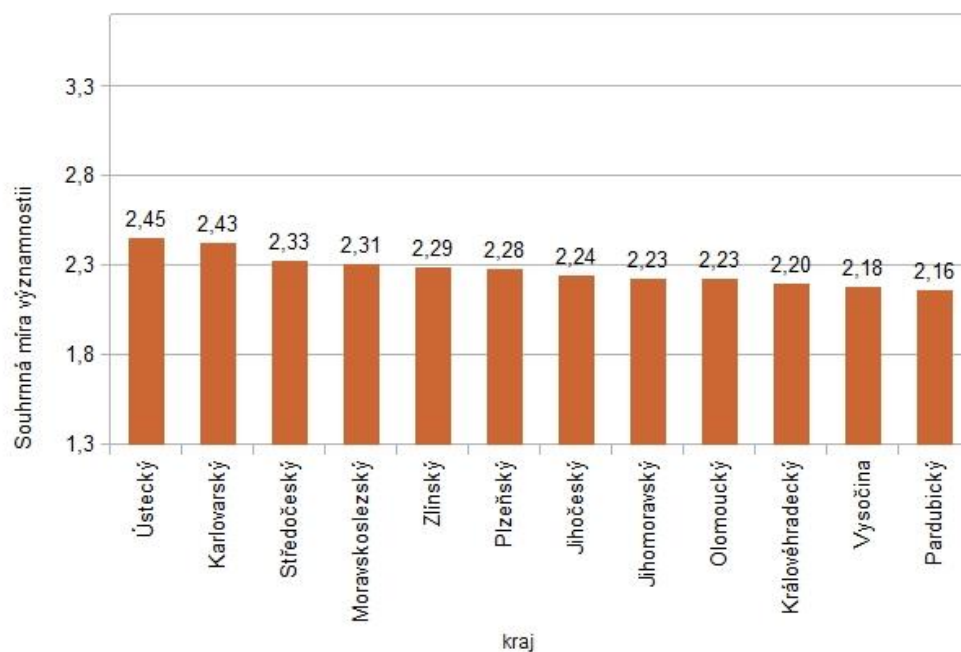
Pro jednotlivé velikostní kategorie obcí a kraje jsme vyhodnotili souhrnnou míru přisuzování významnosti městy a obcemi všem 13 faktorům (Obrázek 8.7 a 8.8). Zatímco mezi kraji nejsou významné rozdíly (vyšší význam přisuzovaly obce Ústeckého a Karlovarského kraje, nižší význam pak kraje Pardubický, Vysočina a Královéhradecký), míra přisuzované významnosti výrazně narůstá s velikostí obce/města. Tento výsledek můžeme spojovat s komplexní podmíněností rozvoje velkých měst, tj. významností všech posuzovaných faktorů v porovnání s menšími sídly.

Níže prezentujeme míry významnosti jednotlivých faktorů diferencované podle velikostních kategorií obcí. Diferenciaci podle krajů prezentujeme pro tři faktory s nejvyšší a tři faktory s nejnižší souhrnnou mírou významnosti. Pro vybrané faktory, u nichž jsme očekávali významný prostorový vzorec, navíc (nad rámec zadání) připojujeme mapy zobrazující významnost příslušného faktoru pro každé město či obec.

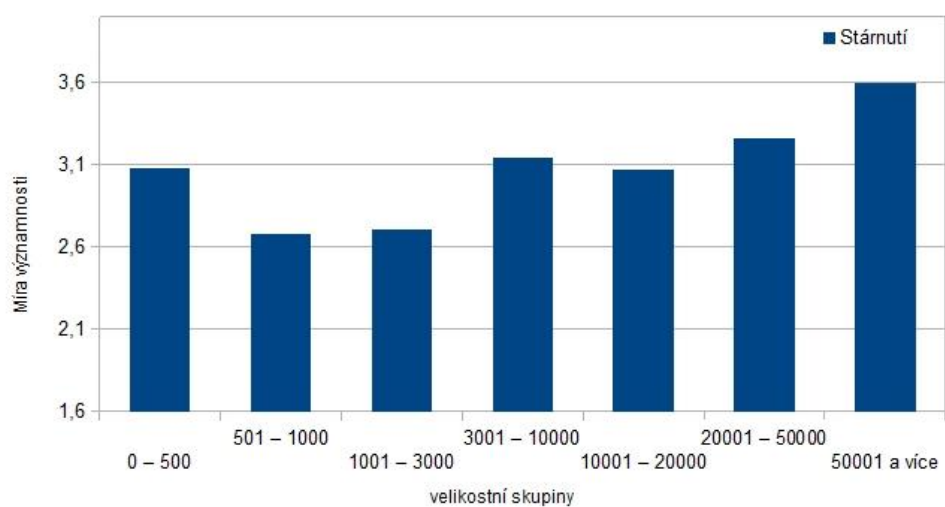
Obrázek 8.14: Souhrnná míra přisuzování významnosti všem 13 faktorům podle velikostních skupin



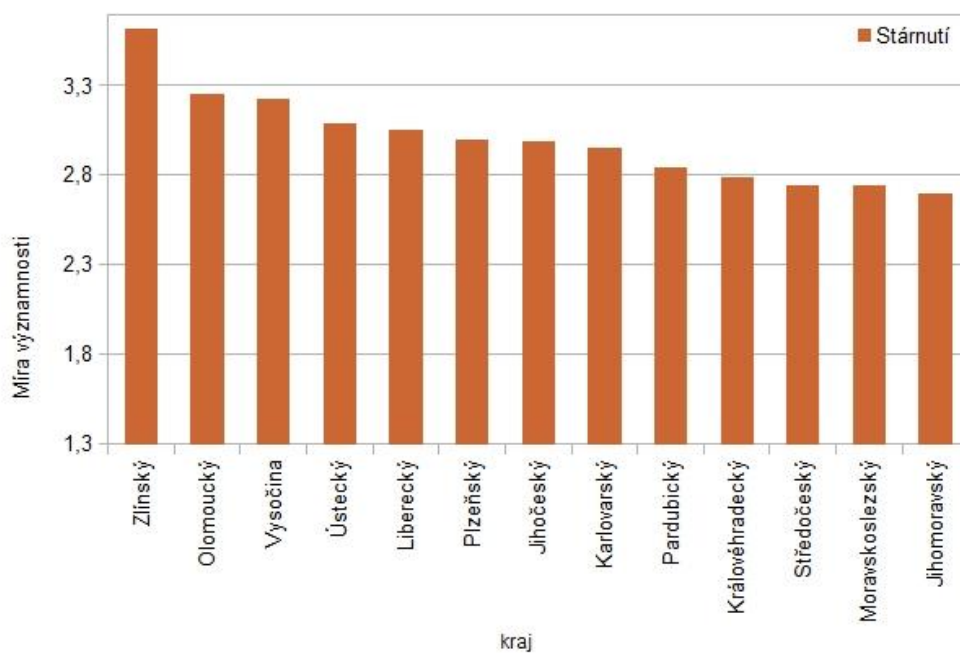
Obrázek 8.15: Souhrnná míra přisuzování významnosti všem 13 faktorům podle krajů



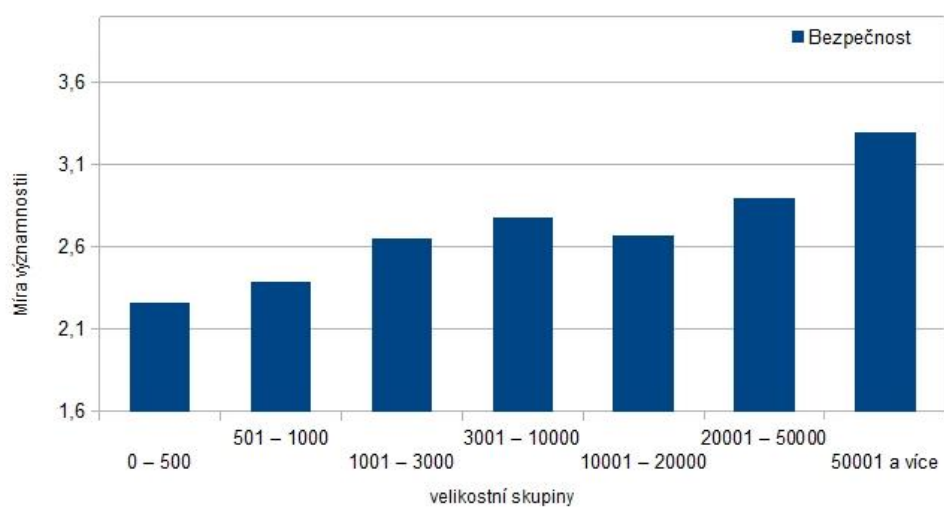
Obrázek 8.16: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: stárnutí



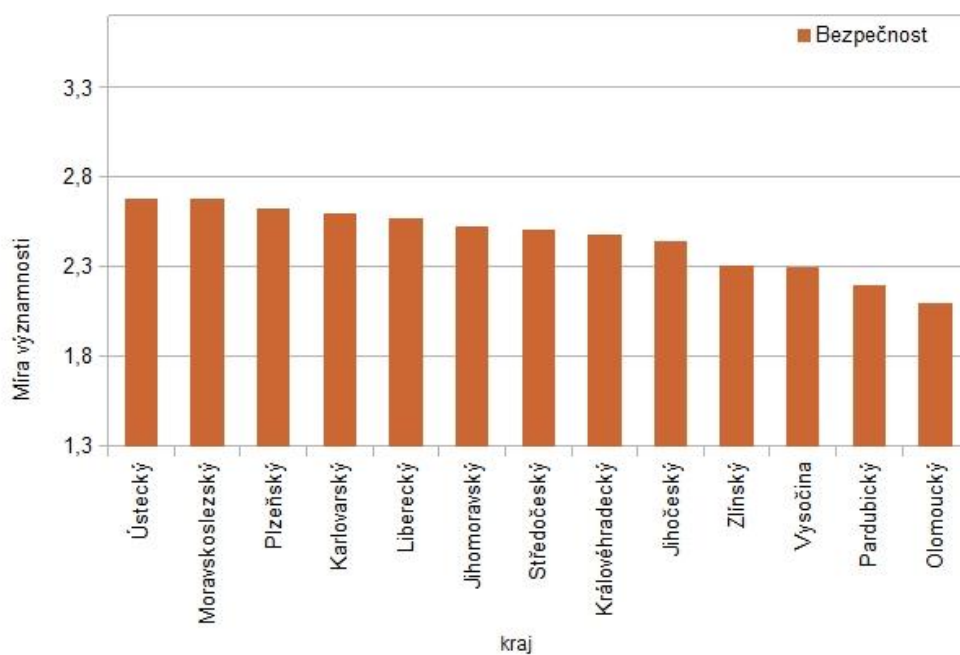
Obrázek 8.17: Míra významnosti faktoru podle krajů: stárnutí



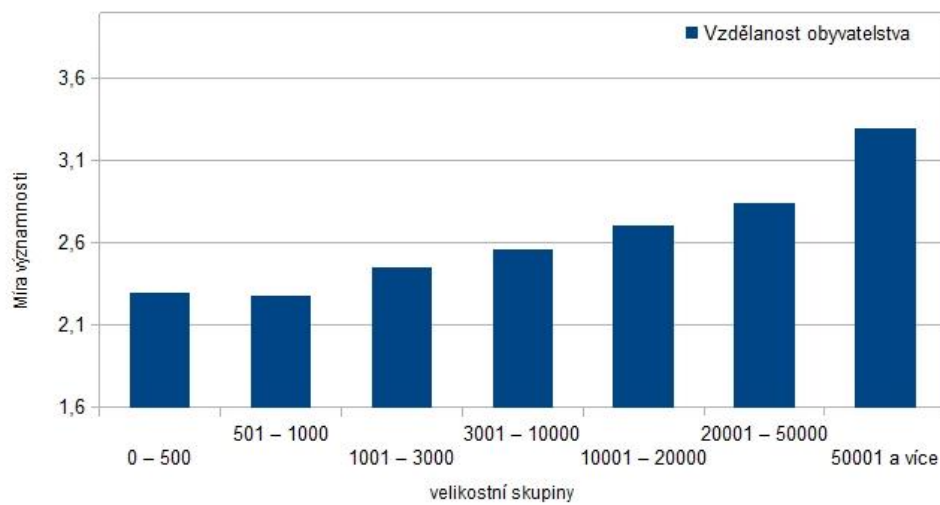
Obrázek 8.18: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: bezpečnost



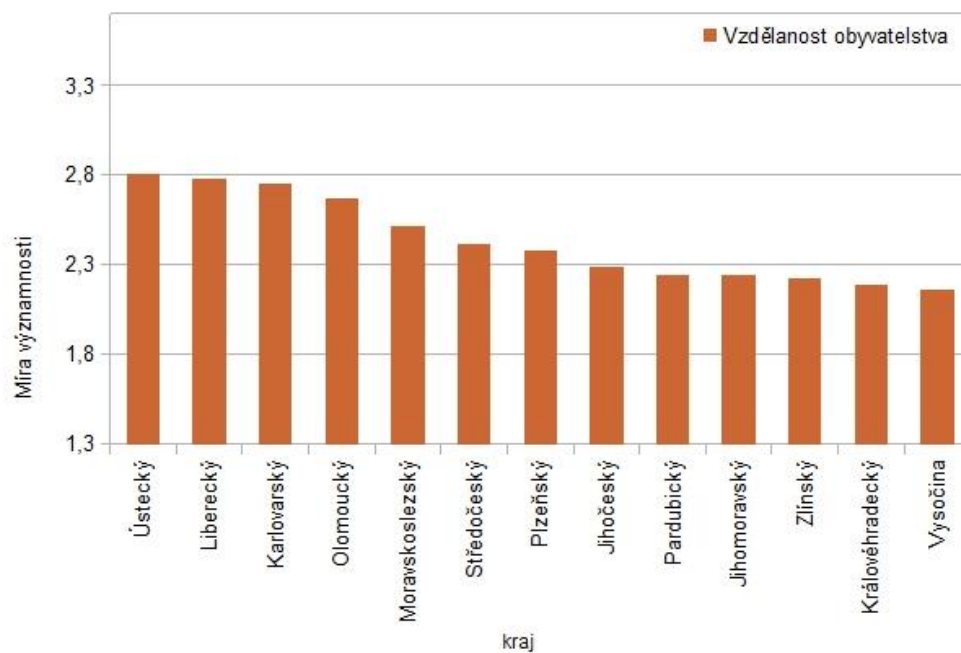
Obrázek 8.19: Míra významnosti faktoru podle krajů: bezpečnost



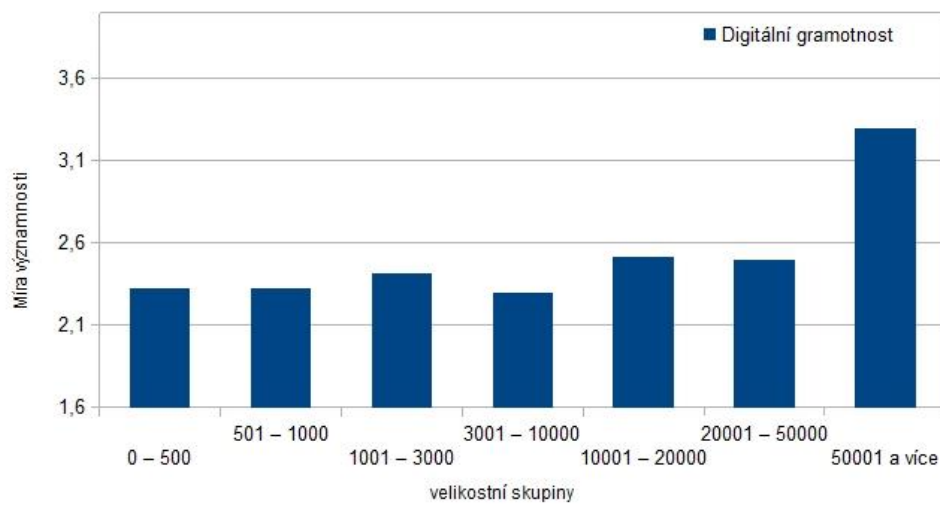
Obrázek 8.20: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: vzdělanost obyvatelstva



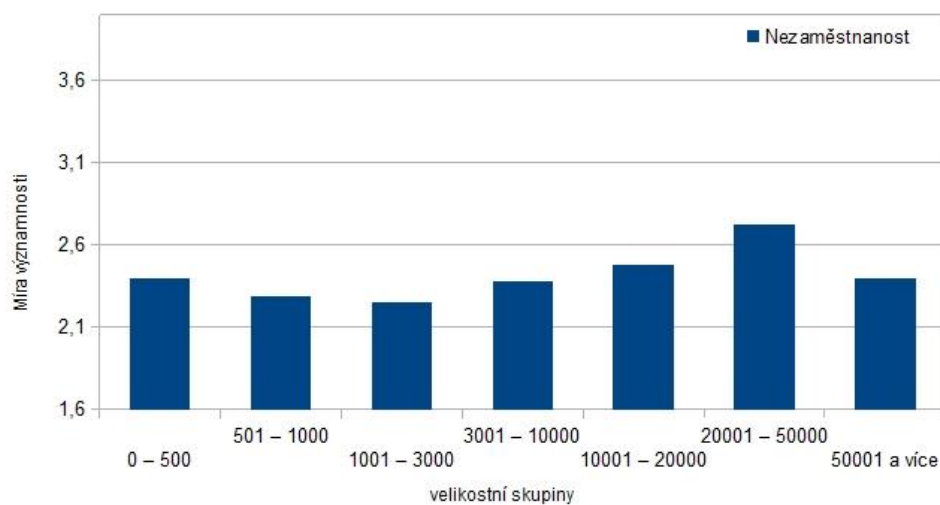
Obrázek 8.21: Míra významnosti faktoru podle krajů: vzdělanost obyvatelstva



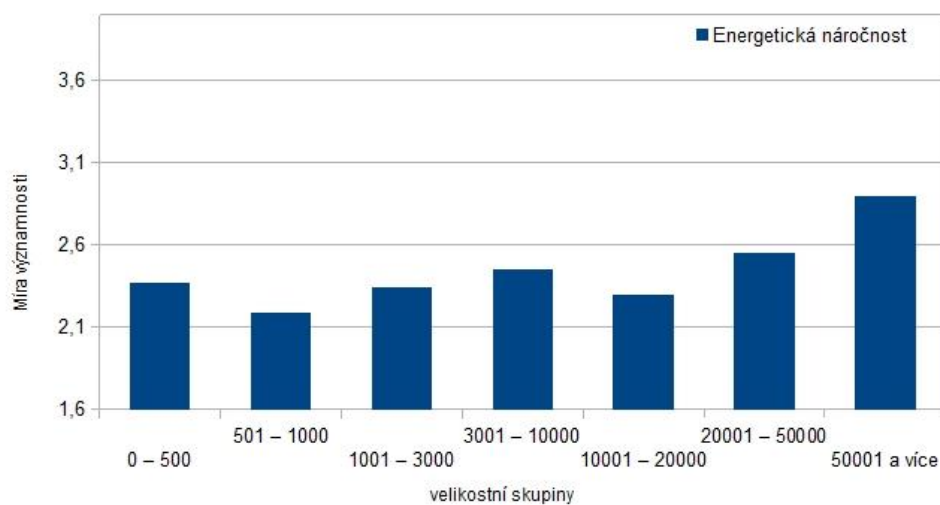
Obrázek 8.22: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: digitální gramotnost



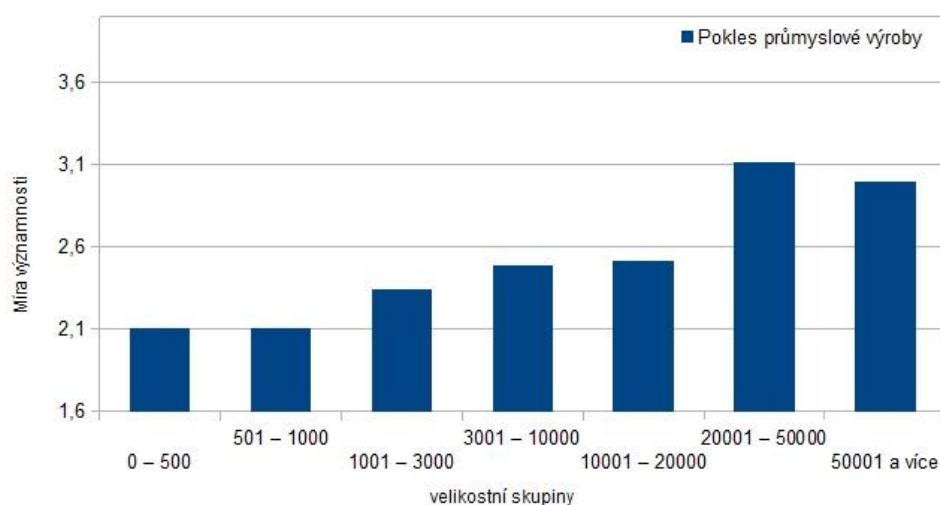
Obrázek 8.23: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: nezaměstnanost



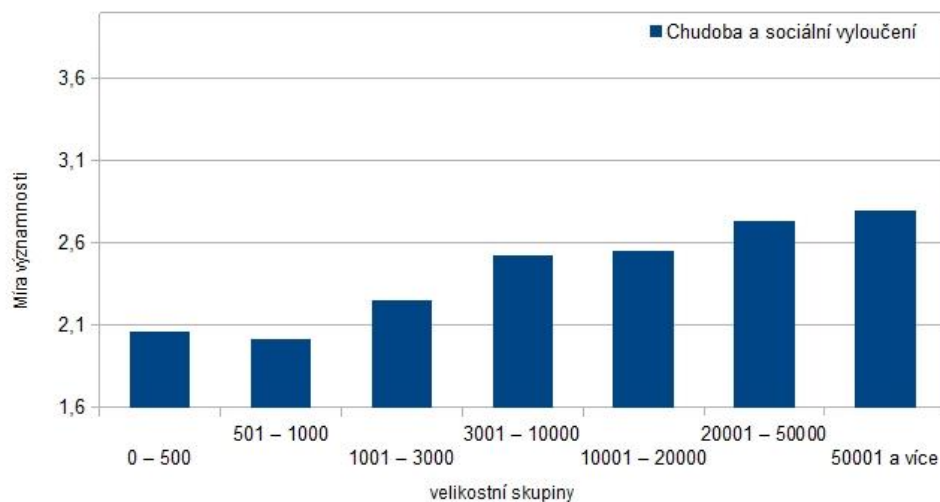
Obrázek 8.24: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: energetická náročnost



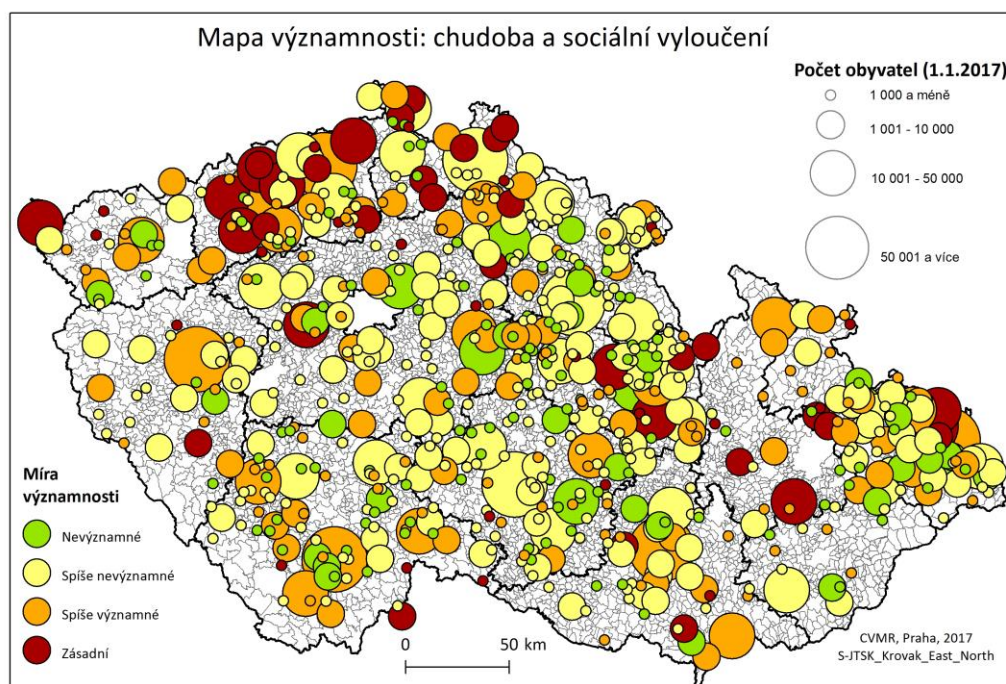
Obrázek 8.25: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: pokles průmyslové výroby



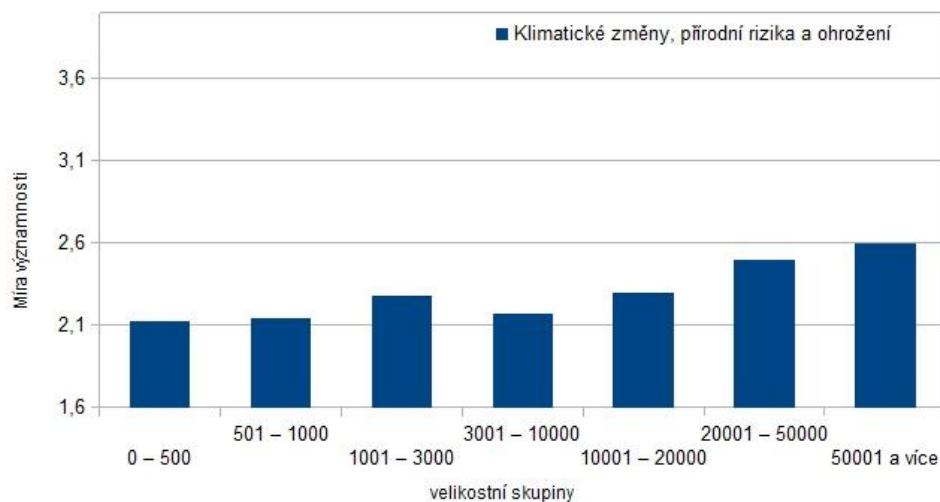
Obrázek 8.26: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: chudoba a sociální vyloučení



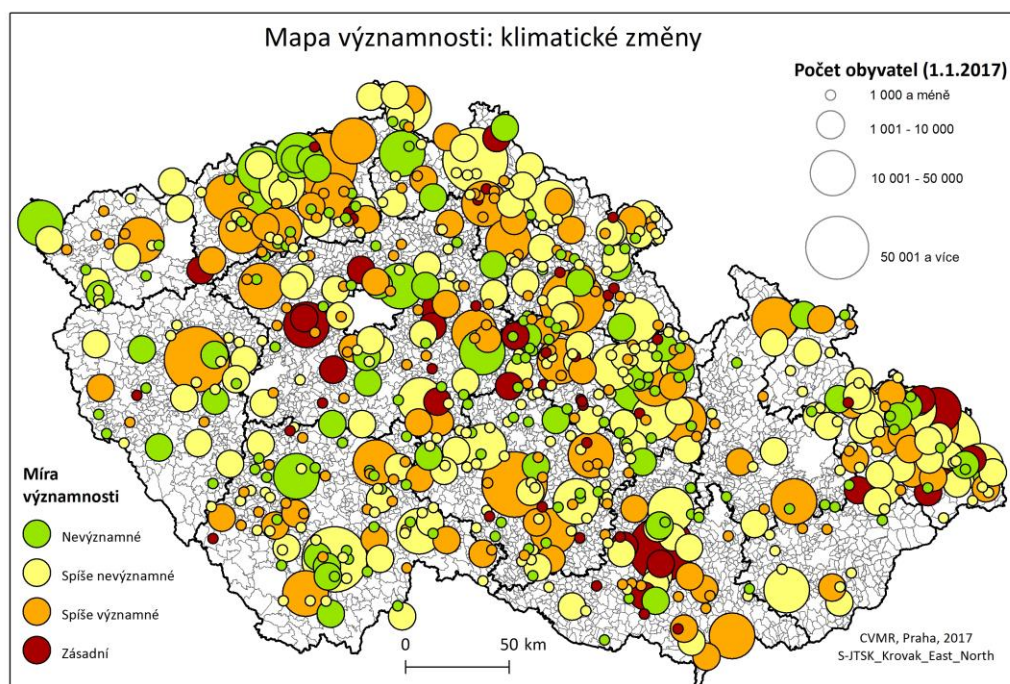
Obrázek 8.27: Míra významnosti faktoru pro města a obce: chudoba a sociální vyloučení



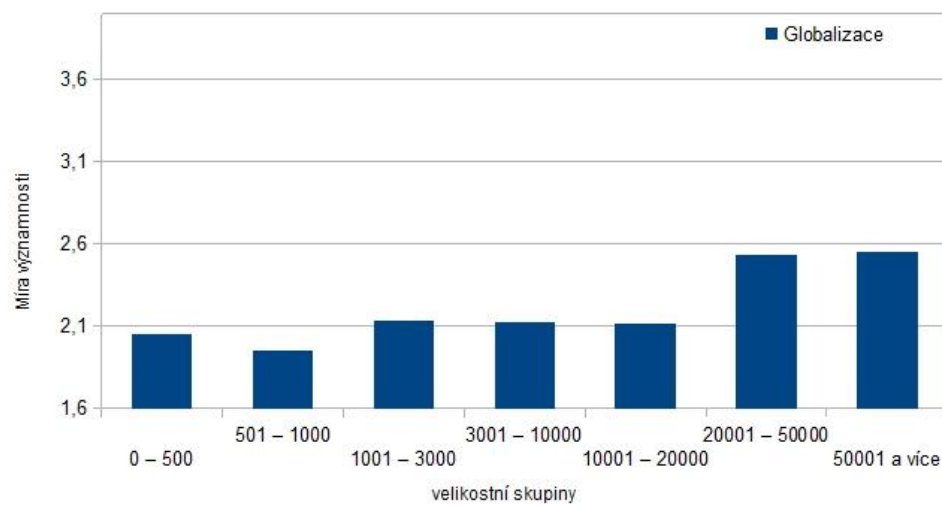
Obrázek 8.28: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: klimatické změny, přírodní rizika a ohrožení



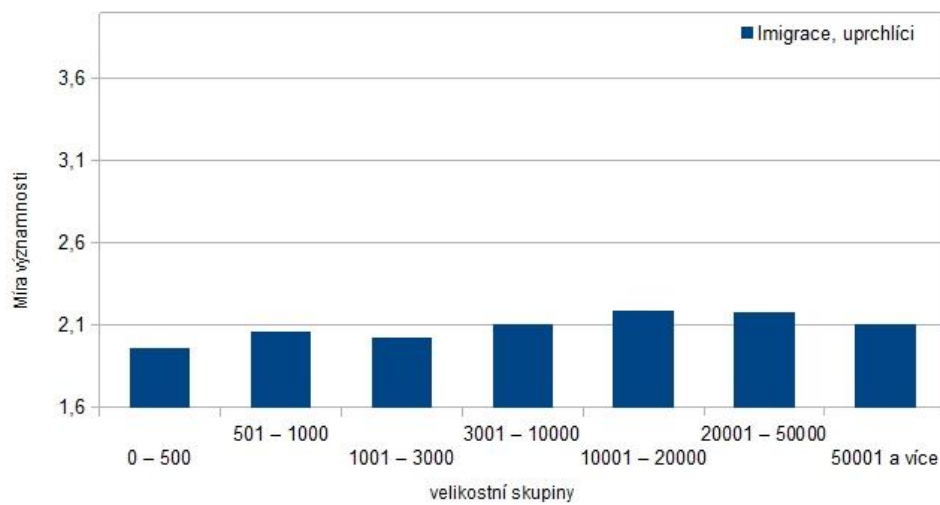
Obrázek 8.29: Míra významnosti faktoru pro města a obce: klimatické změny, přírodní rizika a ohrožení



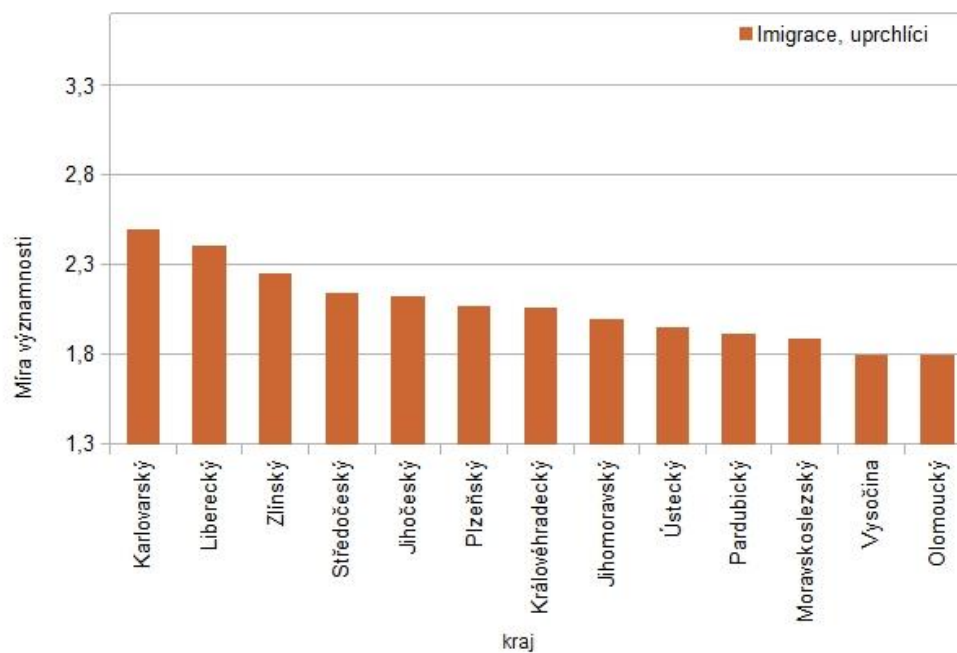
Obrázek 8.30: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: globalizace



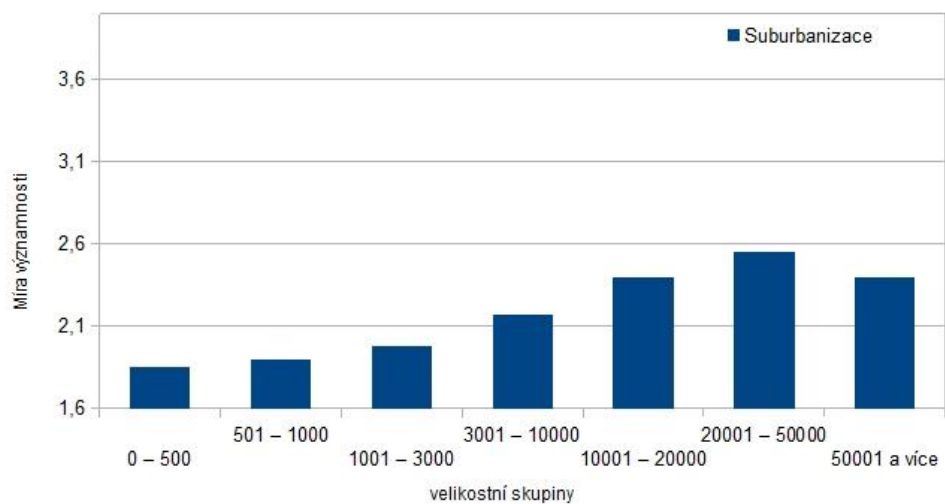
Obrázek 8.31: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: imigrace a uprchlíci



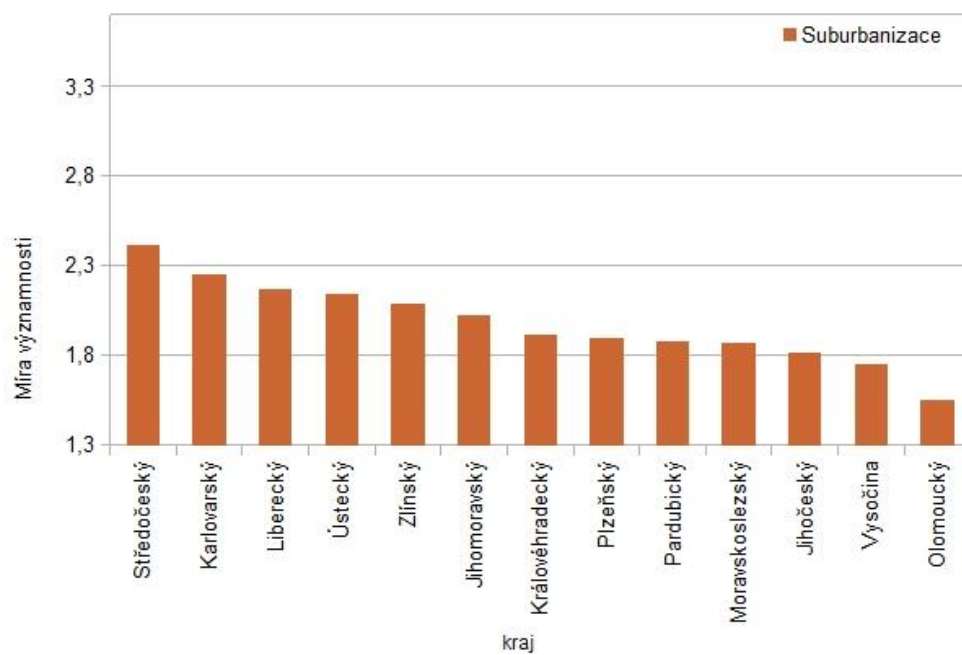
Obrázek 8.32: Míra významnosti faktoru podle krajů: imigrace a uprchlíci



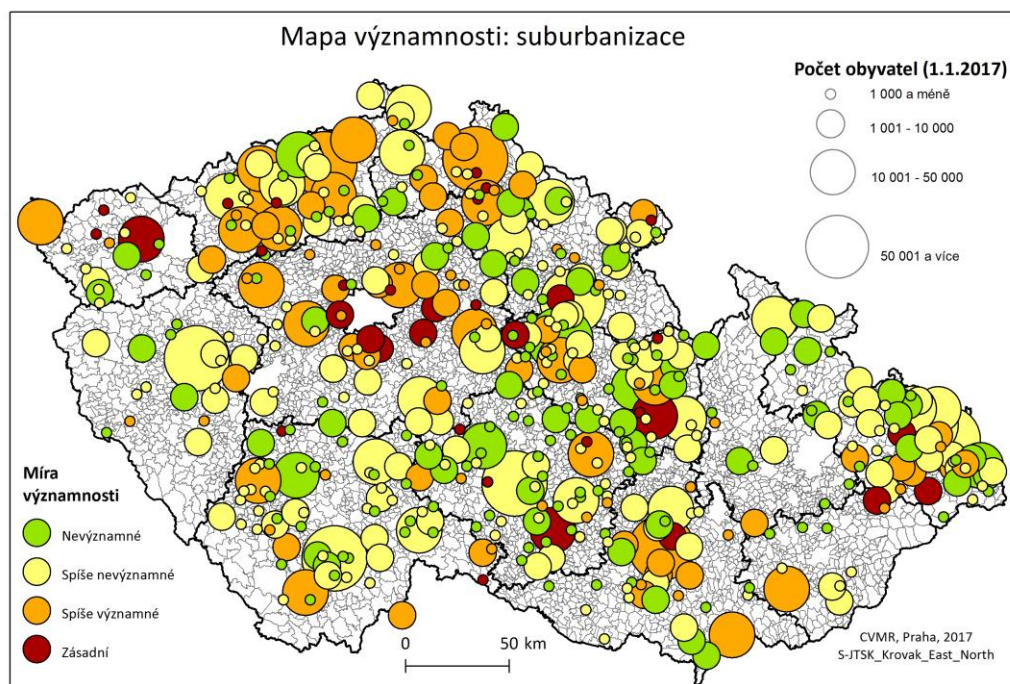
Obrázek 8.33: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: suburbanizace



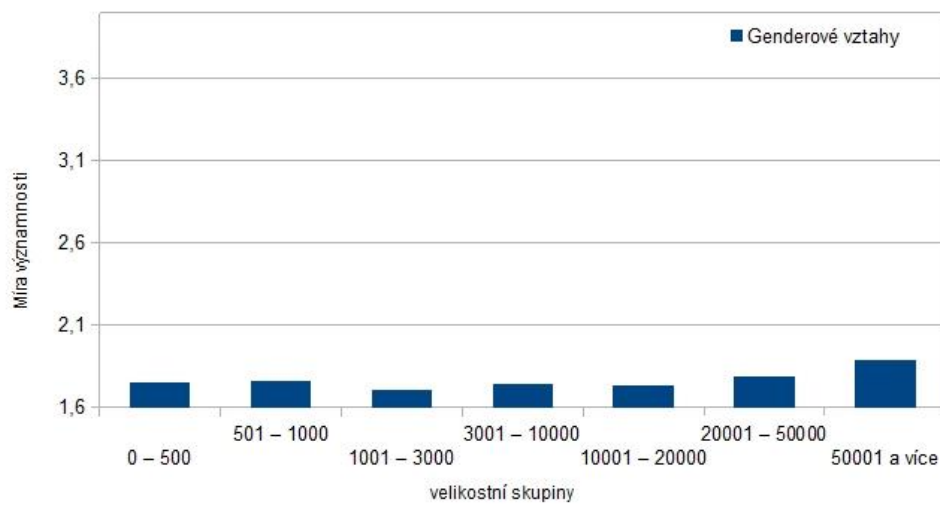
Obrázek 8.34: Míra významnosti faktoru podle krajů: suburbanizace



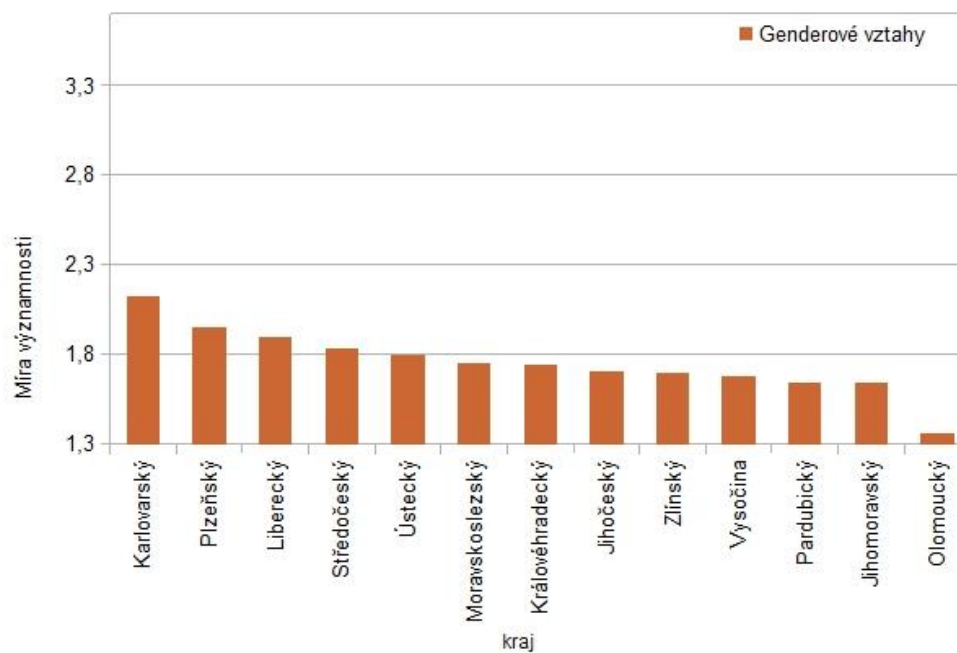
Obrázek 8.35: Míra významnosti faktoru pro města a obce: suburbanizace



Obrázek 8.36: Míra významnosti faktoru podle velikostních skupin: genderové vztahy



Obrázek 8.37: Míra významnosti faktoru podle krajů: genderové vztahy



9 Meziobecní spolupráce

Cílem této části je analyzovat odpovědi měst a obcí na otázku: „**Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci?**“. Šlo o otázku s odpovědí ano/ne doplněnou o komentář. První část je věnována kvalitativní analýze odpovědí podle velikostních kategorií. Druhá část analyzuje odpovědi za města a obce podle krajů. Následně analyzujeme odpovědi na otázku: „**V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?**“.

9.1 Meziobecní spolupráce jako nástroj řešení problémů měst a obcí

Celkové shrnutí:

- V celku Česka i podle třídění obcí podle velikosti a kraje převažuje kladné vnímání spolupráce, kdy je často viděna jako důležitý nástroj pro územní rozvoj a komplexní řešení problémů, ale i navazování a udržování sousedských vztahů.
- Třídění podle velikostních kategorií ukazuje pouze malé odchylky od celkového vnímání spolupráce respondenty v celém Česku. Nejvíce se odlišují velikostně větší skupiny (viz tabulka 9.1). Největší odchylkou je velikostní skupina 20 001 – 50 000, kde všichni respondenti uvedli, že vnímají spolupráci kladně.
- Třídění dle krajů (viz tabulka 9.2) ukazuje podobně malé odchylky (až na případ Karlovarského, Zlínského a Jihočeského kraje) jako velikostní třídění. Stejně jako u předcházejících otázek rozdíly mezi kraji mohou být způsobené nestejným procentuálním zastoupením velikostních kategorií obcí. Jelikož je velikostní diferenciací významným diferenciačním faktorem, může vzhledem k nestejnému zastoupení velikostních kategorií obcí docházet k posunu významu některých témat. Některé kraje mají navíc poměrně málo početné zastoupení v porovnání s mediánem (59), resp. průměrem (56) respondentů za kraj v celém souboru.

Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Města a obce upřednostňují spolupráci zdola („bottom up“ - na základě existujících vztahů, zkušeností, blízkosti i velikostní podobnosti) před nastavenou shora („top-down“ - negativní vnímání diktátu, hrozba slučování, spojená administrativní, časová i finanční náročnost, neosobní vztahy a role nedůvěry).
- Oblasti spolupráce se shodují napříč velikostními skupinami respondentů s tím, že s klesající velikostí obce více spolupracují na poskytování základních služeb pro obyvatele a udržováním každodenní správní agendy.
- Problémové vnímání spolupráce jako snadnějšího řešení problémů je spojeno hlavně s předchozí negativní či neexistující zkušeností a také jakémusi „a priori“ negativnímu náhledu na institut spolupráce (upřednostnění samostatnosti a soběstačnosti, hrozba slučování, vidina další administrativy, časových a finančních investic do nejistého výsledku).
- V některých případech je negativní vnímání ovlivněno geografickou polohou (odlehlost).

Tabulka 9.1: Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci?
Třídění dle velikostních kategorií obcí.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	649	88,7		ANO	60	85,7	
NE	83	11,3	1,00	NE	10	14,3	1,26
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	257	88,0		ANO	25	92,6	
NE	35	12,0	1,06	NE	2	7,4	0,65
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	136	89,5		ANO	19	100,0	
NE	16	10,5	0,93	NE	0	0,0	0,00
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	142	88,2		ANO	10	90,9	
NE	19	11,8	1,04	NE	1	9,1	0,80
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "NE" všech respondentů (11,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.2: Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci? Třídění dle krajů

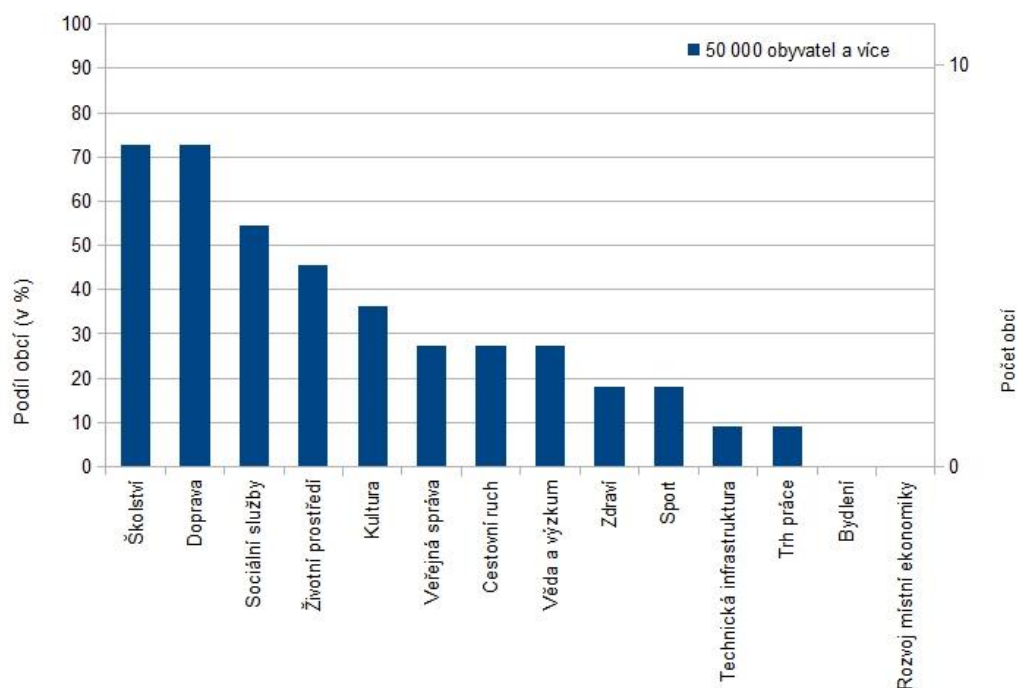
RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	649	88,7		ANO	50	84,7	
NE	83	11,3	1,00	NE	9	15,3	1,35
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	76	88,4		ANO	83	92,2	
NE	10	11,6	1,03	NE	7	7,8	0,69
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	74	82,2		ANO	78	92,9	
NE	16	17,8	1,57	NE	6	7,1	0,63
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	26	86,7		ANO	44	91,7	
NE	4	13,3	1,18	NE	4	8,3	0,73
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	16	80,0		ANO	18	90,0	
NE	4	20,0	1,76	NE	2	10,0	0,88
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	62	92,5		ANO	14	93,3	
NE	5	7,5	0,66	NE	1	6,7	0,59
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	34	91,9		ANO	74	86,0	
NE	3	8,1	0,72	NE	12	14,0	1,23
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "NE" všech respondentů (11,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Velikost > 50 000:

- Většina respondentů hodnotí spolupráci kladně, jako strategickou a do určité míry nezbytnou, jelikož by se k problematice rozvoje mělo přistupovat komplexněji a nejen v dimenzi administrativních hranic. Z toho důvodu by měla být patrná role kraje, myšleno v katastrálním území, a součinnost státních orgánů - hlavně v případě dopravních staveb. Jako domény spolupráce byly jmenovány dopravní infrastruktura či odpadové hospodářství. Pro města ležící v aglomeraci je pak podstatná spolupráce s okolními obcemi stejně jako spolupráce s jinými většími městy.
- Negativní hodnocení upozorňuje na důležitost spolupráce založenou na osobních vztazích nežli spolupráci plošnou.

Obrázek 9.1: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města nad 50 tis. obyvatel

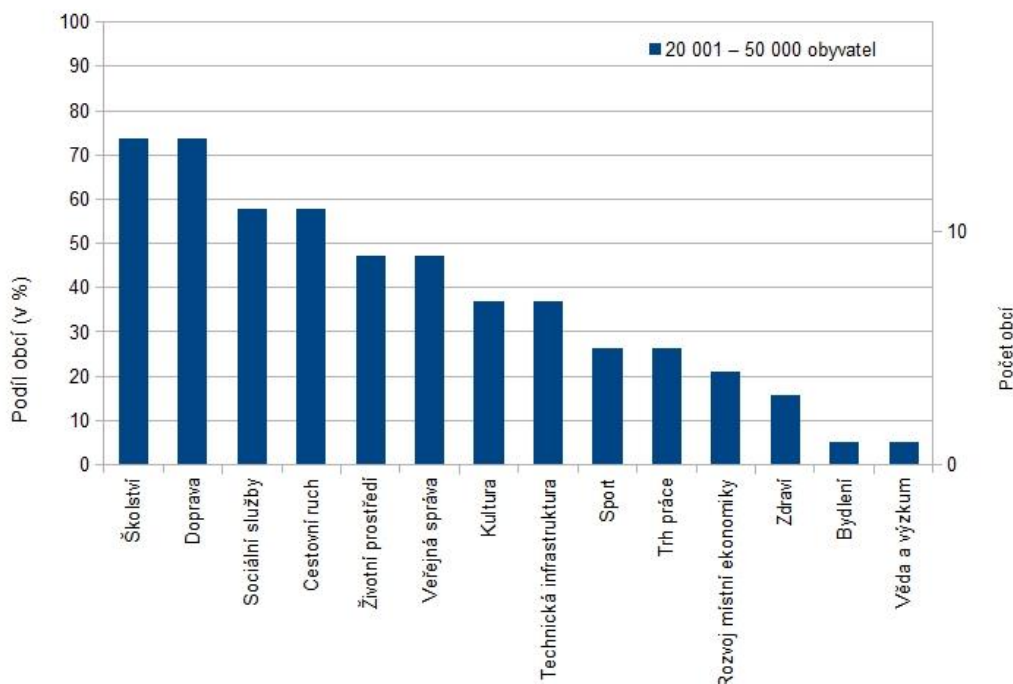


Velikost 20 001 - 50 000:

- Všichni respondenti této skupiny ohodnotili spolupráci kladně, jako nezbytnou, potřebnou a věci zjednodušující. Spolupráce existuje v oblasti cestovního ruchu, odpadového hospodářství, vzdělávání, na dopravních projektech, vodohospodářské infrastruktuře, žádání o dotační projekty, ale i utužování regionální kulturní identity a snadnější prosazování společných zájmů. Obecně je pak spolupráce viděna jako ideální platforma pro předávání a sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe, jako diskuzní fórum pro řešení problémů, čímž se utužuje vlastní komunikace mezi jednotlivými obcemi.

- Jako konkrétní příklady spolupráce byly uvedeno členství v mikroregionech, v MAS, dobrovolných svazcích obcí, Regionální rada rozvoje, součást aglomerace nebo jen spolupráce s okolními obcemi nezávisle na „právní“ formě. Někteří respondenti pak spolupracují v rámci přeshraniční spolupráce a evropského partnerství.

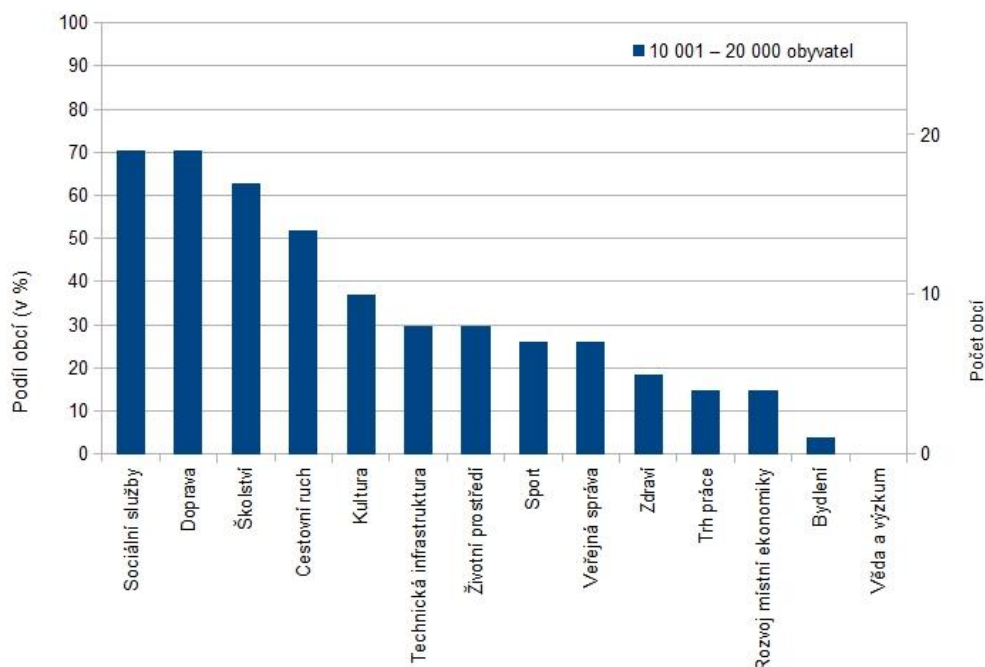
Obrázek 9.2: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 20 001 - 50 000 obyvatel



Velikost 10 001 - 20 000:

- Respondenti této skupiny hodnotili spolupráci ve většině případů kladně, jako nezbytnost u záměrů přesahujících katastrální území a nástroj usnadňující řešení některých problémů. Jako problémy takto řešené byly jmenovány sociální služby, doprava, školství, životní prostředí, zdravotnictví, cestovní ruch či průmysl - vnímání potřeby komplexního řešení problémů v rámci průmyslové zóny zasahující na několik katastrálních území. Mimo konkrétní problémy je oceňována možnost sdílení informací, postupů, problémů a jejich diskuze mezi starosty. Jako formy spolupráce respondenti uvedli zapojení do meziobecních spoluprací, MAS, dobrovolných svazků obcí, mikroregionů, plánu vzdělávání ORP, v obchodních společnostech a spolupráci přeshraniční.
- Negativní hodnocení upřednostňuje před rozdrobeností regionu sjednocení – „stačil by jeden starosta“.

Obrázek 9.3: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 10 001 - 20 000 obyvatel



Velikost 5 001 - 10 000:

- Opět většina respondentů hodnotí kladně, jako dobrou a všem prospěšnou, nutnou v rámci ORP a jako efektivní nástroj k prosazování zájmu (více hlasů, větší síla a problém velikosti jedince). S tvrzením, že společné problémy mají společná řešení, respondenti uvedli konkrétní projekty v rámci v cestovním ruchu, odpadovém hospodářství, dopravě, výstavbě chodníků, plánování sociálních služeb, získáváním dotací, ale i vzájemnou podporu. Mimo to je spolupráce kladně vnímána i jako možnost komunikace a setkávání. Realizace pak probíhá v rámci mikroregionů, svazku obcí, MAS, se sousedním městem či v rámci přeshraniční spolupráce. Bylo vyzdvíženo, že by spolupráce však měla zůstat na dobrovolné rovině a iniciativě starostů před zaváděním plošným.
- Negativní hodnocení spolupráce bylo vysvětlováno přílišnou roztržitostí a existující rivalitou mezi obcemi, nadbytečností pro běžnou agendu a vysokou administrativní náročností, která od spolupráce odrazuje. V některých případech je spolupráce vnímána negativně, jelikož je v současné době pro respondenta nevýznamná anebo by ji rád využil, ale v jeho okolí chce řešit problémy samostatně.

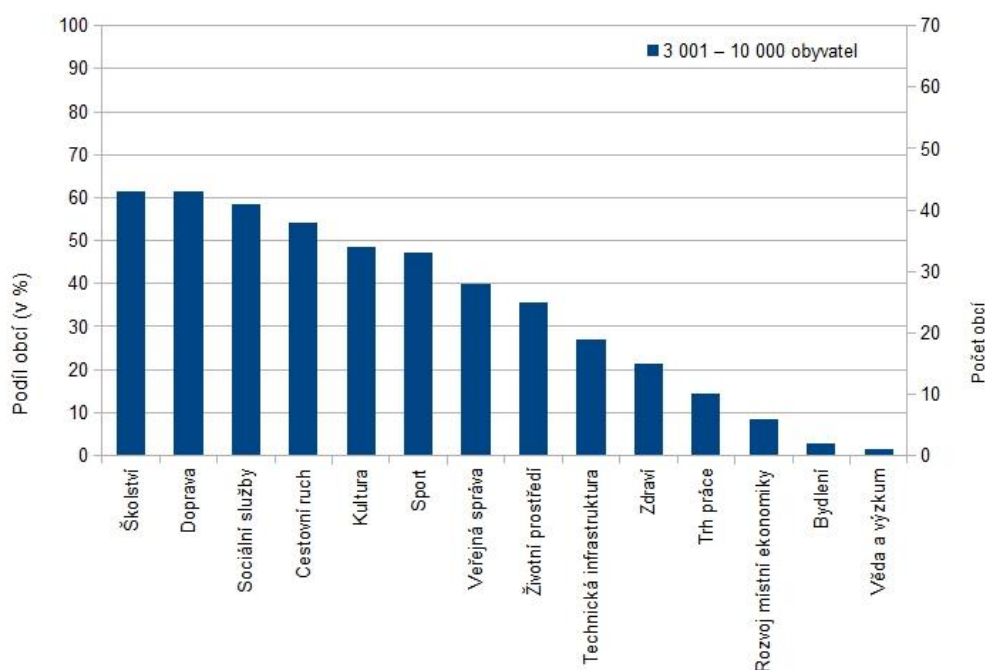
Velikost 3 001 - 5 000:

- Většina kladných hodnocení vyzdvihovala nezbytnost a potřebnost spolupráce jako zásadního nástroje pro rozvoj a řešení problémů mikroregionu. Konkrétně jde o vzájemné doplňování chybějících služeb a občanské vybavenosti (hlavně ZŠ a MŠ), odpadové hospodářství, financování sociálních služeb, dopravu, cestovní

ruch, bezpečnost, cyklostezky, vodárenskou infrastrukturu či možnost čerpání dotací. Dále pak spolupráce představuje platformu pro výměnu zkušeností a informací, řešení problémů a společných projektů. Formy spolupráce jsou uskutečňovány skrze mikroregiony, dobrovolné svazky obcí (DSO), místní akční skupiny (MAS), ekologický mikroregion, Centra společných služeb (CSS) nebo přeshraniční spolupráci. Upřednostňuje se zdola nastavená spolupráce (bottom-up).

- Negativní hodnocení bylo potvrzeno vlastní negativní zkušeností, nesouhlasem okolních starostů, rozdílnými potřebami jednotlivých obcí v okolí a ne vždy snazším řešením problému.

Obrázek 9.4: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města s 3 001 - 10 000 obyvatel



Velikost 1 501 - 3 000:

- V této skupině většina respondentů vnímá spolupráci kladně, kdy pro ně představuje stěžejní, nezbytný prvek či základ řešení podobných projektů v některých oblastech, a to z toho důvodu, že je k dispozici větší objem financí dovolující větší a náročnější projekty, a spolupráce několika jednotlivců navíc dovoluje větší šanci dosažení výsledků nebo prosazení zájmu dané lokality. Konkrétní projekty spolupráce se týkají dopravy, odpadového hospodářství, školství, sociální oblasti, cestovního ruchu, sdílení techniky, výpomoci s administrativou, kanalizace apod. Spolupráce je rovněž kladně vnímána na základě dobrých zkušeností, které jsou umožněny solidaritou starostů, ale i možností společné komunikace, sdílení dobré praxe a možnosti diskuze nad problémy a společnými plány rozvoje. Respondenti upřednostňují spolupráci,

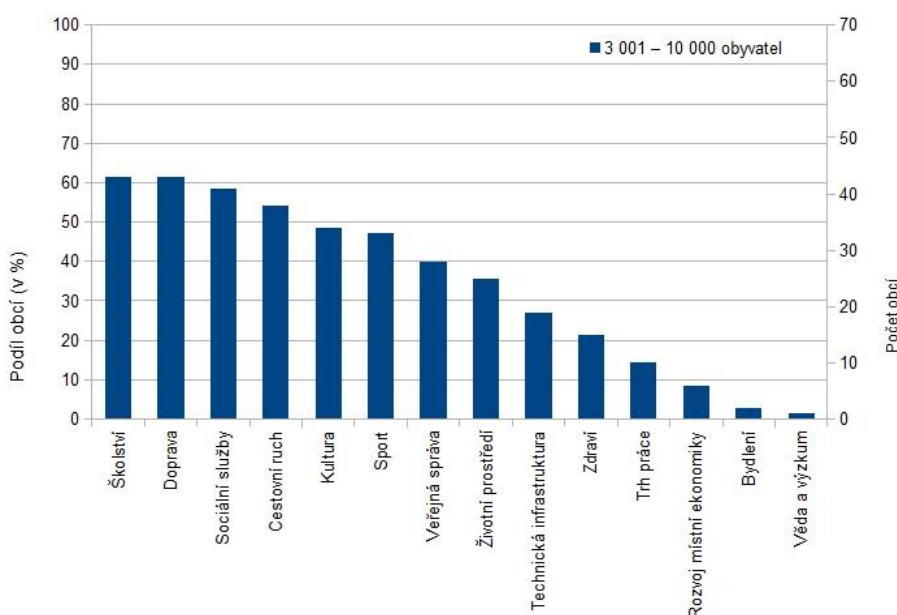
kteřá vzniká na základě přímé domluvy lidí a dohody, nežli spoluprací shora řízenou. Důležité podle nich je, aby se všichni zúčastnění chtěli na spolupráci podílet. Spolupráce jsou vedeny formou MAS, mikroregionů, dobrovolných sdružení obcí či spoluprací s velkým městem. Pro některé respondenty, být vnímají spolupráci pozitivně, představuje bariéru spolupráce existence krajské hranice - komplikace při uzavírání veřejnoprávních smluv.

- Negativní hodnocení bylo často založené na špatné zkušenosti nebo malé odezvy okolí. Dále se vyskytuje a priori negativní pohled na takovou formu řízení rozvoje, kdy je to spojováno s politikou velkých měst a podřízení se jejich diktátu anebo procesem slučování obcí - respondenti chtějí být samostatní a řešit si své problémy sami.

Velikost 1 001 - 1 500:

- Respondenti této skupiny vnímající kladně ohodnotili spolupráci jako nástroj, který je důležitý právě pro malé obce, aby mohly zvládat své povinnosti (finančně ale i administrativně). Domény spolupráce jsou stejné jako u ostatních skupin - cestovní ruch, doprava, školství, sociální péče, odpadové hospodářství, údržba veřejného prostranství, cyklostezky. Vedle toho spolupráce představuje možnost komunikace mezi sousedy, konzultací a sdílení zkušeností, právní a technické poradenství pro spolupracující obce i hromadné podání žádosti o dotaci. Spolupracuje se udržuje v rámci MAS, Euroregionu, dobrovolných sdružení obcí, SPOV, ale i spoluprací s krajem, ORP.
- Negativní vnímání bylo vysvětleno konkurenčním chováním obcí a rivalitou (dosažení na dotace), neochotou řešit problémy společně, specifičností problémů, které okolí neřeší, či spoluprací jen na nezásadních věcech.

Obrázek 9.5: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: města a obce s 1 001 - 3 000 obyvatel



Velikost 501 - 1 000:

- V rámci této skupiny respondenti vnímající spolupráci kladně argumentovali tím, že to je významný nástroj, s nímž je větší šance dojít k vyřešení problému, který lze navíc řešit ve větším kontextu. Snadněji se ve spolupráci prosazují stanoviska, přínosem je dostupnost dotací a nižší finanční náklady a v neposlední řadě pomáhá k udržení lidské a krajové vzájemnosti. Jako nejčastější oblasti spolupráce se vyskytlo školství, sociální služby (např. společný pečovatelský dům), odpadové hospodářství, cyklostezky, cestovní ruch, činnost městské policie, svazky pro plynofikaci, vodovodní infrastrukturu, chodníky, ale také pomoc administrativní, poradenství, právní služby, kulturní akce za účelem marketingu regionu, konzultace, sdílení zkušeností a spolupráce u výkonu státní správy. Spolupráce probíhá na úrovni dobrovolných svazků obcí (DSO), místních akčních skupin (MAS), mikroregionů, s blízkým městem, v rámci ORP, či na základě domluvy starostů. I v této skupině bylo vyzdviženo, že je klíčové založení spolupráce na dobrovolném rozhodnutí, kdy budoucí bariérou je přílišná administrativní náročnost projektů vedených pod dobrovolným svazkem obcí co by právníckou osobou. Obce upřednostňují uzavírání jednotlivých smluv podle řešeného problému. I přes kladné hodnocení spolupráce někteří respondenti přiznávají, že je problematické domluvit se na společných konkrétních prioritách.
- Bylo vyjádřeno politování nad tím, že byla ukončena podpora projektu "Meziobecní spolupráce" ze strany centrálních orgánů.
- Negativní vnímání spolupráce je u respondentů založeno na rozdílných prioritách, špatných zkušenostech či nevýznamných výsledcích z projektů spolupráce, solitérnímu jednání některých obcí a faktu, že ve spolupráci se řeší pro ně nepodstatné problémy - ty zásadní si musí stejně vyřešit sami. V některých případech pak hraje roli i velká vzdálenost mezi obcemi či zaostávání za ostatními.

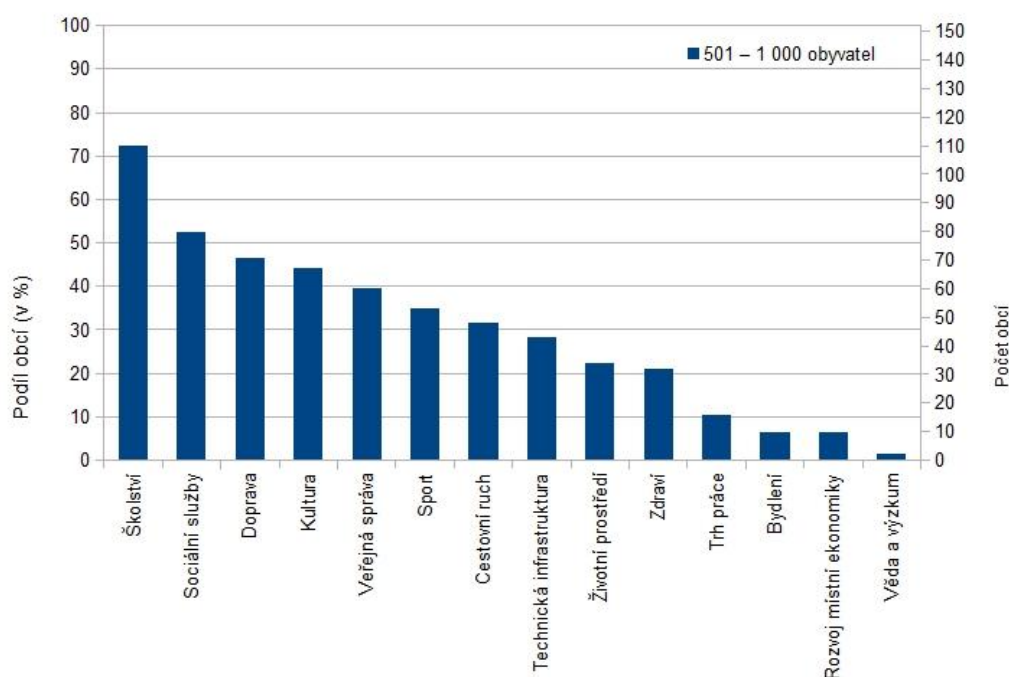
Velikost 201 - 500 a 0 - 200:

- Kladná hodnocení spolupráce jsou založena na dobrých zkušenostech a zdůrazňují fakt, že spolupráce je do jisté míry nutností a samozřejmostí. Její výhodou je jednodušší financování, rychlejší konzultace, snazší administrace dotací, vyšší šance vyřešení problému ("lepší ve skupině než bojovat jako jedinec"). V neposlední řadě je pak pozitivně vnímán efekt na udržování a utužování vztahů. V této souvislosti někteří respondenti upřednostňují spolupráci se stejně velkými obcemi nežli s městy, kde je komunikace roztržštěna mezi jednotlivé pracovníky, a tím se stává obtížnější. Tématem spolupráce je školství, zdravotnictví, odpadové hospodářství, doprava, kultura, sociální služby, občanská vybavenost, plynofikace, kanalizace, údržba veřejného prostoru, přenesená působnost či cestovní ruch. Vedle toho jde o výpomoc mezi starosty, sdílení administrativní zátěže, orientaci v (nových) předpisech a využívání schopností pracovníků svazku. Spolupráci respondenti udržují skrze dobrovolné svazky, se sousedními obcemi, v rámci mikroregionu, MAS, klubu starostů, ale i směrem k ORP. Nejmenší obce vítají a mají dobrou zkušenost se spoluprací uvolněných a neuvolněných starostů - zdroj informací, které přes časový nedostatek uniknou.
- Pozitivní vnímání je podtrženo nutností dobrovolnosti takové spolupráce za předpokladu, že nedojde k nabytí další administrativy a finančních nákladů a bez

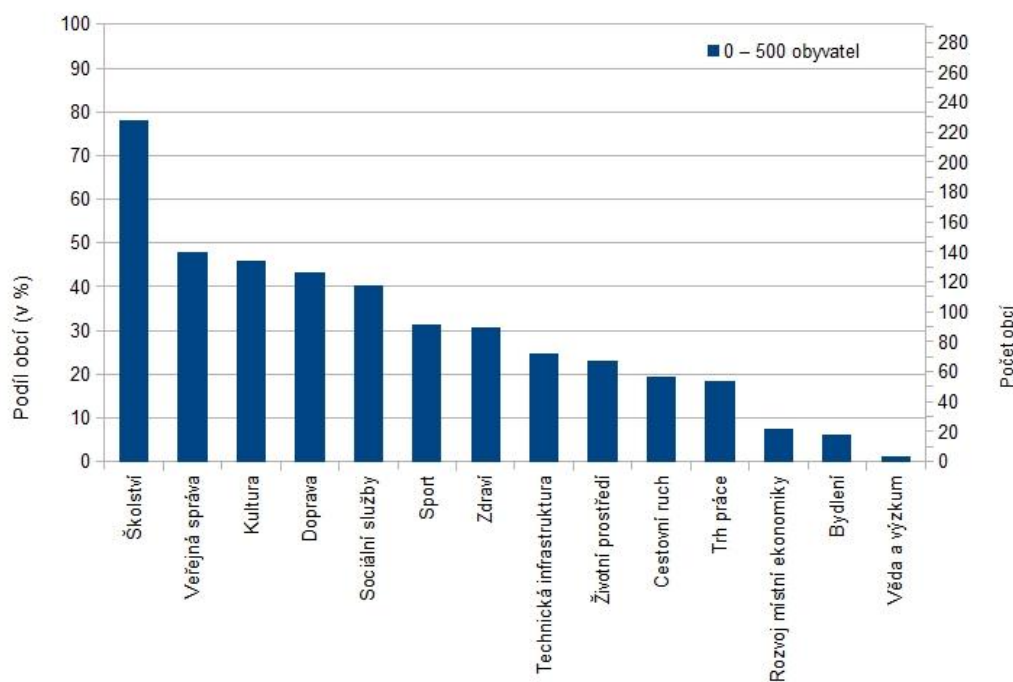
tendencí vedoucích ke slučování. Rovněž spolupráce s velkým městem je některými hodnocena a priori negativně a ukazuje na nedůvěru vůči městům. Bariérami je pak také časová náročnost takových jednání (v kontextu časového vytížení starosty obce). Jen formální existence dobrovolného svazku obcí nestačí. Nestejné naladění starostů sousedních obcí vede k absenci spolupráce.

- Negativní vnímání bylo vysvětleno vysokou specifičností problémů jednotlivých obcí, byrokracií spojenou s kolektivními projekty, špatnou (neefektivní jednání, nevyřešení problému, nezáměr o náš názor kvůli naší velikosti, neochota bližší spolupráce, finanční náročnost) nebo neexistující zkušeností (respondent preferuje soliterní jednání, neexistence spolupráce se sousedními obcemi). Pro některé je pak spolupráce řešením jen pro menší a méně podstatné problémy, ty zásadní si musí vyřešit sami. Problémem je rovněž časové hledisko.

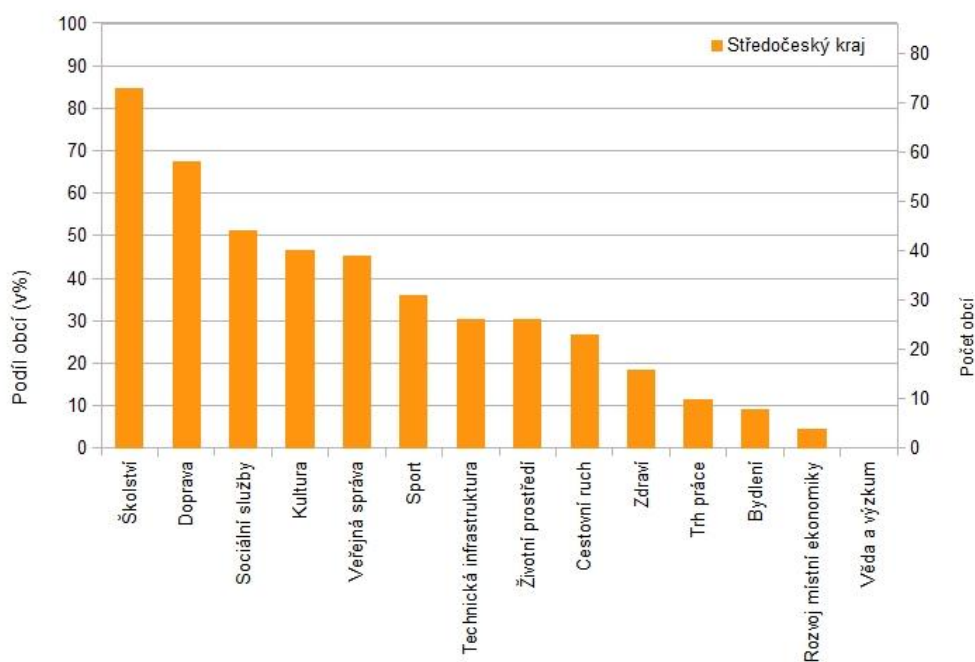
Obrázek 9.6: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: obce s 501 - 1 000 obyvatel



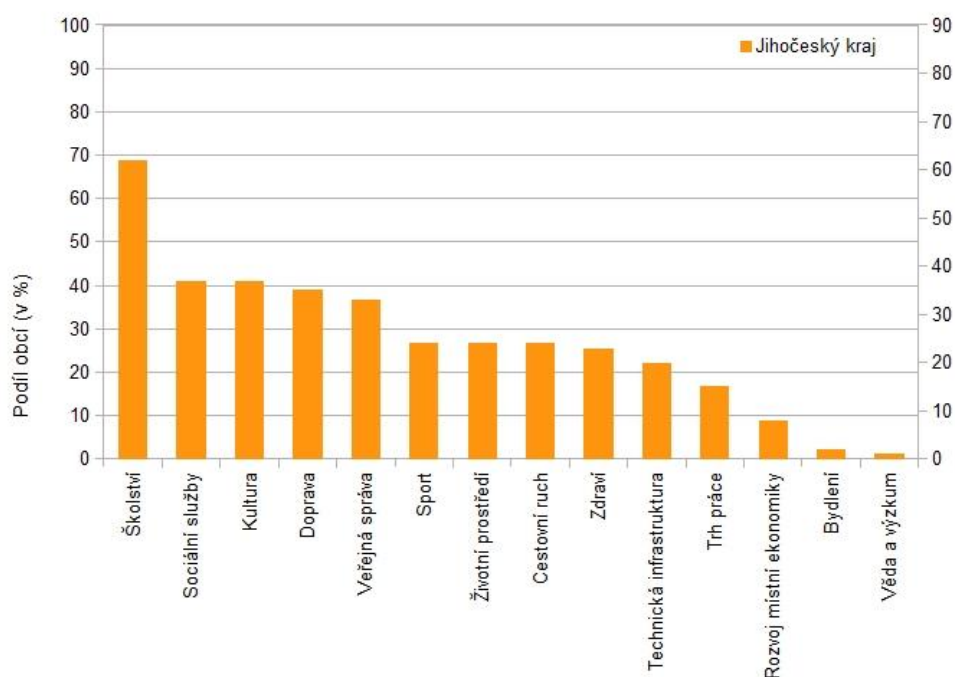
Obrázek 9.7: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: obce do 500 obyvatel



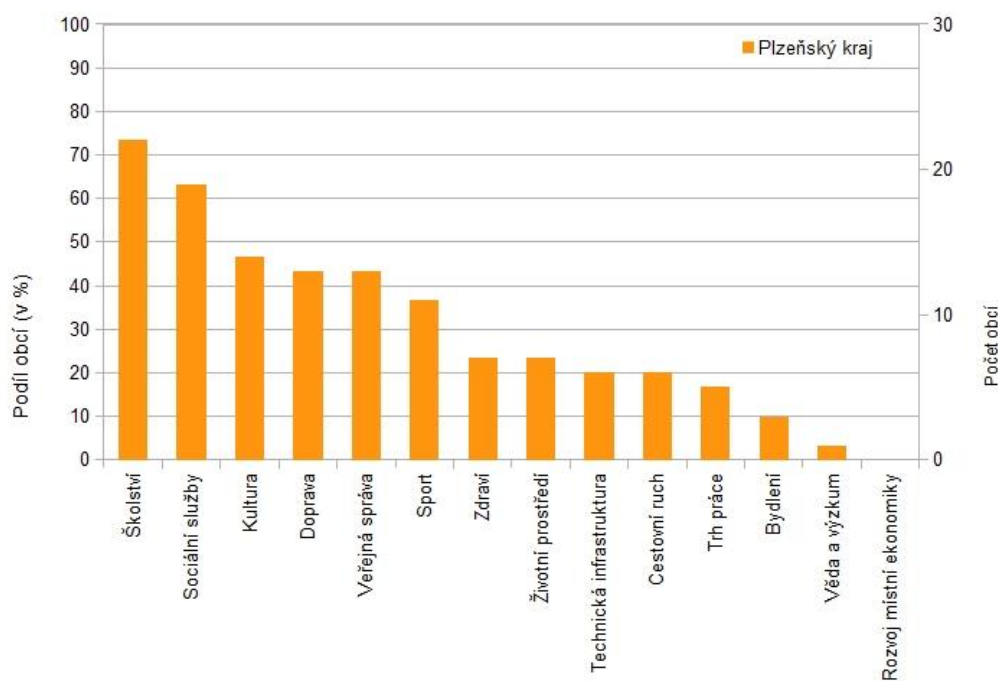
Obrázek 9.8: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Středočeský kraj



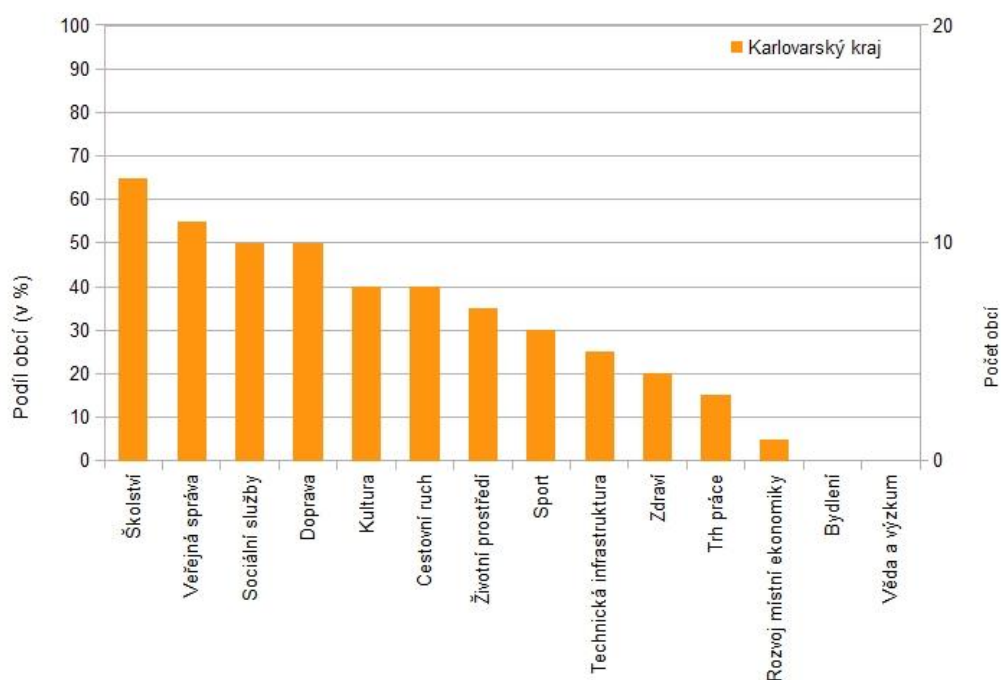
Obrázek 9.9: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Jihočeský kraj



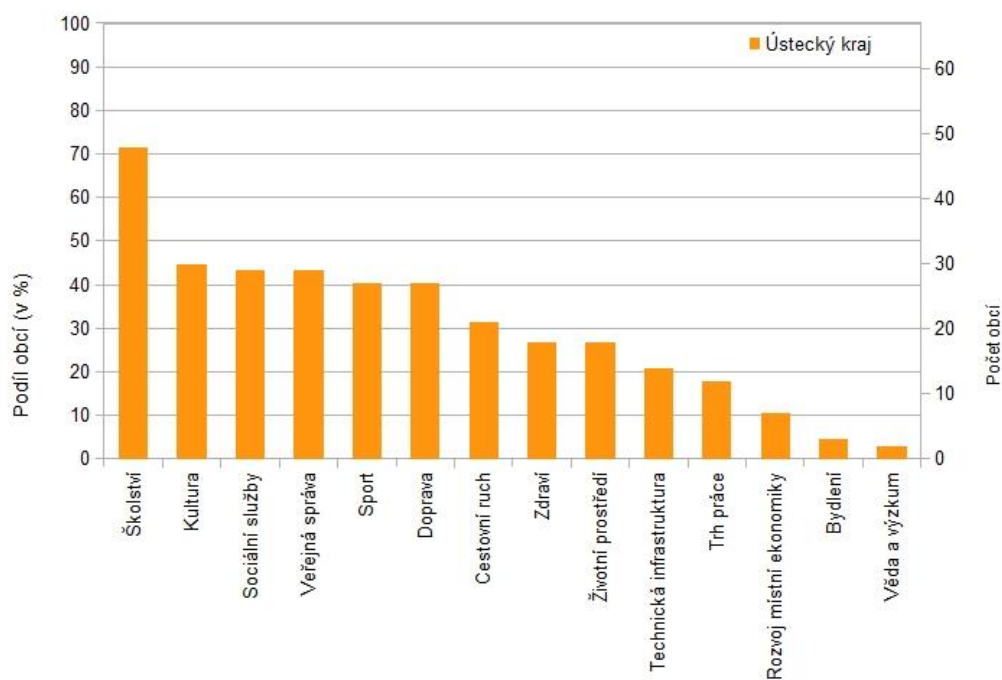
Obrázek 9.10: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Plzeňský kraj



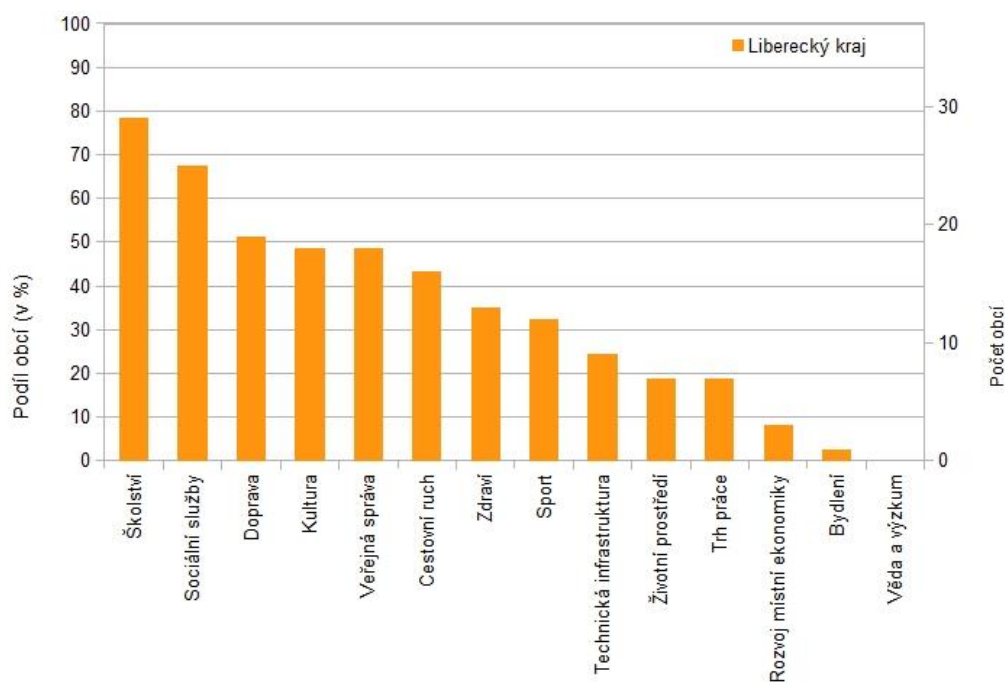
Obrázek 7.12: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Karlovarský kraj



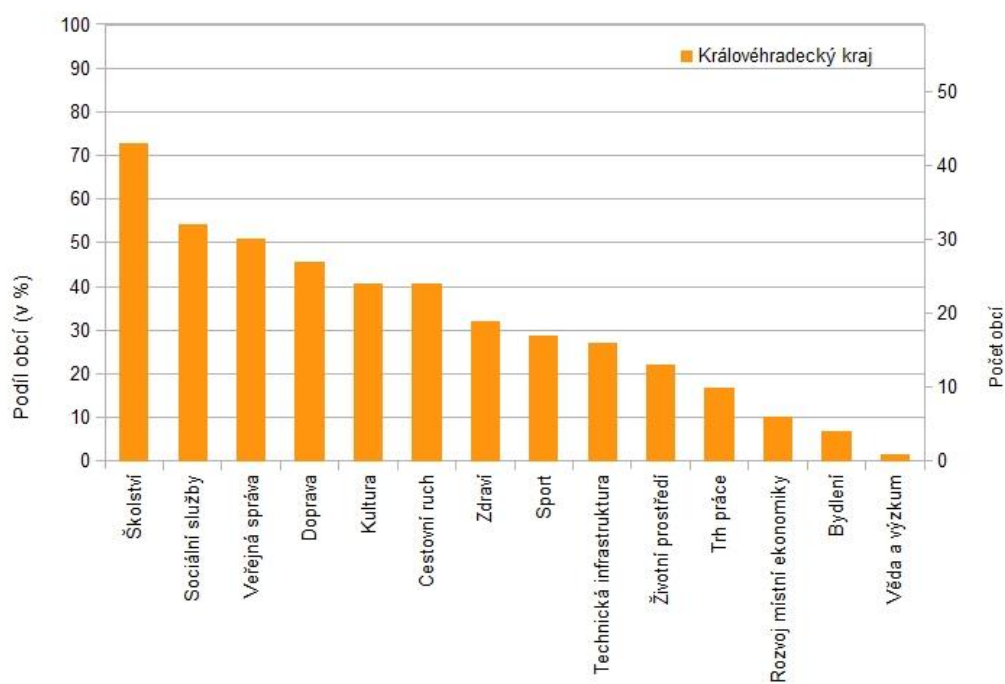
Obrázek 7.13: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Ústecký kraj



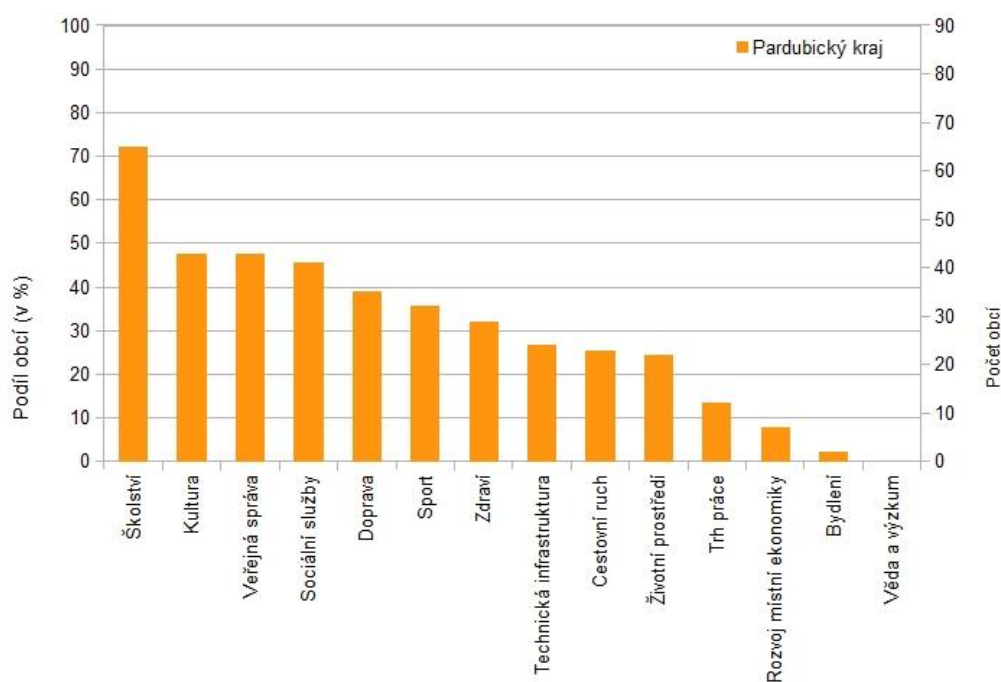
Obrázek 7.14: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Liberecký kraj



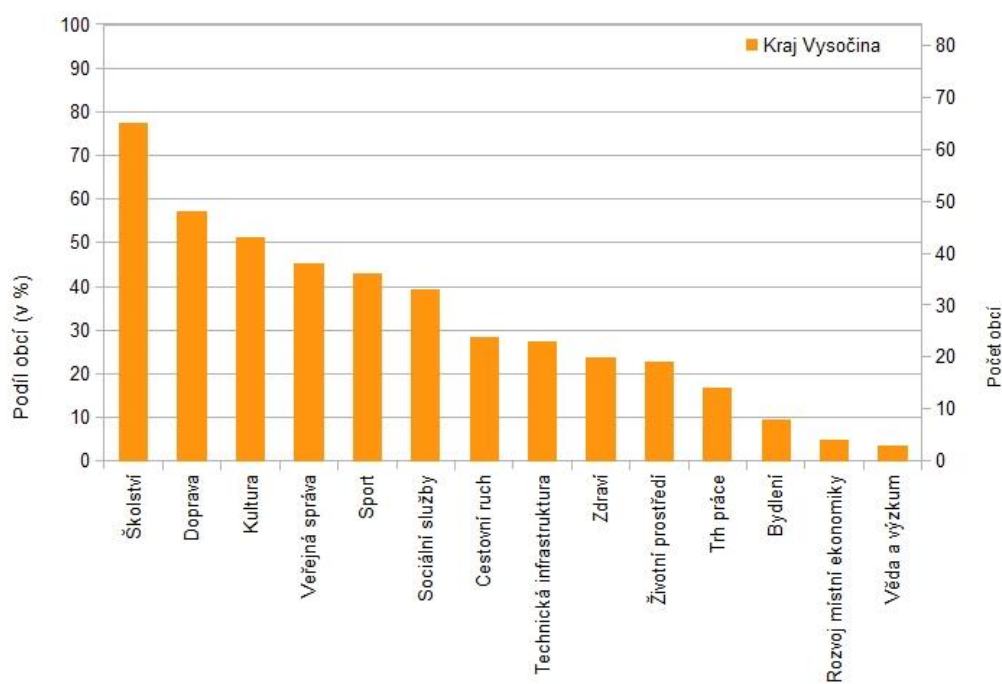
Obrázek 7.15: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Královéhradecký kraj



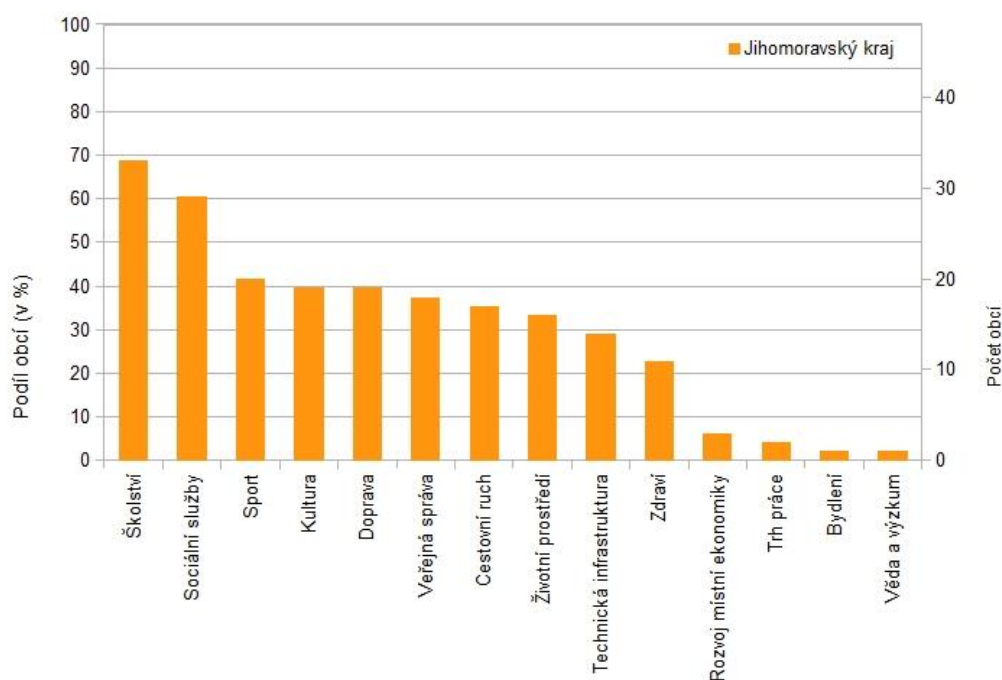
Obrázek 7.16: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Pardubický kraj



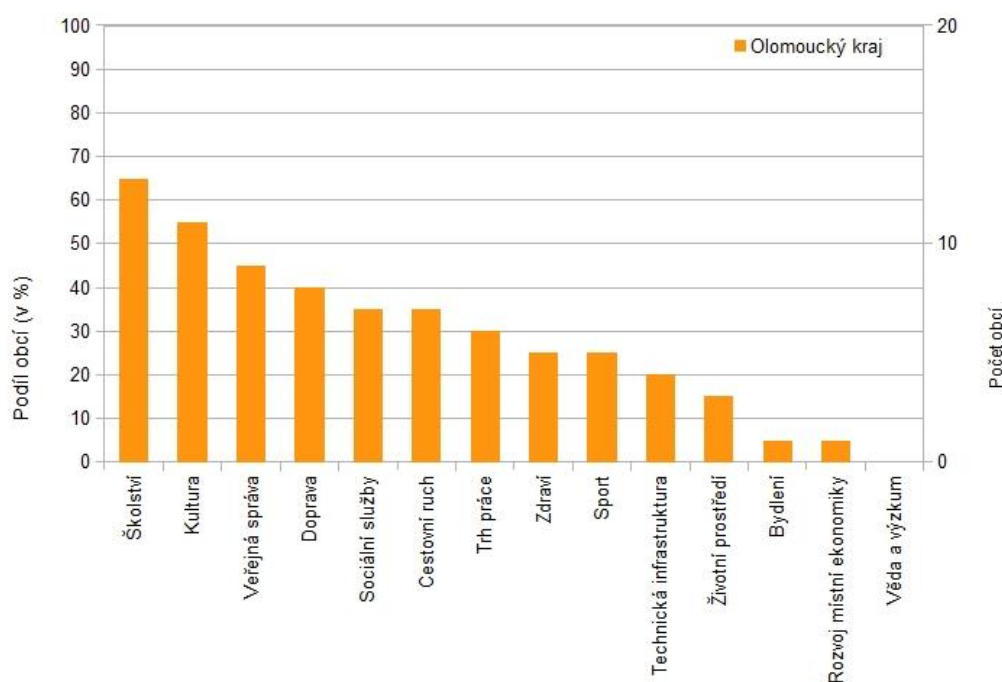
Obrázek 7.17: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Kraj Vysočina



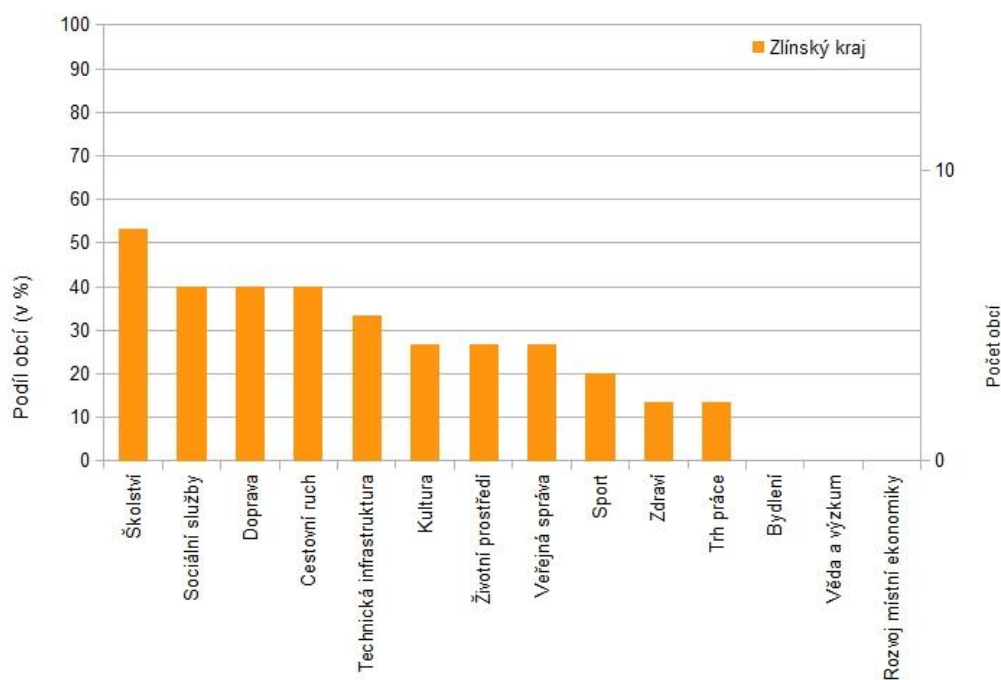
Obrázek 7.18: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Jihomoravský kraj



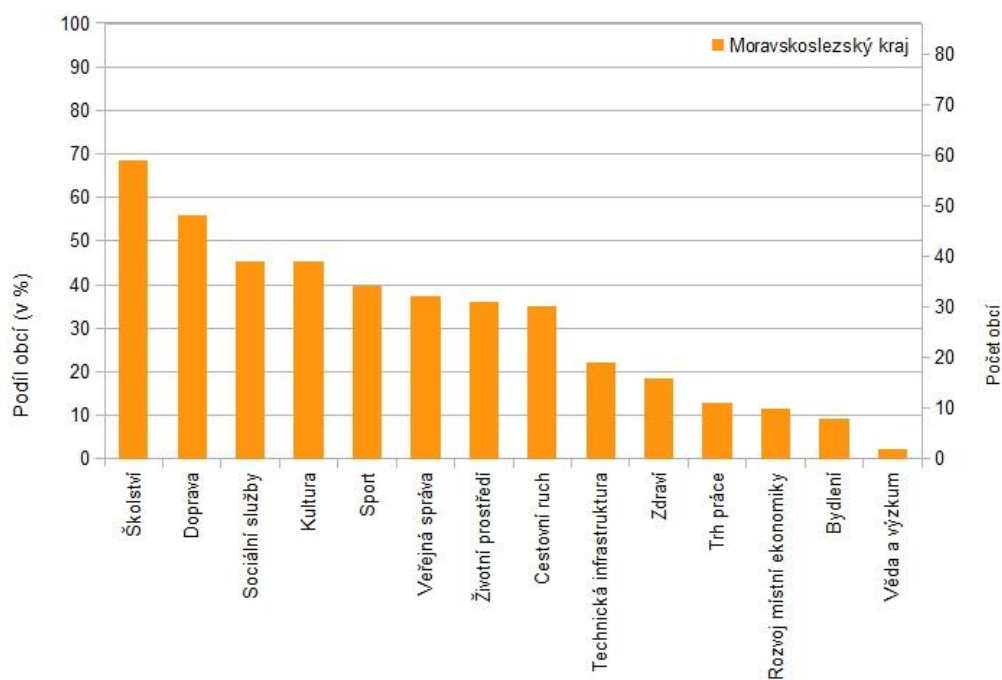
Obrázek 7.19: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Olomoucký kraj



Obrázek 7.20: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Zlínský kraj



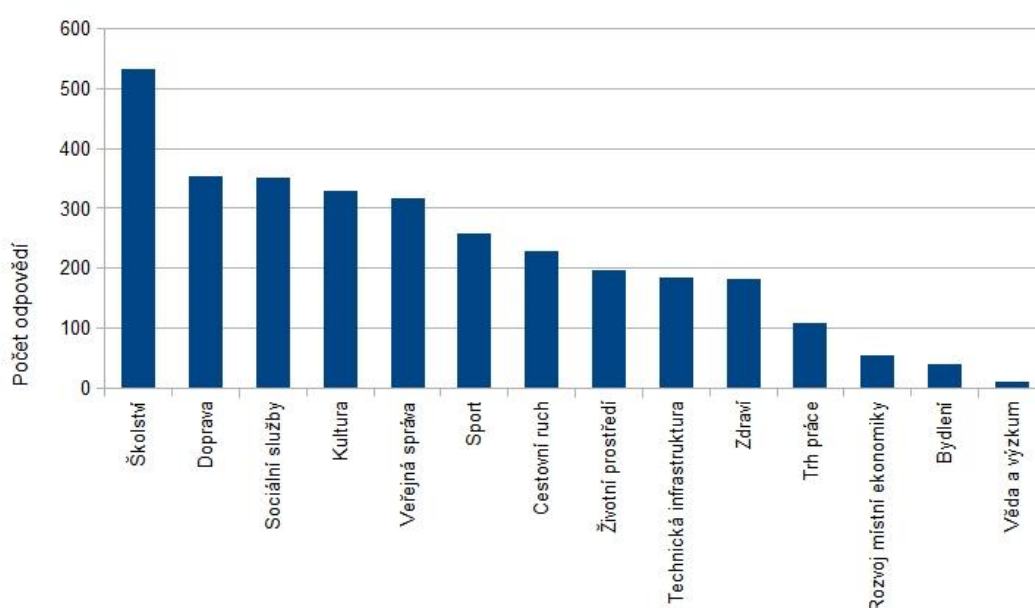
Obrázek 7.21: Spolupráce mezi městy a obcemi - pořadí zastoupení oblastí spolupráce: Moravskoslezský kraj



9.2 Oblasti meziobecní spolupráce

V rámci otázky „V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?“ bylo cílem zjistit míru spolupráce ve 14 definovaných oblastech a na základě přidaného komentáře hlouběji vystihnout typ nebo podstatu spolupráce u jednotlivých respondentů. Obrázek 9.1 zachycuje pořadí 14 oblastí podle toho, jak často byla oblast respondenty uvedena jako cílová oblast spolupráce. Následují dílčí analýzy jednotlivých oblastí podle velikostních kategorií měst a obcí a doplňkově v třídění podle krajů a při využití kvalitativní analýzy komentářů.

Obrázek 9.1: Oblasti spolupráce mezi městy a obcemi

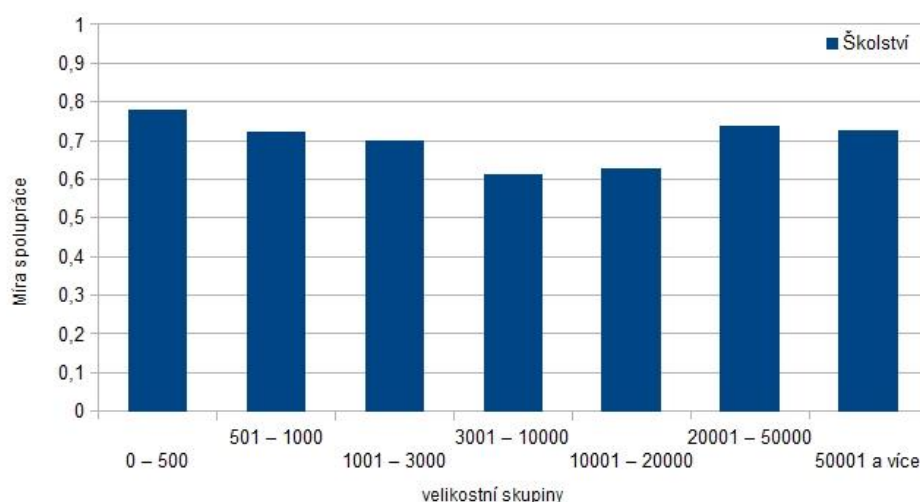


9.2.1 Školství

Celkové shrnutí:

- V celku i jednotlivých třídění převažuje spolupráce v oblasti školství – téměř ¾ respondentů.
- Třídění dle velikostních kategorií ukazuje velmi malé odchylky od vnímání respondentů v celkovém podílu. Největší odchylkou je velikostní skupina 3 001 – 10 000 a 10 001 – 20 000, kde v oblasti školství spolupracuje nejmenší podíl respondentů.
- Třídění dle krajů ukazuje podobně malé odchylky (až na případ Zlínského kraje) jako velikostní třídění. Případ Středočeského kraje lze interpretovat z pohledu nutnosti zabezpečení vzdělání v zázemí Prahy.

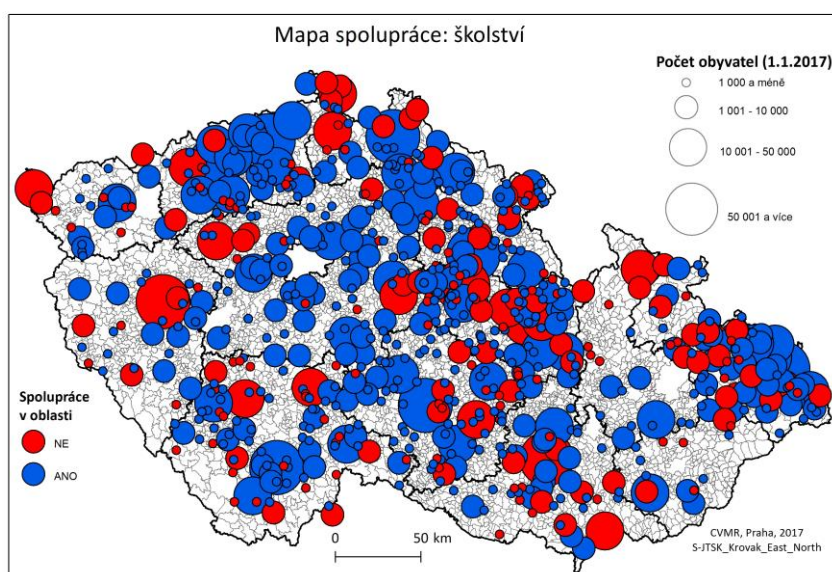
Obrázek 9.2: Míra spolupráce ve školství. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Nejdůležitějším předmětem spolupráce v této oblasti je sdílení školských zařízení (MŠ a ZŠ), a tím zabezpečení dostupnosti vzdělání. Nejmenší obce využívají volné kapacity u větších nebo stejných obcí, kde školská instituce funguje, větší obce jsou poskytovatelem – zabezpečují službu pro spádovou oblast či školský obvod.
- Obce mezi 500 a 3 000 obyvateli pak využívají spádovost hlavně II. stupně ZŠ.
- Mimo pokrytí chybějící služby a optimalizace kapacit je spolupráce zastoupena ve financování, rekonstrukcích, dopravě dětí do zařízení, pořádání volnočasových aktivit a soutěží mezi školami.
- Velké zastoupení mají projekty pod místními akčními plány (MAP) rozvoje vzdělávání – častěji jmenováno u středních a větších měst či obcí.

Obrázek 9.3: Meziobecní spolupráce v oblasti školství: mapa obcí



Tabulka 9.3: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Školství
Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	533	72,8	1,00	ANO	43	61,4	0,84
NE	199	27,2		NE	27	38,6	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	228	78,1	1,07	ANO	17	63,0	0,86
NE	64	21,9		NE	10	37,0	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	110	72,4	0,99	ANO	14	73,7	1,01
NE	42	27,6		NE	5	26,3	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	113	70,2	0,96	ANO	8	72,7	1,00
NE	48	29,8		NE	3	27,3	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (72,8=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.4: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Školství. Třídění dle krajů

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	533	72,8	1,00	ANO	43	72,9	1,00
NE	199	27,2		NE	16	27,1	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	73	84,9	1,17	ANO	65	72,2	0,99
NE	13	15,1		NE	25	27,8	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	62	68,9	0,95	ANO	65	77,4	1,06
NE	28	31,1		NE	19	22,6	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	22	73,3	1,01	ANO	33	68,8	0,94
NE	8	26,7		NE	15	31,3	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	13	65,0	0,89	ANO	13	65,0	0,89
NE	7	35,0		NE	7	35,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	48	71,6	0,98	ANO	8	53,3	0,73
NE	19	28,4		NE	7	46,7	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	29	78,4	1,08	ANO	59	68,6	0,94
NE	8	21,6		NE	27	31,4	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

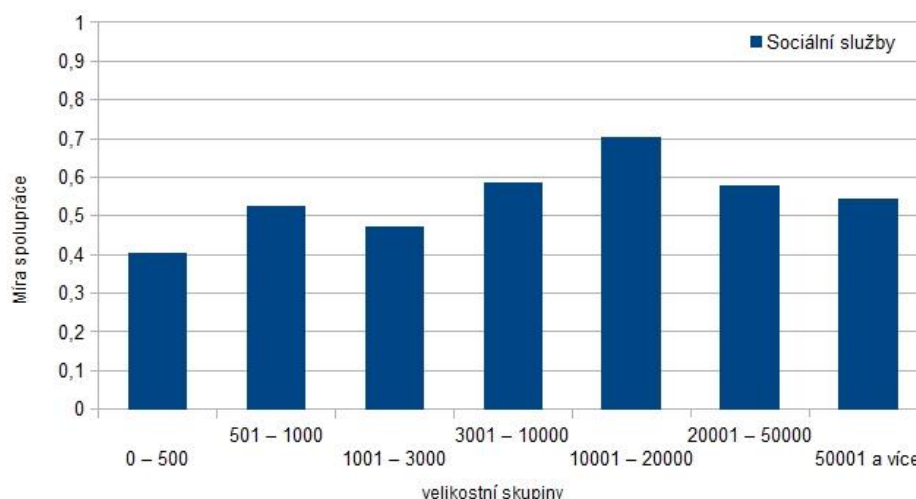
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (72,8=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.2 Sociální služby

Celkové shrnutí:

- V celku více než polovina respondentů (52 %) uvedla, že v této oblasti nespolupracují.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejméně v této oblasti spolupracují nejmenší obce do 500 obyvatel. S rostoucí velikostí obcí přibývá i spolupráce v této oblasti. Nejvíce k ní referovali respondenti velikostní skupiny 10 001 – 20 000 obyvatel.
- Třídění dle krajů ukazuje ve většině případů relativně malé odchylky od celkových hodnot. V případě Plzeňského, Libereckého, Královéhradeckého a Jihomoravského kraje ukazují výsledky na spíše spolupráci v této oblasti. Případ Olomouckého kraje je naopak pod celkovými hodnotami respondentů.

Obrázek 9.4: Míra spolupráce v sociálních službách. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- V první řadě jde o zabezpečení dostupnosti péče a sociálních služeb pro seniory a tělesné postižené – domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou, terénní pracovník, LDN či hospice, ale i rozvoz obědů. Zabezpečení dostupnosti je dosaženo buď spoluprací mezi menšími obcemi, které sdílejí danou infrastrukturu, anebo využíváním spádové obce nebo přilehlého většího města - existence plánů pokrytí služeb v rámci ORP.
- Dále jde o finanční příspěvky na poskytnutí služeb, zaplacení sdíleného sociálního pracovníka či pečovatelky.
- Vedle péče o seniory a ZTP respondenti uváděli spolupráci v rámci komunitního plánování, udržování občanské poradny, případně udržení technického stavu infrastruktury pro sociální služby.

Tabulka 9.5: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sociální služby. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	351	48,0	1,00	ANO	41	58,6	1,22
NE	381	52,0		NE	29	41,4	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	118	40,4	0,84	ANO	19	70,4	1,47
NE	174	59,6		NE	8	29,6	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	80	52,6	1,10	ANO	11	57,9	1,21
NE	72	47,4		NE	8	42,1	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	76	47,2	0,98	ANO	6	54,5	1,14
NE	85	52,8		NE	5	45,5	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (48,0=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.6: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Sociální služby. Třídění dle krajů

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	351	48,0	1,00	ANO	32	54,2	1,13
NE	381	52,0		NE	27	45,8	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	44	51,2	1,07	ANO	41	45,6	0,95
NE	42	48,8		NE	49	54,4	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	37	41,1	0,86	ANO	33	39,3	0,82
NE	53	58,9		NE	51	60,7	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	19	63,3	1,32	ANO	29	60,4	1,26
NE	11	36,7		NE	19	39,6	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	10	50,0	1,04	ANO	7	35,0	0,73
NE	10	50,0		NE	13	65,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	29	43,3	0,90	ANO	6	40,0	0,83
NE	38	56,7		NE	9	60,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	25	67,6	1,41	ANO	39	45,3	0,95
NE	12	32,4		NE	47	54,7	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

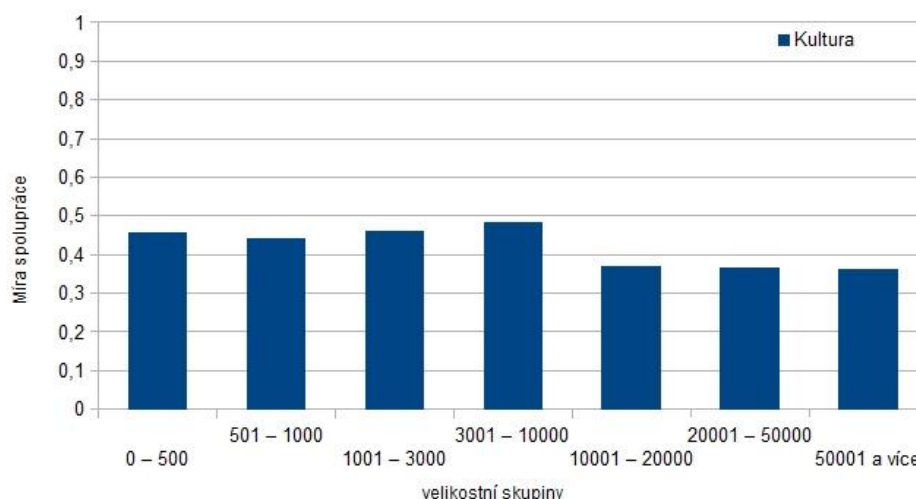
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (48,0=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.3 Kultura

Celkové shrnutí:

- V celku více než polovina respondentů (54,9 %) uvedla, že v této oblasti nespolupracují.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejméně v této oblasti spolupracují střední a velká města od 10 000 obyvatel. Menší města a obce jsou ke spolupráci v kultuře nakloněnější, nicméně v žádné velikostní skupině odpovědi nepřevážily negativní polovinu.
- Třídění dle krajů ukazuje ve většině případů malé odchylky od referenční hodnoty. Pouze případ Zlínského a Olomouckého kraje vykazuje odchylku od referenční hodnoty vyšší než 20 %. Jde ale o kraje jejichž početní zastoupení respondentů je nejmenší.

Obrázek 9.5: Míra spolupráce v kultuře. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Nejčastější je spolupráce v oblasti kultury, která spočívá v pořádání společných akcí (koncerty, plesy, oslavy, zábavy, besedy, akce pro seniory a děti, divadlo, kino eventuálně letní kino), vzájemné propagaci a tím zajišťování návštěvnosti, a to hlavně u malých a středních obcí. Ty se dále odkazovaly na spolupráci spolků, sdílení materiálu a technického zařízení pro pořádání akcí, v některých případech organizování zájezdů za kulturou.
- Střední a větší města pak uváděla zabezpečení kulturního dění pro spádovou oblast, region a také konání akcí většího významu.
- Často se respondenti odkazovali na dodržování termínového kalendáře – pořádání akcí v různých obcích mikroregionu tak, aby se vzájemně akce nekryly.
- Zřídka se objevila spolupráce na projektech péče o památky.

Tabulka 9.7: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Kultura. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	330	45,1	1,00	ANO	34	48,6	1,08
NE	402	54,9		NE	36	51,4	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	134	45,9	1,02	ANO	10	37,0	0,82
NE	158	54,1		NE	17	63,0	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	67	44,1	0,98	ANO	7	36,8	0,82
NE	85	55,9		NE	12	63,2	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	74	46,0	1,02	ANO	4	36,4	0,81
NE	87	54,0		NE	7	63,6	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (45,1=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.8: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Kultura. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	330	45,1	1,00	ANO	24	40,7	0,90
NE	402	54,9		NE	35	59,3	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	40	46,5	1,03	ANO	43	47,8	1,06
NE	46	53,5		NE	47	52,2	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	37	41,1	0,91	ANO	43	51,2	1,14
NE	53	58,9		NE	41	48,8	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	14	46,7	1,04	ANO	19	39,6	0,88
NE	16	53,3		NE	29	60,4	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	8	40,0	0,89	ANO	11	55,0	1,22
NE	12	60,0		NE	9	45,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	30	44,8	0,99	ANO	4	26,7	0,59
NE	37	55,2		NE	11	73,3	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	18	48,6	1,08	ANO	39	45,3	1,01
NE	19	51,4		NE	47	54,7	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

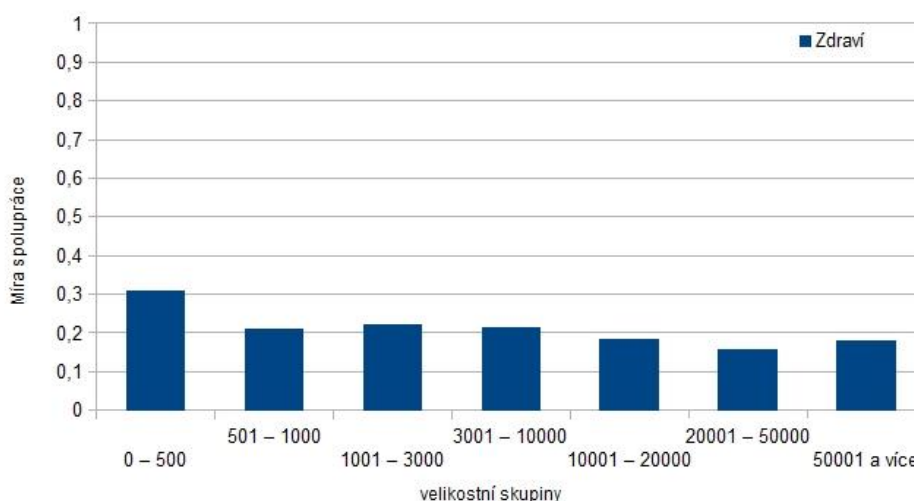
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (45,1=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.4 Zdraví

Celkové shrnutí:

- Pouze čtvrtina respondentů z celkového počtu uvedla, že spolupracuje v oblasti zdraví.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejméně v této oblasti spolupracují střední a velká města od 10 000 obyvatel. Naopak nejvíce se mezi respondenty ke spolupráci hlásily nejmenší obce do 500 obyvatel, což koresponduje s problémy této velikostní kategorie (viz 4 Věcné problémy).
- Třídění dle krajů ukazuje větší diferenciaci k postavení ke spolupráci v oblasti zdraví. Alespoň 20% odchylku má Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj, čímž se staly kraje s větším procentem spolupracujících ve zdraví. Opačným případem je Zlínský kraj s téměř 50% odchylkou od průměru respondentů.

Obrázek 9.6: Míra spolupráce v oblasti zdraví. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Nejčastější spolupráce v této oblasti je využívání spádových oblastí pro zajištění dostupnosti lékařské péče, zdravotního střediska a nemocnice.
- Někteří respondenti (malé obce) využívají společného lékaře a dětského lékaře.
- Respondenti středních a větších měst referovali ke spolupráci ve smyslu poskytování zdravotní péče pro občany spádových oblastí díky přítomnosti nemocnice.
- V několika případech byla uvedena finanční podpora na pohotovost.

Tabulka 9.9: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Zdraví. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	183	25,0	1,00	ANO	15	21,4	0,86
NE	549	75,0		NE	55	78,6	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	90	30,8	1,23	ANO	5	18,5	0,74
NE	202	69,2		NE	22	81,5	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	32	21,1	0,84	ANO	3	15,8	0,63
NE	120	78,9		NE	16	84,2	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	36	22,4	0,89	ANO	2	18,2	0,73
NE	125	77,6		NE	9	81,8	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (25,0=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.10: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Zdraví. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	183	25,0	1,00	ANO	19	32,2	1,29
NE	549	75,0		NE	40	67,8	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	16	18,6	0,74	ANO	29	32,2	1,29
NE	70	81,4		NE	61	67,8	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	23	25,6	1,02	ANO	20	23,8	0,95
NE	67	74,4		NE	64	76,2	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	7	23,3	0,93	ANO	11	22,9	0,92
NE	23	76,7		NE	37	77,1	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	4	20,0	0,80	ANO	5	25,0	1,00
NE	16	80,0		NE	15	75,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	18	26,9	1,07	ANO	2	13,3	0,53
NE	49	73,1		NE	13	86,7	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	13	35,1	1,41	ANO	16	18,6	0,74
NE	24	64,9		NE	70	81,4	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

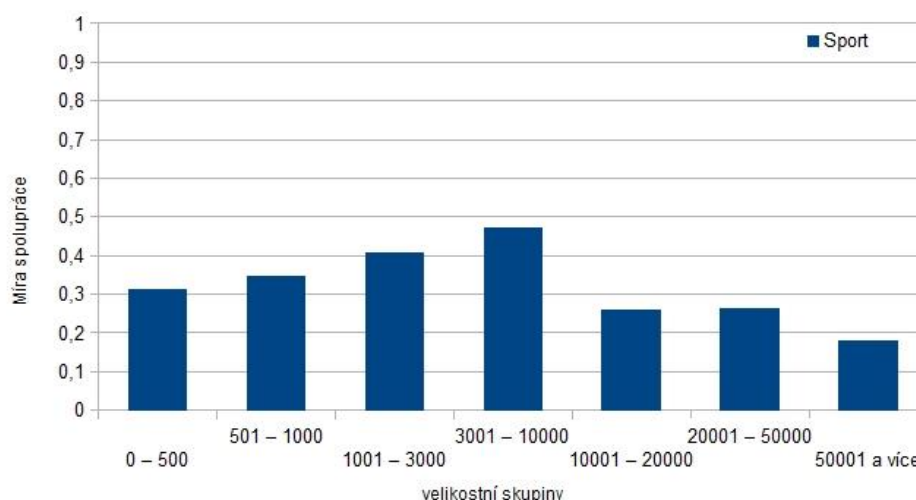
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (25,0=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.5 Sport

Celkové shrnutí:

- Ke spolupráci v oblasti sportu se kladně vyjádřilo 35 % všech respondentů.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejméně v této oblasti spolupracují střední a velká města od 10 000 obyvatel. Naopak nejvíce se mezi respondenty ke spolupráci hlásily obce 3 001 – 10 000 obyvatel.
- Třídění dle krajů neukazuje větší diferenciaci k postavení ke spolupráci v této oblasti. Výjimkou jsou kraje Vysočina, Zlínský a Olomoucký, kde se hodnota odchylky pohybuje daleko od referenční hodnoty.

Obrázek 9.7: Míra spolupráce v oblasti sportu. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Respondenti uváděli nejčastěji konání společných sportovních akcí – sportovní dny, různé turnaje a soutěže ve fotbalu či hasičských závodech, společné mládežnické týmy, podporu fotbalové přípravky, ale i spolupráci v rámci místních spolků.
- Co se týče infrastruktury a zázemí pro sport, respondenti spolupracují tím, že ho sdílejí (finanční příspěvek v některých případech) s okolními obcemi či využívají existující infrastrukturu ve větší přilehlé obci či městě. Někteří respondenti uvedli spolupráci na údržbě cyklostezek nebo lyžařských tratích.
- V několika případech byla uvedena spolupráce na stavbě sportoviště nebo jejich rekonstrukce.

Tabulka 9.11: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Sport. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	258	35,2	1,00	ANO	33	47,1	1,34
NE	474	64,8		NE	37	52,9	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	92	31,5	0,89	ANO	7	25,9	0,74
NE	200	68,5		NE	20	74,1	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	53	34,9	0,99	ANO	5	26,3	0,75
NE	99	65,1		NE	14	73,7	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	66	41,0	1,16	ANO	2	18,2	0,52
NE	95	59,0		NE	9	81,8	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (35,2=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.12: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Sport. Třídění dle krajů.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	258	35,2	1,00	ANO	17	28,8	0,82
NE	474	64,8		NE	42	71,2	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	31	36,0	1,02	ANO	32	35,6	1,01
NE	55	64,0		NE	58	64,4	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	24	26,7	0,76	ANO	36	42,9	1,22
NE	66	73,3		NE	48	57,1	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	11	36,7	1,04	ANO	20	41,7	1,18
NE	19	63,3		NE	28	58,3	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	6	30,0	0,85	ANO	5	25,0	0,71
NE	14	70,0		NE	15	75,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	27	40,3	1,14	ANO	3	20,0	0,57
NE	40	59,7		NE	12	80,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	12	32,4	0,92	ANO	34	39,5	1,12
NE	25	67,6		NE	52	60,5	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

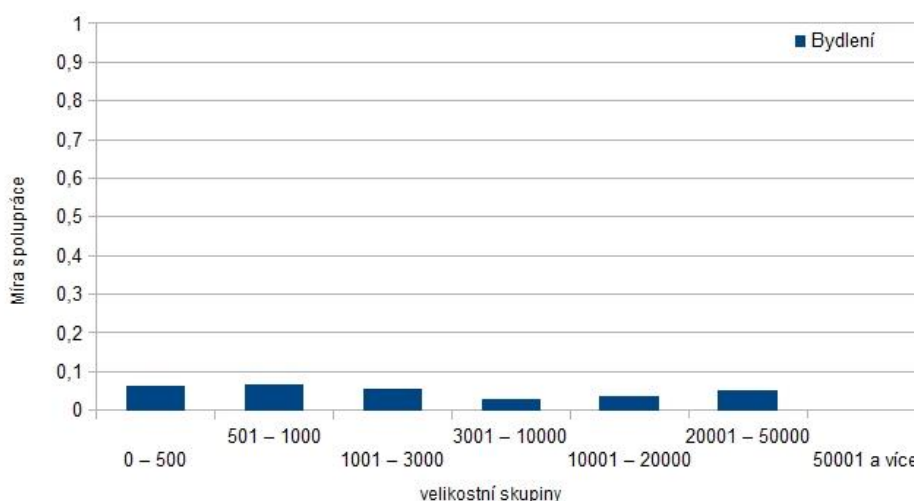
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (35,2=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.6 Bydlení

Celkové shrnutí:

- Ke spolupráci v oblasti bydlení se kladně vyjádřilo pouze 5,6 % všech respondentů. Jde tedy o oblast, která je pro spolupráci obcí nejméně lákavá a potřebná. Může být výsledkem určitého „boje“ obcí o vlastní obyvatele kvůli rozpočtovému určení daní.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejméně v této oblasti spolupracují velká a střední města od 10 000 obyvatel. Relativně největší procento kladných odpovědí uvedli respondenti velikostní skupiny 501 – 1 000 obyvatel.
- Třídění dle krajů ukázalo relativně velkou diferenciaci k postavení ke spolupráci v této oblasti. Avšak v závislosti na objektivitě tohoto třídění a nízké hodnotě referenční hodnoty nepovažujeme tyto difference za směrodatné.

Obrázek 9.8: Míra spolupráce v oblasti bydlení. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Respondenti u této oblasti uvedli minimum komentářů, na základě několika málo slovních specifikací spolupráce lze říci, že spolupráce je buď informační – sdílení zkušeností a informací ohledně výstavby nových bytů či rodinných domů, některé obce si vyjdou vstříc při přípravě nových stavebních parcel, anebo v případě respondenta, který má převyšující poptávku po bydlení, odkazování na nabídky na volné byty.
- Někteří respondenti dále zmínili spolupráci v oblasti sociálního bydlení, tedy v nabídce bytů pro seniory nebo pro mladé – nabídka bytů pro spádovou oblast.

Tabulka 9.13: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Bydlení. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	41	5,6	1,00	ANO	2	2,9	0,51
NE	691	94,4		NE	68	97,1	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	18	6,2	1,10	ANO	1	3,7	0,66
NE	274	93,8		NE	26	96,3	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	10	6,6	1,17	ANO	1	5,3	0,94
NE	142	93,4		NE	18	94,7	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	9	5,6	1,00	ANO	0	0,0	0,00
NE	152	94,4		NE	11	100,0	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (5,6=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.14: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Bydlení. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylna*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylna*
ANO	41	5,6	1,00	ANO	4	6,8	1,21
NE	691	94,4		NE	55	93,2	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	8	9,3	1,66	ANO	2	2,2	0,40
NE	78	90,7		NE	88	97,8	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	2	2,2	0,40	ANO	8	9,5	1,70
NE	88	97,8		NE	76	90,5	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	3	10,0	1,79	ANO	1	2,1	0,37
NE	27	90,0		NE	47	97,9	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	0	0,0	0,00	ANO	1	5,0	0,89
NE	20	100,0		NE	19	95,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	3	4,5	0,80	ANO	0	0,0	0,00
NE	64	95,5		NE	15	100,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	1	2,7	0,48	ANO	8	9,3	1,66
NE	36	97,3		NE	78	90,7	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

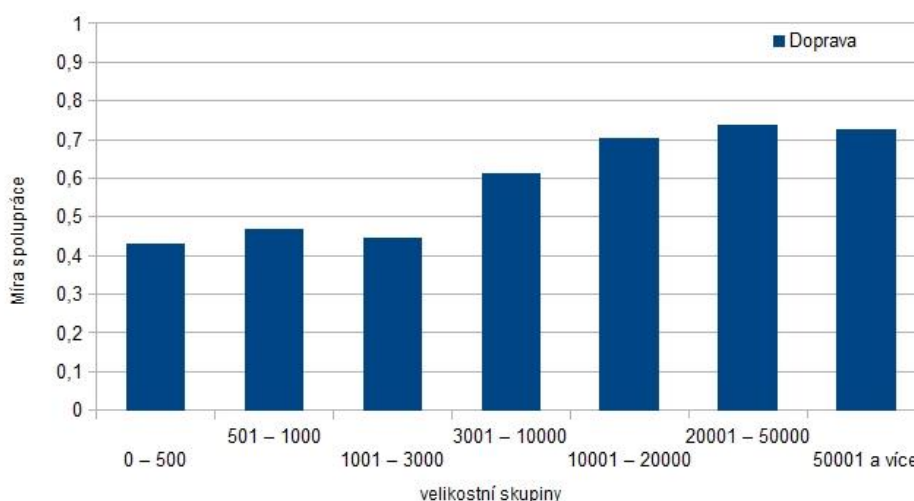
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (5,6=100 %). Jako signifikantní odchylna od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.7 Doprava

Celkové shrnutí:

- Oblast dopravy patří k jedné z nejčastějších forem spolupráce, mezi všemi respondenty se k ní přihlásilo přes 48 %.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejvíce v této oblasti spolupracují střední a velká města (podíl odpovědí „ano“ přes 70 %), nejméně pak nejmenší obce do 500 obyvatel (podíl odpovědí „ano“ 43 %).
- Třídění dle krajů ukázalo relativně vyrovnané postavení ke spolupráci v této oblasti. Zajímavá je odchylka u Středočeského kraje, kde se pravděpodobně projevuje role metropolitního projektu integrované dopravy PID a SID.

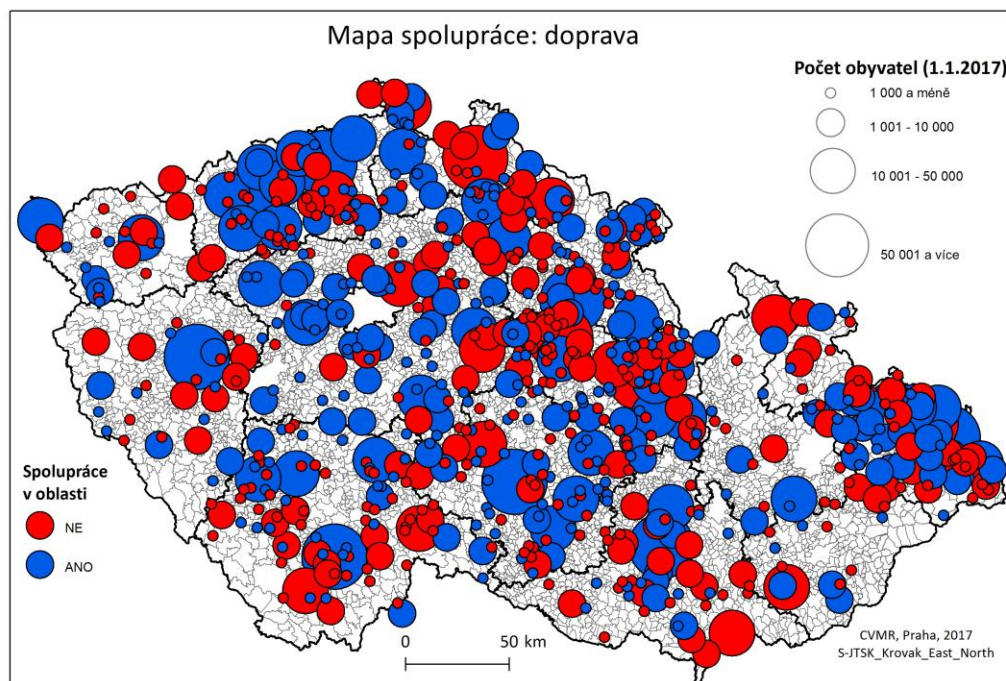
Obrázek 9.9: Míra spolupráce v dopravě. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- V rámci dopravy se projevuje relativně široká škála aktivit spolupráce, přičemž nejčastější a nejzásadnější je zabezpečení dopravní obslužnosti jednotlivých obcí a měst – existence spojů a jejich vzájemná návaznost, jízdní řády, finance spojů, společné cyklostezky či zahrnutí do dopravního systému města.
- Malé a střední obce spolufinancují vlastní spoj, školní autobus, starají se o návaznost spojů (např. autobus – vlak). Obce v zázemí měst spolupracují na integrovaném dopravním systému.
- Střední a větší města pak zajišťují dopravní obslužnost na svém území a ve svém zázemí, u vedení obchvatů je nutnost spolupráce s okolními obcemi.
- Mimo zajištění obslužnosti respondenti jmenovali opravu a zimní údržbu komunikací, společné vybudování chodníku mezi obcemi podél silnice, regulace kamionové a tranzitní dopravy, řešení nebezpečného úseku silnice anebo parkování.

Obrázek 9.10: Meziobecní spolupráce v oblasti dopravy: mapa obcí



Tabulka 9.15: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Doprava. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	353	48,2	1,00	ANO	43	61,4	1,27
NE	379	51,8		NE	27	38,6	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	126	43,2	0,89	ANO	19	70,4	1,46
NE	166	56,8		NE	8	29,6	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	71	46,7	0,97	ANO	14	73,7	1,53
NE	81	53,3		NE	5	26,3	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	72	44,7	0,93	ANO	8	72,7	1,51
NE	89	55,3		NE	3	27,3	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (48,2=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.16: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Doprava. Třídění dle krajů.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	353	48,2	1,00	ANO	27	45,8	0,95
NE	379	51,8		NE	32	54,2	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	58	67,4	1,40	ANO	35	38,9	0,81
NE	28	32,6		NE	55	61,1	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	35	38,9	0,81	ANO	48	57,1	1,18
NE	55	61,1		NE	36	42,9	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	13	43,3	0,90	ANO	19	39,6	0,82
NE	17	56,7		NE	29	60,4	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	10	50,0	1,04	ANO	8	40,0	0,83
NE	10	50,0		NE	12	60,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	27	40,3	0,84	ANO	6	40,0	0,83
NE	40	59,7		NE	9	60,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	19	51,4	1,06	ANO	48	55,8	1,16
NE	18	48,6		NE	38	44,2	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

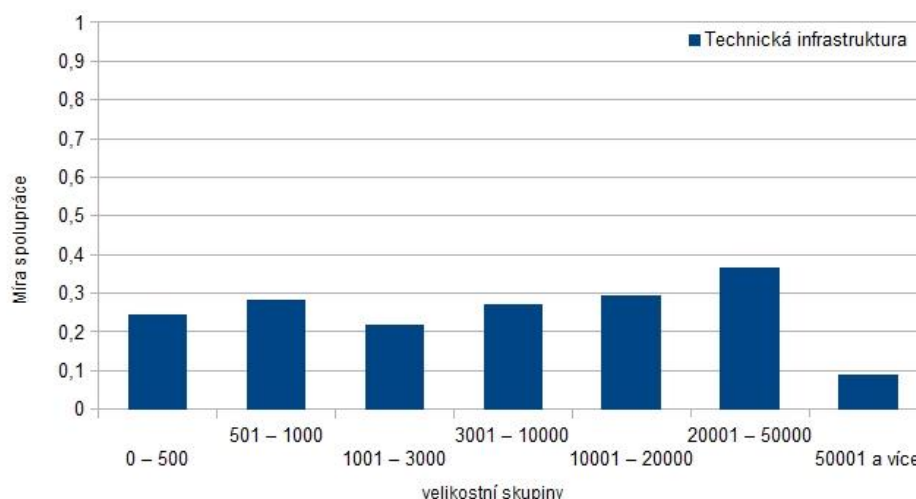
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (48,2=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.8 Technická infrastruktura

Celkové shrnutí:

- V rámci technické infrastruktury spolupracuje čtvrtina všech dotázaných.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejvíce v této oblasti spolupracují středně velká města - 20 001 – 50 000 obyvatel (podíl odpovědí „ano“ 37 %), nejméně pak největší města nad 50 000 obyvatel (podíl odpovědí „ano“ 9 %).
- Třídění dle krajů ukázalo relativně vyrovnané postavení ke spolupráci v této oblasti. Zajímavá je odchylka u Středočeského kraje, kde se pravděpodobně projevuje role metropolitního prostoru Prahy se suburbánní výstavbou. Odchylky u Zlínského a Olomouckého kraje jsou pak spíše výsledkem malé reprezentativnosti vzorku respondentů těchto krajů.

Obrázek 9.11: Míra spolupráce v technické infrastruktuře. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Většina respondentů uvedla spolupráci v rámci vodohospodářských sítí, přednostně napojení na vodovod a následně kanalizace a ČOV. V některých případech jde o sdílení nákladů na vybudování takové infrastruktury, eventuálně pomoc žádostí o dotaci na tuto infrastrukturu – malé obce. U populačně větších měst pak jde o propojení a rekonstrukci těchto sítí.
- Další sítě jsou komunikace a chodníky – jejich opravy, budování, ale také plynofikace a spolupráce při provozu internetu či budování společné ATN stanice.
- V některých případech se spolupracuje na společném odpadovém dvoře, nákupu kompostérů apod.

Tabulka 9.17: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Technická infrastruktura. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	185	25,3	1,00	ANO	19	27,1	1,07
NE	547	74,7		NE	51	72,9	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	72	24,7	0,98	ANO	8	29,6	1,17
NE	220	75,3		NE	19	70,4	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	43	28,3	1,12	ANO	7	36,8	1,46
NE	109	71,7		NE	12	63,2	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	35	21,7	0,86	ANO	1	9,1	0,36
NE	126	78,3		NE	10	90,9	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (25,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.18: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Technická infrastruktura. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	185	25,3	1,00	ANO	16	27,1	1,07
NE	547	74,7		NE	43	72,9	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	26	30,2	1,20	ANO	24	26,7	1,06
NE	60	69,8		NE	66	73,3	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	20	22,2	0,88	ANO	23	27,4	1,08
NE	70	77,8		NE	61	72,6	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	6	20,0	0,79	ANO	14	29,2	1,15
NE	24	80,0		NE	34	70,8	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	5	25,0	0,99	ANO	4	20,0	0,79
NE	15	75,0		NE	16	80,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	14	20,9	0,83	ANO	5	33,3	1,32
NE	53	79,1		NE	10	66,7	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	9	24,3	0,96	ANO	19	22,1	0,87
NE	28	75,7		NE	67	77,9	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

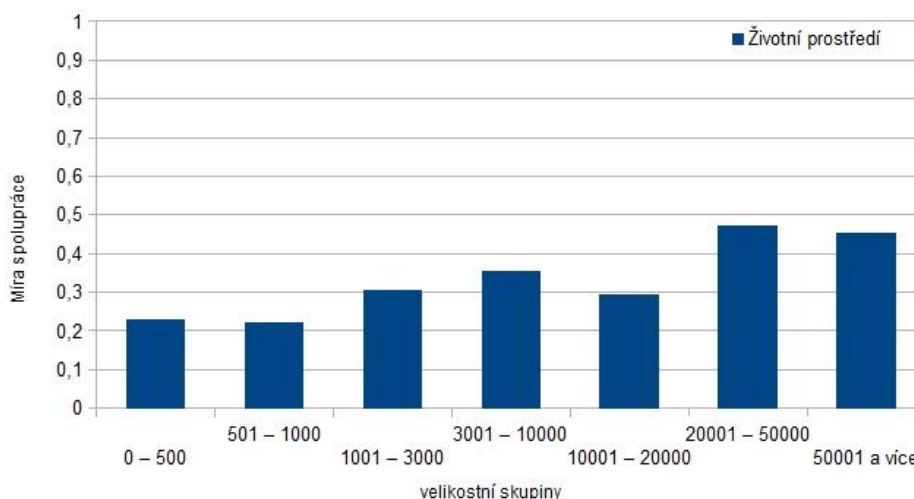
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (25,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.9 Životní prostředí

Celkové shrnutí:

- Oblast životního prostředí označila jako oblast spolupráce více než čtvrtina všech dotázaných.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejvíce v této oblasti spolupracují hlavně střední a velká města – od 20 001 obyvatel, nejméně pak nejmenší obce do 1000 obyvatel.
- Třídění dle krajů ukázalo relativně vyrovnané postavení ke spolupráci v této oblasti. Nejvyšší pozitivní odchylku vykazuje Moravskoslezský kraj, a dále pak Karlovarský a Jihomoravský kraj.

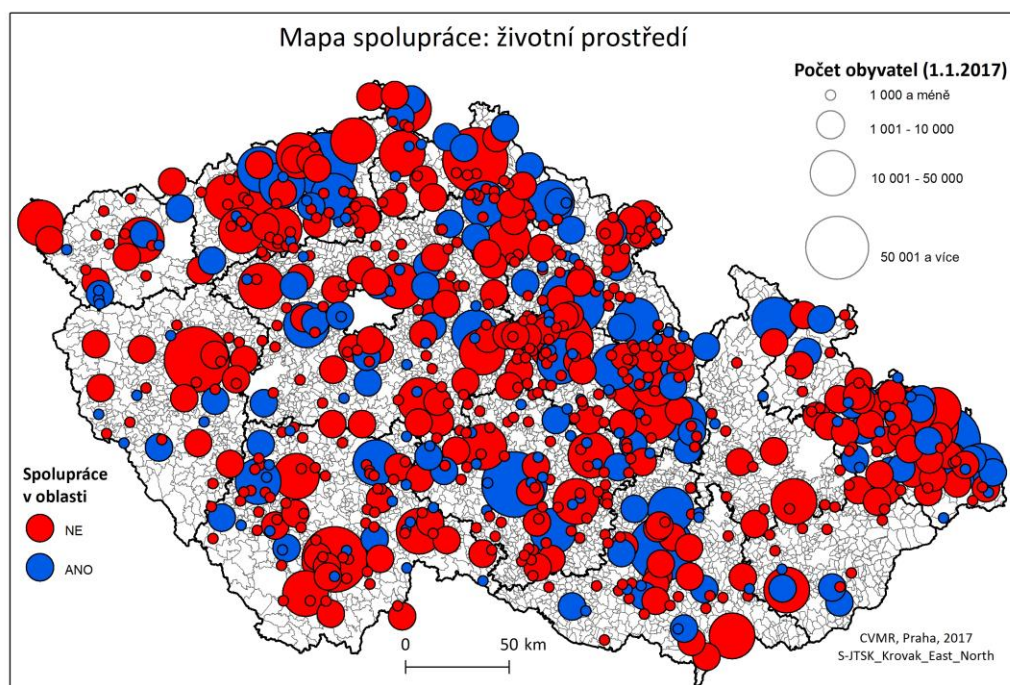
Obrázek 9.12: Míra spolupráce v životním prostředí. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Ve většině případů se jedná o spolupráci v rámci odpadového hospodářství – zřízení a provoz sběrného dvora, svoz komunálního odpadu, třídění, kompostování a nákup potřebné techniky (svozový vůz, kompostéry).
- Někteří respondenti dále spolupracují na společném řešení černých skládek, znečištění ovzduší (např. propagace kotlíkových dotací) a zabránění těžbě.
- Jinou formou je údržba veřejného prostranství, péče o zeleň, rybníky, snaha o retenční potenciál krajiny, studie povodňových ohrožení a zavádění protipovodňových opatření.

Obrázek 9.13: Meziobecní spolupráce v oblasti životního prostředí: mapa obcí



Tabulka 9.19: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Životní prostředí. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	197	26,9	1,00	ANO	25	35,7	1,33
NE	535	73,1		NE	45	64,3	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	67	22,9	0,85	ANO	8	29,6	1,10
NE	225	77,1		NE	19	70,4	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	34	22,4	0,83	ANO	9	47,4	1,76
NE	118	77,6		NE	10	52,6	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	49	30,4	1,13	ANO	5	45,5	1,69
NE	112	69,6		NE	6	54,5	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (26,9=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.20: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Životní prostředí. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	197	26,9	1,00	ANO	13	22,0	0,82
NE	535	73,1		NE	46	78,0	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	26	30,2	1,12	ANO	22	24,4	0,91
NE	60	69,8		NE	68	75,6	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	24	26,7	0,99	ANO	19	22,6	0,84
NE	66	73,3		NE	65	77,4	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	7	23,3	0,87	ANO	16	33,3	1,24
NE	23	76,7		NE	32	66,7	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	7	35,0	1,30	ANO	3	15,0	0,56
NE	13	65,0		NE	17	85,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	18	26,9	1,00	ANO	4	26,7	0,99
NE	49	73,1		NE	11	73,3	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	7	18,9	0,70	ANO	31	36,0	1,34
NE	30	81,1		NE	55	64,0	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

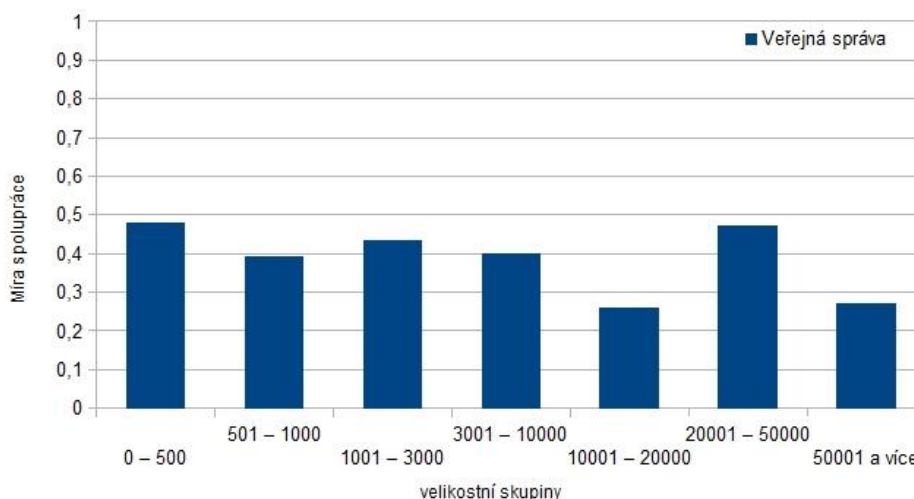
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (26,9=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.10 Veřejná správa

Celkové shrnutí:

- Více než 43 % respondentů uvedlo, že spolupracuje v oblasti veřejné správy, která je jednou z nejčastěji uváděných oblastí spolupráce.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že podíly jsou v rámci velikostních skupin relativně vyrovnané. Výjimkou jsou města větší než 50 000 obyvatel a 10 001 – 20 000 obyvatel, kde respondenti ve veřejné správě spolupracují nejméně. Nejvíce v této oblasti spolupracují hlavně nejmenší obce do 500 obyvatel.
- Třídění dle krajů ukázalo relativně vyrovnané postavení ke spolupráci v této oblasti.

Obrázek 9.14: Míra spolupráce ve veřejné správě. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Podle komentářů respondentů lze rozdělit spolupráci v této oblasti na dva typy: dobrovolná a ze zákona daná. V prvním případě jde hlavně u menších obcí o vzájemnou výpomoc se zvládnutím agendy a chodu obce, sdílení informací, zkušeností a novinek v legislativě a povinnostech obce, diskuse nad právními výklady, či sdílení kanceláře pro úsporu finančních prostředků. Dále obce uváděly konání seminářů a školení a metodické vedení (spíše střední a větší města směrem k menším obcím).
- Jinou formou dobrovolné spolupráce je uzavření veřejnoprávní smlouvy a výkonu agendy obce městem.
- V druhém případě se jedná o výkon přenesené správy obcemi ORP a krajskými městy. Konkrétně matriční činnost, stavební úřad, přestupková komise apod.

Tabulka 9.21: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Veřejná správa. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	317	43,3	1,00	ANO	28	40,0	0,92
NE	415	56,7		NE	42	60,0	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	140	47,9	1,11	ANO	7	25,9	0,60
NE	152	52,1		NE	20	74,1	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	60	39,5	0,91	ANO	9	47,4	1,09
NE	92	60,5		NE	10	52,6	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	70	43,5	1,00	ANO	3	27,3	0,63
NE	91	56,5		NE	8	72,7	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (43,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

Tabulka 9.22: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Veřejná správa. Třídění dle krajů.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	317	43,3	1,00	ANO	30	50,8	1,17
NE	415	56,7		NE	29	49,2	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	39	45,3	1,05	ANO	43	47,8	1,10
NE	47	54,7		NE	47	52,2	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	33	36,7	0,85	ANO	38	45,2	1,04
NE	57	63,3		NE	46	54,8	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	13	43,3	1,00	ANO	18	37,5	0,87
NE	17	56,7		NE	30	62,5	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	11	55,0	1,27	ANO	9	45,0	1,04
NE	9	45,0		NE	11	55,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	29	43,3	1,00	ANO	4	26,7	0,62
NE	38	56,7		NE	11	73,3	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	18	48,6	1,12	ANO	32	37,2	0,86
NE	19	51,4		NE	54	62,8	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

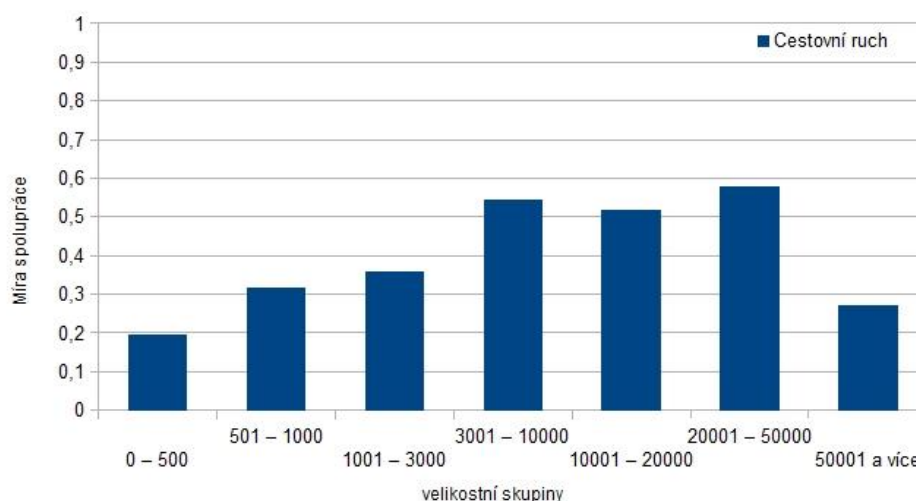
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (43,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.11 Cestovní ruch

Celkové shrnutí:

- Téměř třetina respondentů označila tuto oblast jako oblast zájmu spolupráce.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že nejvíce využívají spolupráci malá a střední města (od 3 001 do 50 000 obyvatel). Nejméně potřebná je pak pro nejmenší obce do 500 obyvatel.
- Třídění dle krajů ukázalo relativně vyrovnané postavení ke spolupráci v této oblasti. S výjimkou Plzeňského kraje s odchylkou téměř 40 % indikující menší zájem o spolupráci v této oblasti a naopak u Libereckého kraje odchylka téměř 40 % indikující větší zájem o spolupráci.

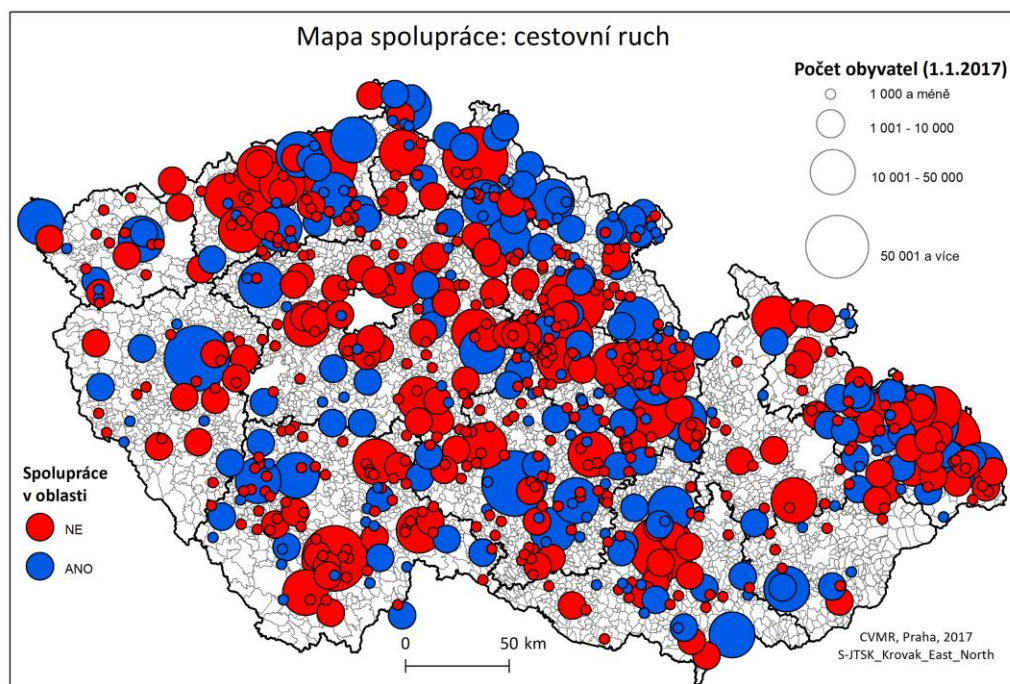
Obrázek 9.15: Míra spolupráce v cestovním ruchu. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Nejrozšířenější formou spolupráce je společná propagace a příprava informačního materiálu o jednotlivých turistických oblastech či mikroregionech. Dále pak na to navazují další aktivity destinačního managementu.
- Malé a střední obce často uváděly spolupráci na propojování oblasti cyklostezkami eventuálně turistickými cestami či naučnými stezkami.
- Jiným příkladem je konání akcí a speciálních slavností, v některých případech pak společné projekty doplňování turistické infrastruktury a správa turistického informačního centra.

Obrázek 9.16: Meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu: mapa obcí



Tabulka 9.23: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Cestovní ruch. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	229	31,3	1,00	ANO	38	54,3	1,74
NE	503	68,7		NE	32	45,7	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	57	19,5	0,62	ANO	14	51,9	1,66
NE	235	80,5		NE	13	48,1	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	48	31,6	1,01	ANO	11	57,9	1,85
NE	104	68,4		NE	8	42,1	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	58	36,0	1,15	ANO	3	27,3	0,87
NE	103	64,0		NE	8	72,7	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (31,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.24: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Cestovní ruch. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	229	31,3	1,00	ANO	24	40,7	1,30
NE	503	68,7		NE	35	59,3	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	23	26,7	0,85	ANO	23	25,6	0,82
NE	63	73,3		NE	67	74,4	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	24	26,7	0,85	ANO	24	28,6	0,91
NE	66	73,3		NE	60	71,4	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	6	20,0	0,64	ANO	17	35,4	1,13
NE	24	80,0		NE	31	64,6	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	8	40,0	1,28	ANO	7	35,0	1,12
NE	12	60,0		NE	13	65,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	21	31,3	1,00	ANO	6	40,0	1,28
NE	46	68,7		NE	9	60,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	16	43,2	1,38	ANO	30	34,9	1,12
NE	21	56,8		NE	56	65,1	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

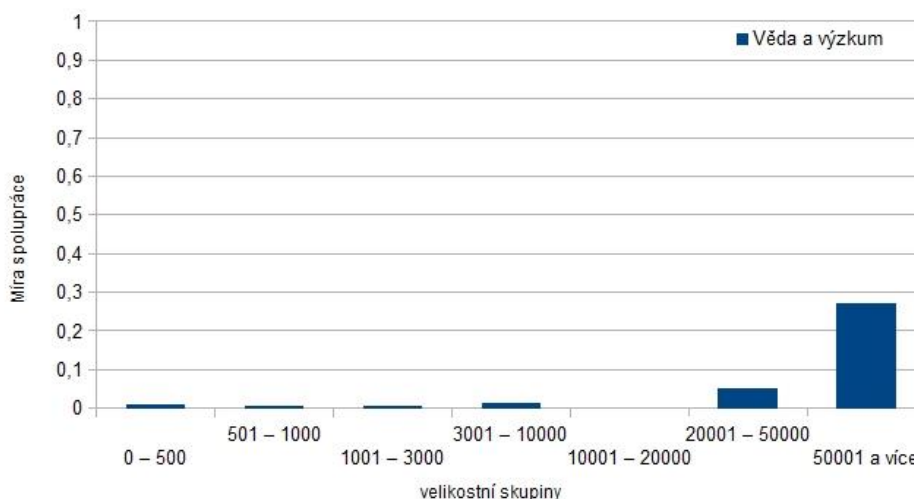
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (31,3=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.12 Věda a výzkum

Celkové shrnutí:

- Věda a výzkum je z pohledu spolupráce obcí téměř nevyhledávanou oblastí, čemuž odpovídá výsledek celku (pouze 1,5 % respondentů uvedlo „ano“) i jednotlivých skupin v rámci třídění podle velikosti, eventuálně i krajů.
- Třídění dle velikostí ukazuje, že případná spolupráce v rámci vědy a výzkumu se odehrává u největších měst.
- Třídění podle krajů vyzvedlo kraje Vysočinu, Plzeňský, Ústecký a Jihomoravský jako oblasti, kde se spolupráce v oblasti vědy a výzkumu odehrává. Jde však o jednotlivé případy a to převážně krajských měst.

Obrázek 9.17: Míra spolupráce ve vědě a výzkumu. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Minimální počet komentářů (cca 3 relevantní) nedovolil hlubší poznání několika kladných odpovědí. Nicméně na jejich základě lze tušit, že spolupráce není vždy vedena mezi obcemi, ale může jít o spolupráci municipality s univerzitou, podporu sekundárního a terciárního vzdělání v širším okolí města.
- Vlastní spolupráce mezi obcemi byla rozvedena v komentářích jediná, a to spolupráce s jinými velkými městy ve snaze podpořit svou pozici a image centra vědy, výzkumu a inovací.

Tabulka 9.25: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Věda a výzkum. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	11	1,5	1,00	ANO	1	1,4	0,95
NE	721	98,5		NE	69	98,6	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	3	1,0	0,68	ANO	0	0,0	0,00
NE	289	99,0		NE	27	100,0	
CELKEM	292	100,0		CELKEM			
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	2	1,3	0,88	ANO	1	5,3	3,50
NE	150	98,7		NE	18	94,7	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	1	0,6	0,41	ANO	3	27,3	18,15
NE	160	99,4		NE	8	72,7	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (1,5=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

**Tabulka 9.26: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Věda a výzkum. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	11	1,5	1,00	ANO	1	1,7	1,13
NE	721	98,5		NE	58	98,3	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	0	0,0	0,00	ANO	0	0,0	0,00
NE	86	100,0		NE	90	100,0	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	1	1,1	0,74	ANO	3	3,6	2,38
NE	89	98,9		NE	81	96,4	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	1	3,3	2,22	ANO	1	2,1	1,39
NE	29	96,7		NE	47	97,9	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	0	0,0	0,00	ANO	0	0,0	0,00
NE	20	100,0		NE	20	100,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	2	3,0	1,99	ANO	0	0,0	0,00
NE	65	97,0		NE	15	100,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	0	0,0	0,00	ANO	2	2,3	1,55
NE	37	100,0		NE	84	97,7	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

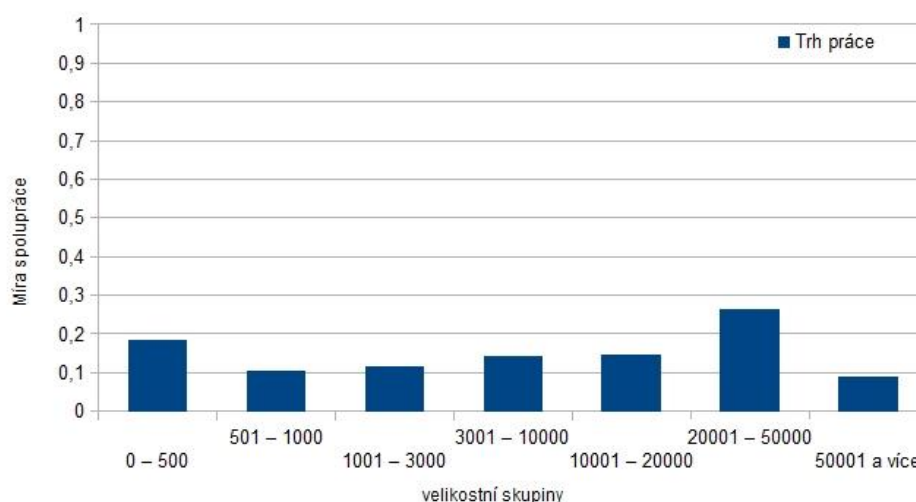
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (1,5=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %.

9.2.13 Trh práce

Celkové shrnutí:

- Spolupráce v oblasti trhu práce je relevantní pro zhruba 15 % respondentů.
- Třídění dle velikostí ukazuje na nejmenší obce do 500 obyvatel a města s 20 001 – 50 000 obyvateli jako na velikostní kategorie, kde se v této oblasti spolupracuje nejvíce; nejméně pak v kategorii největší měst.
- Třídění podle krajů ukázalo na Jihomoravský (4,2 % respondentů) a Olomoucký (30 % respondentů) kraj jako protipóly spolupráce v této oblasti.

Obrázek 9.18: Míra spolupráce na trhu práce. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Ze získaných komentářů vyplynulo, že jde většinou o spolupráci s blízkým úřadem práce, zaměstnávání na veřejně prospěšné práce a využívání zaměstnavatele v jiné obci či městě.
- Naopak větší centra uvádějící spolupráci v této oblasti okomentovala tak, že zajišťují zaměstnanost pro okolí či region, v souvislosti s tím, že u nich sídlí významný regionální zaměstnavatel.

Tabulka 9.27: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Trh práce. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	109	14,9	1,00	ANO	10	14,3	0,96
NE	623	85,1		NE	60	85,7	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	54	18,5	1,24	ANO	4	14,8	0,99
NE	238	81,5		NE	23	85,2	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	16	10,5	0,71	ANO	5	26,3	1,77
NE	136	89,5		NE	14	73,7	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	19	11,8	0,79	ANO	1	9,1	0,61
NE	142	88,2		NE	10	90,9	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (14,9=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %

**Tabulka 9.28: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?
Trh práce. Třídění dle krajů.**

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	109	14,9	1,00	ANO	10	16,9	1,14
NE	623	85,1		NE	49	83,1	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	10	11,6	0,78	ANO	12	13,3	0,90
NE	76	88,4		NE	78	86,7	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
JIHOČESKÝ KRAJ				KRAJ VYSOČINA			
ANO	15	16,7	1,12	ANO	14	16,7	1,12
NE	75	83,3		NE	70	83,3	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
PLZEŇSKÝ KRAJ				JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
ANO	5	16,7	1,12	ANO	2	4,2	0,28
NE	25	83,3		NE	46	95,8	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
KARLOVARSKÝ KRAJ				OLOMOUCKÝ KRAJ			
ANO	3	15,0	1,01	ANO	6	30,0	2,01
NE	17	85,0		NE	14	70,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
ÚSTECKÝ KRAJ				ZLÍNSKÝ KRAJ			
ANO	12	17,9	1,20	ANO	2	13,3	0,90
NE	55	82,1		NE	13	86,7	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
LIBERECKÝ KRAJ				MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
ANO	7	18,9	1,27	ANO	11	12,8	0,86
NE	30	81,1		NE	75	87,2	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

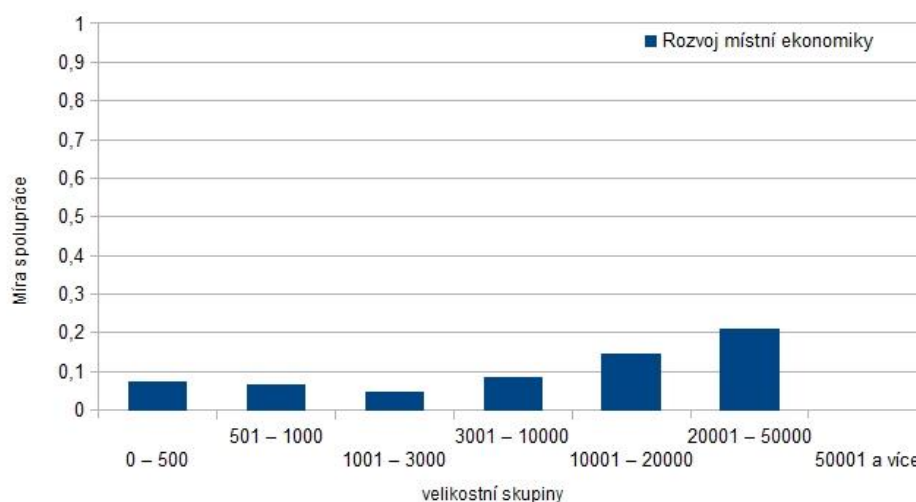
Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (14,9=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %

9.2.14 Rozvoj místní ekonomiky

Celkové shrnutí:

- Rozvoj místní ekonomiky patří mezi oblast, kde není spolupráce mezi obcemi příliš rozvinutá (pouze 7,4 % respondentů).
- Třídění dle velikostí ukazuje na města 10 001 – 50 000 obyvatel jako na skupiny, kde se spolupráce v této oblasti vyskytuje nejvíce.
- Třídění dle krajů ukázalo relativně nevyrovnané výsledky. Zajímavý je Moravskoslezský kraj s relativně vysokým podílem respondentů v této oblasti spolupracujících.

Obrázek 9.19: Míra spolupráce na rozvoji místní ekonomiky. Třídění dle velikosti



Na základě obsahové analýzy lze shrnout:

- Ze získaných komentářů vyplynulo, že menší obce spolupracují převážně v lesnictví a zemědělství, případně podporují místní podnikatele.
- Větší obce a města uvedly spolupráci v této oblasti prostřednictvím MAS (podpora zemědělcům, živnostníkům).

Tabulka 9.29: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Rozvoj místní ekonomiky. Třídění dle velikostních kategorií.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	3 001 – 10 000 OBYVATEL	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	54	7,4	1,00	ANO	6	8,6	1,16
NE	678	92,6		NE	64	91,4	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	70	100,0	
0 – 500 OBYVATEL				10 001 – 20 000 OBYVATEL			
ANO	22	7,5	1,02	ANO	4	14,8	2,01
NE	270	92,5		NE	23	85,2	
CELKEM	292	100,0		CELKEM	27	100,0	
501 – 1 000 OBYVATEL				20 001 – 50 000 OBYVATEL			
ANO	10	6,6	0,89	ANO	4	21,1	2,85
NE	142	93,4		NE	15	78,9	
CELKEM	152	100,0		CELKEM	19	100,0	
1 001 – 3 000 OBYVATEL				50 000 A VÍCE OBYVATEL			
ANO	8	5,0	0,67	ANO	0	0,0	0,00
NE	153	95,0		NE	11	100,0	
CELKEM	161	100,0		CELKEM	11	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (7,4=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %

Tabulka 9.30: V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi? Rozvoj místní ekonomiky. Třídění dle krajů.

RESPONDENTI ŠETŘENÍ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	Počet	Podíl (%)	Odchylka*
ANO	54	7,4	1,00	ANO	6	10,2	1,38
NE	678	92,6		NE	53	89,8	
CELKEM	732	100,0		CELKEM	59	100,0	
STŘEDOČESKÝ KRAJ				PARDUBICKÝ KRAJ			
ANO	4	4,7	0,63	ANO	7	7,8	1,05
NE	82	95,3		NE	83	92,2	
CELKEM	86	100,0		CELKEM	90	100,0	
Jihočeský kraj				Kraj Vysočina			
ANO	8	8,9	1,20	ANO	4	4,8	0,65
NE	82	91,1		NE	80	95,2	
CELKEM	90	100,0		CELKEM	84	100,0	
Plzeňský kraj				Jihomoravský kraj			
ANO	0	0,0	0,00	ANO	3	6,3	0,85
NE	30	100,0		NE	45	93,8	
CELKEM	30	100,0		CELKEM	48	100,0	
Karlovarský kraj				Olomoucký kraj			
ANO	1	5,0	0,68	ANO	1	5,0	0,68
NE	19	95,0		NE	19	95,0	
CELKEM	20	100,0		CELKEM	20	100,0	
Ústecký kraj				Zlínský kraj			
ANO	7	10,4	1,42	ANO	0	0,0	0,00
NE	60	89,6		NE	15	100,0	
CELKEM	67	100,0		CELKEM	15	100,0	
Liberecký kraj				Moravskoslezský kraj			
ANO	3	8,1	1,10	ANO	10	11,6	1,58
NE	34	91,9		NE	76	88,4	
CELKEM	37	100,0		CELKEM	86	100,0	

Poznámky: *Vztaženo k referenční hodnotě podílu "ANO" všech respondentů (7,4=100 %). Jako signifikantní odchylka od referenční hodnoty je považován rozdíl o alespoň 20 %

10 Shrnutí

Výsledky analýzy představují první vhled do problematiky potřeb obcí. Jednoznačně ukázaly významnou diferenciaci podle velikostních kategorií měst a obcí, zatímco mezikrajské rozdíly jsou spíše sekundární. Analýzy rovněž upozornily na odlišné trajektorie vývoje až polarizaci ve vývoji mezi obcemi v metropolitních oblastech (problémy spojené s výstavbou a populačním růstem, dopravou, nedostatkem kapacit služeb) a obcích v okrajových až periferních oblastech (vylidňování, stárnutí, nedostatek pracovních příležitostí, nevyužité kapacity služeb). Tato zjištění poukazují na nezbytnost doplnění o analýzu potřeb měst a obcí podle jejich postavení v sídelním systému (městská jádra, suburbánní obce a periferní obce v rámci mikroregionu) a podle územních typů (rozlišení na metropolitní areály, venkovské oblasti a periferní regiony). Významný vhled a utřídění měst a obcí z hlediska potřeb, problémů a potenciálů, které se jeví značně rozmanité a podmíněné mnoha faktory, nejen velikostí či příslušností do určitého regionu (kraje), může přinést typologie měst a obcí využívající metodu shlukové analýzy. Určité zpřesnění analýzy, a to zejména s ohledem na velikost populace, kterou města a obce zastupují, pak může přinést vážení odpovědí podle počtu obyvatel jednotlivých obcí, respektive velikostních kategorií. Tyto postupy a doplňující analýzy ale již nemohly být součástí této práce, a to vzhledem k finančním a časovým omezením. Při interpretaci a využití výsledků je tak nezbytné zohlednit omezení daná použitými analytickými nástroji. Níže uvádíme shrnutí za všechny základní bloky provedené analýzy.

Úspěchy měst a obcí

Mezi úspěchy dosažené v posledních deseti letech obce nejčastěji považují realizované projekty v oblasti **technické a dopravní infrastruktury** (kanalizace a ČOV, komunikace, chodníky a cyklostezky), **informačních technologií** (telekomunikace, internet), **bezpečnostní infrastruktury** (kamerový systém) a úprav **veřejného prostoru** a veřejné zeleně a oprav **budov veřejných institucí**. Další oblast úspěchů, kterou můžeme souhrnně nazvat **školsství, kultura, sport, zdraví**, je spojována s projekty v oblasti projektů týkajících se školských zařízení, sportovišť a dětských hřišť, zdravotních středisek a projektů spojených s konáním společenských a kulturních akcí. Třetí oblastí nejčastěji zmiňovaných úspěchů je široce vnímaná **revitalizace** (při zdůraznění zejména rekonstrukcí staveb) zahrnující komplexy budov, celé ulice i větší území, zejména pak sídliště a brownfieldy.

Malé obce a velká města se však mezi sebou podstatně liší v charakteru zdůrazňovaných úspěchů. Zatímco nejmenší obce často odkazují na **opravy sakrálních staveb**, větší obce za úspěch považují **zabezpečení rozvojových ploch** pro novou výstavbu. Malá města pak oproti jiným velikostním kategoriím častěji odkazují na úspěchy v oblasti **cestovního ruchu a infrastruktury**. Středně velká města od 20 tis. obyvatel a města nad 50 tis. obyvatel pak oproti menším městům a obcím zdůrazňují úspěchy v oblasti **veřejné dopravy a podpory podnikání**.

Problémové a bezproblémové oblasti

Ze 45 předdefinovaných oblastí života v obcích a městech Česka se na prvních šesti místech z hlediska míry problémovosti umístilo pět oblastí spojených s dopravou a dopravní

infrastrukturou (**stav silnic, stav chodníků, cyklistická doprava, dopravní přetíženost a parkování**). Na páté místo se zařadila oblast **pracovních příležitostí**, následovaná nabídkou **bydlení**, problémy spojené s **brownfieldy, technickou infrastrukturou** a nedostatkem **kvalifikované pracovní síly** na 7.-10. místě.

Za nejméně problematické oblasti jsou v celkovém pohledu všech obcí považovány **integrace, rekreační plochy, kapacita ZŠ, kvalita vzdělání, bezdomovci, bezpečnost, čistota** na posledních sedmi místech (seřazeno od nejméně problematické). Nepřekvapuje ani **kultura a sport** na 9.-10. místě, zatímco nízká míra problémovosti přisuzovaná přítomnosti **sociálně vyloučených lokalit** (na 7. místě) je v kontextu mediálního diskurzu poněkud překvapivá, podobně jako nízká skóre u bezpečnosti, bezdomovců a integrace (cizinců).

Malé obce a větší a velká města se však mezi sebou v některých oblastech zásadně odlišují. Zatímco **stav chodníků** **figuruje mezi pěti nejproblémověji hodnocenými oblastmi ve všech velikostních kategoriích** s výjimkou největších měst od 50 tis. obyvatel, **přítomnost sociálně vyloučených lokalit je považována za velmi palčivou ve velkých (nad 50 tis. obyvatel) a středně velkých (20-50 tis. obyvatel) městech** (třetí, resp. sedmé místo v pořadí podle míry problémovosti), se v obcích s počtem obyvatel nedosahujícím 3 tis. zařazuje mezi oblasti s nejnižší mírou problémovosti. Jiným příkladem může být oblast integrace, spojovaná se soužitím majoritní společnosti a cizinců, resp. migrantů, která je v souhrnném hodnocení vnímána jako nejméně problematická, zatímco ve velkých městech figuruje mezi oblastmi s průměrným hodnocením problémovosti. Naopak, **dostupnost služeb je vnímána jako problematická u nejmenších obcí do 500 obyvatel**, zatímco ve městech od 10 tisíc obyvatel patří mezi oblasti s nejnižší mírou problémovosti.

Věcné problémy měst a obcí

Nejvýznamnějším tématem věcných problémů, které obce a města v Česku pociťují, je oblast **technické infrastruktury a občanské vybavenosti**. Problémy v této oblasti zdůrazňují tři čtvrtiny všech měst a obcí. Na prvním místě mezi oblastmi pociťovaných problémů se objevuje ve všech velikostních kategoriích sídel. Mezi další významná témata patří **populační vývoj** (stárnutí, úbytek obyvatel, sociální zranitelnost, integrace cizinců), který zmiňuje téměř polovina měst a obcí, a oblast **zaměstnanosti** (nedostatek pracovních míst, nedostatek a nevhodná kvalifikační struktura pracovních sil), který akcentuje třetina obcí. Velká a středně velká města výrazněji zdůrazňují i problémy v oblasti **plánování rozvoje a rozvojových ploch** a spolu s menšími městy i otázky v oblasti **životního prostředí** (znečištění ovzduší, hluk, nakládání s odpady, hrozba povodní, kriminalita a rizika ze zvýšené dopravy).

V sídelním systému se přitom projevují poměrně výrazné polarity, a to zejména mezi nejmenšími obcemi, které jako problém zdůrazňují **nedostatek pracovních příležitostí**, a městy (zejména nad 50 000 obyvatel), jež poukazují na problémy spojené s **nedostatečnou kvalifikovaností** obyvatel pro existující volné pracovní pozice. Další výrazná polarita se ukazuje mezi **stárnutím a vylidňováním** mnoha malých periferních obcí, jež je v protikladu s **dynamickým populačním růstem a potřebou rozvojových ploch** menších obcí v zázemí rostoucích měst v důsledku suburbanizačního procesu. Tato polarita je zároveň spojená s **chybějící kvantitou poptávky** vedoucí k nevyužívání a zániku služeb v periferních obcích, zatímco obce v růstových oblastech zázemí měst se potýkají s **nedostatečnou kapacitou služeb**, po nichž zde rychle narůstá poptávka.

Procesní problémy měst a obcí

Více než 80 procent obcí spatřuje procesní problémy, s nimiž se obce potýkají v oblasti **dotací** a systému jejich fungování. Zdůrazňují zejména nevhodné nastavení dotačních titulů vůči potřebám obcí, jejich vysokou fragmentaci a roztříštěnost, složitý a časově náročný proces přípravy a administrace a rovněž finanční náročnost a nedostatečnou efektivitu. Druhou v pořadí je oblast **rozdělování financí** (zejména rozpočtové určení daní) a **nedostatek a povaha vlastních finančních zdrojů** obce, zmiňované polovinou měst a obcí. Na třetí místo v pořadí pociťovaných problémů se pak řadí oblast **administrativní kapacity** obecní správy, a to v kontextu rostoucí byrokratické zátěže, která je pociťována zejména malými obcemi. Mezi další okruhy obcemi a městy pociťovaných procesních problémů patří nevhodné nastavení pravomocí a kompetencí, stranické politikaření a komunikace mezi stranami v zastupitelstvu, kvalita spolupráce s vyššími úrovněmi státní správy a samosprávy a nedostatečná angažovanost občanů.

Výhody, přednosti a rozvojový potenciál

Za hlavní přednost a výhodu, kterými obce a města podle vlastního názoru disponují, patří jejich geografická **poloha** a **dopravní napojení** (častěji zmiňované obcemi Středočeského, Jihomoravského, Olomouckého a Plzeňského kraje). Malé obce zdůrazňují zejména kvalitu **životního prostředí** a **komunitní život**. Větší obce a malá města pak za přednost považují dostatečnou a rozmanitou **nabídku služeb**.

Rozvojový potenciál spojuje největší počet měst a obcí s rozvojem **cestovního ruchu**, a to zejména v případě malých obcí, a také malých i středně velkých měst. Města nad 10 tis. obyvatel a zejména pak velká města spojují svůj potenciál s **ekonomickým rozvojem a populačním růstem**, popř. udržením a stabilizací populace. Menší obce pak rozvojový potenciál vnímají zejména v oblasti **územního rozvoje a výstavby**.

Možnosti překonání limitů a bariér

V odpovědích na otázku, co by obcím a městům pomohlo v překonání existujících limitů a bariér a při využití jejich předností, obce zdůrazňovaly zejména **vnější faktory**. Mezi nimi hlavní roli hraje **systém financování** a **nastavení dotací**, zejména pak změny v nastavení rozpočtového určení daní (zmiňováno více než 60 % měst a obcí). Mnohem méně je pak zdůrazňována oblast **administrativní zátěže**, nastavení legislativy a národních politik a s tím spojené nastavení **kompetencí** samospráv, které zmínila necelá čtvrtina obcí a měst. Méně než desetina obcí pak poukazuje na potřebu zlepšení součinnosti nadřazených institucí.

Spíše doplňkově až okrajově obce uvádějí vnitřní rozvojové faktory, které spojují zejména se zlepšením úrovně (zejména dopravní) **infrastruktury** a **služeb** (téměř pětina obcí), zlepšením **místní spolupráce** a komunikace a vhodným využíváním **pozemků** a **nemovitostí ve vlastnictví** obce či města.

Faktory rozvoje měst a obcí

Z nabídnutých 13 faktorů, které budou rozvoj měst a obcí ovlivňovat v následujících deseti letech, obce jednoznačně jako nejvýznamnější vybraly otázku **stárnutí** obyvatel. Více než 200 obcí považuje stárnutí za naprosto **zásadní** a dalších 300 obcí za spíše významný faktor rozvoje. S velkým odstupem se na druhém místě v pořadí profiluje **bezpečnost**, kterou téměř stovka obcí považuje za zásadní a 250 obcí za spíše významnou. Specifickou oblastí je **imigrace**, kterou za zásadní považuje v pořadí třetí největší množství obcí, už se ale na předních místech nenachází u oblastí považovaných za spíše významné. Naopak se na první místo řadí v počtu obcí, které ji považují za nevýznamnou. Zatímco se některé faktory budoucího rozvoje, jako vzdělanost obyvatel, digitální gramotnost, nezaměstnanost nebo pokles průmyslové výroby, týkají plošně většiny obcí, imigrace se ukazuje jako otázka, jež je v současnosti spojována se specifickými lokálními problémy pouze ve vybraných obcích, kde je však velmi silně vnímána závažnost důsledků, které přináší. Specifickým faktorem je **energetická náročnost**, který pouze malé množství obcí považuje za zásadní, ale druhý nejvyšší počet obcí jej považuje za **spíše významný** pro budoucí rozvoj.

Za daleko nejméně významný faktor budoucího rozvoje jsou obcemi a městy považovány **genderové vztahy**. Ty jsou podobně jako **suburbanizace** a **globalizace** považovány mnoha obcemi za irelevantní, respektive na jejich vliv obce nemají názor. Zatímco u suburbanizace lze vysvětlení nalézt ve specifickém geografickém vzorci, kdy se tento proces týká pouze části sídelního systému, názor na globalizaci zřejmě vyplývá z vnímání tohoto procesu jako odtažitého a nadlokálního při omezené představivosti jeho konkrétních místních projevů a důsledků. Mezi méně významnými faktory z hlediska budoucího rozvoje měst a obcí se objevují i **klimatické změny**, které přitom patří mezi významná mezinárodně diskutovaná a sdílená témata společenského vývoje. Mezi méně významné faktory obce a města ve svém souhrnu zařadily i otázku **chudoby a sociálního vyloučení**. V případě menších a středně velkých měst mezi 3 až 50 tisíci obyvatel přitom patří mezi pět faktorů s nejvyšší mírou významnosti a poměrně vysoké hodnocení má i u největších měst. Celkové hodnocení míry významnosti je nicméně ovlivněno odpověďmi velkého množství malých obcí.

Meziobecní spolupráce

Převážná většina 88,7 % měst a obcí považuje spolupráci s okolními městy a obcemi za vhodný nástroj pro snadnější řešení rozvojových cílů a problémů. Mezi hlavní přednosti a témata meziobecní spolupráce patří **územní** rozvoj, možnost **komplexního** řešení společných problémů a také navazování a udržování dobrých **sousedských** vztahů. Obce jednoznačně upřednostňují spolupráci vznikající na základě dobrovolnosti **zdola** (bottom up) při využití existujících vztahů a zkušeností a akcentování geografické blízkosti a velikostní podobnosti, a to před **shora organizovanou spoluprací** (top-down), kterou obce spojují s negativním vnímáním diktátu státu a velkých měst, s hrozbou slučování a také zvýšené administrativní, časové a finanční náročnosti, a rovněž s neosobními vztahy a vzájemnou nedůvěrou. **Nedůvěra vůči městům** se projevuje zejména u malých obcí, které **upřednostňují spolupráci se stejně velkými obcemi** spíše než s městy. Některé obce upozornily na **krajské hranice**, které působí jako **bariéra meziobecní spolupráce**.

Velká města meziobecní spolupráci spojují zejména s otázkami řešení **dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti** (integrované dopravní systémy) a **odpadového hospodářství**. U středně velkých měst se pak navíc objevují i otázky spojené s cestovním

ručem a službami pro obyvatelstvo. Spolupráce obcí je zde považována za významný nástroj společného žádání o **dotační projekty** a snadnějšího prosazování společných zájmů. Vzájemná **podpora při řešení problémů**, možnost **kommunikace a setkávání**, předávání a sdílení **informací, postupů, zkušeností** a příkladů **dobré praxe** pomáhá nejen při **komplexním řešení** společných otázek, ale také při utužování regionální kulturní **identity**. Malá města a obce do 5 tis. obyvatel navíc odkazují na **vzájemné doplňování a sdílení školských zařízení (MŠ a ZŠ)** a **chybějících služeb a občanské vybavenosti**, zejména **zabezpečení dostupnosti péče a sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené občany** (domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou, terénní pracovník, LDN či hospice, rozvoz obědů), financování sociálních služeb, dopravy a infrastruktury v rámci rozvoje a řešení problémů mikroregionu.

11 Literatura

Braun, V. et Clarke, V. (2006): Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), s. 77-101.

Dvořáková, I. (2010): Obsahová analýza / formální obsahová analýza / kvantitativní obsahová analýza. *Antropowebzin*, 2, s. 95-99.

Krippendorff, K. (2004): *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Second Edition, London, Sage Publications.

Macnamara, J. (2005). Media content analysis: Its uses, benefits and Best Practice Methodology. *Asia Pacific Public Relations Journal*, 6(1), s. 1-34.

McLeod, J. (2001): *Qualitative research in counselling and psychotherapy*. London, Sage Publications.

Skalski, P. D., Neuendorf, K. A. et Cajigas J. A. (2017): Content Analysis in the Interactive Media Age. In: Neuendorf, K. A, *The Content Analysis Guidebook*. Second Edition, s. 201-242. Los Angeles, Sage Publications.

Smith, J. A. et Osborn, M. (2004): Interpretative Phenomenological Analysis. In: Breakwell G. M.(ed.): *Doing Social Psychology Research*, s. 229-254. Oxford BPS Blackwell.

12 Přílohy

12.1 Příloha 1: Dotazník

DOTAZNÍK – Potřeby měst a obcí ČR

Vážená paní, vážený pane,

Svaz měst a obcí ČR připravuje analytické podklady, které budou sloužit pro prosazení zájmů měst a obcí při nastavení evropských dotací po roce 2020 a přípravě nové Strategie regionálního rozvoje ČR. Prosíme Vás proto o vyplnění dotazníku, který zjišťuje problémy a potenciály rozvoje Vašeho města/obce a překážky, s nimiž se potýkáte.

V první části dotazníku se ptáme na to, **co se ve Vaší obci v uplynulém období povedlo** a čeho si nejvíce ceníte. V hlavní části dotazníku nás zajímají **nejzásadnější věcné problémy**, s nimiž se potýkáte, a **omezení**, která Vás limitují při jejich řešení. Kromě toho ale také **místní potenciály, které můžete využít. V neposlední řadě se pak ptáme na Vaše názory a náměty, co by Vám pomohlo tyto bariéry a limity překonat.** Závěrečná část dotazníku je pak věnována **spolupráci** s okolními obcemi a dalšími subjekty místního rozvoje.

Vaše odpovědi a názory pomohou k efektivnějšímu vyjednávání s klíčovými orgány (Vládou ČR, ministerstvy a orgány EU) a k prosazení požadavků měst a obcí při nastavení budoucích evropských dotací a zároveň pro vyjednávání národních dotačních titulů.

Vyplnění dotazníku Vám zabere zhruba 30-40 minut. Dotazník je možné vyplnit **online** zde: <http://www.click4survey.cz/s/13626/6cefb5f9>, případně papírově a zaslat poštou na adresu: Svaz měst a obcí České republiky, 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4. Dotazník bude možné vyplnit do 30. května 2017. V případě dotazů kontaktujte Adélu Bohuslavovou, tel.: +420 734 484 300, email: adela.bohuslavova@MEPCO.cz.

Výsledky šetření a celé Analýzy potřeb obcí a měst ČR budou rozeslány všem respondentům a jejich shrnutí a závěry budou zveřejněny.

S poděkováním

Ing. František Lukl, MPA

Předseda
Svazu měst a obcí České republiky

Potřeby měst a obcí ČR

1. Identifikace města/obce

Uved'te název města/obce:

Uved'te název okresu:

2. Co se ve Vašem městě/obci za posledních 10 let nejvíce povedlo? Na co jste ve městě/obci hrdí?

Uved'te alespoň 3 příklady.

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

3. Jak byste ohodnotil/a následující oblasti života ve Vašem městě/obci?

Přiřaďte jednu z možností k následujícím:

Oblast života	Problémová	Do určité míry problémová	Bezproblémová	Netýká se Vašeho města/obce
a) Stav pozemních komunikací	☐	☐	☐	☐
b) Chodníky, stezky pro pěší	☐	☐	☐	☐
c) Dostupnost dopravy do krajských nebo územních center	☐	☐	☐	☐
d) Infrastruktura pro cyklodopravu	☐	☐	☐	☐

e) Přetíženost dopravních komunikací	☐	☐	☐	☐
f) Dostupnost parkovacích míst	☐	☐	☐	☐
g) Kvalita ovzduší	☐	☐	☐	☐
h) Hluk	☐	☐	☐	☐
i) Technická infrastruktura (vodovody, kanalizace, ostatní sítě)	☐	☐	☐	☐
j) Čistota města	☐	☐	☐	☐
k) Nakládání s odpady	☐	☐	☐	☐
l) Výskyt černých skládek	☐	☐	☐	☐
m) Čištění odpadních vod	☐	☐	☐	☐
n) Ohrožení povodněmi	☐	☐	☐	☐
o) Nedostatek pitné vody, sucho	☐	☐	☐	☐
p) Rekreační (zelené plochy)	☐	☐	☐	☐
q) Ohrožení půdy v obci erozí nebo degradací	☐	☐	☐	☐
r) Pracovní příležitosti (možnosti zaměstnání v obci/městě)	☐	☐	☐	☐
s) Podmínky pro podnikání	☐	☐	☐	☐
t) Dostupnost komerčních služeb (obchodu, pošty)	☐	☐	☐	☐
u) Dostupnost informačních a komunikačních technologií	☐	☐	☐	☐
v) Existence ploch pro průmyslovou činnost a pro služby	☐	☐	☐	☐
w) Existence brownfieldů (nevyužívaných budov, např. starých	☐	☐	☐	☐

opuštěných zemědělských či průmyslových hal)				
x) Vylidňování města/obce	☐	☐	☐	☐
y) Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil	☐	☐	☐	☐
z) Dynamické rozrůstání obce/města	☐	☐	☐	☐
aa) Existence sociálně vyloučených lokalit	☐	☐	☐	☐
bb)Začleňování cizinců	☐	☐	☐	☐
cc) Bezpečnost v obci/městě	☐	☐	☐	☐
dd)Bezdomovectví	☐	☐	☐	☐
ee) Sociálně patologické jevy (závislosti, gamblerství, vandalismus)	☐	☐	☐	☐
ff) Bezbariérovost (dostupnost pro lidi s postižením)	☐	☐	☐	☐
gg)Dostupnost kvalitní zdravotní péče	☐	☐	☐	☐
hh)Dostupnost a kvalita sociálních služeb	☐	☐	☐	☐
ii) Nabídka kvalitního a dostupného bydlení	☐	☐	☐	☐
jj) Kapacita a dostupnost mateřských škol	☐	☐	☐	☐
kk) Kapacita a dostupnost základního školství	☐	☐	☐	☐
ll) Kvalita vzdělávání	☐	☐	☐	☐
mm) Možnosti středoškolského, vysokoškolského	☐	☐	☐	☐
nn)Možnosti celoživotního vzdělání	☐	☐	☐	☐
oo)Volnočasové aktivity pro děti a mládež	☐	☐	☐	☐

pp) Možnosti sportovního vyžití	☐	☐	☐	☐
qq) Stav památek a pamětihodností	☐	☐	☐	☐
rr) Možnost kulturního vyžití, existence spolků a dodržování tradic	☐	☐	☐	☐
ss) Cestovní ruch	☐	☐	☐	☐
Jiná oblast, uveďte níže:				
tt)	☐	☐	☐	☐
uu)	☐	☐	☐	☐

4. S jakými problémy se Vaše město/obec nejvíce potýká?

Uveďte alespoň **3 problémy**, které jsou v současnosti pro Vaše město/obec nejvýznamnější z věcného hlediska, jako např. nedostatečná občanská vybavenost, zastaralá technická vybavenost, nedostatek pracovních příležitostí, stárnoucí populace, dynamický přírůstek obyvatel.

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

Uveďte alespoň 3 problémy, které se týkají procesní oblasti a limitují Váš rozvoj, jako např. nedostatečná administrativní kapacita, nedostatečné vlastní finanční zdroje, neexistence vhodných dotačních titulů, komplikovaný proces při získávání vnějších zdrojů, nevhodné nastavení kompetencí, vnitřní komunikace a spolupráce mezi politickými silami v obci),

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

5. Co jsou největší přednosti/ výhody Vašeho města/obce? V jakých oblastech ve Vašem městě/obci vidíte největší rozvojový potenciál?

Uveďte alespoň **3 příklady**.

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

6. Co by Vám pomohlo k překonání těchto limitů a bariér a při využití Vašich předností?

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

7. Jakou roli budou hrát následující faktory v rozvoji Vašeho města/obce v následujících 10 letech?

Přiřaďte jednu z možností k následujícím:

Faktory	Zásadní	Spíše významné	Spíše nevýznamné	Nevýznamné	Ne vím / Nemám názor
a) Stárnutí	☐	☐	☐	☐	☐
b) Nezaměstnanost	☐	☐	☐	☐	☐
c) Vzdělanost obyvatelstva	☐	☐	☐	☐	☐
d) Digitální gramotnost	☐	☐	☐	☐	☐
e) Chudoba a sociální vyloučení	☐	☐	☐	☐	☐
f) Klimatické změny, přírodní rizika a ohrožení	☐	☐	☐	☐	☐
g) Energetická náročnost	☐	☐	☐	☐	☐
h) Bezpečnost	☐	☐	☐	☐	☐
i) Pokles průmyslové výroby	☐	☐	☐	☐	☐
j) Globalizace	☐	☐	☐	☐	☐
k) Imigrace, uprchlíci	☐	☐	☐	☐	☐
l) Suburbanizace	☐	☐	☐	☐	☐
m) Genderové vztahy	☐	☐	☐	☐	☐
Jiná oblast, uveďte níže:					
n)	☐	☐	☐	☐	☐
o)	☐	☐	☐	☐	☐
p)	☐	☐	☐	☐	☐

8. Vnímáte spolupráci s okolními městy/obcemi jako možnost pro snadnější řešení problémů ve Vašem městě/obci?

Ano ☐

Ne ☐

Komentář:

9. V jakých oblastech aktivně spolupracujete s okolními městy/obcemi?

Vyberte minimálně **3 oblasti** a připište stručný komentář, co konkrétně společně řešíte.

Oblast	Vyberte oblast (zaškrtněte)	Váš komentář
a) školství	☐	
b) sociální služby	☐	
c) kultura	☐	
d) zdraví	☐	
e) sport	☐	
f) bydlení	☐	
g) doprava	☐	
h) technická infrastruktura	☐	
i) životní prostředí	☐	
j) veřejná správa	☐	
k) cestovní ruch	☐	
l) věda a výzkum	☐	
m) trh práce	☐	
n) rozvoj místní ekonomiky	☐	

Jiná oblast, uveďte níže:		
o)	☐	
p)	☐	
q)	☐	

10. Jaké aktivity, informace či služby byste v souvislosti s rozvojem Vašeho města/obce uvítali od Svazu měst a obcí ČR?

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

11. Další sdělení a náměty k rozvoji města/obce. Připište cokoliv, co jste neměli možnost sdělit a rádi byste tak učinili:

Napište prosím odpověď do kolonky níže:

Děkujeme Vám za vyplnění dotazníku.

12.2 Příloha 2: Seznam zkratk

CHKO: chráněná krajinná oblast

ČOV: čistička odpadních vod

ČR: Česká republika

CSS: centrum společných služeb

DSO: dobrovolný svazek obcí

EET: elektronická evidence tržeb

ETYKOP: expertní tým pro kohezní politiku při SMO ČR

EU: Evropská unie

ICT: informační a komunikační technologie

ITI: integrovaná územní investice

JZD: Jednotné zemědělské družstvo

LDN: léčebna dlouhodobě nemocných

MAP: místní akční plán

MAS: Místní akční skupina

MHD: městská hromadná doprava

MMR: Ministerstvo pro místní rozvoj

MŠ: mateřská škola

NP: národní park

NUTS 2: Nomenklatura územních statistických jednotek: regiony soudržnosti

NUTS 3: Nomenklatura územních statistických jednotek: kraje

ORP: obec s rozšířenou působností

OÚ: obecní úřad

OV: občanská vybavenost

RD: rodinný dům

RUD: rozpočtové určení daní

SMO: Svaz měst a obcí

SŠ: střední škola

TA ČR: Technologická agentura ČR

TV: televize

UK: Univerzita Karlova

VaV: věda a výzkum

VŠ: vysoká škola

ZŠ: základní škola

ZTP: zvláště těžce postižené osoby

ZUŠ: základní umělecká škola